

Народна банка на Република Македонија

**Квартален извештај
јули, 2012**

СОДРЖИНА

Вовед	3
I. Макроекономски движења	6
1.1. Меѓународно економско окружување	6
1.2. Домашна понуда	11
1.3. Агрегатна побарувачка	14
1.3.1. Лична потрошувачка	15
1.3.2. Јавна потрошувачка.....	17
Прилог 1: Фискална политика	17
1.3.3. Инвестициска потрошувачка	20
1.3.4. Нето извозна побарувачка	21
1.4. Вработеност и плати	22
Прилог 2: Анализа на понудата на работна сила	26
1.5. Биланс на плаќања	28
1.5.1. Тековна сметка	29
Прилог 3: Надворешнотрговска размена на стоки и движење на номиналниот и реалниот ефективен девизен курс (НЕДК и РЕДК)	30
1.5.2. Капитална и финансиска сметка	35
1.5.3. Бруто надворешен долг	36
1.6. Инфлација	39
Прилог 4: Инфлациските очекувања на економските субјекти во Република Македонија	42
II. Монетарна политика	44
2.1. Ликвидност на банките и движења на финансиските пазари	47
2.2. Монетарни и кредитни агрегати	50
2.2.1. Монетарни агрегати.....	50
2.2.2. Кредитна активност	54
III. Берзански индекси и цени на недвижности	59
IV. Макроекономски проекции и ризици	61
4.1. Претпоставки во проекцијата за надворешното окружување	61
4.2. Проекција и ефекти врз монетарната политика	64
Статистички прилог	75

Вовед

Во текот на вториот квартал на 2012 година, НБРМ изврши олабавување на монетарната политика, намалувајќи ја основната каматна стапка за 0,25 процентни поени и менувајќи ја поставеноста на монетарните инструменти. Остварените движења од почетокот на 2012 година, гледано од монетарен аспект беа поволни и претставуваа континуитет на движењата од претходната година. Девизните резерви и натаму се одржуваа на ниво конзистентно со адекватното, при истовремени очекувања за стабилна инфлација и стабилен девизен курс. Од друга страна, како резултат на ослабената економска активност во евро-зоната, како и на неповолните временски услови од почетокот на годината, ранливоста на реалниот сектор се зголеми, при што голем број показатели укажуваа на послаба економска активност. Макроекономските проекции од април укажаа на релативно поволен амбиент за водење на монетарната политика во следниот период, согласно со очекувањата за одржување ниска и контролирана инфлација и платнобилансна позиција којашто обезбедува дополнителни девизни резерви. Сите овие фактори отворија простор за монетарно олабавување, како придонес за поголем кредитен раст и со тоа поддршка на домашната економска активност, без притоа да се загрози остварувањето на крајната монетарна цел - одржување на ценовната стабилност преку одржување на стабилноста на девизниот курс.

Во периодот од промената на монетарната политика досега, во глобалното економско окружување се случија промени коишто значаеа натамошно зголемување на ризиците од аспект на монетарната политика. Промените во глобалниот амбиент имаа одредени, иако ограничени ефект врз тековните движења во домашната економија и врз идните очекувања. Имено, во овој период се засилуваа проблемите со должничката криза во дел од земјите-членки на евро-зоната. Во вакви услови, неизвесноста и недовербата повторно се зголемија на невообичаено високо ниво, ограничувајќи ги постојните и очекуваните стапки на раст на нашите главни трговски партнери. Негативните ефекти се почувствуваа врз извозните остварувања, што при сè уште отпорна увозна побарувачка доведе до остварување поголем трговски дефицит во второто тримесечје од очекуваниот. Дополнителен ефект имаа и веројатно пониските капитални приливи, во услови на одливи на капитал на одделни фирми кон нивните матични компании, во форма на дивиденда и меѓукомпаниско задолжување. Од друга страна, приватните трансфери постојано ги надминуваа очекувањата, укажувајќи на исклучително висока доверба во домашната валута. До крајот на годината се очекува дека трговскиот негативен јаз делумно ќе се намали, заради синхронизирање на извозно-увозната активност на одделни извозници, како и заради намалување на увозот стимулиран од домашната побарувачка. Во вакви услови, се очекува дека трговското салдо во 2012 година ќе се движи блиску до априлската проекција од околу 22% од БДП. Од друга страна, имајќи ги предвид досегашните остварувања, како и оценките за натамошно одржување висока доверба во домашната валута, се очекува дека нето-приливите од приватни трансфери ќе бидат повисоки, давајќи **поповолни оценки за дефицитот во тековната сметка во 2012 година, за кој сега се оценува дека ќе изнесува 2,9% од БДП (3,2% од БДП во априлската проекција).** Проекциите за капиталните приливи, во голема мера, се ревидирани во надолна насока. Овие промени се последица на новите оценки за пониски странски инвестиции, но и на значителното намалување на надворешното

задолжување на државата, при влошени услови за финансирање на меѓународниот пазар на капитал. Сепак и **при вакви оценки за платнобилансната позиција во 2012 година се очекува нов раст на девизните резерви, коишто и понатаму би гравитирале околу адекватното ниво. Во 2013 година се очекува дека дефицитот во тековната сметка ќе изнесува 3% од БДП (3,2% од БДП во претходната проекција), при очекувања за подобрување на извозните остварувања и натамошно задржување на позитивните трендови кај приватните трансфери.** Паралелно, очекувано е закрепнување и кај капиталните приливи, првенствено врз основа на странски директни инвестиции, што би придонесло за натамошен раст на девизните резерви и нивно одржување на адекватното ниво.

Надолната ревизија на дефицитот во тековната сметка и оцените за нејзино задржување на релативно ниско ниво е во согласност со оцените за задржувањето на растот на економијата под потенцијалниот раст до крајот на 2013 година. Имено, негативните ефекти од влошените економски изгледи во еврозоната делумно веќе се остварија од почетокот на годината. Така, сега оцените се дека остварувањата на домашниот извозен сектор во 2012 година ќе бидат послаби во однос на претходните очекувања, а можно е и одложување на дел од планираните инвестиции, со негативни ефекти врз вкупната инвестициска побарувачка. Согласно со ваквите очекувања и имајќи ги предвид послабите остварувања кај БДП во првиот квартал, тековните оценки се дека растот на економската активност во 2012 година ќе биде послаб и ќе изнесува околу 1%, наспроти очекуваните 2% во априлската проекција. **Иако тековните оценки укажуваат на засилено забавување на економскиот раст во однос на претходните очекувања, сепак не се очекува дека ваквата динамика ќе го загрози капацитетот за раст на домашната економија.** Така, во 2013 година се очекува постепено закрепнување на економиите на странските партнери, што би создало позитивни преносни ефекти врз потрошувачките и инвестициските одлуки на домашните субјекти. Воедно, се очекува раст на странските и јавните инвестиции и активна кредитна поддршка од страна на банкарскиот сектор, што би довело до забрзување на економскиот раст на околу 3%. Се очекува дека банкарскиот сектор активно ќе го поддржува домашниот приватен сектор во услови на расположливи средства за финансиска поддршка, адекватна ликвидност и капитализираност и олабавени монетарни услови. Се очекува дека кредитната активност на банките во текот на оваа и следната година ќе расте со стапки од околу 8% и 10%, соодветно. **Од аспект на инфлацијата, извршена е мала нагорна корекција на проектираната инфлација. Ризиците околу проекцијата се во нагорна насока, како последица на движењето на увозните и регулираните цени.** Последните оценки за увозните цени на храната покажуваат поголемо ценовно ниво од претходно очекуваното, предизвикано од негативен шок во светската понуда. Од друга страна, послабиот раст и задржувањето на негативниот производствен јаз до крајот на 2013 година упатуваат на отсуство на притисоци преку побарувачката врз домашните цени. **Се очекува дека просечната инфлација во текот на оваа и следната година ќе изнесува околу 2,2%, со што таа и понатаму се одржува во прифатливи рамки.**

Општо земено, макроекономската слика до крајот на 2013 година упатува на задржување на негативниот производствен јаз, инфлација што ќе се движи во контролирани рамки и платнобилансна позиција со умерен дефицит во тековната сметка и доволни капитални приливи за негово финансирање. Сепак, фактот што во периодот помеѓу двете последни проекции беше извршена поголема надолна корекција на обемот на капитални приливи ја покажува високата чувствителност на домашното макроекономско сценарио и на монетарните услови на промените во склоноста на инвеститорите за

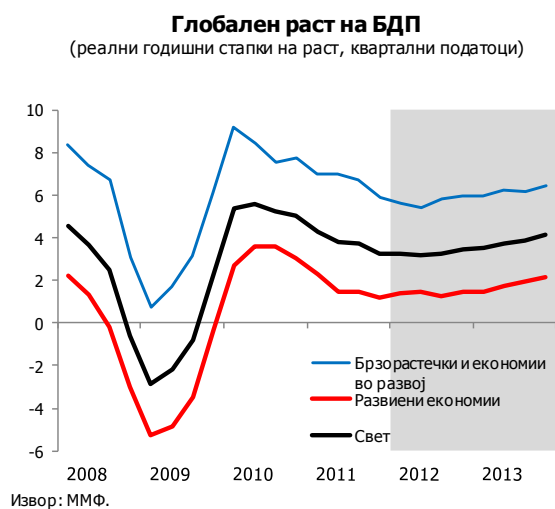
прифаќање ризици и на промените во условите за надворешно финансирање. Исто така, променливоста **на увозните цени е исклучително висока**, создавајќи потенцијални ризици за домашната инфлација, но и за надворешниот сектор. **При ваква макроекономска слика за наредниот период, засега постојната монетарна поставеност се оценува како соодветна.** Во секој случај, НБРМ и следниот период внимателно ќе ги следи движењата и доколку е потребно, ќе направи соодветни промени во монетарната политика со цел успешно да ги остварува монетарните цели.

I. Макроекономски движења

1.1. Меѓународно економско окружување¹

Во првото тримесечје на 2012 година, стапката на глобален раст забрза со поголемо темпо во споредба со очекувањата. Ваквото остварување делумно се должи на привремени фактори, коишто меѓу другото вклучуваат и привремено враќање на довербата на потрошувачите и фирмите и олабавување на финансиските услови како резултат на спроведените монетарни акции на ЕЦБ во овој период. Сепак, овие позитивни трендови беа прекинати во второто тримесечје, во услови на повторна политичка и финансиска неизвесност и проблеми во банкарскиот систем кај дел од европските земји, како и недоверба околу капацитетот на овие земји за соодветно фискално приспособување и реформи. Во вакви услови, ММФ во јули изврши умерена надолна ревизија на проекциите за глобалната економија. Притоа, ризиците за проекцијата и натаму се во надолна насока, а главниот ризик сè уште е поврзан со евентуалното влошување на должничката криза во евро-зоната, коешто во најлош случај би предизвикало излез на некоја земја-членка. Во поглед на глобалната инфлација, таа продолжи да забавува, при што и понатаму се очекува стапката на инфлација во развиените, брзорастечките земји и земјите во развој да се движи по надолна патека.

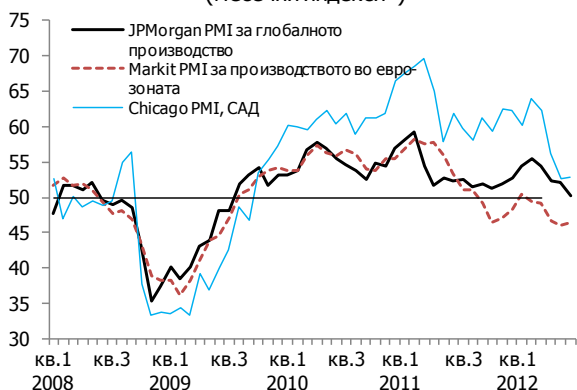

Во првиот квартал од 2012 година, глобалниот економски раст беше повисок од очекувањата и изнесуваше 3,6%. Истовремено, ова е повисоко остварување и од претходниот квартал кога стапката на раст беше 3,2%. Поволното глобално економско окружување на почетокот од годината е делумно резултат на привремени фактори коишто се однесуваат на подобрената доверба на пазарните учесници и олеснетите финансиски услови, поради успешно преземените монетарни мерки во ЕУ во овој период. Дополнително, олабавените монетарни политики во земјите во развој позитивно влијаеја врз нивните економии и со тоа ја поддржаа глобалната економска активност. Позитивни тенденции беа забележани и кај светската трговија којашто беше поттикната од зајакнатата домашна побарувачка во САД и релативно силната увозна побарувачка во земјите во развој. Најновите оценки се дека наспроти релативно силниот прв квартал, втората половина од 2012 година ќе биде одбележана со послаб економски раст и во развиените земји и во клучните брзорастечки

¹ Анализата се заснова врз Месечниот билтен на ЕЦБ, мај и јуни, 2012 година; ажурирањето на „Светскиот економски преглед“, ММФ, јули 2012 година; извештаите на „Капитал економикс“; неделните извештаи на Народната банка на Грција и соопштенијата на „Маркит економикс“.

Индикатори за глобалната економска активност (месечни индекси*)

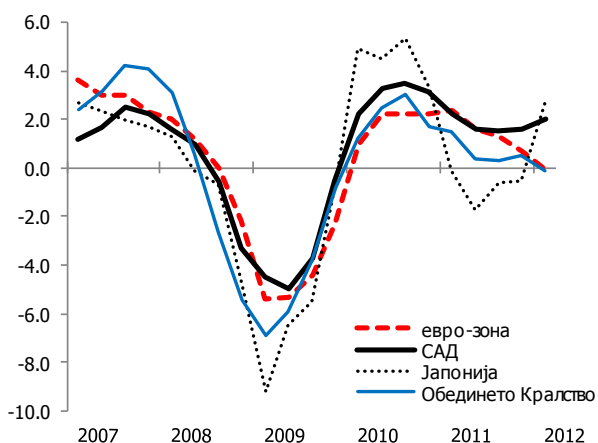

*PMI - индексот може да заземе вредност помеѓу 0 и 100. Тој се пресметува така што го зема предвид процентот на испитаници што пријавиле подобрување на економските услови во однос на претходниот месец. Референтната вредност на индексот е 50, што укажува на непроменети економски услови. Вредноста повисока односно пониска од 50 укажува на економска експанзија, односно контракција.
Извор: Bloomberg, Markit.

економији. Оттука, во јулските проекции на ММФ се предвидува глобален раст од 3,5% во 2012 година, што е умерена надолна ревизија од 0,1 процентен поен во однос на априлските проекции.

Водечките показатели на економската активност - ПМИ² укажуваат на раст на светската економија во вториот квартал, но со позабавено темпо. Глобалниот композитен ПМИ во јуни се задржа во зоната на раст (над граничните 50 индексни поени), при забавена активност во секторот „услуги“ и пад кај преработувачката индустрија. Најнеповолни се економските движења во евро-зоната чијшто ПМИ забележа најниска вредност по јуни 2009 година, додека САД и понатаму имаат позитивен придонес кон светскиот раст. Глобалната економија во 2012 година сè уште е подложна на високи надолни ризици. Најзначајниот ризик се однесува на повторното влошување на состојбата со задолженоста на одредени земји од евро-зоната, поради недоволно или ненавремено дејствување на носителите на политиките во евро-зоната. Дополнителен ризик претставува и позицијата на јавните финансии на САД, каде што можното прекумерно фискално затегнување и одолговлекувањето на потребното поместување на прагот на федералниот долг би ги зголемиле ризиците на финансиските пазари и би ја нарушиле довербата на приватните субјекти.

Реален раст на БДП во развиените земји (годишни процентуални промени; квартални податоци)

Извор: Еуростат.

Глобалните инфлациски тенденции продолжија да се смируваат и во месеците од вториот квартал. Така, глобалната инфлација³ во мај се спушти на 3,3%, наспроти 3,9% во март 2012 година и 4,1% во декември 2011 година, што е најниско ниво во последните 20 месеци. Ваквиот тренд произлезе од намалувањето на стапката на инфлација кај напредните економии којашто во мај изнесуваше 1,7%, при истовремено поголемо забавување и на инфлацијата кај брзорастечките економии и земјите во развој (5,6% во мај наспроти 6,2% во март). Главен фактор за забавувањето на инфлацијата во овој период беше намалувањето на цената на суровата нафта на светскиот пазар, којашто во овој квартал за првпат забележа пад на

² ПМИ (Purchasing Manager's Index - PMI) се засноваат врз анкетни истражувања на репрезентативен примерок на компании од производниот и услужниот сектор и често се користат како високофреквентни показатели за тековната и идната економската активност.

³ Извор за податоците е базата на податоци „International Financial Statistics“ на ММФ.

Стапка на невработеност во развиените економији

(процент; сезонски прилагодени; месечни податоци)

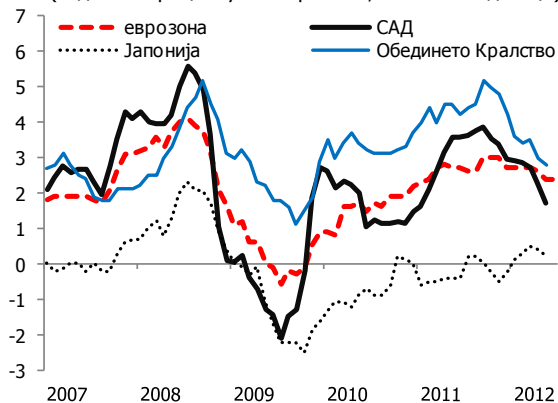
Извор: Еуростат.

годишна основа по третиот квартал од 2009 година. Најновите проекции за 2012 година предвидуваат смирување на инфлациските тенденции на глобално ниво, како резултат на потиснатата глобална побарувачка и намалените цени на примарните производи. Така, моменталните оценки се дека глобалната инфлација во 2012-2013 година ќе изнесува 3-3,5%. Притоа, стапката на инфлација во напредните економији ќе се спушти од 2% во 2012 година на 1,6% во 2013 година, со слична патека на движење и кај земјите во развој, каде што стапката на инфлација ќе изнесува 6,3% во 2012 година и 5,6% во 2013 година.

Во првото тримесечје економската активност во евро-зоната стагнираше, при сè уште присутни тензии на пазарите за државни обврзници на одредени земји од евро-зоната. По падот од 0,3% остварен во претходниот квартал, кварталната стапка на раст на БДП изнесуваше 0%, што придонесе за годишна стапка на пад од -0,1% (0,7% раст во претходниот квартал). Нето-извозот и понатаму е главниот двигател на растот, додека домашната побарувачка и инвестициите во залихи беа компонентите коишто негативно придонесоа кон растот. Имено, во овој период дојде до побрз раст на извозот од увозот, како резултат на зајакнувањето на странската побарувачка, главно од Латинска Америка и САД. Извесно подобрување е забележано кај личната потрошувачка, којашто по падот во претходниот квартал е непроменета, при сè уште неповолни движења кај реалниот расположлив доход и продлабочување на стапката на невработеност до ниво од 10,9% во овој квартал. Инвестициската активност оствари најголем пад по вториот квартал од 2009 година, што се должи на пониските инвестиции како во градежништвото, така и во останатите сектори, при затегнати услови за кредитирање и влошена состојба на пазарот на недвижности. Од друга страна, јавната потрошувачка за првпат по една година забележа минимален раст и со тоа придонесе за подобрување на домашната побарувачка.

Стапки на инфлација во развиените земји

(годишни процентуални промени; месечни податоци)

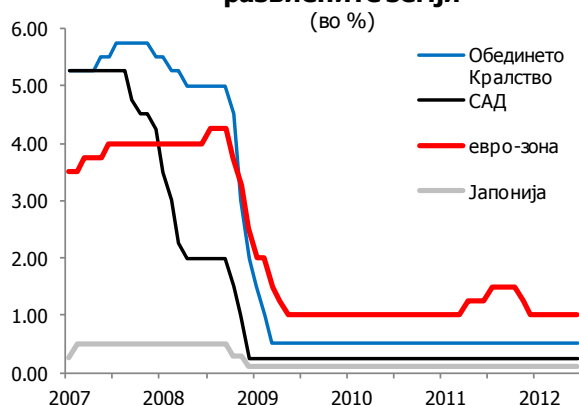

Извор: Еуростат и Национални статистички заводи.

Во вториот квартал од 2012 година продолжи трендот на забавување на растот на ценовното ниво во евро-зоната. Така, просечната стапка на инфлација во вториот квартал изнесуваше 2,5%, наспроти 2,7% во претходниот квартал. Ваквите дезинфлациски движења беа во согласност со силниот пад на цените на

Референтни каматни стапки во развиените земји

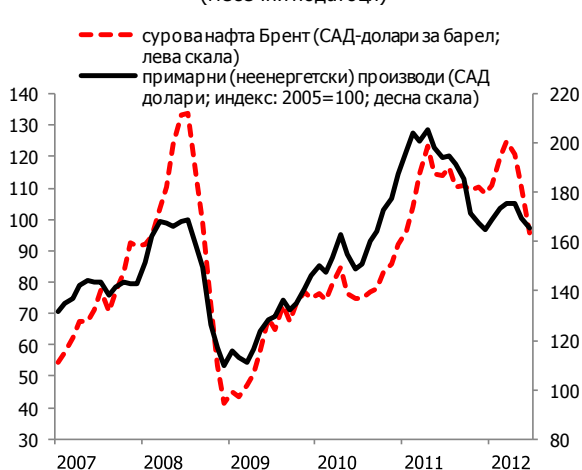
Извор: Централни банки.

Девизен курс евро/САД-долар

Извор: Еуростат.

Цени на сурова нафта и на примарни производи

Извор: ММФ месечна база на податоци.

нафтата и на неенергетските примарни производи во овие месеци. Подеталната анализа покажува дека во рамки на индексот на потрошувачки цени, растот на цената на енергијата забави сведувајќи се на 7,2%, при што единствено гасот забележа повисоки цени во однос на истиот период од претходната година, додека храната забележа понизок ценовен раст, од 3%. Од друга страна, базичната инфлација умерено се зголеми од 1,5% на 1,6% поради преносните ефекти од порастот на индиректните даноци во одредени земји-членки.

Во текот на второто тримесечје ФЕД, Банката на Англија и ЕЦБ не извршија промени во своите каматни политики и ги задржаа основните каматни стапки на нивото од 0-0,25%, 0,5% и 1%, соодветно. Во услови кога краткорочната каматна стапка е близу долната граница од 0%, централните банки се одлучуваат за преземање неконвенционални монетарни мерки. Така, со цел да го поддржи кредитирањето на населението и претпријатијата од страна на банкарскиот сектор, ЕЦБ на 20 јуни донесе одлука да го намали прагот за минималниот рејтинг на средствата коишто се прифаќаат како обезбедување, како и да ја прошири листата на прифатливо обезбедување и на одредени хартии од вредност обезбедени со средства како што се автомобилските кредити, лизингот и комерцијалните и резиденцијалните хипотеки. Како резултат на очекувањата за понизок раст и повисока невработеност, во јуни ФЕД продолжи да ја спроведува програмата за продолжување на рочноста на средствата во својот биланс (операција „Твист“)⁴. Намерата на ФЕД е преку оваа мерка да придонесе за намалување на долгорочните каматни стапки и на тој начин да ја стимулира американската економија. Од друга страна, Банката на Англија објави дека во соработка со Трезорот ќе спроведе програма за финансиска поддршка на кредитирањето преку која ќе обезбеди финансиски средства за банките по каматни стапки под пазарните, под услов тие да бидат пренасочени во кредити за нефинансискиот сектор во Обединетото Кралство.

Номиналниот девизен курс на евро во однос на САД-доларот во текот

⁴ Во рамки на оваа операција ФЕД ќе продава државни хартии од вредност со рок на достасување под 3 години и ќе купува државни хартии од вредност со рок на достасување од 6 до 30 години, во вредност од 267 милијарди долари во текот на 2012 година.

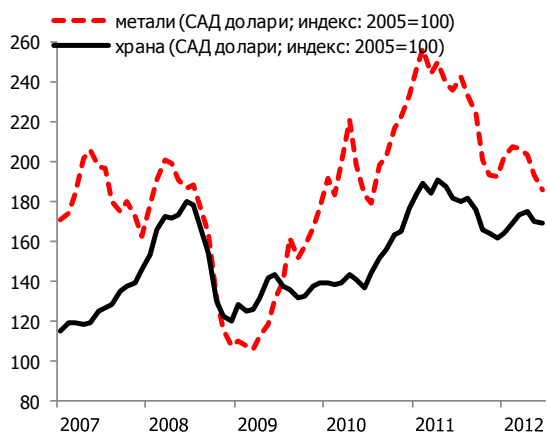

на вториот квартал имаше тренд на депрецијација, при што последен пат вакви ниски нивоа беа забележани во средината на 2010 година. Така, во април еврото забележа намалување на вредноста од 0,3% на месечна основа, додека во мај и јуни беше забележана позначителна депрецијација од -2,8% и -2,1%, соодветно. Ваквите движења на девизниот курс главно се должат на постојано присутната загриженост околу фискалната ситуација во одредени земји од евро-зоната, а силно негативно влијание, особено во мај, имаше и политичката неизвесност во Грција. Во јуни едно евро се тргуваше за 1,25 САД-долари во просек, што е за 5,1% помалку од неговата вредност во март 2012 година, односно 10% во однос на неговиот просек во 2011 година.

По растот во претходниот квартал, цените на нафтата и на неенергетските примарни производи⁵ во вториот квартал продолжија да се намалуваат. Падот на цената на нафтата главно се должеше на засилувањето на должничката криза во евро-зоната и забавувањето на растот на кинеската економија. Ова, комбинирано со растот на понудата, предизвика спуштање на просечната цена на суровата нафта од типот „брент“ на 108,9 САД-долари за барел во вториот квартал, што претставува намалување од 8,1% во споредба со претходниот квартал, односно 7% на годишна основа. **Цените на неенергетските примарни производи, во вториот квартал се намалија на квартална и годишна основа.** Притоа, металите забележаа подлабок годишен ценовен пад од 19,7% (5,4% на квартална основа) како резултат на зголемената загриженост во однос на глобалната побарувачка, особено од Кина. Од друга страна, цената на храната оствари понизок годишен пад од 8,3%, што се должеше на повољните пролетни временски услови и поголемата очекувана понуда на одредени житни култури. Еден дел од намалувањето на цените на примарните производи се објаснува и преку апрецијацијата на САД-доларот во овој период.

Во првиот квартал од 2012 година дел од земјите во регионот остварија негативен економски раст, додека кај останатите продолжи трендот на забавување на растот (освен Бугарија).

Цени на храна и на метали
(месечни податоци)

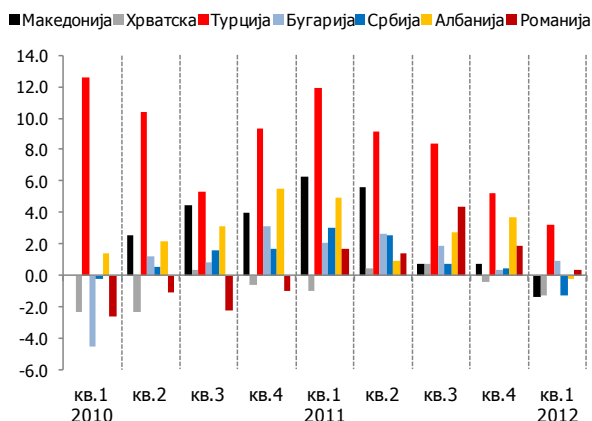

Извор: ММФ месечна база на податоци.

⁵ Ценовниот индекс на примарните производи ги вклучува: цените на храната, пијалациите, земјоделските сировини и на металите.

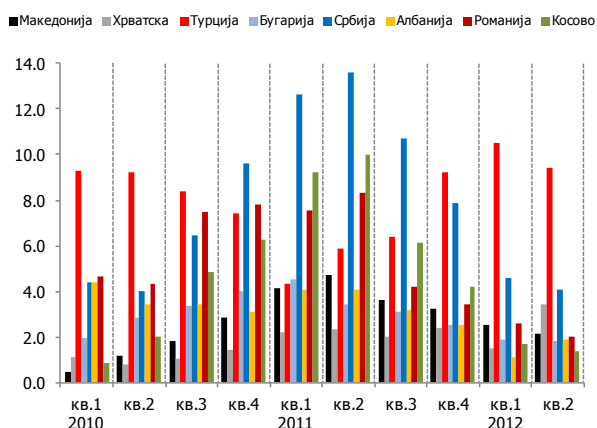

Реален раст на БДП во земјите од регионот (годишни процентуални промени, квартални податоци)

Извори: Еуростат и национални статистички заводи.

Стапки на инфлација во земјите од регионот (годишни процентуални промени)

Извори: Еуростат и национални статистички заводи.

Пад на економската активност е забележан кај Србија и Хрватска, којашто е единствена земја од регионот што навлезе во техничка рецесија. Ова првенствено се должеше на слабата економска активност во ЕУ што услови намалување на извозната побарувачка. Ниската екстерна побарувачка исто така беше главната причина и за значителното забавување на економскиот раст на Романија на почетокот од годината. Сепак, како резултат на задржаната динамика на инвестициската потрошувачка, потпомогната од поголемото искористување на средствата од европските фондови, растот на романскиот БДП успеа да остане во позитивната зона. Од друга страна, Бугарија е единствената земја од регионот каде што трендот на забавување на економијата беше прекинат во првиот квартал, главно благодарейќи на растот на приватната потрошувачка и на инвестициите.

Во вториот квартал од 2012 година кај најголем дел од земјите од регионот продолжи процесот на дезинфлација. Намалувањето на стапката на инфлација е особено забележливо кај Србија, што беше одраз на поволниот базичен ефект и потиснатата домашна активност. Растот на цените забави и во Турција и Романија, поради надолните движења кај домашните цени на храната, додека нивната промена во спротивен правец доведе до засилување на стапката на инфлација во Албанија. Најсилен ценовен пораст во овој период оствари Хрватска, којшто во еден дел беше преносен ефект од зголемувањето на стапката на ДДВ во март.

1.2. Домашна понуда

Економската активност во првото тримесечје на 2012 година навлезе во зоната на негативни промени, при исклучително неповолни временски услови, но и влошување на глобалните економски изгледи. При пад на квартална основа, годишното реално намалување на БДП изнесува 1,4%, а доаѓа по годишниот раст од 0,7% во последниот квартал на претходната година. Со исклучок на финансиското посредување, сообраќајот и јавната управа, сите останати дејности бележат влошување на годишната динамика во споредба со претходниот тримесечен период. Во првиот квартал, индустријата е дејност со најголем негативен придонес, делумно како ефект од влошувањето на глобалната економска активност. Од друга страна, нешто подобро остварување кај услугите упатува на сè уште присутни позитивни импулси од домашната побарувачка. Ваквите движења посочуваат на големата условеност на домашното производство од влошениот глобален амбиент, што доведува до намалување на странската побарувачка и

зголемена воздржаност на домашните економски субјекти. Притоа, траекторијата на европската криза и ефективноста на одговорот на економските политики сè уште се суштествени за глобалните економски изгледи и со тоа за изгледите за домашната економија.

Во првото тримесечје на 2012 година, бруто домашниот производ⁶ забележа квартален пад (1,2% сезонски приспособен). Притоа, домашното производство навлезе во зоната на негативни промени набљудувано и на годишна основа (пад од 1,4%, којшто доаѓа по растот од 0,7% во претходниот квартал). Негативното остварување кај **индустриска активност** е главната детерминанта на падот на домашното производство. Со исклучок на стагнацијата во ноември и благиот раст во декември, трендот на месечно намалување на индустриската активност што започна во август 2011 година, се одржа сè до февруари 2012 година⁷. Мартовските податоци за индексот на индустриското производство упатуваат на само благ месечен раст. Најголем придонес за годишниот пад има преработувачката индустрија. Имено, падот на странската побарувачка и пониските извозни цени неповолно се одразија врз дел од капацитетите ориентиран кон извоз, условувајќи пад на производството. Дополнителен ефект има и намаленото производство на нафтени деривати. Слабите остварувања во индустријата делумно се поврзуваат и со неочекувано лошите временски услови, фактор чиешто влијание ќе се исцрпи во наредниот период.

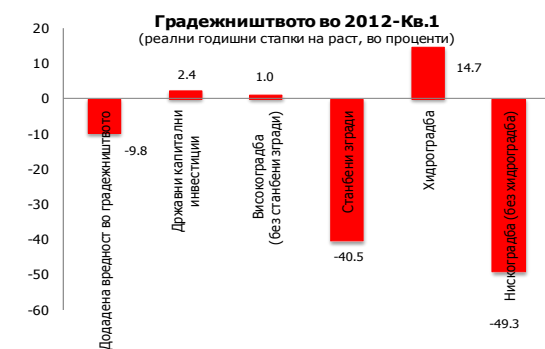
Влошениот амбиент и послабите остварувања на овој сегмент делумно се согледуваат и преку Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија. Така, просечната искористеност на капацитетите во првото тримесечје бележи квартално влошување, сведувајќи се под историскиот просек од последните осум години. Воедно, влошени се и оцените за постојниот обем на производство. Од аспект на факторите коишто го ограничуваат зголемувањето на производството, Анкетата укажува на зголемено влијание на домашната побарувачка, при речиси исто ниво на песимизам во поглед на странската побарувачка. Оцените од Анкетите за првите два месеца од второто

⁶ Податоците за БДП за 2011 и 2012 година се проценети податоци од ДЗС.

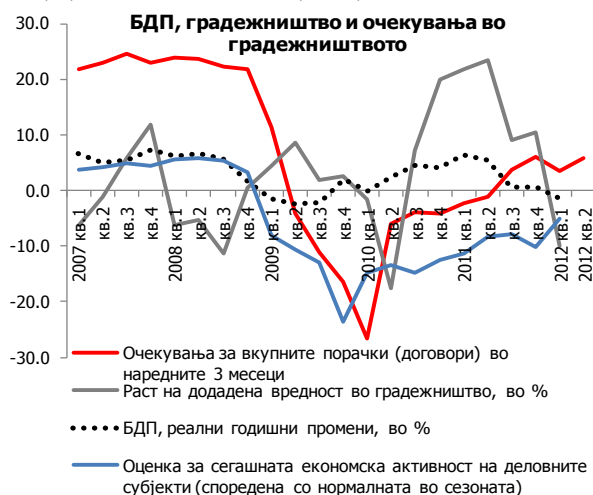
⁷ Анализирано на сезонски приспособена основа.

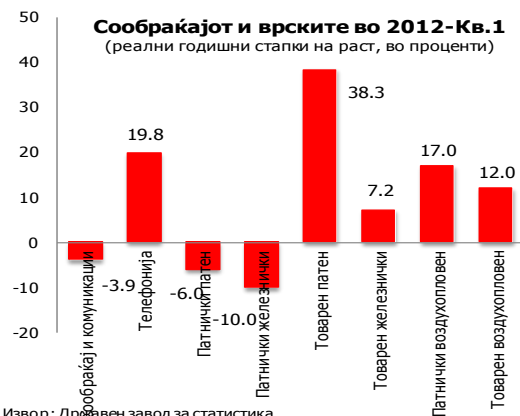
Извор: Државен завод за статистика.

Извор: Државен завод за статистика и Министерство за финансии.

Извор: Државен завод за статистика.

Извор: Државен завод за статистика.

тримесечје веќе посочуваат на јакнење на песимизмот, како во поглед на домашната, така и во поглед на странската побарувачка. Воедно, очекувањата на раководителите за следните три месеци се во правец на намалување на производството, што подразбира очекувања за натамошна лоша побарувачка како фактор на ограничување и во наредниот период.

Негативниот ефект врз домашната понуда од активноста во индустријата во голема мера беше зајакнат и од послабите остварувања во градежништвото.

Имено, во првото тримесечје градежната активност забележа висок квартален и годишен пад. Ваквото поместување коешто доаѓа по двоцифрени позитивни остварувања во претходниот период, во голем дел се поврзува и со високиот пад на одработените ефективни часови во градежништвото заради вонредно студеното време во текот на зимските месеци. Воедно, годишниот пад на градежната активност доаѓа во услови на умерен реален раст на јавните инвестиции, коишто сепак во првото тримесечје забележаа извесно забавување на кварталната динамика. Анкетата за деловните тенденции во градежништвото упатува на квартално намалување на песимизмот во поглед на оцените за тековната економска состојба, што соодветствува со малку подобрениите согледувања како во поглед на проблемот на недоволната побарувачка, така и во поглед на трошоците за камати. Воедно, за првпат по три години, во првото тримесечје на 2012 година се побројни позитивните од негативните согледувања во поглед на финансиската состојба на претпријатијата. Во однос на очекувањата на раководителите⁸ на градежните претпријатија за следните три месеци во споредба со претходниот квартал, зајакнат оптимизам се забележува кај очекувањата за склучување нови договори, со оценки за раст на продажните цени и бројот на вработувања. Во првото тримесечје **сообраќајот** забележа минимален годишен пад, што претставува забавување на негативната годишна динамика забележана во четвртото тримесечје од претходната година. Во првото тримесечје **трговијата** забележа позитивен придонес кон растот на економската активност, но сепак со влошување на динамиката на годишен раст во споредба со претходниот тримесечен период. Воедно, забавувањето на динамиката на раст на додадената вредност во трговијата е во

⁸ Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС за првото тримесечје на 2012 година.

Извор: Државен завод за статистика.

согласност со патеката на движење на личната потрошувачка. Од друга страна, оцените на раководителите во трговијата на мало⁹ во првото тримесечје упатуваат на квартално зајакнување на позитивните согледувања за тековната деловна состојба на претпријатијата. Истовремено, според оцените на раководителите се намалува и значењето на слабата побарувачка од купувачите како ограничувачки фактор. Очекувањата на раководителите на трговските претпријатија за порачките за следните три месеци се релативно понеповолни, но сепак има јакнење на оптимизмот во поглед на деловната состојба во следниот шестмесечен период.

	годишни стапки на раст, во %						придонес во растот на БДП (во п.п.)					
	Кв.1 2011	Кв.2 2011	Кв.3 2011	Кв.4 2011	2011	Кв.1 2012	Кв.1 2011	Кв.2 2011	Кв.3 2011	Кв.4 2011	2011	Кв.1 2012
Земјоделство, лов, шумарство и рибарство	9.8	3.0	-11.2	6.6	1.1	1.0	0.8	0.3	-1.3	0.8	0.1	0.1
Вадење на руди и камен; Преработувачка индустрија и Снабдување со електрична енергија, гас и вода	16.8	15.2	0.2	-4.1	6.3	-9.6	2.9	2.6	0.0	-0.7	1.1	-1.8
Градежништво	21.9	23.4	9.0	10.4	14.7	-9.8	0.7	1.1	0.5	0.6	0.7	-0.4
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила, мотоцикли и предмети за лична употреба и за домаќинствата	3.8	15.7	2.5	3.8	6.4	0.3	0.6	2.2	0.4	0.5	0.9	0.0
Hotели и ресторани	5.7	9.0	16.7	10.9	11.2	5.8	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1
Сообраќај, складирање иврски	6.0	1.2	2.5	-3.9	1.2	-0.1	0.6	0.1	0.2	-0.4	0.1	0.0
Финансиско посредување; Активности во врска со недвижен имот, изнајмување и деловни активности; Други комунални, општи и лични услужни активности и Импутирани станарини	-1.9	-1.2	-2.4	0.9	-1.1	3.0	-0.4	-0.2	-0.4	0.1	-0.2	0.5
Јавна управа и одбрана, задолжителна социјална заштита; Образование; Здравство и социјална работа	3.0	3.8	2.9	1.5	2.8	2.3	0.5	0.5	0.4	0.2	0.4	0.3
Додадена вредност	7.2	8.5	0.3	1.0	4.0	-1.9	6.3	7.3	0.3	0.9	3.5	-1.7
Нето-даночи на производи	0.2	-10.7	3.0	-0.8	-2.1	2.7	0.0	-1.5	0.4	-0.1	-0.3	0.3
Бруто-домашен производ	6.3	5.6	0.7	0.7	3.1	-1.4	6.3	5.6	0.7	0.7	3.1	-1.4

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

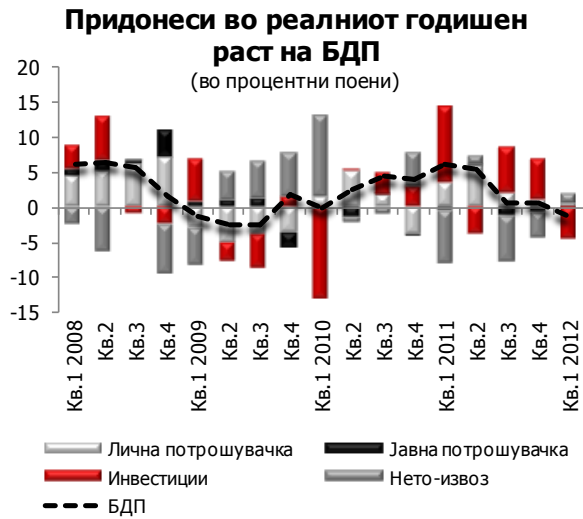
1.3. Агрегатна побарувачка

Падот на економската активност во првото тримесечје во најголем дел се должи на намалената инвестициска побарувачка. Имено, по рекордно високите инвестиции во 2011 година, во првиот квартал од годината тие остварија значителен квартален пад, како одраз на турбулентниот глобален економски амбиент, но и на вонредно лошите временски услови коишто доведоа до застој на градежната активност. Кварталниот пад и високата споредбена основа предизвикаа значителен пад на инвестициите и на годишна основа, што услови негативен годишен придонес на домашната побарувачка кон БДП. Неповолните економски остварувања на евро-зоната, помалата побарувачка за македонски производи и намалените извозни цени, чии негативни ефекти се чувствуваат од втората половина на 2011 година, ја забавија кварталната динамика на раст на извозот, што придонесе за годишен пад на активноста во извозниот сектор (за првпат по период од две години). Намалената апсорпција и падот на извозот ги намалија притисоците

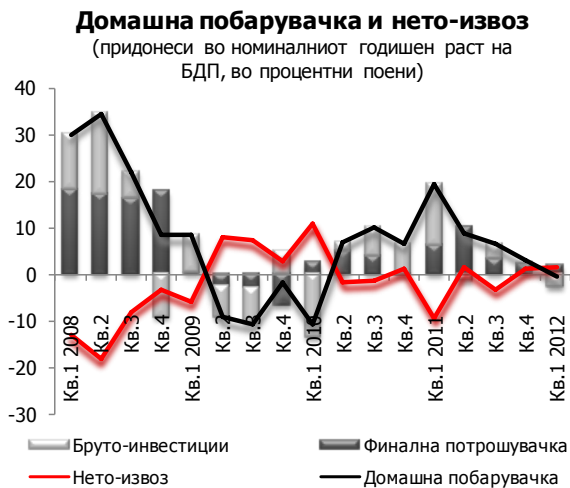
⁹ Од Анкетата за деловните тенденции во трговијата на мало на ДЗС за првото тримесечје на 2012 година.

врз увозот, со што дојде до негово позасилено намалување во однос на падот на извозот. Оттука, нето-извозот во првиот квартал од годината имаше позитивен придонес и влијаеше за ублажување на кварталниот пад на БДП.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Во првиот квартал на 2012 година бруто домашниот производ влезе во зоната на негативни стапки на раст, остварувајќи пад на квартална и годишна основа (од 1,2¹⁰% и 1,4%, соодветно). Падот на економската активност следеше по значителното забавување во втората половина на 2011 година (просечен раст од 0,6%, наспроти 6% во првата половина од 2011 година) и се должи на негативниот придонес на инвестициската и извозната побарувачка. Задржувањето на глобалната неизвесност, надолжнато со неочекувано лошите временски услови во земјата, доведе до пад на инвестициската активност, којашто претставуваше компонента со највисок негативен придонес кон годишниот пад на БДП. Падот на инвестициите, при забавен раст кај личната потрошувачка и неутрална промена на јавната потрошувачка доведе до негативен годишен придонес на домашната побарувачка за промената на БДП. Намалената домашна апсорпција и падот на извозната побарувачка доведоа до намалување и на увозот. Во услови на посилен пад на увозот во однос на падот на извозот, нето-извозот во првиот квартал од годината оствари позитивен придонес и го ублажи падот на БДП на годишна основа.

Годишни стапки на реален раст (во %)

	2009-Кв.1	2009-Кв.2	2009-Кв.3	2009-Кв.4	2009	2010-Кв.1	2010-Кв.2	2010-Кв.3	2010-Кв.4	2010	2011-Кв.1	2011-Кв.2	2011-Кв.3	2011-Кв.4	2011	2012-Кв.1
Лична потрошувачка	-3.4	-6.4	-4.8	-4.2	-4.7	2.0	6.7	2.1	-4.8954	1.3	4.5	7.6	2.7	1.5	4.0	0.7
Јавна потрошувачка	3.3	6.1	7.7	-12.1	0.5	-0.6	-7.1	0.7	-0.758	-2.0	-2.9	1.5	-6.2	-3.6	-2.8	0.0
Бруто инвестиции	27.9	-9.5	-19.1	4.1	-0.4	-44.0	1.7	14.9	10.0	-4.3	65.6	-14.4	30.3	15.9	18.2	-19.1
Извоз на стоки и услуги	-21.8	-13.5	-11.6	-17.0	-15.8	10.0	17.7	24.8	40.0	23.6	37.4	12.8	2.8	0.5	11.3	-1.6
Увоз на стоки и услуги	-8.1	-14.5	-15.0	-18.7	-14.3	-10.2	12.8	18.8	16.0	9.5	37.9	7.0	12.0	5.7	14.1	-2.8
Домашна потрошувачка	3.1	-5.4	-5.9	-3.5	-3.1	-8.3	3.5	4.0	-0.8	-0.4	11.3	2.2	6.4	4.6	5.9	-3.3
Нето-извоз*	17.3	-16.1	-22.8	-20.8	-11.8	-35.1	3.6	2.9	-16.3	-13.8	39.0	-5.0	41.9	17.3	20.9	-5.2
БДП	-1.4	-2.4	-2.1	2.0	-0.9	0.0	2.5	4.5	4.0	2.9	6.3	5.6	0.7	0.7	3.1	-1.4

* намалување на нето-извозот означува стеснување на дефицитот
Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

1.3.1. Лична потрошувачка

Во првиот квартал на 2012 година, годишниот раст на личната потрошувачка продолжи да забавува и се сведе на 0,7%

¹⁰ Сезонски приспособено.

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и НБРМ.

(наспроти 1,5% во претходниот квартал), и покрај остварениот квартален раст од 5,3%. Забавувањето на годишниот раст на потрошувачката на домаќинствата може да се објасни со движењата на постојаниот дел од расположливиот доход. Имено, движењата на пазарот на труд сè уште се во негативната зона на годишна основа и ја ограничуваат потрошувачката. На забавена потрошувачка посочуваат и забележаниот годишен пад на домашното производство на потрошни добра и падот на трговијата на мало. Натamoшната неизвесноста и влошените глобални економски изгледи исто така придонесоа за намалување на склоноста за потрошувачка. Од друга страна, засилениот раст на приватните трансфери и на кредитите на населението (во услови на непроменети или делумно олеснети услови за кредитирање и стабилна побарувачка за потрошувачки кредити¹¹) ја стимулираа потрошувачката. Минималниот реален годишен раст кај увозот на стоки за широка потрошувачка (значително забавен од 4,8% во претходниот квартал на само 0,3%) и пониското ниво на залихите на трговските претпријатија¹² од вообичаеното за сезоната, укажуваат дека најверојатно голем дел од потрошувачката на домаќинствата е покриена од увоз и залихи. **За вториот квартал на 2012 година се очекува понатамошно надолно приспособување на личната потрошувачка согласно со најновите расположливи податоци¹³ и високата споредбена основа од истиот период на 2011 година.** Гледано од аспект на изворите на финансирање, последните податоци упатуваат на забавување на реалниот годишен раст на кредитирањето на населението и на пензиите, додека нето-платите, со забавувањето на инфлацијата, бележат побавен реален годишен пад. Производството и увозот на стоки за широка потрошувачка бележат реално годишно намалување, при реален пад на трговијата на мало. На забавено движење на личната потрошувачка укажуваат и очекувањата на раководителите на трговските претпријатија за вториот квартал на 2012 година, коишто имаат понеповолни очекувања во поглед на порачките, стагнантни очекувања

¹¹ Од Анкетата за кредитната активност на НБРМ спроведена во април 2012 година.

¹² Од Анкетата за деловните тенденции во трговијата на мало на ДЗС спроведена во првиот квартал на 2012 година.

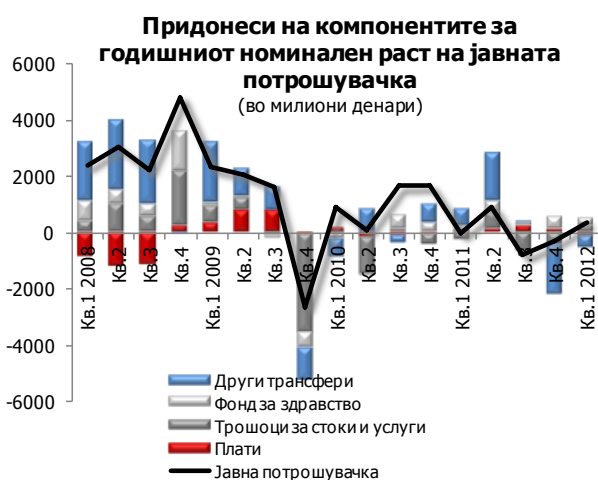
¹³ Податоците за домашното производство на потрошни добра, пензиите, ДДВ, увозот на стоки за широка потрошувачка и кредитите на населението се заклучно со мај, додека податоците за платите и трговијата на мало се заклучно со април.

од аспект на продажните цени, а поповолни очекувања во поглед на деловната состојба на претпријатијата и бројот на вработените¹⁴.

1.3.2. Јавна потрошувачка

Во првиот квартал на 2012 година јавната потрошувачка забележа квартален раст (1,4% сезонски приспособено), што услови прекин на годишниот пад (годишна промена од 0%, наспроти пад од 3,6% во претходниот квартал). Притоа, од аспект на компонентите, годишниот раст на трошоците за стоки и услуги беше главниот фактор што доведе до прекин на падот кај вкупната јавна потрошувачка и нејзино влегување во неутрална зона на годишна промена во првиот квартал на 2012 година. Согласно со остварените расходи на централната власт и фондовите во април и мај 2012 година (реален пад на трошоците за стоки и услуги, плати, други трансфери и забавување на растот на фондот за здравство), **за вториот квартал се проценува реален годишен пад на јавната потрошувачка.**

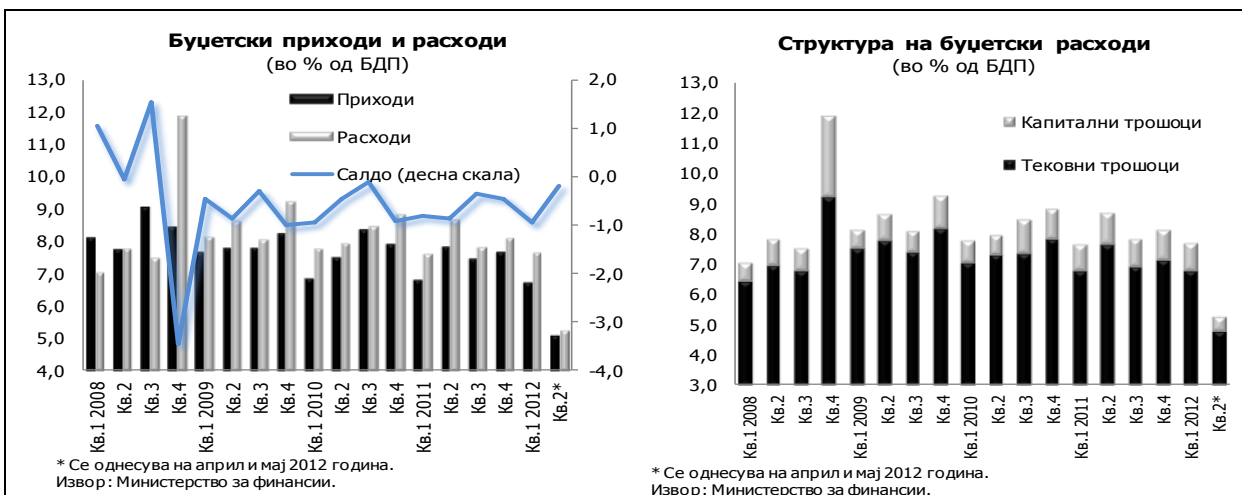
Извор: Државен завод за статистика и Министерство за финансии.

Прилог 1: Фискална политика

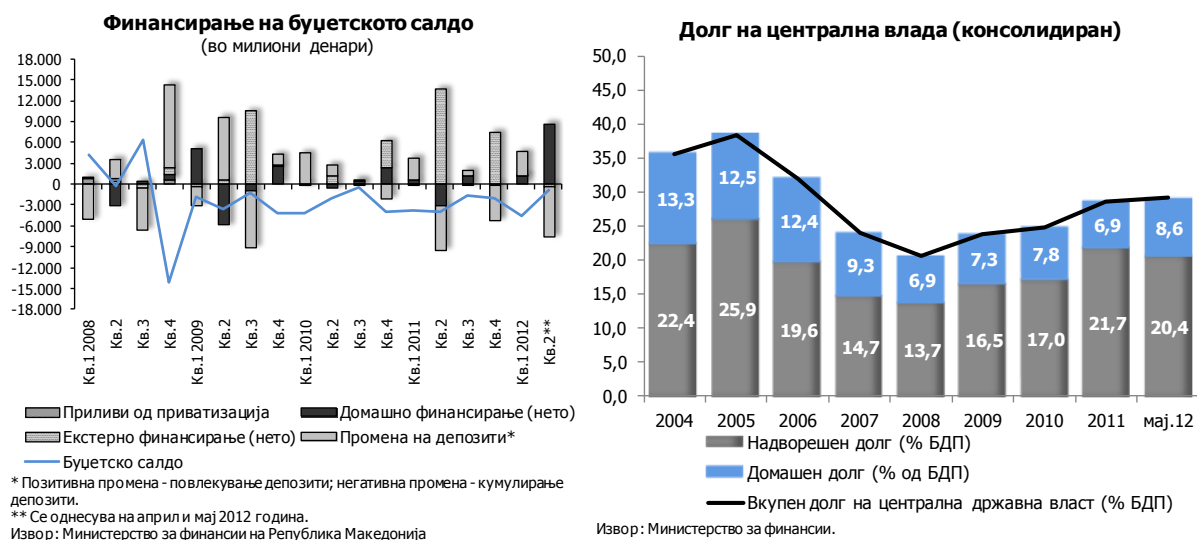
Во периодот јануари-мај 2012 година, во Буџетот на Република Македонија (централен буџет и буџети на фондови) беа остварени вкупни буџетски приходи од 11,7% од БДП¹⁵. Во однос на истиот период од претходната година буџетските приходи се пониски за 1,8%. Во услови на пад на економската активност во првиот квартал и присутни негативни тенденции и во првите два месеца на вториот квартал, вкупните даночни приходи забележаа намалување од 2,8% на годишна основа, што во најголем дел произлегува од послабите приходите врз основа на ДДВ, коишто на годишна основа беа пониски за 6,2%. Намалување беше забележано и кај данокот на добивка (за 6,2%), додека даноците од доход и приходите од увозни давачки забележаа раст на годишна основа од 2% и 11%, соодветно. Вкупните придонеси на годишна основа беа повисоки за 3,8%, додека неданочните приходи забележаа пад од 15,3%.

¹⁴ Од Анкетата за деловните тенденции во трговијата на мало на ДЗС спроведена во првиот квартал на 2012 година.

¹⁵ Во рамки на анализата, за номиналниот БДП за 2012 година е користена проекцијата на Министерството за финансии.

Вкупните буџетски расходи во периодот јануари-мај 2012 година изнесуваа 12,9% од БДП. На годишна основа, буџетските расходи забележаа пад од 3,3%. Намалувањето на вкупните расходи во поголем дел произлегува од пониските тековни трошоци (за 2,3% на годишна основа), и тоа главно заради намалувањето на категоријата останати трансфери¹⁶. Капиталните трошоци на годишна основа се пониски за 10,8% и објаснуваат околу 40% од падот на вкупните буџетски расходи во овој период.

Во периодот јануари-мај 2012 година, остварениот буџетски дефицит изнесуваше 5.419 милиони денари или 1,1% од БДП, што претставува околу 45% од планираниот буџетски дефицит за 2012 година. Финансирањето на буџетскиот дефицит во овој период во најголем дел се изврши преку задолжување на домашниот пазар преку нови емисии на државни хартии од вредност, при што значително поголем дел од вкупното домашно задолжување е остварено во месеците април и мај. Дополнителни приливи, иако во многу помал износ, беа остварени и преку задолжување во странство. Нето-приливите од вкупното задолжување на државата беа повисоки од буџетскиот дефицит остварен во овој период, што овозможи дополнителен раст на депозитите на сметката на државата кај НБРМ (од вкупно 3.930

¹⁶ Оваа категорија меѓу другото вклучува трансфери до локалните власти во вид на блок-дотации и субвенции за земјоделците. Притоа, намалувањето на останатите трансфери во голем дел го објаснува временското несоваѓање при исплатата на субвенциите на земјоделците во 2011 и 2012 година. Така, во 2011 година, поголем дел од субвенциите беа исплатени во текот на април и мај, додека во 2012 година се исплаќаа во текот на јуни и јули.

милиони денари). Според последните расположливи податоци долгот на централната влада со состојба на 31.5.2012 година изнесува 29,1% од БДП.

Табела
Буџет на Република Македонија (Централен буџет и буџети на фондови)

	Буџет за 2012	Ребаланс на Буџет за 2012	јан	фев	март	апр	мај	јан-мај	јан-мај 2012 година/јан-мај 2011 година, во %	% на реализација со ребалансот, јан-мај 2012
	планирано, во милиони денари		остварено, во милиони денари							
ВКУПНИ ПРИХОДИ	156.750	149.532	10.352	10.332	11.114	13.714	10.332	55.844	-1,8	37,3
Даночни приходи и придонеси	128.913	123.766	8.985	9.009	9.878	10.237	9.039	47.148	-0,5	38,1
Даноци	85.841	81.843	6.245	5.586	6.386	6.715	5.526	30.458	-2,8	37,2
Придонеси	42.620	41.471	2.690	3.354	3.401	3.460	3.450	16.355	3,8	39,4
Неданочни приходи	17.188	15.196	824	1.043	915	888	1.026	4.696	-15,3	30,9
Капитални приходи	5.945	5.815	437	138	171	2.510	115	3.371	9,2	58,0
Странски донации	4.104	4.155	69	108	103	66	95	441	-6,6	10,6
Приходи од наплатени заеми	600	600	37	34	47	13	57	188	-53,0	31,3
ВКУПНИ РАСХОДИ	169.198	161.667	11.781	12.203	12.344	13.603	11.332	61.263	-3,3	37,9
Тековни трошоци	142.190	140.231	10.102	10.638	11.373	12.068	10.440	54.621	-2,3	39,0
Капитални трошоци	27.008	21.436	1.679	1.565	971	1.535	892	6.642	-10,8	31,0
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	-12.448	-12.135	-1.429	-1.871	-1.230	111	-1.000	-5.419	-16,1	44,7
Финансирање	12.448	12.135	1.429	1.871	1.230	-111	1.000	5.419		
Прилив	17.769	17.676	1.819	2.168	1.435	356	1.448	7.226		
Приходи од приватизација	0	0	0	0	0	0	0	0		
Странски заеми	17.669	13.876	122	203	520	51	326	1.222		
Депозити	-100	0	1.298	1.972	112	-1.592	-5.720	-3.930		
Државни записи	0	3.600	399	-7	783	1.864	6.842	9.881		
Продажба на акции	200	200	0	0	20	33	0	53		
Одлив	5.321	5.541	390	297	205	467	448	1.807		
Отплата на главница	5.321	5.541	390	297	205	467	448	1.807		
Надворешен долг	3.471	3.613	258	297	205	335	448	1.543		
Домашен долг	1.850	1.928	132	0	0	132	0	264		

Извор: Министерство за финансии.

На почетокот на јуни 2012 година беа донесени Измени и дополнувања на Буџетот на Република Македонија за 2012 година заради навремено и ефикасно консолидирање на јавните финансии и приспособување на фискалната политика кон трендовите во економијата. Како што наведува Министерството за финансии¹⁷, имајќи предвид дека Буџетот за 2012 година беше донесен во услови на неизвесност и ризици од должничката криза во Европа, Ребалансот има за цел да обезбеди приспособување на фискалната политика согласно со досегашните остварувања и очекуваното стабилизирање на економската активност до крајот на годината. Притоа, како основни причини за донесувањето на Ребалансот на Буџетот за 2012 година, Министерството за финансии ги посочува остварените движења во првиот квартал, пониските остварувања на вкупните приходи во однос на планираните од почетокот на годината и потребата од ограничување на јавната потрошувачка со цел да се задржи буџетскиот дефицит од 2,5% од БДП, заради зачувување на макроекономската стабилност. Во рамки на Ребалансот е извршено ревидирање на првично планираните буџетски приходи во насока на намалување за 4,6%, додека планираните расходи се намалени за 4,5% во однос на првично планираниот износ. Со тоа, се обезбедува задржување на буџетскиот дефицит во првично планираните рамки од 2,5% од БДП.

На почетокот на јуни, Владата на Република Македонија донесе и нов пакет на економско-социјални мерки¹⁸ насочени кон ублажување на негативните ефекти што должничката криза во евро-зоната ги има врз домашната економија. Пакетот вклучува вкупно 12 мерки, од коишто 4 се за директно намалување на невработеноста и тоа преку програми за јавни работи, проекти за кредитирање на приватниот сектор, обука за познат работодавач и доделување државно земјиште на плодоуживање на социјално необезбедени лица. Останатите 8 мерки имаат за цел да обезбедат дополнителни средства за поддршка на приватниот сектор (вклучувајќи и докапитализација на Македонската банка за поддршка на

¹⁷ Измени и дополнување на Буџетот на Република Македонија за 2012 година, <http://www.finance.gov.mk>.

¹⁸ Подетално за новиот пакет на економско-социјални мерки види на интернет-страницата на Владата на Република Македонија <http://www.vlada.mk>.

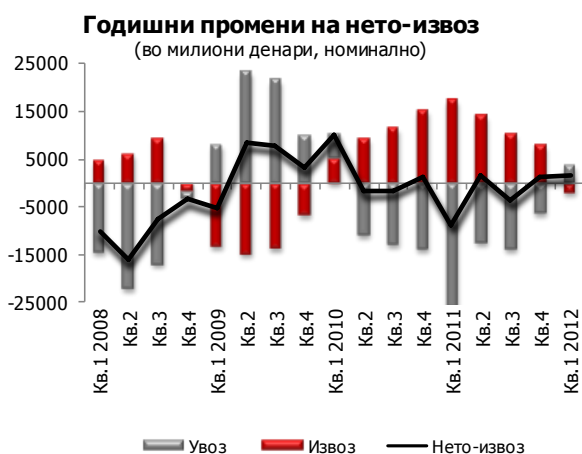
развојот во износ од 660 милиони денари), понатаму за поддршка на социјално ранливите семејства, легализација на основни средства на земјоделците и поддршка на транспортниот сектор. Според Владата на Република Македонија, мерките имаат за цел низ системски пристап да ја подобрат позицијата и конкурентноста на населението и на бизнис-секторот, а во еден дел се насочени кон социјално ранливите групи и директно придонесуваат за подобрување на стандардот на таа општествена група.

1.3.3. Инвестициска потрошувачка

Како и во претходното тримесечје, и во првиот квартал на 2012 година инвестициската побарувачка оствари негативна квартална динамика (од 22,1%, сезонски приспособено). Кварталниот пад и високата споредбена основа услови годишен пад на инвестициите од 19,1% и се компонента со најзначаен придонес за намалувањето на активноста во домашната економија. Глобалната неизвесност поради која се јавува зголемена одбивност кон ризик на домашните и странските инвеститори, како и вонредните временски услови што преовладуваа во овој период од годината беа главните фактори коишто влијаеја врз овие остварувања. Притоа, се проценува дека падот е резултат на инвестициите во постојани средства, заклучок што го потврдуваат речиси сите високофреквентни податоци. Така, на годишна основа се намалија извршените градежни работи, што значеше и прекин на постојаните двоцифрени стапки на раст остварени во изминатите шест квартали. На пад упатуваат и посилното намалување на увозот на средства за работа, намаленото домашно производство на капитални производи, како и данокот на добивка од претходниот квартал. Од останатите показатели, странските директни инвестиции (во акционерски капитал) значително се пониски (за околу 4 пати), заради високите приливи врз оваа основа во истиот период од ланската година. Подобрена динамика на раст бележат долгорочните кредити на претпријатијата, и покрај истовременото заострување на условите за ваков вид кредити. Притоа, врз побарувачката за долгорочните корпоративни кредити најмногу влијаат зголемените потреби за инвестиции во залихи и обртен капитал, а не инвестициите во основни средства¹⁹. За вториот квартал на 2012 година оцените упатуваат на натамошно намалување на инвестициите на годишна основа согласно со расположливите

¹⁹ Од Анкетата за кредитната активност на НБРМ, од април 2012 година.

податоци²⁰, влошените економски изгледи особено во евро-зоната и неповолните очекувања на економските субјекти. Најновите расположливи податоци коишто упатуваат на надолни движења се вредноста на извршените градежни работи, државните капитални инвестиции, домашното производство на капитални производи, увозот на средства за работа, како и странските директни инвестиции, додека растот единствено се задржува кај долгорочните корпоративни кредити. Од друга страна, раководителите во градежната дејност за вториот квартал²¹ имаат малку поповолни очекувања во поглед на вкупните порачки, бројот на вработените и продажните цени во споредба со претходниот квартал.

1.3.4. Нето извозна побарувачка

Согласно со влошеното меѓународно економско окружување и преносните ефекти врз домашната економија, по две години постојан раст, во првиот квартал на 2012 година беше забележан годишен пад и кај извозот и кај увозот. Падот на извозот, заедно со намалената апсорпција, доведе до посилно приспособување на увозот. Со тоа, нето-извозот забележа позитивен придонес од 1,5 п.п. кон годишната промена на БДП и придонесе за ублажување на падот на БДП.

Во првиот квартал на 2012 година за првпат по две години беа остварени негативни годишни стапки на раст кај извозот на стоки и услуги. Имено, забавената квартална динамика на раст (од 4% на 2,8%, сезонски приспособено) и високата споредбена основа, доведоа до годишен пад на извозот на стоки и услуги од 1,6%. Продлабочениот пад на странската ефективна побарувачка и намалувањето на светските цени на нашите извозни производи, особено на металите, во голема мерка придонесоа за намалување на производството и продажбата на домашниот преработувачки сектор ориентиран кон извоз. Намалувањето на домашната и извозната побарувачка влијаеше и врз увозот на стоки и услуги, којшто оствари реален годишен пад од

²⁰ Податоците за извршените градежни работи и за странските директни инвестиции (во акционерски капитал) се дадени заклучно со април, додека останатите податоци се дадени заклучно со мај.

²¹ Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС спроведена во првиот квартал на 2012 година.

2,8% во првиот квартал на 2012 година (и покрај растот од 5,8% на квартална основа, сезонски приспособено).

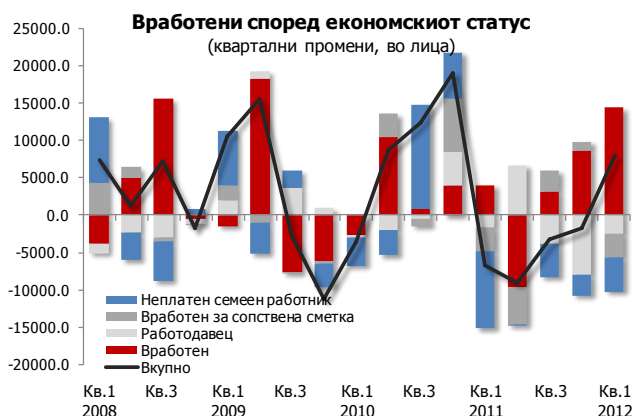
Продолженото продлабочување на кризата во евро-зоната, падот на светските извозни цени, како и понеповолните очекувања на компаниите за обемот на производство и за набавните и продажните цени за вториот квартал²² упатуваат на натамошни надолни поместувања во надворешната трговија. Ваквите индикации се потврдуваат со остварувањата за првите два месеца од вториот квартал (според надворешнотрговската статистика) и укажуваат на годишен пад на извозот, а мал раст на увозот поради високиот увоз на сировини за производство на големите компании за увоз-извоз. Следствено, се оценува дека нето-извозот ќе оствари негативен годишен придонес кон годишната промена на БДП во вториот квартал на 2012 година.

1.4. Вработеност и плати

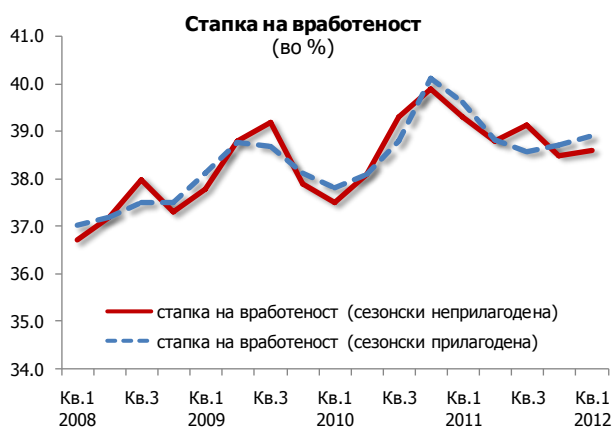
Поместувањата на пазарот на работна сила во првото тримесечје беа релативно поволни. Вкупната вработеност во првото тримесечје на 2012 година се зголеми на квартална основа, со што беше прекинат трендот на постојано квартално намалување, присутен во текот на целата 2011 година. Овие приспособувања на пазарот на труд можат да се објаснат како задоцнети ефекти на прелевање од кварталниот раст на економската активност во претходните неколку квартали. Зголемената побарувачка на работна сила доведе до намалување на невработеноста, при што стапката на невработеност, за првпат по четири квартали на раст, се намали. Сепак, на годишна основа, продолжи надолното приспособување, но со забавена динамика. Ваквите неповолни движења немаа негативен ефект врз ценовниот аспект на трудот, каде што е забележано мало забрзување на номиналниот годишен раст на платите и забавување на нивниот реален пад. Во поглед на идните движења на пазарот на работна сила, иако според анкетите за деловните тенденции очекувањата за бројот на вработени за наредниот квартал главно се поповолни, сепак најновите остварувања во домашната и светската економија упатуваат на значителни негативни ризици.

По четири квартали на постојано намалување на побарувачката за работна сила, во првото тримесечје на 2012 година бројот на вработени за првпат забележа квартален раст. Имено, по посилното намалување на бројот на вработени во првата половина на 2011 година (во просек од 1,2%) и

²² Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС спроведена во мај 2012 година.

Извор: Државен завод за статистика, Анкета за работна сила.

Извор: Државен завод за статистика, Анкета за работна сила.

забавувањето на кварталниот пад во втората половина (од 0,4% во просек), веќе во првиот квартал на 2012 година бројот на вработени лица порасна за 1,3%²³. Ваквото придвижување кај бројот на вработени доведе до мало зголемување на стапката на вработеност од 0,3 процентни поени во споредба со претходниот квартал. Земајќи го предвид временското задоцнување на приспособувањето на пазарот на труд, растот може да се објасни со динамиката на економската активност во претходниот период. Имено, од 2010 година наваму кварталните промени на економската активност се претежно позитивни, што веројатно придонесува за отворање нови работни места. Анализата на вработеноста според економскиот статус на вработените покажа дека нагорната динамика на побарувачката за труд во последните три квартали, а особено во првото тримесечје од 2012 година, произлегува пред сè од растот на категоријата вработени лица²⁴. **На годишна основа, бројот на вработени бележи мал пад од 0,9%**, што услови пад на стапката на вработеност за 0,7 п.п. Анализата по дејности покажува дека годишниот пад на вработеноста произлегува пред сè од падот во земјоделството и трговијата, додека најголем раст на вработените е остварен во преработувачката индустрија и во останатите услужни дејности.

Од аспект на побарувачката за работна сила во наредниот период, краткорочните очекувања на производителите главно се поповолни. Имено, очекувањата на раководителите во градежништвото и трговијата се поповолни во однос на претходниот квартал, додека во индустријата покажуваат мало влошување²⁵. Сепак,

²³ Анализата на кварталната динамика на вработеноста, невработеноста и на вкупното активно население е направена со сезонски приспособени податоци. Сезонско приспособување не е направено единствено кај вкупното работоспособно население, заради отсуство на сезонска динамика кај оваа серија.

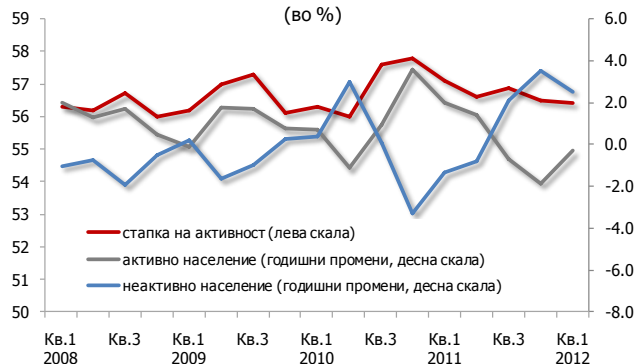
²⁴ Државниот завод за статистика, од јануари 2011 година, ја примени новата Национална класификација на дејностите (НКД рев. 2) за прибирање и обработка на податоците за пазарот на труд (плати и вработеност). Промената во класификациите ја оневозможи кварталната анализа на вработеноста, платите, продуктивноста и на трошоците за труд по единица производ во одделните економски дејности. Споредливи податоци по дејности според новата класификација се расположливи само за годишните промени.

²⁵ Извор: Државен завод за статистика, анкети за деловните тенденции во преработувачката индустрија (мај 2012 година), градежништвото (првиот квартал на 2012 година) и во трговијата (првиот квартал на 2012 година).

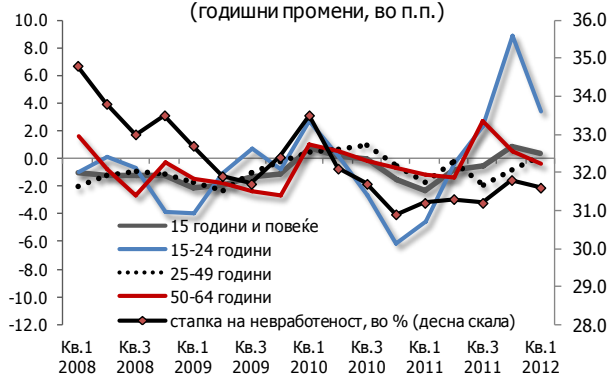
годишниот пад на економијата во првиот квартал на 2012 година и натамошниот пад на производството и вработените во индустријата во првите два месеци на второто тримесечје на 2012 година, како и надолната корекција на очекувањата за странската побарувачка упатуваат на негативни ризици коишто неповолно би можеле да влијаат врз пазарот на трудот.

Активно и неактивно население и стапка на активност (во %)

Извор: Државен завод за статистика, Анкета за работна сила.

Стапка на невработеност (годишни промени, во п.п.)

Извор: Државен завод за статистика.

Годишни промени во просечната исплатена нето-плата по сектори во Кв.1 2012 година (во %)

	номинални промени	реални промени
земјоделство, шумарство и рибарство	7.2	4.5
рударство	-6.5	-8.8
преработувачка индустрија	0.6	-1.9
снабдување со електрична енергија	4.4	1.8
снабдување со вода	1.0	-1.5
градежништво	3.0	0.4
трговија	2.4	-0.1
транспорт и складирање	0.3	-2.1
објекти за сместување	0.9	-1.6
информации и комуникации	18.9	16.0
финансиски дејности	-7.3	-9.6
дејности со недвижен имот	10.3	7.6
научни дејности	18.2	15.2
административни дејности	-4.0	-6.4
јавна управа и одбрана	1.2	-1.3
образование	-0.8	-3.3
здравство	1.9	-0.6
уметност	-5.2	-7.5
други услужни дејности	0.2	-2.3

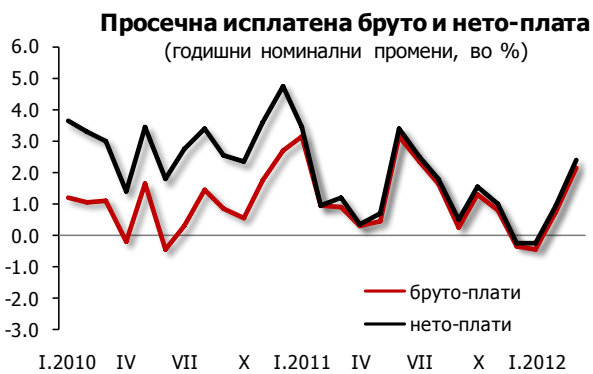
Извор: Државен завод за статистика.

Нагорното поместување на побарувачката за работна сила во првото тримесечје од годината услови умерен раст на понудата на работна сила. Како и кај вработеноста, активното население бележи нагорна квартална динамика во последните три тримесечја. Така, по кварталното забавување на падот во третиот и незначителниот раст во четвртиот квартал од претходната година, во првото тримесечје на 2012 година стапката на раст на активното население се засили на 0,7%. Сепак, во услови на пораст на работоспособното неактивно население, стапката на активност е речиси непроменета. **На годишна основа, вкупното активно население бележи минимално намалување од 0,3%, при истовремено намалување кај стапката на активност за 0,7 п.п.** Иако минимално, намалувањето на активното население е присутно веќе три квартали по ред. Притоа, анализата од аспект на возраста покажува дека намалената понуда на работната сила во првото тримесечје главно се должи на намалената склоност за работа главно кај лицата на возраст од 15 до 24 години, како и заради преминот во статус на пензионери кај лицата над 65 години.

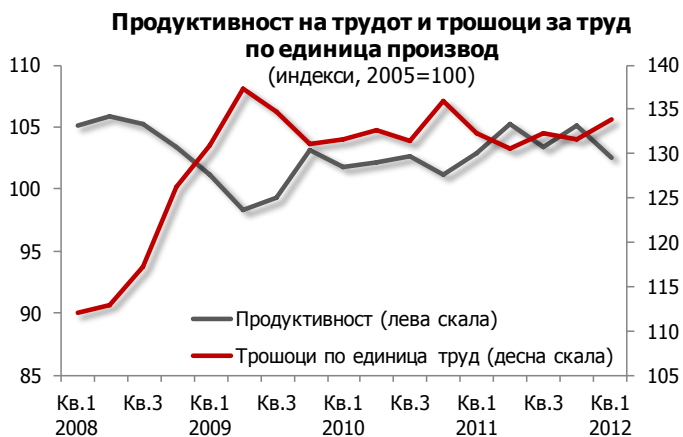
Во услови на мал квартален раст на понудата за работна сила и при побрз раст на побарувачка за труд, невработеноста во првото тримесечје од годината забележа намалување. Ова претставува прво намалување на бројот на невработените, по три квартали на раст. Така, вкупниот број невработени лица се намали за 0,5%, додека стапката на невработеност се намали за 0,4 п.п. **На годишна основа,** намалената понуда на труд, во услови на поголемо намалување на побарувачката на работна сила, условија раст на невработеноста од 0,9% и на стапката на невработеност (од 0,4 п.п.), којашто достигна 31,6%. Од аспект на старосната структура, годишниот раст на вкупната невработеност се должи во најголем дел на зголемената невработеност кај лицата на возраст од 15 до 49 години.

Кај цената на трудот, на квартална основа, номиналните плати бележат умерен пад (-0,7% на нето и -0,8% на бруто-основа). Намалувањето на платите во првиот квартал е присутно кај речиси две третини од дејностите²⁶. Падот на номиналните плати на квартална основа беше надополнет со засилување на инфлацијата. Со тоа, по два квартала на раст, дојде до пад на реалната куповна моќ, при што беше забележан силен квартален пад на реалните нето-плати (од 3,4%, наспроти растот од 0,6% во претходниот квартал). **Во првото тримесечје на 2012 година е забележано продолжување на годишниот раст на просечните номинални плати.** Така, номиналните нето и бруто-плати бележат годишен пораст од 1% и 0,8%, соодветно, што претставува минимално забрзување на стапката на раст. Особено висок годишен раст беше забележан во март (2,2%), кога во дејноста „информации и комуникации“ беа исплатени бонуси. Растот на платите на годишна основа е распространет на поголем број економски дејности, со исклучок на рударството и на неколку услужни дејности (финансиски дејности, административни дејности, образование и уметност). **Умереното забавување на годишната инфлација во првите три месеци од годината, при речиси ист номинален раст на платите, придонесе за забавување на реалниот пад на платите.** Така, во првото тримесечје на 2012 година годишниот пад на просечните реални нето-плати изнесува 1,5% (2,4% во претходниот квартал).

Извор: Државен завод за статистика.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Во првото тримесечје на 2012 година, кај продуктивноста на трудот е забележано намалување во споредба со претходниот квартал, во услови на пад на производството и раст на вработените. Воедно, **на квартална основа е забележано и влошување на конкурентноста** од аспект на работната сила. **Имено, трошоците за труд по единица производ** во првиот квартал од годината квартално се повисоки за 1,7%, во услови на помал пад на платите во однос на падот на продуктивноста. **Продуктивноста на трудот забележа минимален годишен пад од 0,3%.** Со тоа трендот на годишен раст присутен во текот на целата претходна година беше прекинат. Годишниот пад на

²⁶ Исклучок се неколку услужни дејности и дејноста „снабдување со електрична енергија“, каде што се исплатени повисоки плати во однос на претходниот квартал.

продуктивноста произлегува од падот во економската активност, што во голема мерка беше неутрализиран со намалувањето на вработеноста во овој квартал. **Растот на просечните бруто-плати надолнет со намалувањето на продуктивноста доведе до годишен раст на трошоците за труд по единица производ од 1,1%.**

Прилог 2: Анализа на понудата на работна сила

Понудата на работна сила се дефинира како дел од вкупното работоспособно население во една земја кое има желба да работи и кое активно бара работа. Притоа, промените во понудата на работна сила претставува значаен фактор за идниот потенцијален раст на секоја економија. Вообичаен показател за понудата на работна сила е стапката на активност. Во Македонија, почнувајќи од 2005 година, постои тренд на постојано забавување на растот на стапката на активност во Македонија, додека во 2011 година стапката на активност бележи пад. Во литературата промените во стапката на активност се објаснуваат со демографски фактори (промени во структурата на вкупното работоспособно население коишто се резултат на некономски фактори, како на пр. процесот на „стареене на населението“) и со промени во склоностите за работење на населението. Во прилогот ќе се обидеме да посочиме на можните фактори за движењето на стапката на активност во Македонија во периодот 2005-2011 година.

Вкупната стапка на активност во економијата ($LFPR_t$) е еднаква на пондерираниот збир на стапките на активност на различните старосни групи ($LFPR_t^i$), при што пондерите (p_t^i) се еднакви на учеството на секоја старосна група во вкупното работоспособно население²⁷.

$$LFPR_t = \sum_i p_t^i * LFPR_t^i$$

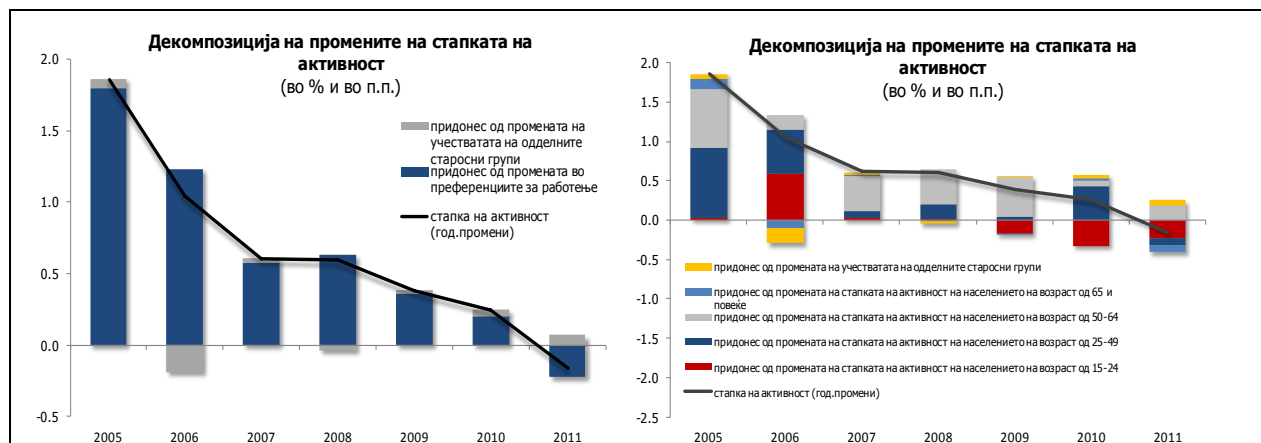
Според тоа, промените во вкупната стапка на активност ќе бидат еднакви на збирот помеѓу промените во стапката на активност на секоја старосна група и во учествата на секоја старосна група во вкупното работоспособно население.

$$LFPR_t - LFPR_{t-1} = \sum_i \{ [LFPR_t^i - LFPR_{t-1}^i] p_t^i + [p_t^i - p_{t-1}^i] LFPR_{t-1}^i \}$$

Анализата на понудата на работна сила упатува на три значајни заклучоци.

Прво, промените во стапката на активност во Македонија во периодот 2005-2011 година речиси во целост произлегуваат од промени во склоностите на населението за работење, односно неработење (промени во индивидуалните стапки на активност), додека демографските промени објаснуваат многу мал дел.

²⁷ Julie, L., Hotchkiss. "Decomposing Changes in the Aggregate Labor Force Participation Rate." *Federal Reserve Bank of Atlanta Working Paper* 2009-6.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Второ, најголем придонес кон растот на вкупната стапка има повозрасното население. Имено, промените во стапката на активност на населението на возраст помеѓу 25-49 и 50-64 години објаснуваат најголем дел од промените во вкупната стапка на активност. Ваквите придвижувања се совпаѓаат со донесувањето на Законот за работни односи во 2005 година којшто обезбеди поголема флексибилност на пазарот на труд. Новата законска рамка понуди разновидноста во поглед на дефинирањето на работниот однос (договори на определено и на неопределено време, договори со скратено работно време, законско дефинирање на прекувремената работа и сл.), како и промени во рамката за колективно преговарање. Оваа промена во законската регулатива, дополнета со засилувањето на економскиот раст започнато од 2004 година, најверојатно објаснува дел од порастот како на понудата, така и на побарувачката за труд од оваа старосна група. Сепак, утврдувањето на вистинските детерминанти бара подетална и покомплексна анализа.

Трето, значителен дел од забавувањето на растот во 2009 и 2010 година и падот на стапката на активност во 2011 година се објаснува со намаленото учество на младите лица (15-24 години). Во литературата ваквото движење најчесто се објаснува со промената во склоноста на младите за продолжување на школувањето, наместо вклучување во работната сила²⁸. Како најчести економски причини за зголемените склоности за образование се истакнуваат зголемувањето на приносите од повисокото образование и поголемата веројатноста за наоѓање сигурно и повисоко платено работно место. Дополнителен фактор којшто би го поттикнал ваквиот тренд може да бидат и мерките на структурните политики насочени кон повисок степен на образование.

²⁸ Aaronson, Stephanie; Bruce Fallick; Andrew Figura; Jonathan Pingle; and William Wascher. "The Recent Decline in the Labor Force Participation Rate and its Implications for Potential Labor Supply." *Brookings Papers on Economic Activity* 1 (2006): 69-134.

Извор: ЕУРОСТАТ.

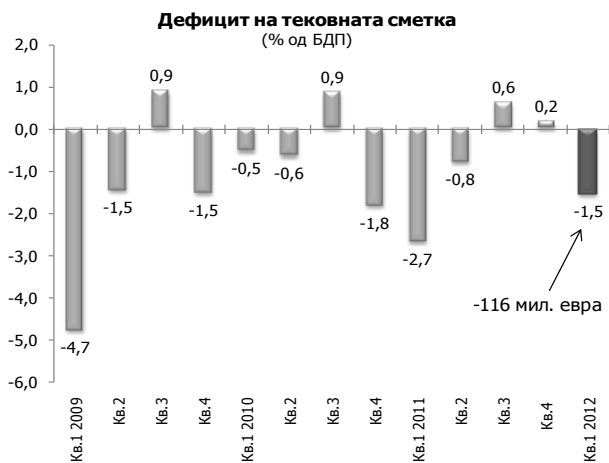
Во Македонија забележителен е значителниот пораст на учеството на младото население во формалниот и неформалниот систем на образование - кај старосната група од 15 до 17 години учеството се зголемило за околу 22 п.п. во период од шест години, додека кај лицата на возраст помеѓу 18 и 24 години зголемувањето изнесува околу 15 п.п. за истиот период. Имајќи ги предвид структурните мерки на државата од релативно понов период (воведувањето задолжително средно образование, дисперзираните студии и намалувањето на финансиските издатоци за високото образование и сл.) веројатно е дека ваквиот тренд би продолжил и во иднина. Исто така, Македонија сè уште се наоѓа под просечното учество на младите лица во образовниот систем измерено во Европската Унија (околу 95% од лицата на возраст од 15 до 17 години и 55% од лицата на возраст од 18 до 24 години се вклучени во системот на образование). Оттука, веројатно е натамошно намалување на активното учество на оваа категорија на лица на пазарот на трудот. Ваквиот тренд најверојатно би довел до забавен раст или намалување на понудата на труд на краток рок. Сепак, на долг рок ваквите движења ќе значат поквалитетна и поквалификувана понуда на работна сила, раст на вработеноста и повисок потенцијален раст на економијата.

1.5. Биланс на плаќања

Во првото тримесечје од 2012 година, салдото на тековната сметка на билансот на плаќања беше негативно и забележа влошување на квартална основа. Влошувањето главно произлегува од пониските нето-приливи од приватните трансфери, при невообичаено висока споредбена основа од претходниот квартал, кога тие забележаа значителен раст под влијание на вонредни фактори. Од друга страна, во услови на поголемо надолно приспособување на увозот од извозот, трговското салдо забележа стеснување во однос на претходниот квартал и делумно го неутрализира негативниот ефект од пониските трансфери. Нето-откупот на девизи на менувачкиот пазар продолжи да расте на годишна основа и во текот на овој квартал, но со забавен интензитет. Сепак, растот беше доволно силен за да ги одржи приватните трансфери на историски највисокото ниво забележано во првиот квартал од годината (од 2003 година наваму). Во вакви услови, салдото на тековната сметка оствари значително подобрување на годишна основа, за што дополнително влијание има и стеснувањето на трговскиот дефицит. Нето-приливите во финансиската сметка на билансот на плаќања во првиот квартал - главно креирани од директните инвестиции - беа доволни за финансирање на дефицитот во тековната сметка и одржување стабилно ниво на девизните резерви коишто обезбедуваат доволна

покриеност на увозот на стоки и услуги од наредната година. Сепак, во текот на второто тримесечје дојде до повторно влошување на глобалниот економски амбиент. Слабењето на странската побарувачка и надолното движење на цените на металите, воздржаноста кај инвеститорите, отплатата на поголем износ дивиденда кон странски акционери, помалото надворешно задолжување предизвикаа неповолни движења во билансот на плаќања, поради што беше неопходно дел од тековните трансакции во овој период да се финансираат на товар на девизните резерви.

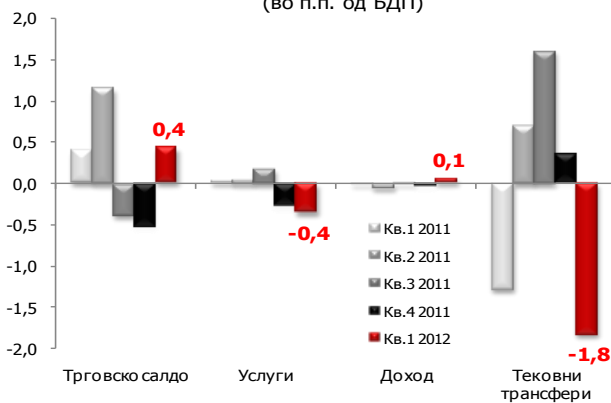

Извор: НБФМ.

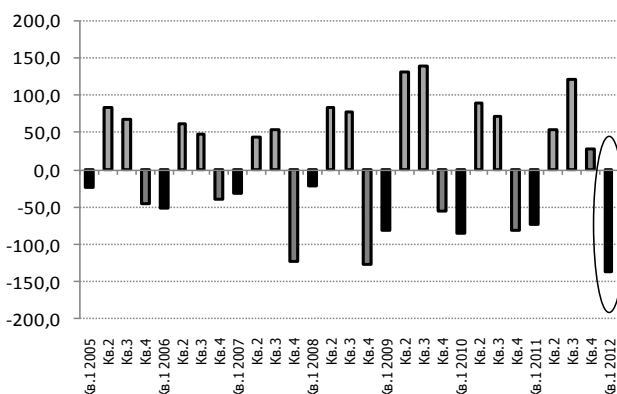
1.5.1. Тековна сметка

Во првиот квартал на 2012 година е остварено негативно салдо на тековната сметка на билансот на плаќања од 116 милиони евра или 1,5% од БДП, што претставува влошување во однос на претходниот квартал, кога беше забележан невообичаен суфицит. Влошувањето во најголем дел произлегува од пониските нето-приливи од тековни трансфери (негативен придонес од 1,8 п.п. од БДП во промената на тековната сметка), главно заради надолното придвижување на приватните трансфери, коишто во првиот квартал од годината вообичаено бележат намалување на квартална основа. Сепак, и покрај намалувањето на приватните трансфери, доколку се споредуваат приливите во првите тримесечја, остварените приливи врз оваа основа се на историски највисоко ниво од 2003 година наваму. Ваквите движења се објаснуваат со продолжувањето на растот на понудата на странска ефективна (главно евра) на менувачкиот пазар и нивната конверзија во денари²⁹. Малиот нето-одлив кај услугите исто така негативно придонесе за кварталната промена на салдото на тековната сметка, додека стеснувањето на трговскиот дефицит и на дефицитот кај доходот делуваа во спротивна насока (позитивен придонес од 0,4 п.п. и 0,1 п.п. од БДП, соодветно). Во доменот на надворешнотрговската размена, влошувањето на странската побарувачка и неповолните временски услови имаа неповолен одраз врз производството и размената со странство во првото тримесечје, што заедно со намалената домашна побарувачка доведе до поголемо надолно приспособување кај увозот, а со тоа и до стеснување на негативното трговско салдо.

Придонес на одделните компоненти во кварталната промена на тековната сметка
(во п.п. од БДП)

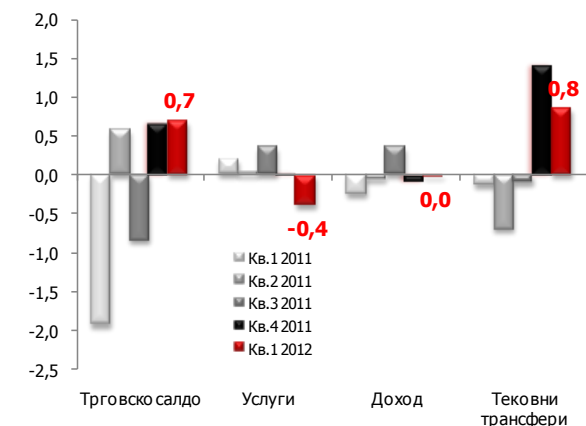
Тековни трансфери, нето
(квартална промена, милиони денари)

²⁹ Овие движења беа најизразени во декември, пред одржувањето на Самитот на ЕУ и придонесоа за остварување значителни нето-приливи на менувачкиот пазар во четвртиот квартал, во износ од 349 милиони евра. Во првиот квартал овој тренд забави, но и натаму беше присутен, при што на менувачкиот пазар беа остварени нето-приливи од 252 милиона евра.

Придонес на одделните компоненти во годишната промена на тековната сметка (во п.п. од БДП)

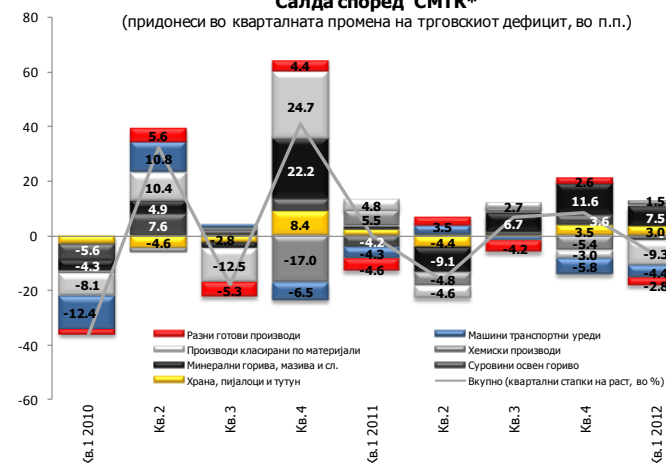
Извор: НБРМ.

Во споредба со истиот квартал од претходната година, салдото во тековната сметка бележи подобрување за 1,1 п.п. од БДП. Во услови на непроменето салдо кај доходот и влошено салдо од размената на услугите, подобрувањето се должи на повисоките нето-приливи од тековни трансфери и на стеснувањето на трговскиот дефицит. Годишниот раст кај тековните трансфери од 0,8 п.п. од БДП во најголем дел се должи на зголемените приливи од приватни трансфери, односно од нето-откупот на девизни средства на менувачкиот пазар. Стеснувањето на трговскиот дефицит за 0,7 п.п. од БДП е условено од поголемиот пад на увозот³⁰ од извозот. Според најновите податоци за април 2012 година, дефицитот на тековната сметка бележи проширување на годишна основа, условено од повисокиот трговски дефицит. Имено, во услови на влошување на глобалниот амбиент, натамошно слабеење на странската побарувачка и намалување на цените на металите, се забележува влошување кај извозот и проширување на негативниот јаз во трговското салдо. Од друга страна, нето-приливите од тековни трансфери продолжија да растат.

Прилог 3: Надворешнотрговска размена на стоки³¹ и движење на номиналниот и реалниот ефективен девизен курс (НЕДК и РЕДК)

Во првото тримесечје од 2012 година е забележан пад во надворешнотрговската размена на Република Македонија. Намалувањето на размената е резултат на падот и на извозот и на увозот, од 14% и 11,3%, соодветно на квартална основа. Иако намалувањето на размената е карактеристично за овој период од годината, сепак неговиот интензитет е поголем од вообичаениот и упатува на делување на дополнителни фактори. Ова се однесува на исклучително неповолните временски услови во јануари и февруари, како и на забавувањето на економската активност на нашите клучни трговски партнери, што брзо и директно се пренесе врз извозно-увозната активност. Движењата кај извозот и увозот во првото тримесечје на 2012 година предизвикаа

Салда според СМТК* (придонеси во кварталната промена на трговскиот дефицит, во п.п.)

Извор: ДЭС и НБРМ.

* Негативен знак претставува влијание во насока на стеснување на дефицитот.

³⁰ Падот на увозот се должи на понискиот увоз на сировини за индустријата, инвестициски добра и стоки за лична потрошувачка, при зголемен увоз на енергија.

³¹ Според Методологијата за надворешнотрговска размена податоците за извозот на стоки се објавуваат на ф.о.б., а за увозот на стоки на ц.и.ф.-основа.

надолна промена кај **трговскиот дефицитот за 6,6% на квартална основа**. Ваквите квартални промени се последица на **стеснувањето на неенергетскиот трговски дефицит, додека дефицитот во размената на енергија значително се прошири**. Имено, во првото тримесечје, во услови на раст на цените на енергентите на светските берзи и значително зголемена потрошувачка на енергија, поради неповолните временски услови, **енергетскиот дефицит продолжи да се проширува**. Притоа, негативниот ефект од количинскиот и ценовниот пораст на увезениот природен гас (поради активното работење на новата термоенергетска централа) и увезената електрична енергија³², во одреден дел беше ублажен од стеснувањето на дефицитот во размената со нафта и нафтени деривати (количински ефект). Од друга страна, анализата на **неенергетското салдо** покажува позначително стеснување на квартална основа, пад што е особено изразен кај индустриската и инвестициската потрошувачка на корпоративниот сектор. Намалениот увоз на текстилните предива (суровина за текстилната индустрија), како и понискиот вредносен и количински увоз на обоени метали³³ имаат највисок придонес во стеснувањето на дефицитот на надворешнотрговското салдо. Неенергетското трговско салдо се придвижи надолу и поради падот на инвестицискиот увоз на електрични и телекомуникациски машини. Од друга страна, при пад на извозот на индустриските набавки заради пониските извезени количини на железо и челик³⁴, суфицитот во размената на овие производи забележа намалување на квартална основа. Забавувањето на извозната активност на квартална основа е забележливо и кај останатите традиционални извозни гранки.

	во милиони евра		во тони		во милиони евра	во количини %	во количини %	од количината од цената во процентни поени	
	Кв.4 2011	Кв.1 2012	Кв.4 2011	Кв.1 2012	квартална промена			придонеси во кварталната промена	
УВОЗ НА ЕНЕРГИЈА									
- нафта и производи од нафта	209.2	198.7	318,484.5	292,578.2	-10.5	-5.0	-8.1	-8.1	3.1
- гас - природен или индустриски	20.1	40.2	30,437.6	66,524.4	20.1	100.3	118.6	118.6	-18.3
	Кв.1 2011	Кв.1 2012	Кв.1 2011	Кв.1 2012	годишна промена			придонеси во годишната промена	
- нафта и производи од нафта	177.2	198.7	327,423.8	292,578.2	21.5	12.2	-10.6	-10.6	22.8
- гас - природен или индустриски	24.9	40.2	51,823.7	66,524.4	15.3	61.3	28.4	28.4	32.9
ИЗВОЗ НА ЕНЕРГИЈА									
- нафта и производи од нафта	46.7	43.8	75,581.0	57,386.7	-3.0	-6.3	-24.1	-24.1	17.7
- гас - природен или индустриски	0.4	0.9	268.9	840.4	0.5	111.4	212.6	212.6	-101.2
	Кв.1 2011	Кв.1 2012	Кв.1 2011	Кв.1 2012	годишна промена			придонеси во годишната промена	
- нафта и производи од нафта	45.7	43.8	74,478.4	57,386.7	-2.0	-4.3	-22.9	-22.9	18.7
- гас - природен или индустриски	1.6	0.9	1,839.7	840.4	-0.6	-39.6	-54.3	-54.3	14.7
	Кв.4 2011	Кв.1 2012	Кв.4 2011	Кв.1 2012	квартална промена			придонеси во кварталната промена	
ИЗВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	191.3	156.2	199,775	161,816	-35.1	-18.4	-19.0	-19.0	0.6
УВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	76.0	54.9	143,518	105,846	-21.1	-27.8	-26.2	-26.2	-1.5
	Кв.1 2011	Кв.1 2012	Кв.1 2011	Кв.1 2012	годишна промена			придонеси во годишната промена	
ИЗВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	162.3	156.2	199,202	161,816	-6.1	-3.8	-18.8	-18.8	15.0
УВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	81.8	54.9	161,554	105,846	-27.0	-32.9	-34.5	-34.5	1.5

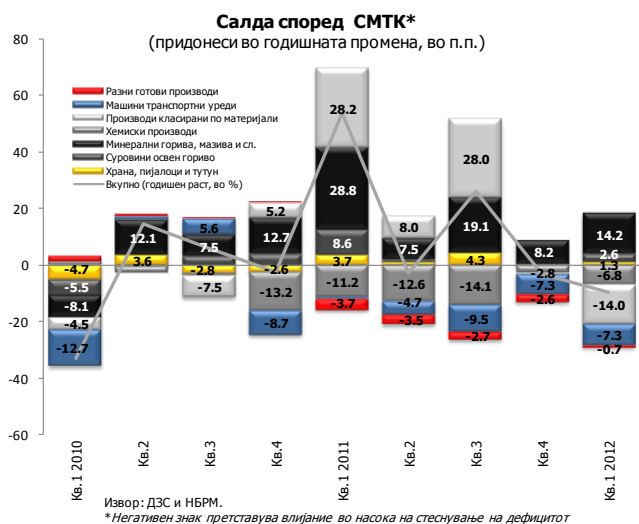
Извор: ДЗС.

³² Неповолните временски услови на почетокот од годината, како и повисоките цени на електричната енергија на странските пазари придонесоа за поголем увоз на овој енергент од очекуваниот согласно со вообичаената сезонската динамика во првиот квартал.

³³ По високиот увоз на обоени метали (влезна компонента во производниот процес на значаен капацитет во индустриската зона) во јануари, увозот значително забави во остатокот од кварталот.

³⁴ На квартална основа извозните цени на железо и челик остварија мало нагорно движење.

Анализата на годишните промени, во првото тримесечје од годината укажува на стеснување на трговското салдо од 9,6%, при годишен пад на увозот (од 4%) и стагнација на извозната побарувачка (номинален пад од 0,1%). Анализата на поединечните фактори укажува дека неенергетското салдо оствари значително стеснување (за 23,8%), целосно придонесувајќи за подобрувањето на целокупниот дефицит. Од друга страна, салдото во енергетската размена продолжи да се проширува на годишна основа. Во рамки на неенергетското салдо, најголем придонес за помалиот дефицит има нето-размената на

индустриските влезни компоненти и инвестициите, како резултат на намалениот увоз на хемиски производи, обоени метали³⁵ и железо и челик. Во иста насока делуваше и категоријата „машини и транспортни уреди“, при пад на увозната активност и истовремено значително зголемување на извозените производи³⁶. Падот на увезените влезни компоненти за индустријата соодветствува со негативните стапки на индустриското производство во првото тримесечје, додека послабите остварувања кај странските директни инвестиции во одредена мера придонесоа за намалениот увоз на опрема и машини. Кај останатите традиционални извозни производи се остварени позитивни придвижувања на годишна основа, односно извозот на тутун и

текстил продолжува да расте, иако со забавена динамика. На страната на енергетското салдо се забележува продлабочувањето на дефицитот во размената со сите енергенти. Притоа, количински пораст на увозот е остварен кај природниот гас и електричната енергија, додека кај нафтата и нафтените деривати повисокиот остварен увоз е целосно ценовен ефект, при пониски увезени количини.

Најновите податоци за надворешнотрговската размена во април и мај укажуваат на спротивно придвижување на трговското салдо, коешто во споредба со истиот период во претходната година забележа проширување од 31,4%. Салдата на обоените метали, железото и челикот и храната во најголем дел принесоа за проширувањето. Засилувањето на увозот кај овие категории, како фактор за проширување на трговското салдо, беше надополнет со слабите извозни остварувања на металопреработувачката и текстилната индустрија во текот на април и мај. Подобрување е остварено единствено кај салдото на машини и транспортни уреди.

³⁵ Годишниот пад на увозот на обоени метали делумно е резултат и на повисоката споредбена основа во првиот квартал од 2011 година, кога беше остварен позначителен увоз на платина, суровинска база на тогаш новиот капацитет во индустриската зона.

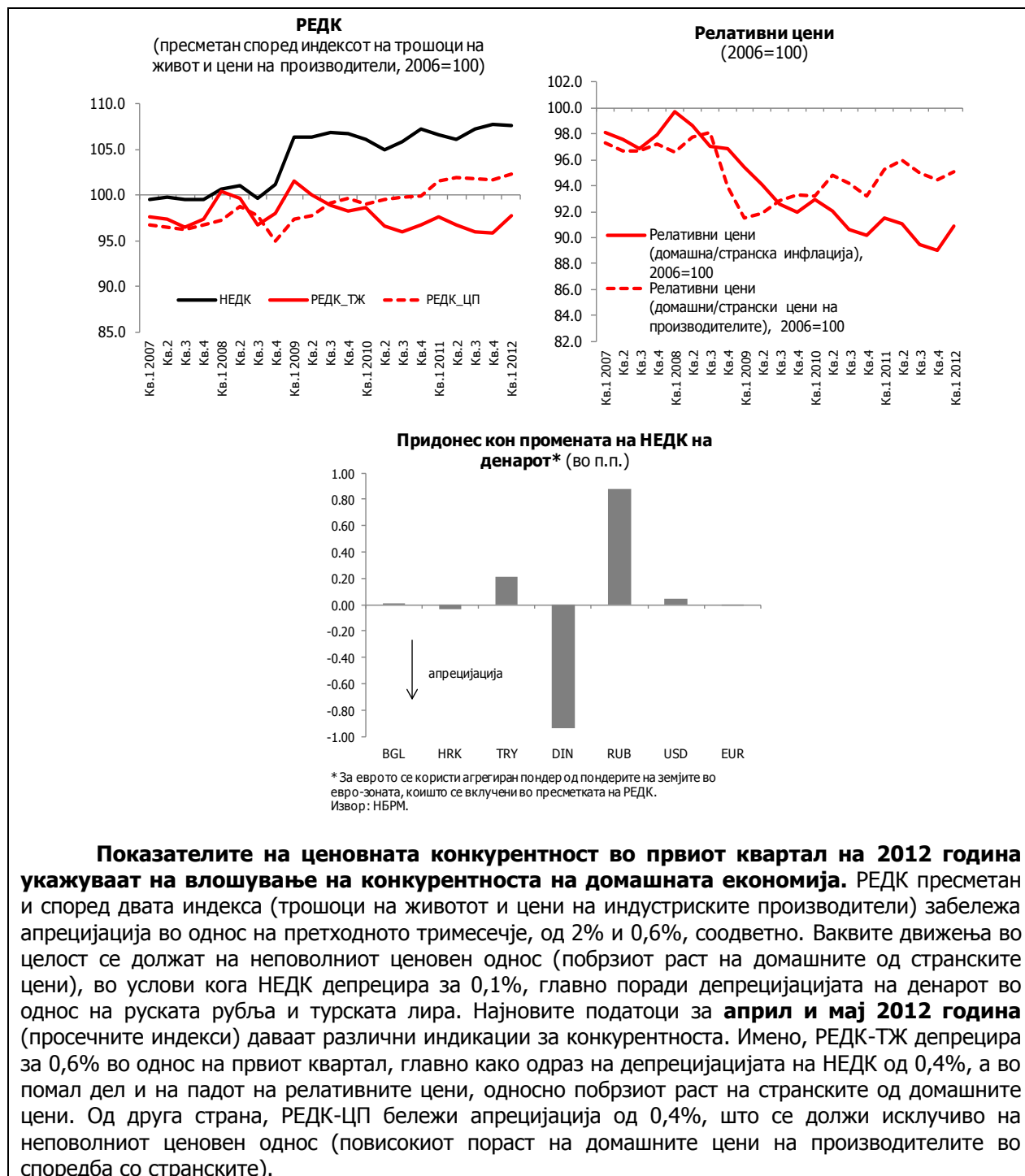
³⁶ Повисокиот извоз на индустриски машини во целост се должи на извозната активност на споменатиот капацитет.

САЛДА, СТОКИ	Кв.1	Кв.4	Кв.1	годишна промена		квартална промена		придонеси во годишна промена	
	2011	2011	2012	во милиони евра	%	во милиони евра	%	процентн и поени	%
ВКУПНО	-498.0	-481.9	-450.0	48.0	-9.6	31.9	-6.6	-9.6	100.0
Производи за храна	-62.5	-72.8	-74.0	-11.5	18.4	-1.2	1.6	2.3	-24.0
- месо и преработки од месо	-14.7	-23.7	-16.4	-1.7	11.4	7.3	-30.8	0.3	-3.5
- жита и преработки од жита	-9.2	-12.0	-13.1	-3.9	42.0	-1.1	8.9	0.8	-8.1
- овошје и зеленчук	6.6	19.4	0.3	-6.4	-96.0	-19.2	-98.6	1.3	-13.2
Тутун и пијалаци	25.2	43.6	30.3	5.0	19.9	-13.3	-30.6	-1.0	10.5
Сировини освен гориво	-7.0	-28.6	-19.9	-12.9	185.0	8.7	-30.5	2.6	-26.9
- метална руда и метални отпадоци	-4.1	-19.1	-14.7	-10.6	259.6	4.4	-22.9	2.1	-22.2
Минерални горива, мазива и сл.	-199.1	-233.3	-269.6	-70.5	35.4	-36.3	15.6	14.2	-147.0
- нафта и производи од нафта	-131.4	-162.5	-154.9	-23.5	17.9	7.6	-4.7	4.7	-49.0
- гас - природен или индустриски	-23.4	-19.6	-39.2	-15.9	68.0	-19.6	100.0	3.2	-33.1
- електрична енергија	-36.5	-45.1	-67.9	-31.4	86.1	-22.9	50.7	6.3	-65.5
Животински и растителни масла	-8.5	-14.5	-14.0	-5.4	63.4	0.6	-4.0	1.1	-11.3
Хемиски производи	-35.1	6.0	-1.4	33.7	-96.0	-7.4	-123.5	-6.8	70.3
- неорганско-хемиски производи	-36.8	-1.1	-10.1	26.7	-72.5	-9.0	801.3	-5.4	55.6
- бои и материи за штавење	-27.3	-8.8	-15.0	12.3	-45.1	-6.2	69.8	-2.5	25.7
- хемиски материи и производи	88.8	84.7	85.6	-3.2	-3.6	1.0	1.1	0.6	-6.6
Производи класирани по материјали	-145.1	-119.9	-75.2	69.9	-48.2	44.7	-37.3	-14.0	145.7
- текстил предива и слично	-61.4	-87.7	-57.4	3.9	-6.4	30.3	-34.5	-0.8	8.2
- железо и челик	80.4	115.3	101.3	20.9	25.9	-14.0	-12.2	-4.2	43.5
- обоени метали	-108.3	-70.8	-56.8	51.5	-47.6	14.0	-19.8	-10.3	107.3
Машини и транспортни уреди	-143.7	-128.8	-107.5	36.2	-25.2	21.4	-16.6	-7.3	75.5
- индустриски машини за општа употреба	-19.6	-3.0	5.2	24.7	-126.3	8.1	-272.7	-5.0	51.5
- телекомуникациони апарати	-23.2	-33.5	-23.1	0.1	-0.5	10.4	-31.0	0.0	0.2
- електрични машини, делови-неспоменато	-15.7	-10.9	-6.4	9.3	-59.3	4.5	-41.4	-1.9	19.4
- друмски возила	-53.0	-47.1	-50.1	2.9	-5.4	-3.0	6.4	-0.6	6.0
Разни готови производи	78.1	68.3	81.7	3.6	4.6	13.3	19.5	-0.7	7.5
- облека	103.8	111.1	107.0	3.2	3.1	-4.2	-3.7	-0.6	6.7

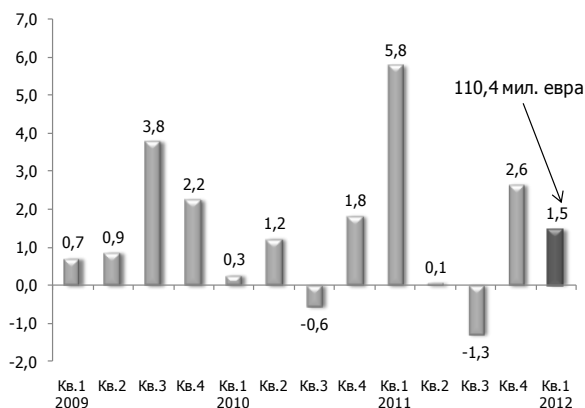
Извор: ДЗС.

Анализата на размената според трговските партнери на годишна основа укажува на стеснување на дефицитот во размената со земјите од Европската Унија, како наш најзначаен трговски партнер, надолнето со остварениот понизок дефицит во размената со останатите развиени земји. Надолните придвижувања на трговскиот дефицит со ЕУ се должат на промените на увозната динамика, додека на страната на извозот позначајна промена на годишна основа е зголемувањето на извозот кон најзначајниот трговски партнер - Германија. Понискиот остварен увоз од Велика Британија е најзначајниот фактор којшто придонесе за стеснување на дефицитот во размената со земјите-членки на ЕУ и покрај порастот на увозени енергенти, особено од Грција. Размената со земјите од Западен Балкан продолжува да предизвикува проширување на трговскиот дефицит. Промените се поизразени на извозната страна, поради падот на извозот кон Хрватска и Косово. Од аспект на групата останати развиени земји, извозот на металопреработувачката индустрија во азиските земји е причина за подобреното салдо.

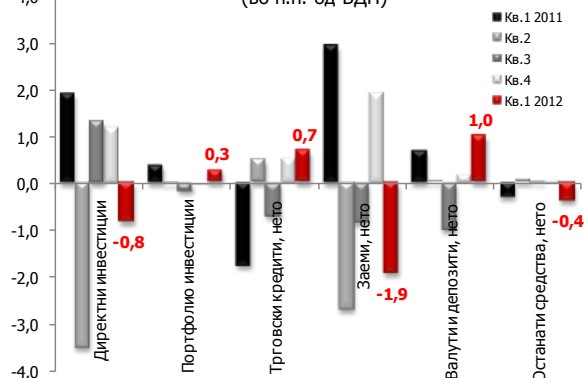
1.5.2. Капитална и финансиска сметка

Капитална и финансиска сметка
(без официјални резерви, во % од БДП)

Извор: НБРМ

Финансиска сметка, по компоненти
(% од БДП)

Извор: НБРМ

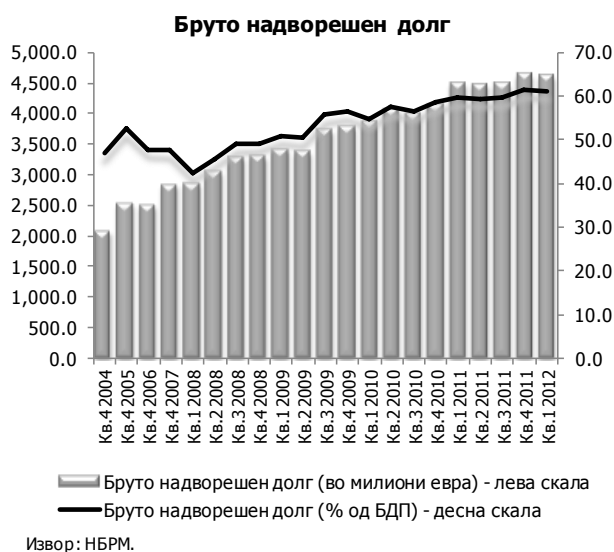
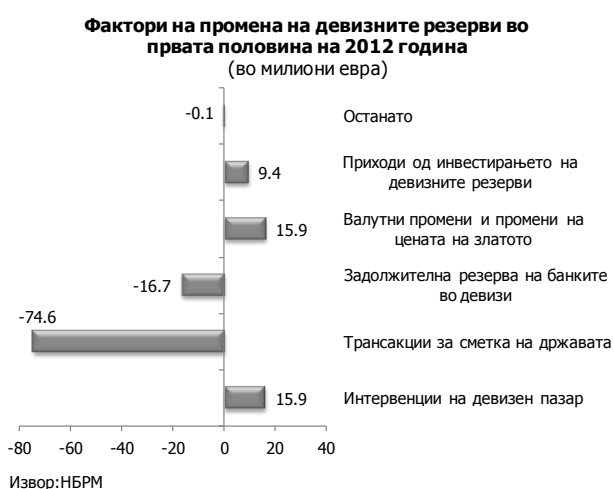
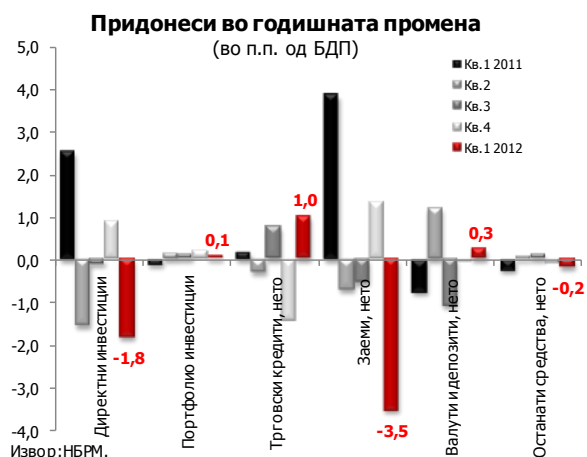
Придонеси во кварталната промена
(во п.п. од БДП)

Извор: НБРМ.

Во првиот квартал на 2012 година во капиталната и финансиска сметка беа остварени нето-приливи во износ од 110,4 милиони евра, или 1,5% од БДП. Овие приливи овозможува речиси целосно финансирање на дефицитот во тековната сметка и со тоа придонесоа за одржување стабилно ниво на девизните резерви. Притоа, најзначаен извор на капитални приливи и во овој квартал се **директните инвестиции** (63,6 милиони евра или 0,8% од БДП), во најголем дел во форма на акционерски капитал и реинвестирана добивка. **Во рамки на останатите инвестиции**, трговските кредити се единствената приливна ставка (66,7 милиони евра или 0,9% од БДП), при мали нето-одливи кај останатите компоненти. Притоа, трендот на повлекување девизни средства надвор од банкарскиот сектор од страна на населението продолжува со ист интензитет, но тој беше во голем дел неутрализиран со намалувањето на девизните депозити на банките во странство. Следствено, кај категоријата **валута и депозити** беа забележани нето-одливи од само 7,1 милион евра или 0,1% од БДП, наспроти високите нето-одливи во претходниот квартал.

Во првото тримесечје на 2012 година, капитално-финансиската сметка бележи влошување и на квартална и на годишна основа. Притоа, треба да се има предвид високата споредбена основа при двете споредби. Имено, пониските нето-приливи на квартална основа (за 1,2 п.п. од БДП) се должат главно на помалото нето-задолжување на државата и пониските директни инвестиции, коишто во претходниот квартал достигнаа втор по големина квартален износ од 2008 година наваму. Овие компоненти се главните причинители и за влошувањето на годишна основа, коешто е поизразено (за 4,3 п.п. од БДП), имајќи предвид дека во првиот квартал на 2011 година беа повлечени средствата од Кредитната линија за претпазливост од ММФ и беше остварено највисоко ниво на директни инвестиции во земјата од 2006 година наваму (кога беше извршена приватизацијата на ЕСМ).

Најновите податоци за април 2012 година покажуваат натамошни нето-приливи во капитално-финансиската сметка, во најголем дел врз основа на трговски кредити и повлекувања на банките од своите депозити во странство. Од друга страна, исплатата на

дивиденда на една поголема компанија со странски капитал предизвика одливи врз основа на странските директни инвестиции.

На крајот на првиот квартал на 2012 година, **бруто девизните резерви изнесуваа 2.068 милиони евра** и во однос на крајот на 2011 година се речиси непроменети, во услови на висок откуп на девизи на девизниот пазар од страна на НБРМ, неутрализиран од трансакциите за сметка на државата и намалувањето на задолжителната резерва на банките во девизи. Според последните расположливи податоци, на крајот на јуни 2012 година состојбата на девизните резерви изнесува 2.018,7 милиони евра, што е за 50,2 милиона евра помалку во однос на крајот на 2011 година, главно под влијание на трансакциите за сметка на државата.

1.5.3. Бруто надворешен долг

На крајот од првиот квартал на 2012 година, состојбата на бруто надворешниот долг изнесува **4.917,5 милиони евра, или 65,1% од БДП** и е зголемена за 42,7 милиони евра, или за 0,9%, на квартална основа. Доколку се исклучат репо-трансакциите³⁷, бруто-долгот изнесува 4.621,2 милиона евра (61,2% од БДП), што претставува квартално намалување за 21,1 милион евра, или за 0,5%³⁸. Ваквата промена во целост се должи на намалувањето на долгот на приватниот сектор, додека задолжувањето на јавниот сектор придонесува за благ пораст на вкупниот долг³⁹. Од аспект на рочноста, падот

³⁷ Во второто тримесечје на 2011 година, НБРМ започна со склучување репо и обратни репо-трансакции. При склучувањето на репо-трансакциите, се создаваат обврски (класифицирани под категоријата „заеми“) коишто придонесуваат за зголемување на нивото на бруто-долгот. Истовремено, при склучувањето обратни репо-договори, создадените побарувања придонесуваат за зголемување на бруто-побарувањата. НБРМ врши истовремено врзано склучување репо и обратни репо-договори, во речиси идентични износи. Гледано во целина, бидејќи истовремено се склучуваат, на нето-основа овие трансакции имаат неутрален ефект, односно се јавуваат во речиси идентичен износ и на страната на обврските, и на страната на побарувањата, поради што не се одразуваат на вкупниот нето надворешен долг.

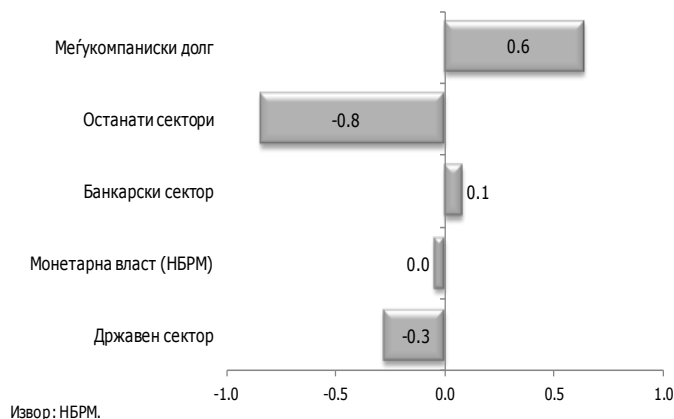
³⁸ Целокупната натамошна анализа се однесува на бруто надворешниот долг без обврските на монетарната власт врз основа на репо-трансакции.

³⁹ Во долгот на јавниот сектор се опфатени: долгот на централната државна власт и фондовите, на монетарната власт, на јавните претпријатија и на Македонската банка за поддршка на развојот, а во долгот на приватниот сектор се опфатени: долгот на банките (без Македонската банка за поддршка на развојот), долгот на останатите сектори (без јавните претпријатија) и меѓукомпанискиот долг.

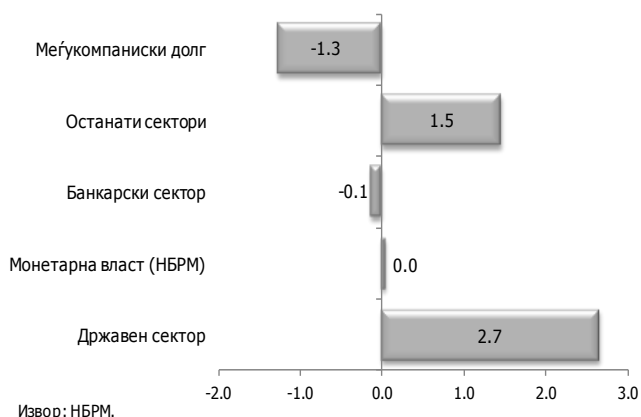

на краткорочниот долг ја објаснува промената на вкупниот бруто-долг, додека задолжувањето на долг рок делува во спротивна насока. Анализирани од аспект на институционалните сектори, пониското задолжување главно произлегува од долгот на останатите сектори во економијата и на државата, коишто забележаа квартален пад, за разлика од динамиката во претходното тримесечје. Така, пониската задолженост на **останатите сектори** произлегува од намалувањето на обврските врз основа на краткорочни комерцијални кредити, а во помал дел и врз основа на долгорочни заеми. Намалување бележи и долгот на **државата**, во услови на намалување на долгорочните обврски врз основа на заеми⁴⁰ и отплатата на достасаните неплатени обврски, во значителен дел неутрализирано од порастот на обврските врз основа на еврообврзници⁴¹. Задолжувањето на **монетарната власт** (без репо-трансакциите) е речиси непроменето на квартална основа. Од друга страна, зголеменото задолжување на Македонската банка за поддршка на развојот (МБПР) врз основа на кредитната линија од Европската инвестициска банка (ЕИБ) за поддршка на малите и средни претпријатија, како сегмент на долгот на јавниот сектор, придонесува за раст на вкупниот бруто-долг. Истовремено, **меѓукомпанискиот долг** бележи раст, во услови на зголемено користење долгорочни заеми од директните инвеститори, а покрај тоа, мал придонес кон долгот има и **банкарскиот сектор**, во чишто рамки се забележани зголемени обврски во форма на краткорочни депозити од нерезиденти и долгорочни заеми.

Придонес во кварталната промена на бруто долг, по сектори (во п.п.)

Придонес во годишната промена на бруто долг, по сектори (во п.п.)

Анализата на годишна основа покажува раст на бруто надворешниот долг во првото тримесечје од годината во износ од 124,7 милиони евра, или за 2,8%, што целосно произлегува од зголемувањето на задолженоста на јавниот сектор, додека од аспект на рочноста, поголем придонес (од 53,5%) има растот на долгорочниот долг. Анализирани според институционалните сектори, главен фактор за зголемувањето на бруто надворешниот долг претставува растот на долгорочното задолжување на **државата** во облик на заеми, што главно се однесува на повлекувањето ПБГ-заем (Policy Based Guarantee), гарантиран од Светската банка во

⁴⁰ Главно заради негативни курсни разлики.

⁴¹ Зголемените обврски врз основа на еврообврзници во поголем дел (околу две третини) произлегуваат од растот на пазарната цена на еврообврзниците, а потоа и од продажбата на дел од еврообврзниците на нерезиденти.

Показатели на надворешната задолженост	Солвентност			
	Сервисирање на камата/Извоз на стоки и услуги и други приливи	Бруто долг/Извоз на стоки и услуги и други приливи	Бруто долг/БДП	Сервисирање на долгот/Извоз на стоки и услуги и други приливи
	во %			
31.12.2004	2.24	120.1	49.3	11.5
31.12.2005	2.33	128.5	56.3	9.7
31.12.2006	2.88	109.8	51.8	18.2
31.12.2007	2.38	102.3	53.2	16.6
31.03.2008	2.30	87.5	47.9	8.8
30.06.2008	2.30	93.6	51.2	8.8
30.09.2008	2.30	100.7	55.1	8.8
31.12.2008	2.30	101.1	55.3	8.8
31.03.2009	2.10	102.3	52.9	10.2
30.06.2009	2.10	101.1	52.2	10.2
30.09.2009	2.10	111.7	57.7	10.2
31.12.2009	2.10	113.3	58.5	10.2
31.03.2010	2.79	114.3	56.6	12.0
30.06.2010	2.79	120.1	59.5	12.0
30.09.2010	2.79	117.8	58.4	12.0
31.12.2010	2.79	122.2	60.6	12.0
31.03.2011	2.71	125.6	63.4	14.6
30.06.2011	2.71	125.2	63.1	14.6
30.09.2011	2.71	125.3	63.2	14.6
31.12.2011	2.71	129.7	65.4	14.6
31.03.2012	2.84	113.3	62.6	10.8
Критериум за умерена задолженост	12 - 20%	165 - 275%	30 - 50%	18 - 30%

*Критериумот за умерена задолженост е земен според методологијата на Светската банка за изработка на показатели на задолженост, којашто подразбира користење на тригодишни подвижни просеци на БДП и извозот на стоки и услуги и други приливи, како именители во пресметката на показателите. Податоците за 2012 година се според проекцијата на билансот на плаќања во април 2012 година.

Извор:НБРМ.

Показатели на надворешната задолженост	Ликвидност		
	Девизни резерви/Краткорочен долг	Девизни резерви/Краткорочен долг, преостанато достасување*	Краткорочен долг/Вкупен долг
	сооднос	сооднос	во %
31.12.2004	1.14	0.89	30.3
31.12.2005	1.67	1.04	26.7
31.12.2006	1.95	1.34	29.0
31.12.2007	1.35	1.08	39.8
31.03.2008	1.51	1.03	35.1
30.06.2008	1.39	1.06	36.4
30.09.2008	1.35	1.04	38.1
31.12.2008	1.29	0.95	35.2
31.03.2009	1.03	0.78	36.0
30.06.2009	1.07	0.79	33.2
30.09.2009	1.26	0.93	32.5
31.12.2009	1.29	0.94	32.9
31.03.2010	1.33	0.90	31.2
30.06.2010	1.32	0.97	31.9
30.09.2010	1.36	0.92	31.3
31.12.2010	1.29	0.89	32.1
31.03.2011	1.44	1.04	29.3
30.06.2011	1.38	0.99	29.5
30.09.2011	1.40	0.98	29.5
31.12.2011	1.46	1.03	30.5
31.03.2012	1.50	0.94	29.7
Критериум	1.00		

Изработено во согласност со "External debt statistics: Guide for compilers and users", издаден од страна на ММФ.

*Според Greenspan-Guidotti правилото, потребно е земјата да одржува целосна покриеност на краткорочниот долг (преостанато достасување) со девизни резерви.

Извор:НБРМ.

декември. Значителен придонес во порастот на долгот имаат и **останатите сектори во економијата**, што произлегува од зголемената задолженост врз основа на долгорочни заеми, краткорочни трговски кредити и достасани неплатени обврски. Останатиот дел од зголемувањето на бруто-долгот отпаѓа на задолжувањето на Македонската банка за поддршка на развојот (МБПР). Наспроти тоа, **меѓукомпанискиот долг** придонесува за пониска задолженост на годишна основа, во услови на намалување на долгорочните обврски кон директните инвеститори. Исто така, намалување бележи и долгот на **банкарскиот сектор**, при што падот на обврските врз основа на депозити на нерезиденти го надмина ефектот од зголеменото задолжување преку долгорочни заеми.

Показателите за солвентноста на домашната економија во однос на обврските кон странство, мерени според методологијата на Светската банка⁴², бележат подобрување. Имено, показателите **бруто-долг / извоз на стоки и услуги** и **отплата на долгот / извоз на стоки и услуги** укажуваат на подобрена должничка позиција на годишна основа (намалување за 12,3 и 3,8 п.п., соодветно). Исто така, показателот **бруто-долг / БДП** е подобрен за 0,7 п.п., што се објаснува со засилениот раст на тригодишниот просек на номиналниот БДП во однос на растот на бруто надворешниот долг. Од друга страна, влошувањето на соодносот меѓу **отплатата на камата и извозот на стоки и услуги** е минимално (0,1 п.п.), при што овој показател и натаму е на релативно ниско ниво. Анализата во однос на референтните вредности за степенот на задолженост покажува дека РМ спаѓа во *групата на помалку задолжени земји*, а единствено според *учеството на бруто надворешниот долг во БДП* е во *групата на високозадолжени земји*. **Показателите за ликвидност** бележат мали промени и притоа не укажуваат на зголемување на ранливоста. Така, учеството на краткорочниот долг во вкупниот бруто-долг (од 29,7%) бележи годишен пораст за 0,5 п.п., додека покриеноста на краткорочниот долг, преостанато

⁴² Методологијата на Светската банка подразбира користење тригодишни подвижни просеци на БДП и на извозот на стоки и услуги и други приливи (во коишто се опфатени: приливите врз основа на доход од инвестиции, надомест од вработени и дознаки), како именители во пресметката на показателите. Оваа методологија дефинира и критериуми на задолженост, како референтни вредности за степенот на задолженост.

достасување, со девизни резерви е повисока за 4,2%, при што девизните резерви и понатаму обезбедуваат целосна покриеност на краткорочниот долг.

1.6. Инфлација

Намалувањето на ценовното ниво на храната и нафтата на светскиот пазар продолжи да создава надолни притисоци и врз домашните цени. Со тоа, трендот на постојано забавување на годишната инфлација продолжи и во второто тримесечје на 2012 година, при што годишната стапка на инфлација забави од 2,5% на 2,1%. Главен причинител за ваквата динамика е забавувањето на растот на домашните цени на храната, како ефект од промените на светските цени, а делумно како последица и на слабата домашна побарувачка. Растот на домашните цени продолжи да забавува и на квартална основа. Овие поместувања се објаснуваат со падот на светската цена на нафтата, како и споредбената основа од претходното тримесечје кога беа зголемени цените на електричната и топлинската енергија. Во второто тримесечје базичната инфлација забележа мало нагорно придвижување и изнесуваше 1,8%, на годишна основа. Во еден дел растот на оваа компонента може да се објасни со секундарните ефекти од зголемувањето на цените на енергијата во минатиот период. Сепак, во најголем дел овие промени се резултат на еднократни фактори, што се потврдува со значителното забавување на базичната инфлација кон крајот на кварталот. Динамиката на цените на домашните производители и на трошоците по единица производ не упатува на поизразени инфлациски притисоци во наредниот период.

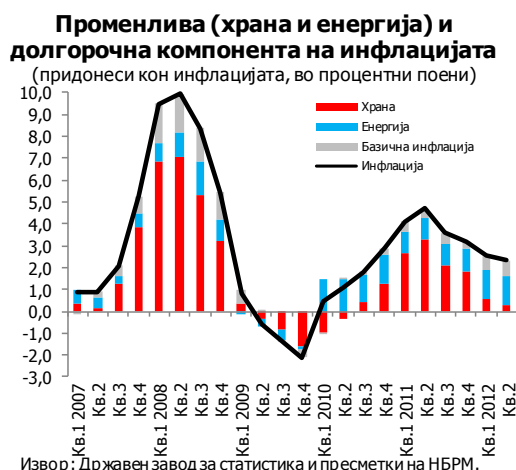
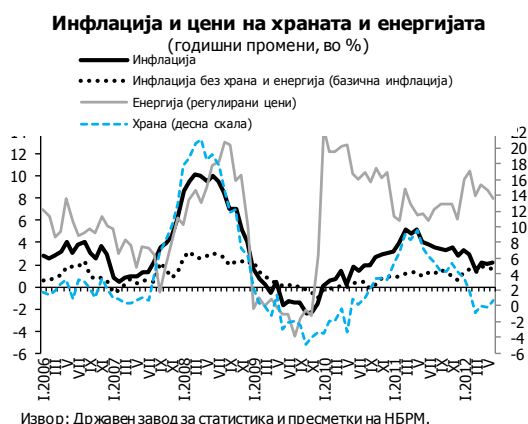

Во вториот квартал на 2012 година, растот на домашните цени забави на 1,2% на квартална основа (0,6% сезонски приспособено). Забавената квартална динамика на инфлацијата во најголем дел се должи на високата споредбена основа кај енергетската компонента на инфлацијата и во помала мера на сезонското движење на цената кај прехранбената компонента. Имено, по зголемувањето⁴³ на регулираните цени во првиот квартал на 2012 година, во второто тримесечје кај овој ценовен сегмент дојде до квартална стагнација. Дополнително, кварталниот пад на светските цени на нафтата значително го забавија растот на енергетската компонента (од 6,2% на 1,1%), а со тоа и придонесот кон вкупната инфлација во вториот квартал (од 0,9 п.п. на 0,2 п.п.). Истовремено, сезонскиот пад на цената на свежиот зеленчук беше делумно неутрализиран од растот на цената на свежото овошје и јајцата (поради велигденските празници), со што придонесот на прехранбената компонента во вкупната

⁴³ Од 1 јануари 2012 година беше зголемена цената на електричната енергија за 7,83% и на парното греење за 10,8%.

инфлација минимално се намали на 0,6 процентни поени.

Странски ефективни* и домашни цени на храна

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондерирани збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на РМ.
Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРМ.

Забавената квартална динамика на цените услови и забавување на годишната инфлација и со тоа таа бележи надолни движења веќе четири последователни квартала. Во второто тримесечје, годишната инфлација изнесува 2,1% наспроти 2,5% во претходното тримесечје, со што просечната инфлација за првите шест месеци од годината изнесува 2,3%. Забавувањето на домашната инфлација соодветствува со постепено исцрпување на инфлациските притисоци од страна на понудата, односно со падот на светските цени на храната и нафтата на годишна основа. Имено, најголемиот дел од забавувањето на инфлацијата се објаснува со намалениот придонес од прехранбената компонента, којшто е резултат на падот на увозните цени и нивниот преносен ефект врз домашните потрошувачки цени. Притоа, покрај падот на цените на свежиот зеленчук, за првпат од втората половина на 2010 година, годишен пад бележат и цените на производитите од жито. Исто така, мало намалување на придонесот во вкупната инфлација бележи и енергетската компонента, во чиешто рамки забавениот раст на **цената⁴⁴ на електричната енергија** беше делумно неутрализиран од растот на домашните цени на нафтените деривати заради депрецијацијата на денарот во однос на доларот⁴⁵. Забавување на годишните стапки на раст во вториот квартал, но позасилено, бележи и странската ефективна инфлација од 0,2%, наспроти 2,0% во претходниот квартал.

Долгорочната компонента на инфлацијата умерено порасна во вториот квартал од годината. Имено, базичната инфлација (ценовната компонента без храна и енергија) изнесуваше 1,8% на годишна основа, наспроти 1,4% во претходниот квартал. Во отсуство на притисоци од домашната побарувачка⁴⁶, засилувањето на стапката на

⁴⁴ Во 2011 година, нагорната корекција на цената на електричната енергија беше извршена во март. Поради тоа, растот на цената на електрична енергија во јануари 2012 година е посилен во првиот квартал.

⁴⁵ Падот на светските цени на нафтата од 7,0%, изразена во САД-долари, беше неутрализиран од апрецијацијата на САД-доларот во однос на еврото од 11,0%, а со тоа и во однос на денарот, при што цената на суровата нафта изразена во евра, забележа годишен раст од 4,3%, којшто беше пренесен на домашните цени на нафтените деривати.

⁴⁶ Оценките на НБРМ покажуваат дека домашното производство сè уште е под потенцијалното ниво (негативен произведен јаз).

долгорочната компонента на инфлацијата може да се објасни со секундарните ефекти од растот на цените на енергентите во претходниот период. Сепак, во најголем дел забрзувањето на растот се објаснува со делувањето на фактор со еднократен карактер и се однесува пред сè на цените на обувките. Исцрпувањето на овој фактор доведе до значително забавување на растот на базичната инфлација на крајот на второто тримесечје. Просечната базична инфлација е сè уште на ниско ниво и е релативно стабилна, а во јуни 2012 година изнесуваше 1,6%.

Одделни категории цени

	(годишни промени, во %)								(придонеси кон годишните промени, во п.п.)							
	2011				2012				2011				2012			
	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	Кв.1	Кв.2	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	Кв.1	Кв.2
Индекс на потрошувачки цени - вкупно	1,6	4,1	4,7	3,6	3,2	3,9	2,5	2,1	1,6	4,1	4,7	3,6	3,2	3,9	2,5	2,1
Храна	0,3	7,1	8,4	5,4	4,7	6,4	1,4	0,2	0,1	2,7	3,3	2,1	1,8	2,5	0,6	0,1
Свежа храна	-0,9	4,6	6,7	1,7	2,9	4,0	0,7	-0,4	-0,2	0,8	1,3	0,3	0,5	0,7	0,1	-0,1
Преработена храна	1,3	8,5	9,9	8,4	6,2	8,3	2,0	0,6	0,3	1,7	2,0	1,7	1,3	1,7	0,4	0,1
Енергија	11,2	7,1	6,9	7,0	7,2	7,1	9,4	8,7	1,4	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,2
Нафтни деривати	19,3	18,4	10,9	12,2	12,4	13,5	7,9	10,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4	0,5
Електрична енергија	9,8	1,8	5,4	5,4	5,4	4,5	11,5	7,7	0,6	0,1	0,4	0,4	0,4	0,3	0,8	0,5
Топлинска енергија за греење	6,5	6,3	5,7	4,2	4,9	5,3	7,6	7,7	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Храна и енергија (волатилни цени)	2,9	7,1	8,0	5,8	5,4	6,6	3,5	2,4	1,5	3,6	4,3	3,1	2,8	3,4	1,9	1,3
Базична инфлација (без храна и енергија)	0,2	1,0	1,2	1,1	0,7	1,0	1,4	1,8	0,1	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,6	0,8

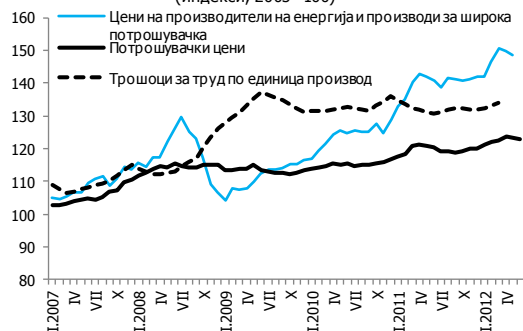
Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Инфлација и цени на производители на индустриски производи (годишни стапки на раст, во %)

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Фактори коишто влијаат врз потрошувачките цени (индекси, 2005=100)

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Трендот на зголемување на цените на производителите на индустриски производи продолжи и во вториот квартал на 2012 година, но со забавена динамика.

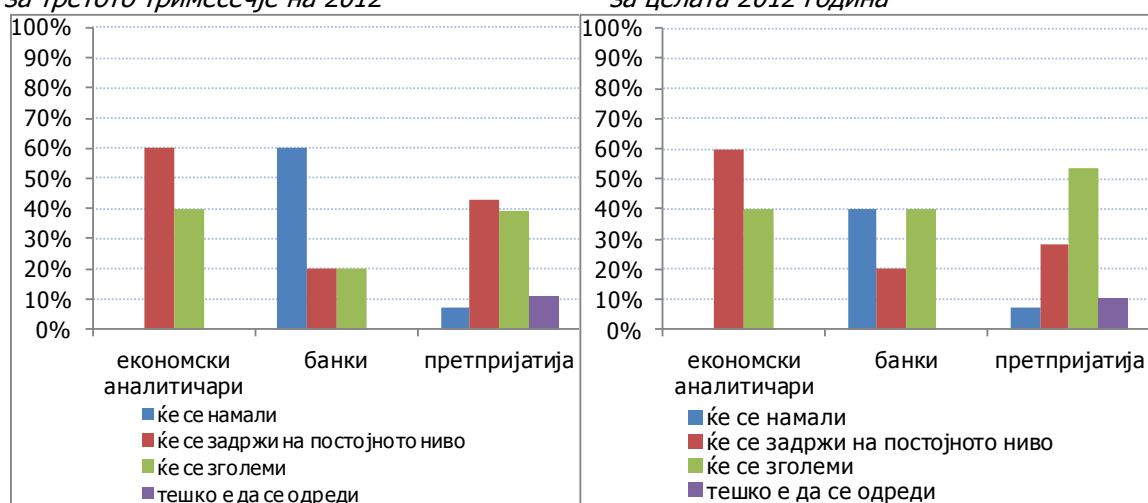
Во вториот квартал овие цени забележаа раст од 1,2% на квартална основа, наспроти 2,7% во претходниот квартал (сезонски приспособените податоци укажуваат на пад од 0,9%). Притоа, растот и понатаму во најголема мера се должи на повисоките цени на енергијата, односно на електричната енергија и во помала мера на нафтените деривати. На годишна основа, продолжи забавувањето на растот (петти последователен квартал) којшто се сведе на 3,1% (5,1% во претходниот квартал). Ваквата динамика се должи на забавениот раст на цените на енергијата, коишто сè уште во голема мера влијаат врз растот на ценовното ниво. **Движењето на производствените цени коишто влијаат врз домашната компонента на инфлацијата⁴⁷ не упатуваат на позначителни инфлациски притисоци во наредниот период** (пад на квартална основа, при значително забавена динамика на раст на годишна основа од 4,6%). **Помали инфлациски притисоци се очекуваат и од трошоците за труд по единица производ**, чиј низок годишен раст во првиот квартал (од 1,1%) следи по падот од 3,2% во последниот квартал од 2011 година.

⁴⁷ Производи за широка потрошувачка (трајни и нетрајни) и енергијата.

Прилог 4: Инфлациските очекувања на економските субјекти во Република Македонија

Во Анкетата за инфлациските очекувања спроведена во јули 2012 година⁴⁸, за крајот на третото тримесечје на 2012 година најзастапени се очекувањата за стабилна, како и за повисока инфлација (42,1% и 36,8% од испитаниците, соодветно). Притоа, мал дел (13,2%) од испитаниците очекуваат нејзино намалување⁴⁹. Од аспект на одделните групи испитаници, повеќе од половината (42,9%) од анкетираниите **претпријатија** имаат очекувања за стабилна инфлација, помал дел (39,3%) имаат очекувања за повисока инфлација, додека 7,1% сметаат дека инфлацијата ќе биде пониска. Слични очекувања преовладуваат и кај **аналитичарите**, кај кои најзастапени се очекувањата за стабилна инфлација (60%), додека 40% очекуваат повисока стапка на инфлација. Најголем дел од анкетираниите **банки** имаат очекувања за пониска инфлација (60%), додека останатите подеднакво се поделени (по 20%) помеѓу очекувањата за стабилна и очекувањата за повисока инфлација.

Распределба на одговорите за очекувањата за инфлацијата по групи испитаници за третото тримесечје на 2012 за целата 2012 година

Извор: НБРМ, Анкета за инфлациските очекувања.

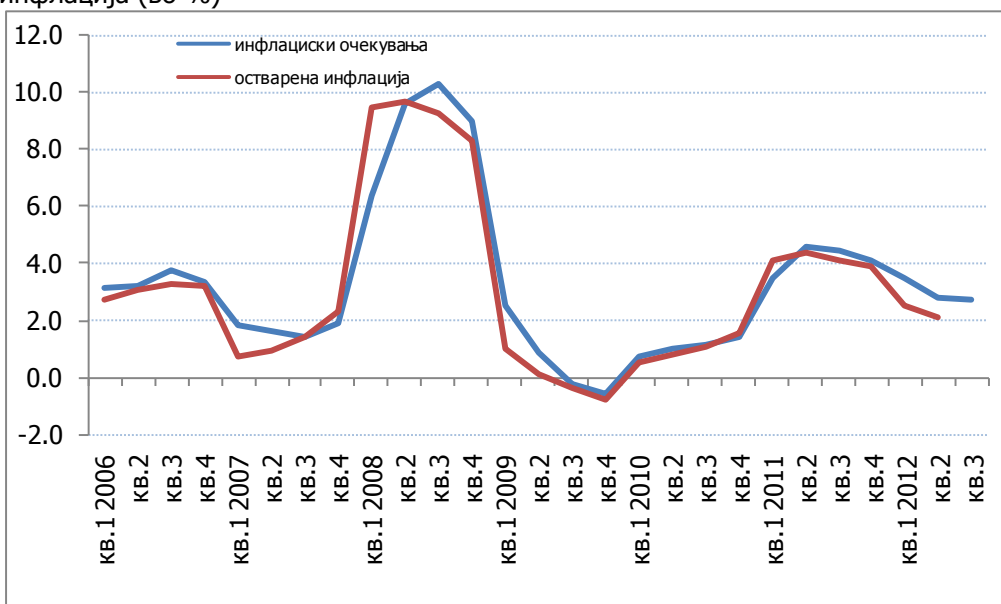
Во однос на целата 2012 година, преовладуваат очекувања за повисока стапка на инфлација. Имено, половина од испитаниците (50%) очекуваат дека годишната стапка на инфлација во 2012 година ќе биде повисока од остварената стапка на инфлација (2,3%) во второто тримесечје на годината, значителен дел од испитаниците (31,6%) имаат очекувања за стабилна инфлација, а 10,5% очекуваат пониска инфлација. Анализирани по групи испитаници, повеќе од половината (53,6%) од анкетираниите **претпријатија** очекуваат зголемување на стапката на инфлација, 28,6% имаат стабилни очекувања, додека 7,1% очекуваат нејзино намалување. Кај очекувањата на анкетираниите **банки** подеднакво се поделени очекувањата (по 40%) за повисока и пониска инфлација, додека преостанатиот дел (20%) имаат очекувања за стабилна инфлација. Кај **аналитичарите** се најзастапени очекувањата за стабилна инфлација во 2012 година (60% од испитаниците), додека 40% очекуваат нејзино зголемување. *Просечната очекувана стапка на инфлација во 2012 година, врз основа на одговорите на анкетираниите економски субјекти, изнесува околу 2,7%, што претставува минимално надолно приспособување на очекувањата за инфлацијата во однос на претходната анкета (околу 2,8%).*

⁴⁸ Анкетата имаше респонзивност од 52,1%, односно на анкетата одговорија 38 од 73 испитаници. Гледано по групи испитаници, кај банките респонзивноста е 71,4%, потоа следуваат претпријатијата со 52,8% и економските аналитичари со 38,5%.

⁴⁹ Процентот којшто преостанува до 100%, во целиот тек на текстот, се однесува на испитаниците кои се изјасниле за опцијата „тешко е да се одреди“.

Очекувања за просечната стапка на инфлација за целата година и остварена просечна збирна инфлација (во %)

Извор: НБРМ, Анкета за инфлациските очекувања и ДЗС.

Како главни фактори коишто придонесле за формирање на инфлациските очекувања на економските субјекти се посочуваат ембаргото врз Иран и неизвесноста околу европската должничка криза и нивното влијание врз растот на светските цени на увозните сировини, суровата нафта и ризиците поврзани со движењата на девизните курсеви, како и нивниот преносен ефект врз домашните цени на храната и регулираните цени на нафтените деривати, парното греење и електричната енергија.

II. Монетарна политика

Во текот на вториот квартал на 2012 година, НБРМ изврши промени во поставеноста на монетарните инструменти и ја намали основната каматна стапка за 0,25 процентни поени. Ваквата одлука за олабавување на монетарната политика беше овозможена од влијанието на неколку фактори. Остварувањата во првиот квартал на 2012 година, гледано од монетарен аспект, беа поволни и претставуваа континуитет на движењата од претходната година. Имено, ризиците во екстерниот сектор се задржаа на ниско ниво, при натамошни стабилни очекувања за инфлацијата и девизниот курс. Од друга страна, како резултат на ослабената економска активност во евро-зоната, како и на неповолните временски услови од почетокот на годината, ранливоста на реалниот сектор се зголеми, при што во првиот квартал беше забележано намалување на економската активност. Макроекономските проекции за наредниот период, исто така, укажаа на релативно поволен амбиент за водење на монетарната политика согласно со очекувањата за одржување ниска и контролирана инфлација и платнобилансна позиција којашто обезбедува дополнителни девизни резерви. Сите овие фактори отворија простор за монетарно олабавување, како придонес за поголем кредитен раст и со тоа, поддршка на домашната економска активност.

*Тековен месец во однос на истиот месец од претходната година.
Извор: ДЗС.

Во текот на вториот квартал на 2012 година, НБРМ изврши олабавување на монетарната политика. Ваквата одлука беше овозможена од натамошното ниско ниво на ризици во екстерниот сектор и стабилни очекувања за инфлацијата и девизниот курс. Имено, движењата во екстерниот сектор во првиот квартал беа поповолни во однос на очекувањата. НБРМ на девизниот пазар оствари нето-откуп на девизни средства, наспроти очекуваната нето-продажба од јануарската проекција. Стапката на инфлација се намали и во првиот квартал изнесуваше 2,6% во просек. Базичната инфлација исто така остана стабилна. Од друга страна, негативните ефекти од влошените економски остварувања на евро-зоната, како резултат на должничката криза, почнаа засилено да се чувствуваат во домашната економија, при значително забавување на стапката на економски раст⁵⁰ во последниот квартал на 2011 година. Економските услови во евро-зоната се сè уште анемични и во првиот квартал на 2012 година⁵¹ и заедно со вонредно неповолните временски услови во февруари, укажаа на веројатно задржување на неповолните тенденции кај

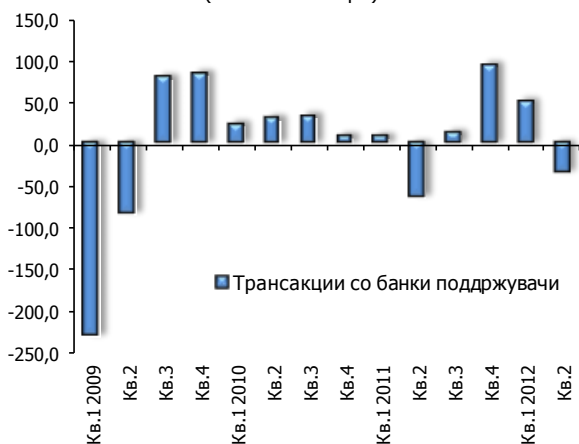
⁵⁰ Согласно со објавените податоци на ДЗС од март 2012 година.

⁵¹ Расположливите економски показатели од почетокот на годината укажуваа на потенцијално избегнување на техничка рецесија во евро-зоната. Сепак, очекувањата беа во насока на стабилизирање на економската активност и нејзино задржување на ниско ниво (што подоцна се потврди со официјалните статистички податоци).

Интервенции на НБРМ на девизниот пазар

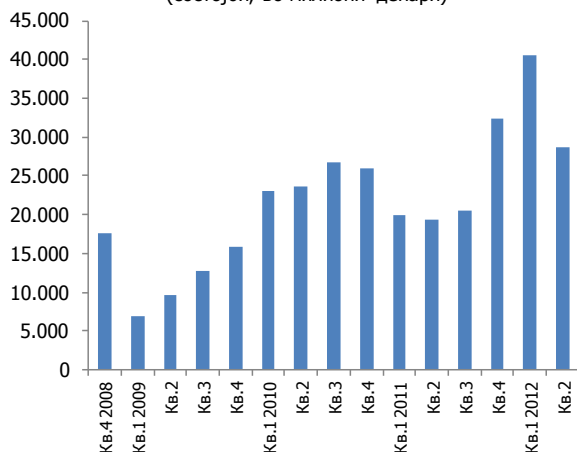
(во милиони евра)

Извор: НБРМ.

Благајнички записи на НБРМ

(состојби, во милиони денари)

Извор: НБРМ.

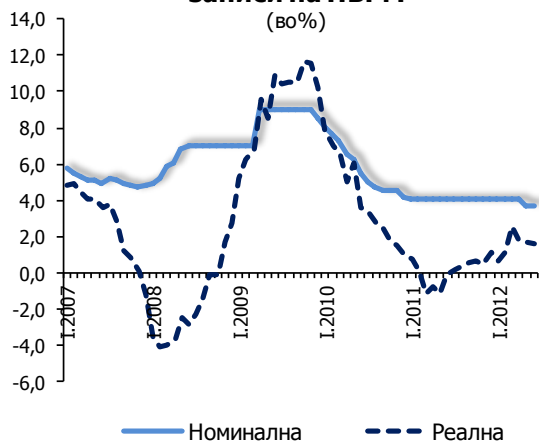
домашната економска активност и во првиот квартал. Од друга страна, и во текот на првиот квартал, банките продолжија со политиката на релативно воздржана кредитна активност, иако остварувањата на банкарскиот сектор укажуваа на постоење на простор за поактивно кредитирање на приватниот сектор, без да се загрози макроекономската и финансиска стабилност. Така, штедните влогови на населението продолжија да растат и во првиот квартал, при што новите приливи на депозити во најголем дел беа пласирани во безриични инструменти, односно во благајнички записи на НБРМ. На крајот на март, благајничките записи го достигнаа историски највисокото ниво од околу 40 милијарди денари, во услови кога ликвидноста и капитализираноста на банкарскиот сектор веќе се одржуваа на високо ниво. **Во вакви услови, на 6.4.2012 година НБРМ донесе измени во оперативната рамка на монетарната политика**⁵², коишто беа насочени кон развој и поддршка на финансиските пазари, поактивно управување со ликвидноста и инвестициското портфолио на банките. Овие измени вклучуваа намалување на фреквентноста на аукциите на благајнички записи на еднаш во рамки на периодот на задолжителна резерва и премин од тендер со неограничен износ кон тендер со ограничен износ и утврдена максимална каматна стапка, којашто беше утврдена на постојното ниво од 4%. Понатаму, НБРМ воведо и редовни неделни репо-операции за обезбедување ликвидност во банкарскиот сектор, расположливи депозити (преку ноќ и на седум дена) и ја намали каматната стапка на расположливиот кредит преку ноќ.

Поволниот амбиент за монетарната политика продолжи и од почетокот на вториот квартал. Во текот на април, и покрај исплатата на поголем износ на дивиденда од страна на една домашна компанија кон странскиот инвеститор, движењата на девизниот пазар беа стабилни, придонесувајќи за натамошно одржување на девизните резерви на соодветно ниво. Стабилни беа и инфлациските остварувања, при остварена годишна стапка на инфлација од 2,2% во април. Во овој период, Владата најави ребаланс на буџетот за 2012 година, со планирано намалување на буџетските расходи за околу

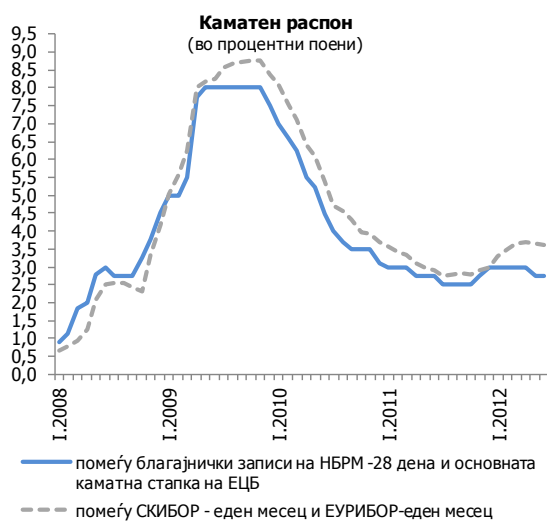
⁵² Подетално за промените во оперативната рамка на монетарната политика на НБРМ види во Кварталниот извештај, април 2012 година, прилог 4: Промени во оперативната рамка за спроведување на монетарната политика на НБРМ.

Основна каматна стапка на НБРМ- каматна стапка на благајнички записи на НБРМ

Извор: НБРМ.

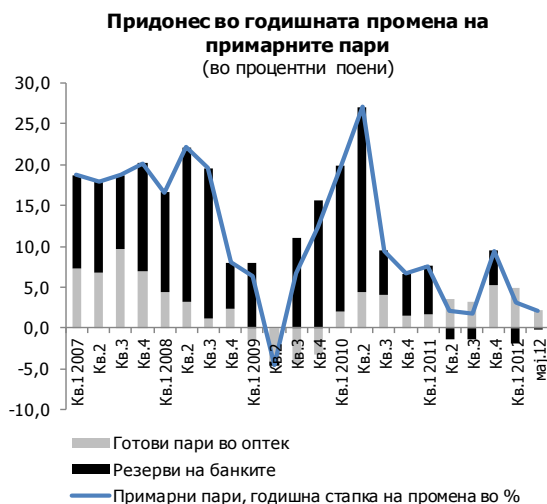
Извор: НБРМ, ЕЦБ (www.ecb.int) и Централната банка на Холандија (www.statistics.dnb.nl).

5%. Истовремено, редовната оценка на макроекономските движења во контекст на кварталните проекции во април укажа на задржување на поволниот амбиент за спроведување на монетарната политика и во следниот период, без позначителни ризици врз ценовната стабилност и стабилноста на девизниот курс. Позитивни беа и сигналите од глобалниот амбиент. Политичките и економски мерки коишто беа преземени на ниво на еврозоната кон крајот на претходната и почетокот на оваа година, како одговор на должничката криза, ги смирија тензиите и придонесоа за релативно подобрување на перспективите за глобалното окружување во следниот период. **Во вакви услови, на 3.5.2012 година, НБРМ ја намали основната каматна стапка од 4% на 3,75%.**

Како резултат на намалувањето на основната каматна стапка на НБРМ, во услови кога ЕЦБ ја задржа основната каматна стапка непроменета на нивото од 1%, каматниот распон помеѓу овие две каматни стапки се стесни и во јуни изнесуваше 2,75 процентни поени (3 процентни поени во март). На домашниот финансиски пазар, СКИБОР⁵³ ги следеше промените на основната каматна стапка, благо намалувајќи се во мај. И на европскиот финансиски пазар ЕУРИБОР имаше надолен тренд. Намалувањето на ЕУРИБОР соодветствува со динамиката на ЕОНИА, којашто од почетокот на годината се одржува на ниско ниво и главно бележи надолен тренд, како одраз на значителниот вишок на ликвидност на пазарот за меѓубанкарско зајмување преку ноќ⁵⁴. Во вакви услови, каматниот распон помеѓу едномесечниот СКИБОР и едномесечниот ЕУРИБОР беше релативно стабилен и во јуни изнесуваше 3,6 процентни поени (3,7 процентни поени во март).

⁵³ Меѓубанкарска каматна стапка за денарски депозити, пресметана од котациите на референтните банки.

⁵⁴ ECB Monthly Bulletin, June 2012.

Извор: НБРМ.

*Позитивна промена-креирање ликвидност; негативна промена-повлекување ликвидност.
Извор: НБРМ.

2.1. Ликвидност на банките и движења на финансиските пазари

На крајот на јуни 2012 година, ликвидноста на банките се зголеми за **2.199 милиони денари во однос на крајот на првиот квартал**. Со тоа, состојбата на сметките на банките кај НБРМ⁵⁵ на крајот на јуни изнесуваше 16.624 милиони денари. Во мај годишната стапка на раст на примарните пари⁵⁶ изнесуваше 2,1%, наспроти 3,1% колку што изнесуваше на крајот на првиот квартал.

Во текот на вториот квартал на 2012 година, автономните фактори, на нето-основа придонесоа за намалување на ликвидноста на банките во вкупен износ од **10.135 милиони денари**. Во нивни рамки, најголем придонес од околу 71% за повлекување ликвидни средства имаа трансакциите на државата, во најголем дел како резултат на растот на депозитите на денарската сметка на државата кај НБРМ (од вкупно 5.707 милиони денари во овој период). Имено, средствата од зголемената емисија на државни записи во овој период во голем дел останаа заштедени на сметката на државата кај НБРМ, како потенцијал за финансирање на буџетскиот дефицит во следниот период. Зголемената побарувачка за државни записи делумно се објаснува со промените во поставеноста на благајничките записи, коишто мотивираа поактивно управување со активата од страна на банките, преку инвестирање во различни инструменти. Согласно со остварената нето-продажба на девизни средства на девизниот пазар од страна на НБРМ, придонес од 2.142 милиона денари за повлекување ликвидни средства имаа и девизните трансакции на НБРМ, како и готовите пари во оптек (со ефект од 1.076 милиони денари).

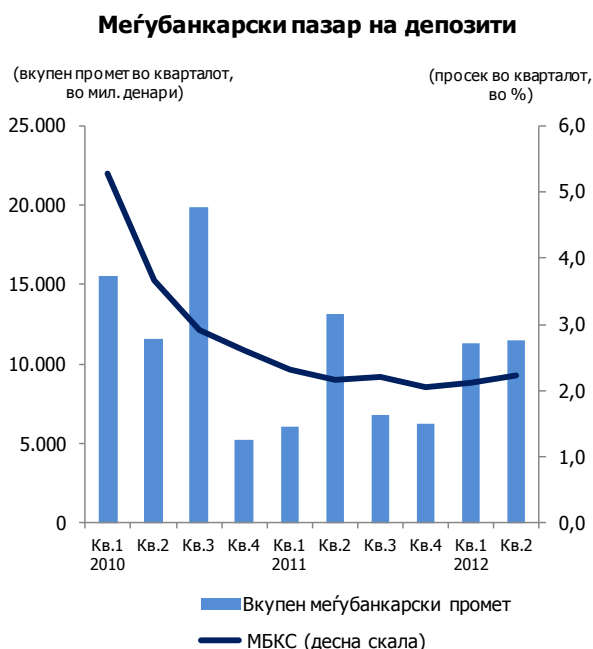
Монетарните инструменти на НБРМ, во вториот квартал на нето-основа придонесоа за креирање ликвидни средства во вкупен износ од **12.334 милиони денари, во најголем дел креирани преку благајничките записи на НБРМ (11.729 милиони денари)**. Високиот износ на креирана ликвидност преку благајничките записи е остварен во рамки на новата поставеност на оперативната рамка на монетарната политика, односно со преминот

⁵⁵ Се однесува на денарските сметки на банките, коишто имаат обврска да издвојуваат задолжителна резерва.

⁵⁶ Ја вклучува и задолжителната резерва во девизи.

кон тендер со ограничени износи и максимална каматна стапка. На аукциите на благајнички записи на НБРМ одржани во овој период⁵⁷, остварената каматна стапка се движеше блиску до максималната каматна стапка поставена од НБРМ. Преку репо-операциите во овој период беше креирана дополнителна ликвидност од 1.700 милиони денари, додека во расположливи депозити кај НБРМ (преку ноќ и на 7 дена) банките вложија вкупно 1.095 милиони денари. Имено, намалувањето на фреквентноста на благајничките записи и ограничувањето на вкупниот понуден износ ги поттикна банките активно да ги користат алтернативните монетарни инструменти, т.е. расположливите депозити и репо-операциите. На тој начин тие поефикасно управуваа со ликвидноста, што услови намалување на просечниот вишок на ликвидност што банките го држат над обврската за задолжителна резерва. Така, просечниот вишок на издвоени ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва се намали и во периодот април-мај изнесуваше 0,9% во просек (1,6% во просек во првиот квартал и 2,6% во просек во периодот април-мај 2011 година).

Извор: НБРМ.

Во текот на вториот квартал на 2012 година беше забележано зголемување на активноста на меѓубанкарскиот пазар на пари, при истовремен пораст на тргувањето на подолг рок. Остварениот вкупен промет изнесуваше 11.521 милион денари, што претставува пораст од 1,5% во однос на првиот квартал. Притоа, 40% од трансакциите извршени во вториот квартал беа со подолга рочност (7 дена и 1 месец), за разлика од првиот квартал кога 92% од остварените трансакции беа со рочност од 1 ден. Во вториот квартал меѓубанкарската каматна стапка

⁵⁷ Процесот на преоѓање кон новата поставеност на оперативната рамка на монетарната политика, НБРМ го започна со втората аукција на благајнички записи во април (одржана на 11.4.2012 година), на која беше применет тендер со износи (ограничен) и максимална каматна стапка. Во следниот период, НБРМ продолжи со спроведување аукции на редовна неделна основа, но со намалена рочност на благајничките записи (на 21, 14 и 7 дена соодветно), заради концентрирање на целиот достасан износ на благајнички записи на втората аукција во мај (одржана на 9.5.2012 година) кога целосно се премина кон новиот систем. На оваа аукција, на којашто почна да се применува и пониската максимална каматна стапка од 3,75%, НБРМ понуди благајнички записи во износ од 32.000 милиони денари, коишто се остварија во износ од 90%. Следната аукција на благајнички записи беше одржана на 13.6.2012 година, на којашто понудениот износ на благајнички записи од 29.000 милиони денари беше речиси во целост остварен.

(МБКС)⁵⁸ изнесуваше 2,23% во просек (2,12% во првиот квартал). Меѓубанкарската каматна стапка за склучени трансакции преку ноќ (МКДОНИА), во вториот квартал, изнесуваше 2,07% во просек (2,12% во просек во првиот квартал). Зголемување на прометот беше забележано и на секундарниот пазар на пари, каде што во вториот квартал беа остварени трансакции во вкупен износ од 1.168 милиони денари, што е за 2,6 пати повеќе во споредба со првиот квартал. Најголем дел, односно 82% од трансакциите, беа склучени со државни хартии од вредност, што соодветствува со зголемената побарувачка за државни хартии од вредност од страна на банките во вториот квартал, како алтернативен високоликвиден и безризичен инструмент. Воедно, во мај беше склучена и првата репо-трансакција воопшто, од воспоставувањето на пазарот преку шалтер во мај 2005 година.

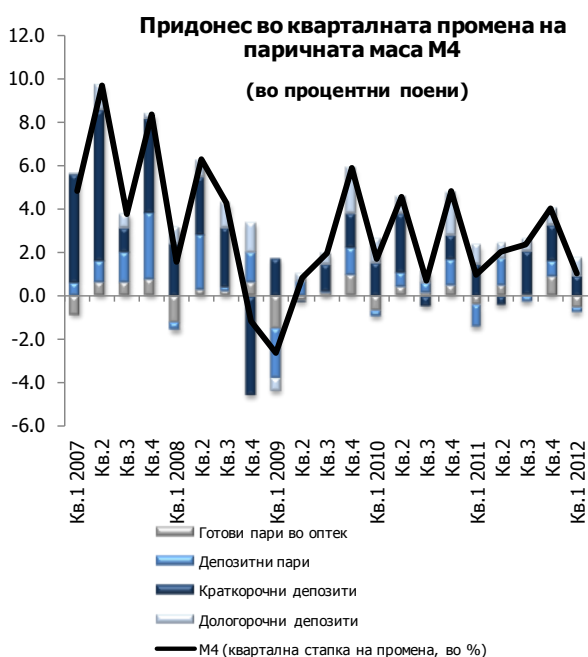
⁵⁸ Просечна каматна стапка на меѓубанкарскиот пазар на пари.

2.2. Монетарни и кредитни агрегати

Монетарниот раст во првиот квартал на 2012 година значително забави, што претставува вообичаена динамика во согласност со сезонското намалување на економската активност. Воедно, во овој период дојде до намалување на побарувачката за најликвидни средства. Имено, по нејзиниот висок раст од претходното тримесечје, заради ефектот на сезонски и вонредни фактори поврзани со движењата на менувачкиот пазар, оваа компонента започна постепено да се приспособува во надолна насока. Сепак, приспособувањето на готовите пари во оптек не беше целосно, а депозитните пари се одржуваа околу декемвриското релативно високо ниво. Овие поместувања покажуваат дека ефектот од конверзијата на девизните заштеди „од под перница“ во денарска ликвидност веројатно не е исцрпен. Можен фактор за овие поместувања е и претворањето на дел од девизните депозити во денарска ликвидност заради финансирање на личната потрошувачка. Имено, девизните депозити се намалија, а растот на депозитното јадро во целост произлезе од новопримените денарски депозити. На кредитниот пазар, во првото тримесечје не беа забележани знаци за поголем раст на кредитната активност, иако кварталната стапка на раст умерено забрза. Новото кредитирање во првиот квартал е речиси идентично на тоа од претходниот квартал. Ваквите поместувања на кредитниот пазар, во голема мера, претставуваат одраз на големата променливост на глобалниот макроекономски амбиент и со тоа високата неизвесност околу излегувањето од кризата и одржливоста на економското закрепнување. Сепак, знаци на позасилена кредитна активност почнаа да се забележуваат кон крајот на кварталот, тренд којшто продолжи и во текот на април и мај.

2.2.1. Монетарни агрегати

Извор: НБРМ.

Во првото тримесечје на 2012 година, понудата на пари во економијата забележа квартален раст од 1%, што претставува забавување на монетарниот раст во однос на претходното тримесечје (кога изнесуваше 4,1%). Забавувањето на растот е во согласност со падот на економската активност во првите три месеци од годината. Гледано од структурен аспект, за првото тримесечје беше карактеристично одржувањето висока склоност за располагање со ликвидни средства и понатамошна „денаризација“ на депозитниот потенцијал. Имено, во првиот квартал дојде до намалување на побарувачката за најликвидни средства (готови пари во оптек и депозитни пари), којашто вообичаено расте кон крајот на годината. Во вакви услови, најтесниот монетарен агрегат М1 на квартална основа беше понизок за 3,2% (наспроти растот од 6,6% во претходниот квартал). Сепак, падот на готовите пари во оптек беше помал во однос на историскиот пад вообичаен за овој период, а депозитните пари се одржуваа околу декемвриското ниво. Ваквата состојба веројатно

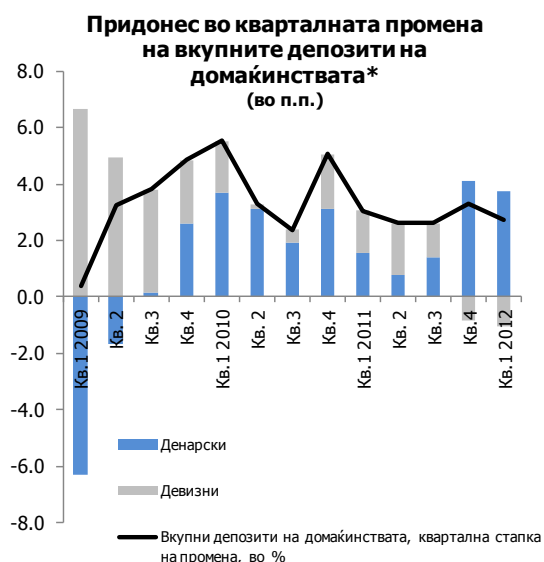
Основни монетарни индикатори

(квартални стапки на промена, во %)

	2011	2012
	Кв.4	Кв.1
Монетарен агрегат М4	4.1	1.0
Монетарен агрегат М2	3.8	0.2
Монетарен агрегат М1	6.6	-3.2
Вкупни депозити*	3.3	2.3
Денарски депозити	10.0	7.8
Девизни депозити	-1.0	-1.5
Краткорочни депозити	2.8	1.6
Долгорочни депозити	5.0	5.3
Депозити на претпријатија	4.7	1.3
Депозити на домаќинства	3.3	2.8

* Вкупните депозити и соодветните категории во нивни рамки не вклучуваат депозитни пари.

Извор: НБРМ.

* Вкупните депозити и денарските депозити не вклучуваат депозитни пари.

Извор: НБРМ.

* Вкупните депозити и краткорочните депозити не вклучуваат депозитни пари.

Извор: НБРМ.

е под дејство на сè уште присутната конверзија на девизните заштеди „од под перница“ во денарска ликвидност, а можен фактор во оваа насока е и претворањето на дел од девизните депозити во денарска ликвидност заради лична потрошувачка. Во прилог на ова се и движењата на менувачкиот пазар (каде во првиот квартал е регистриран повисок нето откуп на девизи во споредба со истиот квартал минатата година), како и падот на девизните депозити во овој период. Имено, присутните политички тензии во Грција и влошените макроекономски информации за евро-зоната беа фактори коишто, покрај каматната стапка, придонесуваа за натамошна „денаризација“ на заштедите што доведе до целосен придонес на денарските депозити во растот на вкупното штедење. Притоа, **вкупните депозити кај банките**⁵⁹ на квартална основа беа повисоки за 2,3% (3,3% во претходното тримесечје).

Генералните согледувања за депозитниот пазар во текот на првиот квартал се отсликани на сегментот „домаќинства“, како главен двигател на домашното штедење. Така, вкупните депозити на домаќинствата (без депозитните пари)⁶⁰ **остварија квартален пораст од 2,8%, што е малку послаб во споредба со претходниот квартал (3,3%).** Забавување на стапката на раст забележаа денарските депозити, но и покрај забавувањето, податоците упатуваат на релативно висок износ на новопримени денарски депозити во текот на кварталот. Од друга страна, девизните депозити, како и во претходниот квартал, имаа квартален пад, што исто така оди во прилог на констатацијата за можна трансформација на дел од девизните депозити во денарски депозити или во најликвидни средства за потрошувачка. Анализирани од аспект на рочната структура, во последниот квартал беше задржан трендот на позначаен прираст на краткорочните депозити на домаќинствата, коишто во првиот квартал објаснуваат околу 66% од растот на вкупниот депозитен потенцијал (без депозитните пари). **Каматните стапки на новите денарски депозити и во текот на првиот квартал беа попривлечни во**

⁵⁹ Се однесува на вкупните депозити без депозитните пари. Доколку се вклучат депозитните пари, кварталниот раст на вкупните депозити во првиот квартал на 2012 година изнесува 1,7%, наспроти 3,4% во претходниот квартал.

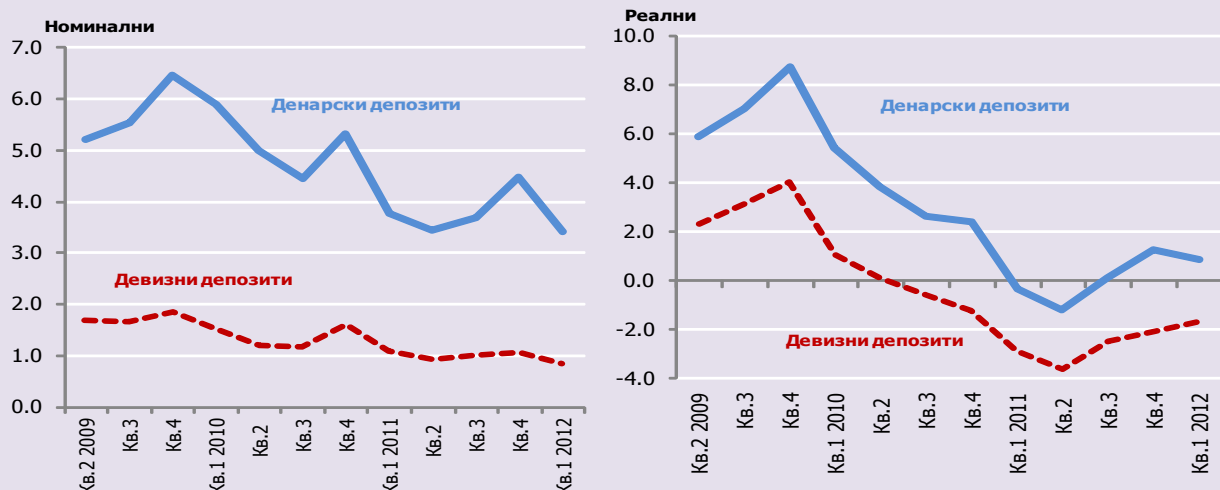
⁶⁰ Со вклучени депозитни пари, кварталната стапка на раст на вкупните депозити на домаќинствата во првиот квартал на 2012 година изнесува 2%, наспроти 4,2% во претходниот квартал.

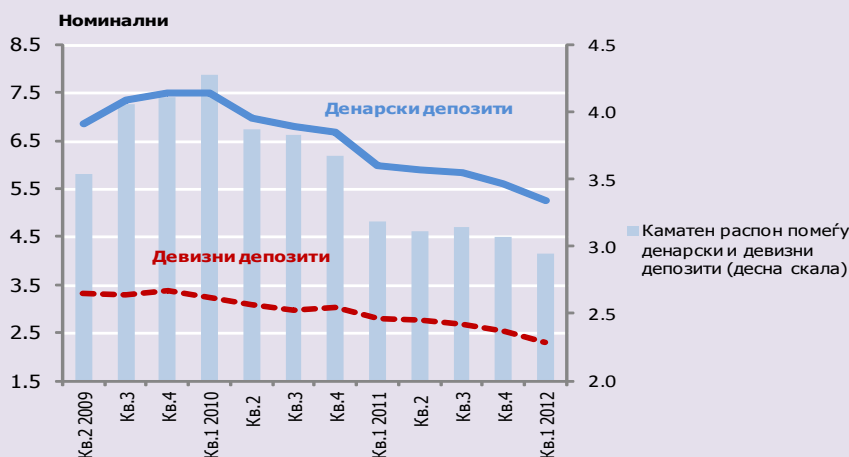
споредба со каматите на новопримените девизни депозити, и покрај тоа што приносите и за двата типа на штедење се намалија во овој квартал (со посилен пад кај денарската компонента). Притоа, реалниот принос на денарските депозити и понатаму е позитивен, за разлика од приносот на девизните, којшто е сè уште под нулата.

Промена на условите на пазарот на депозити

Каматни стапки на новопримени депозити на домаќинствата, во %, на годишно ниво

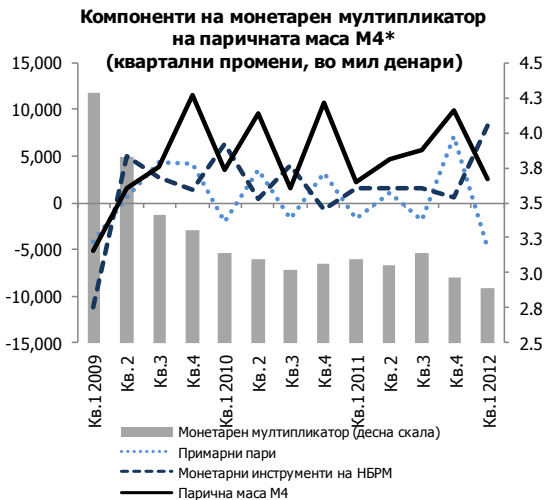
Каматни стапки на вкупни депозити, во %, на годишно ниво

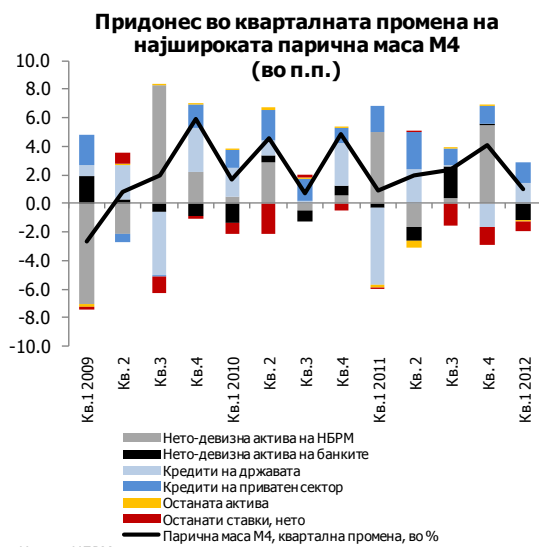
Извор: НБРМ.

Кај претпријатијата, капацитетот за пласирање нови депозити во банкарскиот сектор во првиот квартал на 2012 година беше слаб (квартален раст од 1,3%, наспроти 4,7% во четвртиот квартал на 2011 година⁶¹). Анализирани од аспект на валутната структура, денарските депозити имаа најголем придонес во растот на вкупните корпоративни депозити, во услови на умерен пад на девизните депозити. Од рочен

⁶¹ Се однесува на вкупните депозити без депозитните пари. Со вклучени депозитни пари, забележан е квартален раст од 0,7%, наспроти растот од 2,6% во претходниот квартал.

*Монетарниот мултипликатор претставува сооднос помеѓу најшироката парична маса М4 и збирот од примарните пари и монетарните инструменти.
Извор: НБРМ.

Извор: НБРМ.

* Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од соодветните четири квартали.
Извор: НБРМ и ДЗС.

аспект, растот на вкупните депозити на претпријатијата во поголем дел произлезе од растот на краткорочните депозити.

Забавувањето на растот на најшироката парична маса во првиот квартал беше остварено во услови на послаба монетарна мултипликација, при истовремен пад на примарните пари. **Во март 2012 година, монетарниот мултипликатор⁶² на најшироката парична маса М4 изнесуваше 2,9, наспроти 3 во декември 2011 година.** Од билансен аспект, кредитите на приватниот сектор и кредитите на државата имаа речиси изедначен придонес за растот на паричната маса, во услови кога придонесот на останатите компоненти беше негативен.

Анализирано на годишна основа, растот на најшироката парична маса М4 во март изнесува 9,8% (9,7% во декември). Стапката на монетизација, мерена преку учеството на паричната маса во БДП⁶³ во првиот квартал умерено порасна и изнесува 55,5%, наспроти 55% во претходниот квартал. Структурната анализа на најшироката парична маса М4 покажува натамошен најголем придонес на денарските депозити за годишниот раст на најширокиот монетарен агрегат (од 72,9%), по што следи најтесниот монетарен агрегат М1 (со 23,1%), додека придонесот на девизните депозити е мал (4%). Во март, вкупните депозити (без депозитните пари⁶⁴) на годишна основа се повисоки за 9,8% (10,6% во декември), при годишен раст на депозитите на домаќинствата и депозитите на претпријатијата од 11,8% и 4,8%, соодветно (12,1% и 8,7%, соодветно во декември). **Најновите монетарни податоци за периодот април-мај** упатуваат на забавување на монетарниот раст до 8% во мај (9,8% во март), во услови на забавен раст на монетарниот агрегат М1, при речиси непроменет годишен раст на депозитниот потенцијал во однос на март.

⁶² Монетарниот мултипликатор е пресметан како сооднос помеѓу најшироката парична маса М4 и збирот од примарните пари и монетарните инструменти на НБРМ.

⁶³ Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од последните четири квартали.

⁶⁴ Со вклучени депозитни пари, годишната стапка на раст на вкупните депозити во март изнесува 9,5%, наспроти 9,2% во декември 2011 година.

2.2.2. Кредитна активност

Основни кредитни индикатори

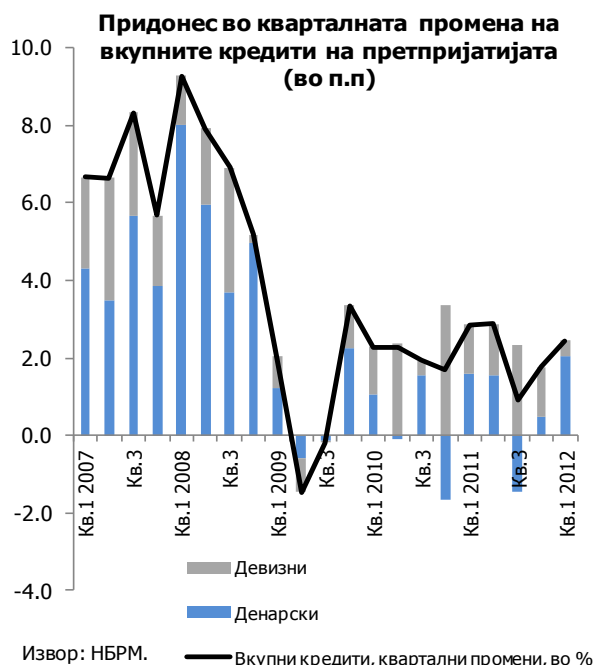
(квартални стапки на промена, во %)

	2011	2012
	Кв.4	Кв.1
Вкупни кредити	1.5	1.8
Денарски кредити	0.8	2.2
Девизни кредити	3.4	1.0
Краткорочни кредити	-0.3	0.0
Долгорочни кредити	2.3	2.1
Редовни кредити*	1.5	1.5
Сомнителни и спорни побарувања	1.8	4.5
Кредити на претпријатија	1.8	2.5
Кредити на домаќинства	1.0	0.8

*Вкупни кредити намалени за сомнителни и спорни побарувања и пресметана камата.

Извор: НБРМ.

Во првите три месеци на 2012 година, движењата на кредитниот пазар беа стабилни при што вкупните кредити на банките на квартална основа се зголемија за 1,8% (во претходниот квартал 1,5%). И покрај речиси изедначениот обем на ново кредитирање на квартална основа, Анкетата за кредитна активност⁶⁵ укажува на нето-заострување на кредитните услови, и тоа кај корпоративниот сектор којшто претставува главен двигател на кредитниот раст. Главните фактори коишто влијаат врз однесувањето на банките во оваа насока, согласно со Анкетата, се влошените согледувања за ризикот во економијата и изгледите за иднината. Ваквите согледувања укажуваат дека во услови на пад на домашната економска активност и засилени неповолни сигнали од глобалната економија, банките согледуваат зајакнат директен и индиректен кредитен ризик и соодветно реагираат со приспособување на условите на понудата. Иако сè уште помалку нагласено, доста променливиот глобален макроекономски амбиент и неговите евентуални преносни ефекти врз домашната економија претставуваат потенцијален ризик за банките и на сегментот „домаќинства“. Привременото стабилизирање на пазарот на труд на крајот на минатата година не ја подобри значително доходната позиција на населението, со оглед на тоа што во првиот квартал на 2012 година, нето-платата продолжи да паѓа, номинално и реално. Сепак, квалитетот на кредитното портфолио на домаќинствата не бележи поголемо влошување, мерено преку учеството на нефункционалните кредити во вкупните кредити на домаќинствата, што придонесе за натамошно олеснување на кредитните услови за овој сегмент (на нето-основа, согласно со Анкетата), но со помал интензитет во овој квартал.

Кварталната стапка на раст на корпоративните кредити во првиот квартал на 2012 година изнесуваше 2,5%, што во однос на претходниот квартал упатува на забрзување на растот и воедно на придонесот во растот на вкупните кредити (до 80,4%). Од аспект на рочноста, растот во целост произлезе од долгорочното

⁶⁵ Анкета за кредитната активност на банките, април 2012 година.

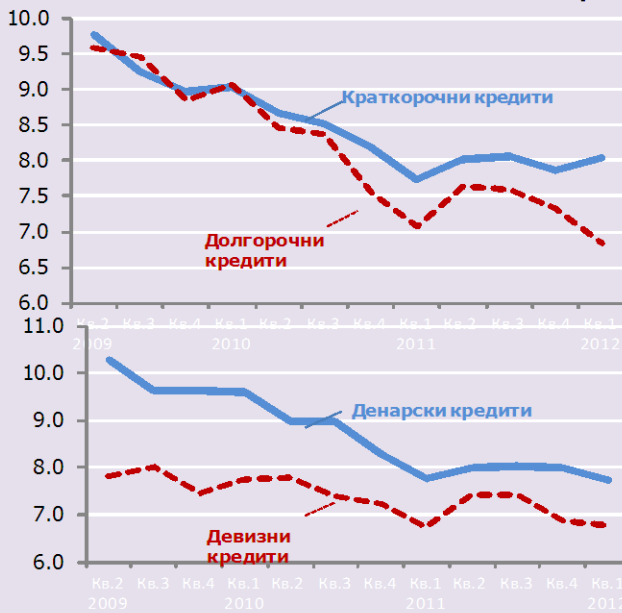

Промена на условите за кредитирање од страна на банките

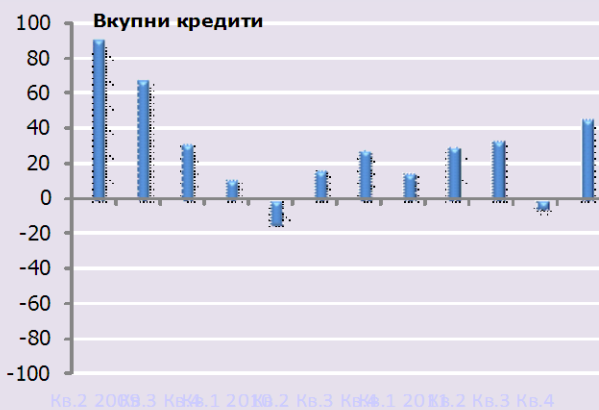
Кредити на претпријатија

Кредити на домаќинства

Каматни стапки на новоодобрени кредити, во %, на годишно ниво

Промена во условите на кредитирање^{/1}

Промена во каматните распони^{/2}

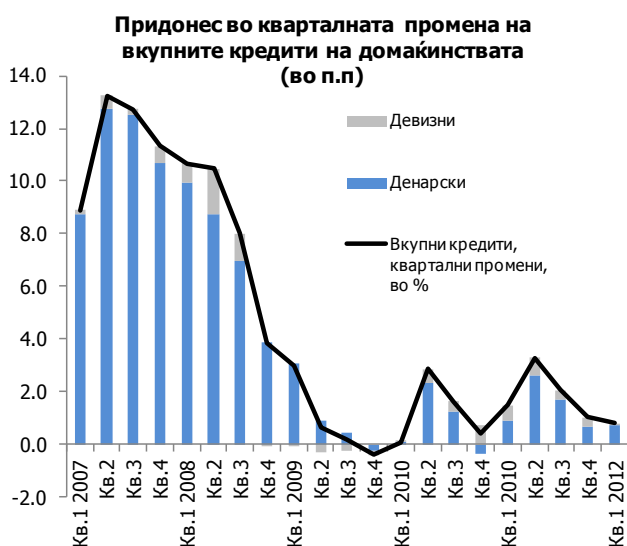
^{/1} На графиконите се претставени нето-проценти. Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. (извор: анкета за кредитна активност на банките).

^{/2} Нови активности- разлика помеѓу каматни стапки на новоодобрени кредити и новопримени депозити; Вкупни активности - разлика помеѓу каматни стапки на вкупни кредити и на вкупни депозити.
Извор: НБРМ.

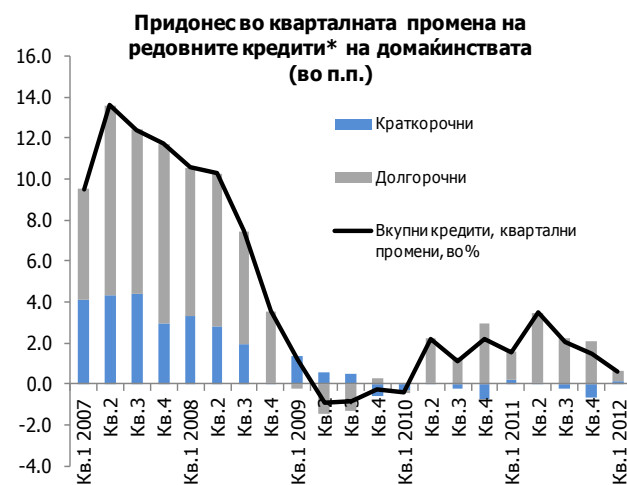

* Вкупни кредити на претпријатијата намалени за сомнителните и спорни побарувања и пресметаната камата.

Извор: НБРМ.

Извор: НБРМ.

* Вкупни кредити на домаќинства намалени за сомнителните и спорни побарувања и пресметаната камата.

Извор: НБРМ.

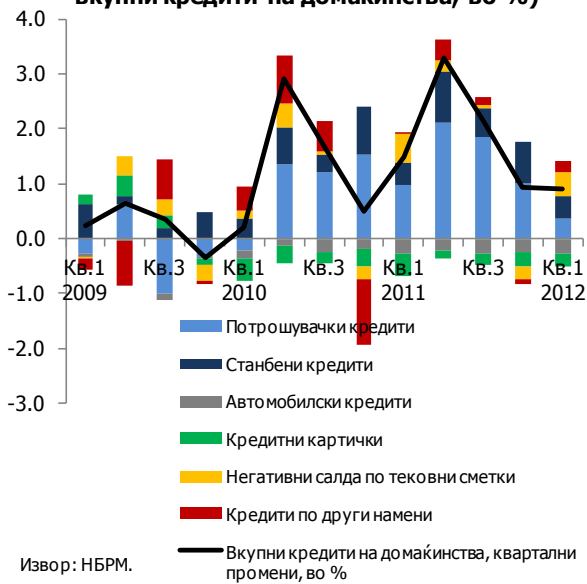
кредитирање, додека од аспект на валутата, денарското кредитирање имаше висок квартален придонес (83%), за разлика од претходниот квартал кога неговиот придонес беше релативно мал (26,3%). Според Анкетата, потребите на претпријатијата за инвестирање во залихи и обртен капитал придонесле за зголемена побарувачка на корпоративни кредити во првиот квартал. Од друга страна, потребите за инвестирање во основни средства имале неутрално дејство врз кредитната побарувачка, што веројатно е одраз на намалената инвестициска активност во овој период. На ова укажува и сè уште слабото искористување на производните капацитети⁶⁶ и намалениот увоз на средства за работа во првиот квартал. Во вакви услови, посилен раст на долгорочните кредити може да е предизвикан од потребите за намирување на достасаните, а ненаплатени обврски кон доверителите, со оглед на генерално тешката ликвидносна состојба на претпријатијата⁶⁷, од една страна, и слабиот раст на корпоративните депозити (со депозитните пари), од друга страна. Веројатно е дека корпоративниот сектор и во наредниот период ќе се соочи со финансиски тешкотии, со оглед на повторните промени во макроекономскиот амбиент, особено во Европа, каде што се насочени трговските врски и од каде што доаѓаат најзначајните финансиски приливи на домашните компании. Од аспект на цената на кредитите, **во првиот квартал новоодобрените кредити кон претпријатијата беа пласирани во просек со слична камата како и во претходниот квартал.**

Кредитниот раст на сегментот „домаќинства“ продолжи да расте со релативно слаба динамика и во првиот квартал на 2012 година (квартален раст од 0,8% на квартална основа, наспроти 1% во претходниот квартал). Во главно непроменети или нето олеснети кредитни услови⁶⁸, еден од факторите којшто можеби

⁶⁶ Согласно со Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија.

⁶⁷ Во 2011 и 2010 година, билансите на фирмите упатуваат на генерално долг период на врзување средства заради достасани, но ненаплатени побарувања (околу 120 денови) и искористување на залихите (околу 61 ден). Оттука, и периодот за намирување на обврските кон доверителите е долг и изнесува во просек околу 171 ден. Подетално за остварувањата на корпоративниот сектор види во: Извештај за финансиската стабилност во Република Македонија, НБРМ, јуни 2012 година, www.nbrm.mk

⁶⁸ Анкета за кредитната активност за првиот квартал на 2012 година.

**Кредити на домаќинства по намена
(придонес во квартална промена на
вкупни кредити на домаќинства, во %)****Вкупни кредити и номинален БДП**

* Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од соодветните четири квартали.
Извор: НБРМ и ДЗС.

придонесол за побавен кредитен раст е намалената нето-побарувачка за кредити од страна на овој сектор. Од аспект на **одделните типови кредити на домаќинствата**, се забележува определена промена во однос на досегашниот најголем придонес на потрошувачките кредити во растот на вкупните кредити. Имено, во овој квартал, растот беше подеднакво поддржан од зголемените потрошувачки кредити, станбени кредити и негативните салда на тековни сметки коишто забележаа и речиси ист апсолутен квартален раст. Останатите типови кредити забележаа пад. Од аспект на факторите коишто делуваат врз понудата и побарувачката на кредити на домаќинствата, засега се чини дека ризиците во однос на овој сектор се главно стабилизирани. Од крајот на 2011 година, нефункционалните кредити се релативно стабилни, а кредитните услови бележат олеснување на нето-основа во последните два квартали. Сепак, согледувањата на банките во последните две анкети укажуваат на определена промена во влијанието на кредитната способност на населението како конкретен фактор на кредитните услови. Имено, и покрај сè уште главно неутралното дејство на овој фактор, дел од банките укажуваат и на негов делумно неповолен ефект кон заострување на условите. Со оглед на очекувањата за бавен економски раст и стагнантни движења на пазарот на труд, можно е финансискиот капацитет на населението, способноста за редовна отплата на долгот, како и склоноста за ново задолжување да се приспособат во надолна насока. Од аспект на цената на кредитите на населението, **во текот на првиот квартал, каматните стапки на новоодобрените кредити беа стабилни и се одржуваа на просечното ниво од минатата година.**

Анализирано на годишна основа, растот на вкупните кредити во март 2012 година изнесува 8% (8,5% во декември). Во вакви услови, учеството на вкупните кредити во БДП⁶⁹ изнесува 45,4%, наспроти 44,7%, во претходниот квартал. Притоа, показателот за покриеноста на кредитите со депозити во текот на првиот квартал сè уште е на стабилно ниво од околу 90%, што укажува на постоење простор за натамошно зголемување на кредитната активност во домашната економија. **Најновите движења на кредитниот пазар веќе три месеци по ред (почнувајќи од март 2012 година)**

⁶⁹ Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од соодветните четири квартали.

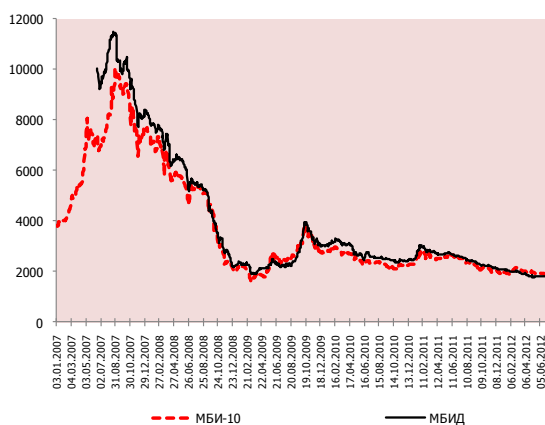
укажуваат на позасилено ново кредитирање. Притоа, годишната стапка на раст во април и мај изнесуваше 8,5% и 8%, соодветно.

III. Берзански индекси и цени на недвижности

Во текот на второто тримесечје, Македонскиот берзански индекс МБИ-10 главно имаше надолен тренд. Надолна промена е забележана и кај индексите на сите регионални берзи, во најголема мера, како последица на обновениот песимизам, во услови на повторно засилување на должничката криза во евро-зоната. Намалувањето на вредноста доаѓа по растот од претходното тримесечје, кога дојде до привремено намалување на одбивноста на инвеститорите кон ризик. Цените на недвижностите забележаа благ пад како на квартална, така и на годишна основа, условен од фактори од страната на понудата и побарувачката. Со очекуваното забавување на домашната економска активност, јакнат и изгледите за натамошно надолно поместување на цените на пазарот на капитал и на пазарот на недвижности.

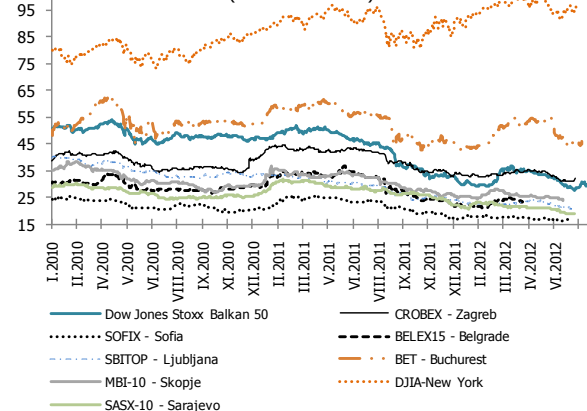
Движење на берзанските индекси МБИ-10 и МБИД

Извор: Македонска берза АД, Скопје.

Во текот на второто тримесечје, иако со кратки периоди на стагнација и раст, македонскиот берзански индекс МБИ-10 бележеше надолна промена во однос на нивото од крајот на претходното тримесечје. Следствено, на крајот на јуни вредноста на МБИ-10 беше пониска за 8,3% во однос на вредноста достигната на крајот од претходното тримесечје. Во текот на анализираниот период, слична патека е забележана и кај индексот на јавно поседувани друштва МБИД, како и кај индексот на обврзници ОМБ коишто на крајот на јуни се поставија на ниво пониско за 5,5% и 1,8%, соодветно, во однос на нивото од 31.3.2012 година. Со очекуваното забавување на домашната економска активност, јакнат и изгледите за натамошно намалување на цените на пазарот на капитал.

Движења на индексите на одбрани берзи (01.01.2008=100)

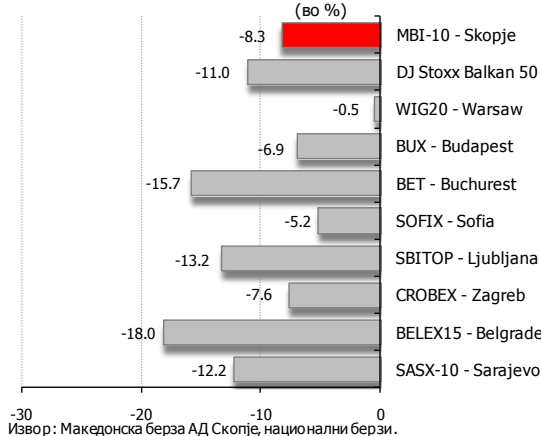
Извор: Македонска берза АД Скопје, национални берзи.

Во текот на второто тримесечје забележан е пад на вредноста и кај регионалните берзански индекси. Имено, глобалниот пад на одбивноста кон ризик како одлика на првото тримесечје, и тоа главно како реакција на намалувањето на долгот на Грција и инјектираната ликвидност во банкарскиот систем на евро-зоната, во текот на второто тримесечје беше заменет со обновен песимизам којшто во најголем дел се поврзува со повторното засилување на должничката криза во евро-зоната. Притоа, најголема надолна корекција забележаа берзанските индекси од Југоисточна Европа, што делумно се поврзува со ослабените изгледи за раст на овие економии како последица на кризата во евро-зоната.

Во второто тримесечје, цените на недвижностите, мерени преку индексот на цените на становите⁷⁰, забележаа квартално и годишно намалување од 1,3% и 1,5%, соодветно. Имено, почнувајќи од втората половина на претходната година, кварталното поместување на индексот покажува наизменични стагнации и падови. Со последното негативно квартално поместување, дополнително се засили започнатиот тренд на намалување на цената на становите. Овие надолни ценовни поместувања на пазарот на недвижности можат да се објаснат и преку понудата. Имено, постојаното одржување на тенденцијата на раст на извршените градежни работи во изминатиот неколкугодишен период може да се смета за кумулиран позитивен ефект врз понудата, којшто најверојатно делумно придонесува за започнатата блага надолна промена на цените. Истовремено, започнатото умерено намалување на цените на становите би можело делумно да се поврзе и со општата тенденција на раст, набљудувано од почетокот на претходната година кај бројот на станови за чијашто изградба е добиено одобрение⁷¹. Од аспект на побарувачката, фактор којшто можеби придонесол за зголемување на побарувачката за недвижности во второто тримесечје е засилувањето на темпото на месечен раст на станбените кредити.

Квартални промени на регионалните берзански индекси (во %)

Индекс на цените на становите (базен индекс, 2005=100)

Извор: пресметки од страна на вработени во НБРМ врз основа на податоци од огласи за недвижности од дневните весници.

⁷⁰ Хедонички индекс на цените на становите, изготвен од страна на НБРМ врз база на огласите за продажба во главниот град, а објавени од агенциите коишто се занимаваат со промет со недвижности. Цената на станот е функција од големината, населбата во која се наоѓа, катот, дали станот има централно парно греење и дали станот е нов.

⁷¹ Поврзаноста се лоцира во фактот што на продажба се нудат и делумно финализирани станови, како и станови коишто сè уште се во фаза на скица, при што нивната цена е директна конкуренција на становите коишто го сочинуваат постариот станбен фонд. Податокот се однесува на одобренијата за изградба на станови во скопскиот регион.

IV. Макроекономски проекции и ризици

Во периодот помеѓу двете проекции дојде до повторно засилување на должничките проблеми на одделни земји-членки на евро-зоната и натамошно влошување на економските изгледи за европската економија. При оцени за натамошно пролонгирање на економското закрепнување на Европа, сегашните процени за економскиот раст за домашната економија се движат околу 1%, наспроти досегашните очекувања за раст на економијата од околу 2% во 2012 година. Иако ваквиот амбиент значи и послаба искористеност на извозниот потенцијал, сепак тоа значи и изостанување на притисоци врз увозот од домашната побарувачка и отсуство на поголемо нарушување на надворешната нерамнотежа. Во амбиент на поизразена несигурност и растечки трошоци за надворешно задолжување, се очекува дека капиталните приливи ќе бидат пониски. Сепак, вкупните капитални приливи се оценуваат како доволни за финансирање на дефицитот во тековната сметка и дополнителен раст на девизните резерви. **Со тоа, постојното макроекономско сценарио до крајот на 2012 година упатува на отсуство на поголема нерамнотежа на девизниот пазар и натамошно одржување на адекватното ниво на девизни резерви.** Последните оцени за инфлацијата за 2012 година покажуваат инфлациски раст од 2,2%, со изразени нагорни ризици заради појава на неповолни шокови во светската понуда на храна. Слична стапка на инфлација се очекува и во 2013 година. Проекциите за 2013 година покажуваат закрепнување на реалниот сектор и забрзување на стапката на раст на БДП на 3%, поддржано од закрепнувањето на извозот и заживувањето на инвестициите. Во однос на 2012 година, не се очекуваат поголеми промени на дефицитот во тековната сметка. Капиталните нето-приливи се оценуваат на слично ниво како и во 2012 година и се доволни за покривање на потребите за финансирање од тековните трансакции и прираст на девизните резерви. **Ризиците** околу ова макроекономско сценарио, главно, произлегуваат од надворешни извори. **Прво,** постои ризик дека ефектот од слабиот раст на нашите најважни трговски партнери врз реалниот сектор ќе биде посилен и ќе се пренесе и во 2013 година, пролонгирајќи ја кризата подолг временски период. Во едно вакво сценарио, особено е значаен ризикот од значително пониски капитални приливи во однос на очекувањата. **Второ,** сè поизразени се ризиците од поголеми ценовни шокови кај прехранбените производи, создадени од фактори на страната на понудата, со потенцијални преносни ефекти врз останатите цени.

4.1. Претпоставки во проекцијата за надворешното окружување

Пролонгирањето и засилувањето на должничката криза во евро-зоната во текот на мај предизвика повторни промени во глобалното економско окружување. Во вакви услови, во релативно кус временски период дојде до поместувања во претпоставките за надворешното окружување на македонската економија. Економските изгледи за најважните трговски партнери повторно се влошија. Полошите економски и финансиски услови создадоа надолни притисоци кај цените и на глобалниот пазар на примарни производи, влошувајќи ги условите на размена и менувајќи ги надолу притисоците од увозните цени врз домашната инфлација. Сепак, во меѓувреме се појавија шокови на страна на понудата на храна, коишто повторно ги вратија светските цени на храната на нагорна патека.

Во најновите проекции е извршена повторна надолна ревизија на стапките на раст на БДП на најголемиот дел од земјите коишто се наши најзначајни трговски партнери, при што единствено за Германија корекцијата беше во нагорна насока. Оттука, за 2012 година се проценува дека странската ефективна побарувачка за македонски производи ќе се намали за 1,2%, што е малку подлабок пад од претходните проекции кога се предвидуваše намалување од 1%. Одредено заздравување на странската побарувачка се очекува во 2013 година, коешто сепак ќе биде побавно од претходните очекувања. Притоа, стапката на раст ќе изнесува 0,5%, како резултат на очекуваното постепено зајакнување на европските економии коишто се наши најзначајни трговски партнери. Главни двигатели на странската ефективна побарувачка во 2012 и 2013 година ќе бидат Германија, Бугарија и Србија, додека најголем негативен придонес кон растот ќе имаат Грција и Италија.

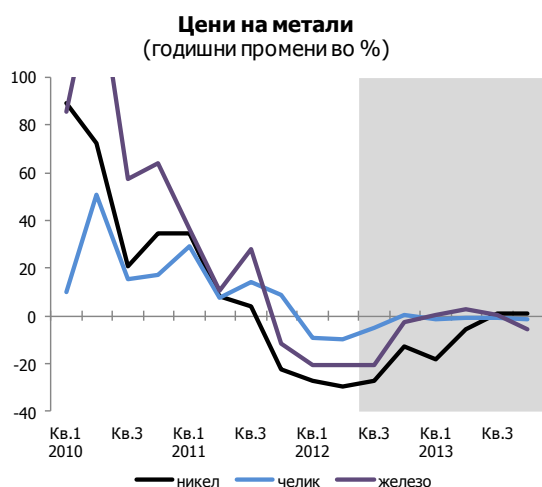
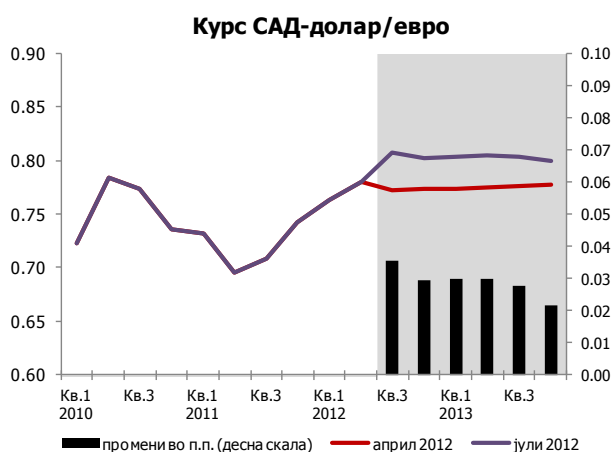

Странската ефективна инфлација во вториот квартал беше 0,2%, што беше значително пониско остварување во однос на априлските проекции кога се очекуваше дека ќе изнесува 1%. Како резултат на ваквите остварувања, беше извршена надолна ревизија на проекциите за странската ефективна инфлација, при што сегашните оценки се дека во 2012 година таа ќе изнесува 0,8%, наспроти априлските оценки од 1,4%. Притоа, големи надолни отстапувања на остварената од очекуваната инфлација беа забележани кај Бугарија и Србија⁷², додека кај останатите земји имаше одредени нагорни отстапувања. Покрај досегашните остварувања кај инфлацијата, главни фактори за надолната корекција на проекциите на странската ефективна инфлација се и променетите претпоставки во насока на поголеми надолни притисоци врз цените од повисоката депрецијација на динарот. Во иста насока делуваа и промените во претпоставките за движењето на цените на примарните производи. Така, за разлика од априлските проекции кога се очекуваше раст, сега се

⁷² Пониските инфлациски остварувања во Србија се должеа на неколку фактори во кои, помеѓу другото, спаѓаат воведувањето горна граница за трговските маржи на прехранбените производи од 10%, пониското зголемување на администрираните цени во однос на истиот период од претходната година во пресрет на општите избори и забавувањето на базичната инфлација (Неделен извештај на Народната банка на Грција, 12-17 јуни 2012 година).

очекува годишен пад на цената на нафтата, што комбинирано со натамошното отсуство на притисоци на страната на побарувачката доведува до ваква ниска проекција за странската ефективна инфлација. За 2013 година се очекува позасилен раст на цените во однос на 2012 година, но и во споредба со априлските проекции, при што странската ефективна инфлација ќе изнесува 2,3%.

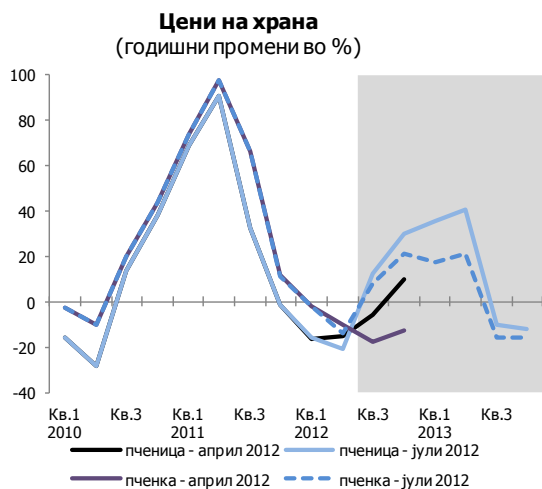

Во второто тримесечје на 2012 година, просечната цена на нафтата се намали за 7% на годишна основа за првпат по 2009 година и изнесуваше 108,9 САД-долари за барел. Ова е во спротивност со априлските претпоставки кога се очекуваше раст на цената на нафтата од 3,7%. До крајот на 2012 година се очекува натамошно забележително намалување на цената на нафтата. Така, најновите оценки се дека просечната цена на нафтата во 2012 година ќе се спушти на ниво од 105,8 САД-долари за барел, што претставува намалување од 4,6% во споредба со 2011 година, односно 11,3% во споредба со претходната проекција. Надолната корекција на оценката за цената на нафтата се должи на оцените за повисока тековна и идна понуда на сурова нафта во споредба со очекувањата, главно од земјите коишто не се членки на ОПЕК, како и на зголемената неизвесност во однос на изгледите за глобалната побарувачка. Во 2013 година се очекува дека цената на нафтата ќе се спушти на ниво под 100 САД-долари за првпат по 2010 година, односно во просек ќе изнесува 97,7 САД-долари за барел на годишна основа, што е значително пониско отколку априлската проекција од 115,6 САД-долари.

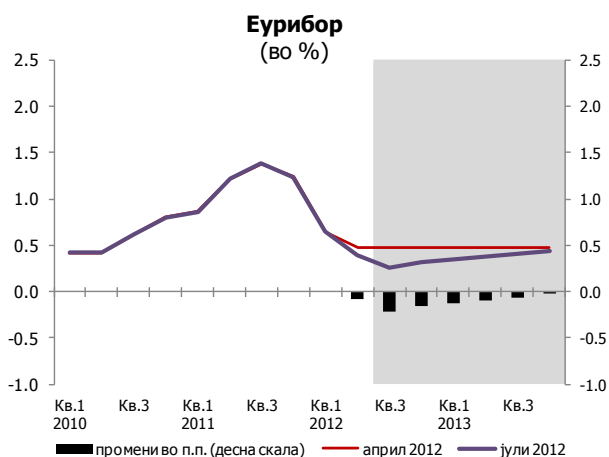
Цените на металите и во вториот квартал продолжија да бележат длабок пад на годишно ниво. По одделни производи, кај железото, никелот и челикот беше забележан поголем ценовен пад во споредба со априлските проекции. Ваквото намалување на цените се должеше на забавената увозна побарувачка, особено од Европа и Кина, како и на растечките залихи на одредени метали. Според најновите проекции, во 2012 година се очекува позасилен пад на цените на железото, никелот и челикот во споредба со претходните оценки. Цените на металите ќе останат во зоната на негативни промени и во 2013 година, при што се очекува дека годишниот пад ќе биде значително понизок отколку во 2012 година. Во споредба со априлските проекции, сега се очекува повисок пад на цената на никелот,

понизок пад на цената на железото и пад наместо раст на цената на челикот.

Цените на храната во второто тримесечје од 2012 година значително се намалија како резултат на солидната понуда и влошената глобална побарувачка. Притоа, цените на пченката и пченицата остварија значително подлабок пад од очекуваниот во априлските проекции. Во однос на динамиката, во втората половина од годината се очекува засилен раст на цената на пченката и пченицата како резултат на влошувањето на изгледите за нивната понуда предизвикано од сушните услови во САД и Русија. Се очекува дека ваквиот ефект на пораст ќе биде исцрпен кон крајот на 2013 година, кога цените на храната повторно би забележале пад. Во просек, во 2012 година се предвидува раст на цените на пченката и пченицата, којшто ќе продолжи и во 2013 година и ќе биде посилен кај цените на пченицата.

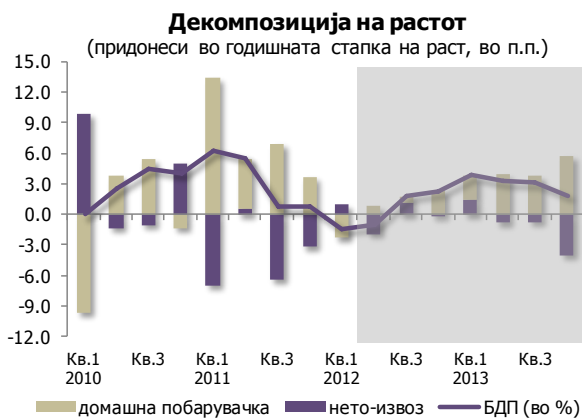
Во вториот квартал од 2012 година, **релевантната странска каматна стапка (едномесечниот ЕУРИБОР)** продолжи да се намалува, при што оствареното ниво беше пониско во однос на очекувањата. Намалувањето на каматната стапка на европскиот меѓубанкарски пазар претежно се должеше на преносното влијание од тригодишните долгорочни операции за рефинансирање спроведени во претходните два квартала преку кои ЕЦБ обезбеди доволна ликвидност за банкарскиот систем по исклучително ниски каматни стапки. Воедно, во текот на јули ЕЦБ изврши намалување на основната каматна стапка за 0,25 п.п. Очекувањата се дека кон крајот на 2012 и во текот на 2013 година стапката на странската камата умерено ќе се зголеми, но дека и покрај тоа ќе се задржи на ниски нивоа (пониски од нивоата предвидени со априлската проекција).

4.2. Проекција и ефекти врз монетарната политика

Промените во глобалните економски и финансиски услови во текот на второто тримесечје имаа ефект и врз амбиентот за домашната монетарна политика. Турбуленциите на глобалните финансиски пазари повторно ја зголемуваат неизвесноста и недовербата на инвеститорите. Во вакви услови **меѓународните капитални текови се променливи и со тоа создаваат големи ризици и за приватните капитални**

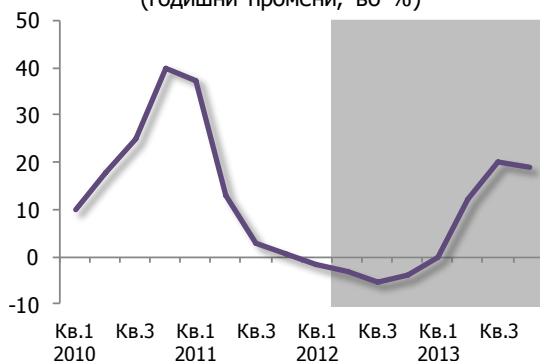
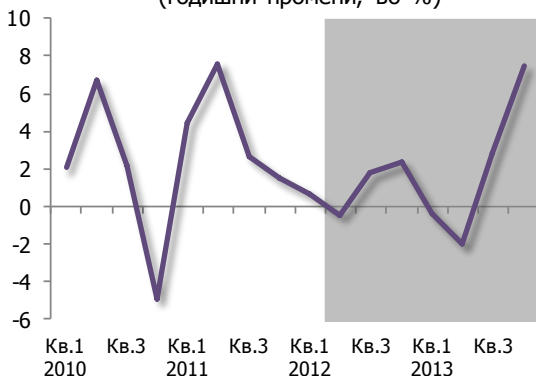

приливи во домашната економија. Истовремено, **влошени се и условите за надворешно финансирање на државата,** што исто така може да значи помали девизни приливи во економијата. **Од друга страна, се оценува дека во следниот двегодишен период домашната побарувачка нема да создава притисок врз надворешната позиција.** Имено, одложувањето на економското закрепнување на евро-зоната значи и веројатно пролонгирање на периодот на нецелосна искористеност и на домашниот економски потенцијал. Воедно, **понатамошното намалување на странската каматна стапка** доведува до проширување на каматниот диференцијал. Ова значи и поголема привлечност на домашната валута и со тоа, отсуство на притисоци врз побарувачката за девизи. *Се оценува дека комбинацијата на овие фактори ќе доведе до ниво на девизните резерви коешто и во следните две години ќе биде околу адекватното. Со тоа, во основа премијата за ризик на домашната економија во однос на евро-зоната не се менува значително, со што постојните монетарни услови се оценуваат како соодветни.*

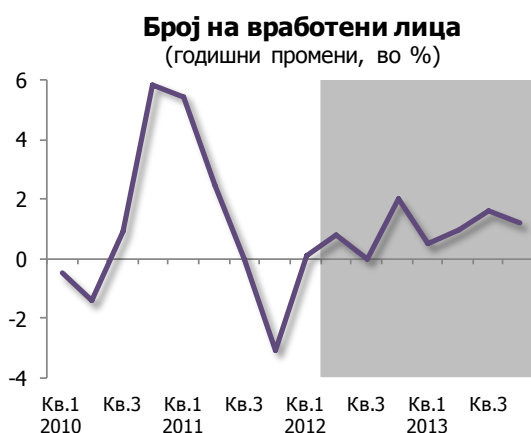
Натамошното влошување на глобалното економско окружување и исклучително неповолните временски услови доведоа до пад на економската активност во првиот квартал. Расположливите податоци за април и мај упатуваат на надолно приспособување на економската активност и во вториот квартал од годината. Во вакви услови, новите оценки за растот на домашната економија упатуваат на **значително забавување на растот во 2012 година во споредба со 2011 година, односно се очекува раст на БДП од околу 1%.** Притоа, во согласност со изворите на неизвесност, се проценува дека инвестициите и извозот би имале значителен негативен придонес кон растот, којшто би бил ублажен преку позитивниот придонес на личната потрошувачка и намалениот увоз. **Стабилизирање на состојбите и економски раст од 3% е проектиран за 2013 година,** при зајакнување на растот на домашната побарувачка и на извозот.

Падот на економската активност во дел од земјите во евро-зоната, заедно со високата неизвесност во поглед на времетраењето на европската должничка криза се одрази врз оцените за идното движење на странската побарувачка за македонски производи, којашто

Извоз на стоки и услуги
(годишни промени, во %)**Лична потрошувачка**
(годишни промени, во %)**Бруто инвестиции**
(годишни промени, во %)

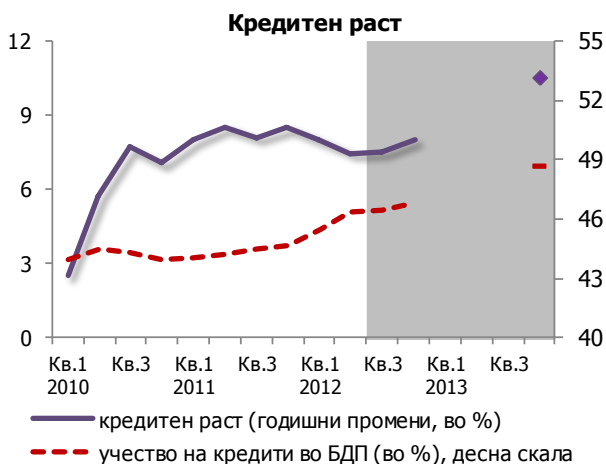
е негативна во текот на 2012 година. Ова, дополнето со падот на извозните цени на домашните производи заради надолните движења кај светските цени, ќе доведе до **пад на реалниот извоз во 2012 година**. Постепеното закрепнување на странската побарувачка придружено со очекуваниот раст на светските извозни цени упатува на **забрзување на извозната активност во 2013 година**. Покрај влијанието на овие фактори, значаен фактор за растот на извозот во 2013 година ќе биде и зголемувањето на вкупниот извозен потенцијал, заради проширување на веќе постоечките и најавеното активирање на нови извозни капацитети.

Се очекува дека повторното зголемување на глобалната неизвесност, пониската извозна активност и поголемата воздржаност на економските субјекти ќе условат значително забавување на растот на домашната побарувачка во 2012 година. Зголемената претпазливост на потрошувачите, дополнета со очекуваниот пад на реалните плати и анемичната состојба на пазарот на трудот се фактори коишто ќе доведат **до забавување на стапката на раст на личната потрошувачка во 2012 година во споредба со претходната година**. Сепак, имајќи го предвид бавното приспособување на личната потрошувачка, што беше потврдено со податоците за првиот квартал од годината, се очекува дека потрошувачката на домаќинствата и во 2012 година ќе се задржи во позитивната зона. Склоноста кон потрошувачка во одредена мера ќе биде поддржана и од понискиот опортунитетен трошок во услови на натамошно намалување на приносите на штедењето. **Во согласност со остварувањата од првиот квартал од годината, во 2012 година се очекува дека ќе дојде до поголемо надолно приспособување на инвестициската активност**. Очекуваното намалување на домашното производство и слабата извозна активност ќе предизвикаат поголема воздржаност од инвестирање кај економските субјекти. Дополнителен негативен ефект има и сегашната оценка за веројатно помал прилив на странски инвестиции. **Негативните текови во домашната економија би се исцрпиле веќе во 2013 година во согласност со очекуваното закрепнување на европската економија и заживувањето на глобалната економска активност**. Се очекува дека главни фактори на растот во 2013 година ќе бидат извозот и

инвестициите, а позитивен придонес кон растот се очекува и од личната потрошувачка. Во 2013 година се очекува забрзување на растот на личната потрошувачка, при проектиран раст на реалниот расположлив доход и постепено зајакнување на довербата на потрошувачите. Исто така, активирањето на новите производни капацитети би имало позитивни преносни ефекти врз пазарот на труд - преку отворање нови работни места и поттикнување на побарувачката за работна сила, што дополнително би ја поттикнало потрошувачката на домаќинствата. **Позитивни импулси кон растот во 2013 година се очекуваат и од ревитализирањето на инвестициската активност.** Имено, по падот на инвестициите во текот на 2012 година, стабилизирањето на состојбата во глобалното окружување во 2013 година ќе значи и подобрување на очекувањата на домашните и странските инвеститори. Притоа, значителен дел од приватните инвестиции ќе бидат финансирани преку очекуваниот прилив на странски директни инвестиции.

Се очекува дека банкарскиот систем во оваа и наредната година ќе ѝ обезбеди дополнителна финансиска поддршка на домашната побарувачка. Во првата половина од годината на кредитниот пазар беше забележано засилување на активноста. До крајот на 2012 година сегашните оценки упатуваат на натамошен кредитен раст, којшто на годишна основа би достигнал околу 8%. Овие оценки се засноваат врз стабилни согледувања за ризик на банките, во услови на привремен дисконтинуитет на активноста во реалниот сектор. Воедно, понатамошен стимулативен ефект кон повисок кредитен раст се очекува и од олабавувањето на монетарната политика во претходниот квартал, имајќи ги предвид временските задоцнувања во монетарната трансмисија. Активна финансиска поддршка преку банките се очекува како за корпоративниот сектор, така и за населението. Имено, при реален пад на платите, се очекува дека банкарските кредити ќе финансираат еден сегмент од потрошувачката на домаќинствата во 2012 година. Сепак, и понатаму се очекува дека најголем дел од кредитите ќе бидат пласирани кај корпоративниот сектор, поддржани и од кредитната линија преку ЕИБ. **Се очекува дека кредитната активност ќе продолжи да расте и во 2013 година со стапка од околу 10%.** Сепак, и во текот на 2012 година и 2013 година, во услови на расположливи средства кај банките за поголема

кредитна активност, клучен фактор за поголема кредитна поддршка ќе бидат согледувањата за степенот на ризичност на новата побарувачка и за нејзините одложени ефекти врз квалитетот на кредитното портфолио. Од аспект на побарувачката за кредити, во 2012 година се очекува релативно солидна побарувачка за кредити. Склоноста кон ново задолжување дополнително би се зголемила во 2013 година, во согласност со претпоставките за ревитализирање на инвестициската активност и подобрување на условите на пазарот на труд. **И во текот на 2012 година и во текот на 2013 година, се очекува раст на депозитите, коишто и натаму се основниот извор на финансирање на банките.** Во согласност со сегашните очекувања за растот на економската активност, за цените и за поместувањата во надворешниот сектор, депозитниот раст за 2012 година и за 2013 година се оценува на 7% и 10,4% на годишна основа, соодветно.

Понискиот извоз и намалената инвестициска активност ќе доведат до пад на **увозот на стоки и услуги во 2012 година.** Истовремениот пад на извозот и увозот на стоки и услуги условува исцрпување на негативниот придонес на нето извозната побарувачка, односно тој би имал неутрален ефект. Сосема спротивно, очекуваното заживување на домашната побарувачка и извозната активност ќе условат и повисок увоз во 2013 година, при што придонесот на нето-извозот повторно ќе се врати во негативната зона.

Во согласност со проценетата динамика на извозот и увозот, се очекува дека **дефицитот во размената на стоки и услуги** во 2012 година ќе изнесува околу 21,4% од БДП, што претставува минимално проширување во однос на претходната година. Се оценува дека **приватните трансфери** и понатаму ќе финансираат значителен дел од дефицитот во трговската размена. Имено, и во првата половина на 2012 година, во услови на зголемена нестабилност на финансиските пазари и неизвесност околу иднината на евро-зоната, довербата во евро-валутата беше ниска. Во вакви услови продолжи јакнењето на довербата во денарот и дојде до значително повисок нето-откуп на странска ефективна на менувачкиот пазар. Иако се очекува дека овој ефект ќе биде послаб во втората половина на годината, сепак се оценува дека за целата 2012 година учеството на приватните трансфери ќе се зголеми на 19,5% од БДП. Овие очекувања

% од БДП

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Тековна сметка	-12.8	-6.8	-2.1	-2.7	-2.9	-3.0
Трговско салдо	-26.2	-23.3	-20.8	-22.3	-22.2	-21.5
Услуги, нето	0.1	0.2	0.7	1.3	0.8	0.8
Доход, нето	-1.4	-0.7	-1.4	-1.5	-1.5	-1.2
Тековни трансфери, нето	14.7	16.9	19.4	19.8	20.0	18.9
Приватни трансфери, нето	13.9	16.4	18.9	18.8	19.5	18.3
Капитална сметка	-0.2	0.3	0.2	0.3	0.0	0.0
Финансиска сметка	11.9	5.9	1.7	6.2	3.3	3.5
СДИ, нето	6.1	2.0	2.2	4.0	2.0	3.0
Портфолио инвестиции, нето	-0.8	1.6	-0.9	-0.6	-0.1	-2.2
Останати инвестиции, нето	6.5	2.4	0.3	2.7	1.5	2.7

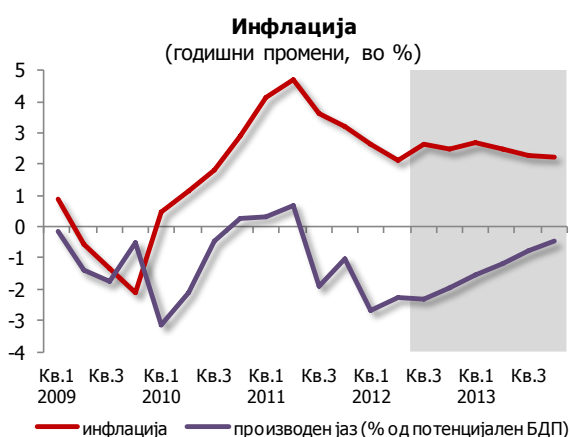
соодветствуваат со оценките за отсуство на поголеми инфлациски притисоци во наредниот период, како и со растечката склоност за располагање со домашна валута. Во согласност со овие претпоставки, се очекува дека **дефицитот на тековната сметка** во 2012 година ќе изнесува 2,9% од БДП. Во 2013 година се очекува релативно побрз раст на извозот отколку на увозот и умерено стеснување на трговскиот дефицит. Приватните трансфери ќе продолжат да финансираат најголем дел од трговскиот дефицит и во текот на 2013 година, иако нивното релативно учество во БДП ќе опадне на 18,3%, што ќе биде главен фактор за минимално зголемување на дефицитот на тековната сметка во 2013 година на 3% од БДП.

Наспроти речиси непроменетиот дефицит на тековната сметка, **вкупните капитално-финансиски нето-приливи** во 2012 година се оценуваат на пониско ниво во споредба со 2011 година. Оваа промена главно се должи на однесувањето на државата, односно на помалото надворешно задолжување, при неповолни финансиски услови на меѓународните финансиски пазари. Воедно, се очекува дека полошиот економски амбиент и зголемената неизвесност ќе доведат до помали приливи и преку директните инвестиции и преку финансиското задолжување на приватниот сектор. Имено, досегашните остварени **странски директни инвестиции** се умерени, како одраз на исплаќањето дивиденда кон странски сопственици, како и одливот на средства за финансирање на матичните компании преку меѓукомпаниско задолжување. До крајот на годината, сегашните оценки покажуваат можност за приливи преку директни инвестиции од околу 2% од БДП, односно двојно помалку во споредба со претходната година. Сепак, при влошено глобално економско окружување и зголемена неизвесност, постојат ризици за послаби остварувања. Ова во голема мера се однесува на можните одливи на капитал преку меѓукомпаниско задолжување, во услови на потреби за ликвидност на матичните компании. Закрепнувањето на глобалната економија, враќањето на довербата кај инвеститорите и остварувањето на одложените проекти ќе доведат до зголемување на странските директни инвестиции во 2013 година, кога се очекува дека тие ќе изнесуваат околу 3% од БДП, со што ќе придонесат за засилување на инвестициската активност во земјата. Растот на странските инвестиции е главен фактор за

порастот на приватните капитални приливи во 2013 година. Сепак, во услови на нето-отплати на надворешен долг на државата, вкупните капитални нето-приливи во 2013 година би биле минимално повисоки во споредба со 2012 година.

Во услови на умерен дефицит во тековната сметка во 2012 година и во 2013 година, проектираните капитални текови се оценуваат како доволни за негово финансирање и дополнување на девизните резерви. Притоа, се оценува дека состојбата на девизните резерви постојано ќе се одржува околу адекватното ниво.

Проекцијата за инфлацијата за 2012 и 2013 година изнесува 2,2%.

Во услови на негативен шок на страната на понудата на храна⁷³, во втората половина од 2012 година и во текот на 2013 година, се очекува дека светските увозни цени ќе создадат нагорни притисоци врз домашните цени на храната. Од друга страна, се очекува дека притисоците врз домашната инфлација од цените на нафтата постепено ќе се исцрпуваат, особено во текот на 2013 година. Во услови на негативен производствен јаз, и во текот на 2012 година и во текот на 2013 година, не се очекува дека побарувачката ќе придонесе за зголемување на ценовното ниво. Меѓутоа, проекцијата за инфлацијата е придружена со **нагорни ризици**. Имено, неодамнешниот раст на цените на нафтата и храната и евентуалното остварување на најавите дека тој ќе продолжи и во наредниот период би довеле до засилен раст на цените до крајот на оваа година и во 2013 година. Воедно, и покрај тоа што одредено зголемување на регулираните цени (цените на електричната и на топлинската енергија) веќе е вклучено во основната проекција на инфлацијата, сепак интензитетот на нивниот раст и нивните преносни ефекти претставуваат битен фактор за ризик.

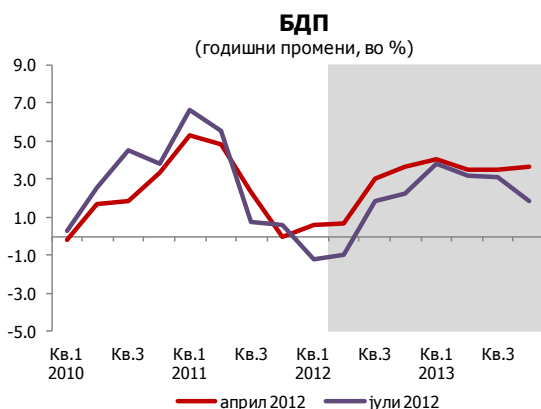
Споредба со претходната проекција

Споредбата на јулските со априлските проекции укажува на помал дефицит на тековната сметка во 2012 година и 2013 година, во голема мера предизвикан од очекувањата за повисоки приливи преку приватни трансфери. Во капитално-финансиската сметка, извршена е

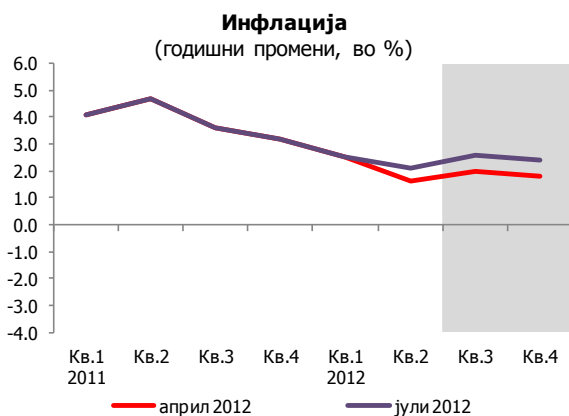
⁷³ Пониски приноси и помала очекувана понуда на пченка и пченица заради топлиите временски услови во САД и црноморскиот регион.

надолна ревизија на очекуваните приливи. Во 2012 година оваа корекција е комбинација од пониски приватни приливи и приливи на државата, а во 2013 година е последица на пониските нето-приливи за приватниот сектор. Во 2012 година и во 2013 година се очекува послаб раст на БДП во споредба со претходната проекција. Проекцијата за просечната годишна стапка на инфлација е ревидирана во нагорна насока во споредба со претходната проекција.

Во услови на натамошна неповолна економска конјunktura во евро-зоната, во јулските проекции е извршена **повторна и познателна надолна ревизија на проекцијата за раст на македонската економија во 2012 година**. Така, наспроти претходните очекувања за раст од 2%, најновите оценки се дека БДП во 2012 година ќе се зголеми за околу 1%, при што надолна корекција беше извршена кај речиси сите расходни компоненти на БДП. Сегашните проекции предвидуваат умерено пониска странска ефективна побарувачка во однос на априлската проекција, што надолно влијае врз оценките за инвестициската потрошувачка и извозот на стоки и услуги. Притоа, наместо очекуваниот раст во април, сега се предвидува дека инвестициите ќе забележат годишен пад, додека падот кај извозот ќе биде подлабок отколку во априлската проекција. И натаму се очекува дека личната потрошувачка ќе оствари раст во 2012 година, незначително повисок во однос на претходните оценки. Се проценува дека намалувањето на увозот, условено од намалениот извоз, ќе биде повисоко во однос на претходната проекција, врз што влијание ќе има и надолно ревидираниот раст на домашната побарувачка. Во 2013 година се очекува дека заздравувањето на домашната економија ќе биде побавно од претходните оценки, при што стапката на раст на БДП ќе изнесува околу 3%, наместо 3,7% колку што се очекуваше во април.

Јулскиот циклус на проекции предвидува мали нагорни промени во однос на **проектираната стапка на инфлација во 2012 година и 2013 година**, при што сега таа се очекува дека во просек ќе изнесува околу 2,2%. Во поглед на претпоставките за проекцијата на инфлацијата, надолна ревизија е извршена кај растот на цената на суровата нафта, во насока на помало нагорно влијание во 2012 и поголемо надолно влијание во 2013 година. Од друга страна, кај цените на храната е направена значителна корекција во нагорна

насока, со што тие имаат релативно силно влијание врз растот на цените во 2012 и 2013 година. Меѓутоа, влијанието на ваквите повисоки остварувања е делумно компензирано од надолниот ефект врз цените од очекуваниот подлабок и подолготраен негативен произведен јаз.

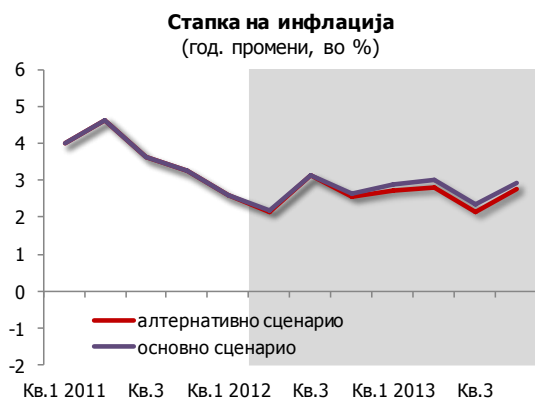
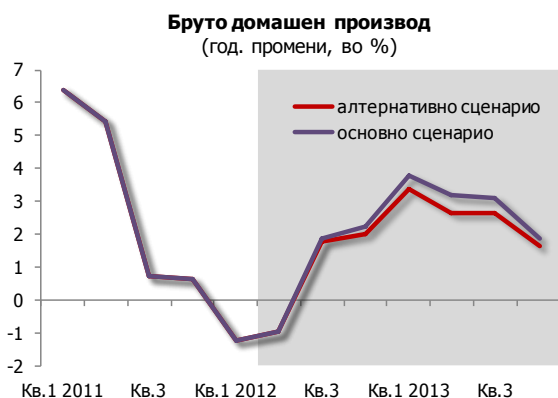
Како резултат на влошените претпоставки во поглед на надворешното окружување и ревидираниот раст на реалната економија, во јулската проекција се извршени соодветни корекции и кај очекуваните **надворешнотрговски текови**. Сепак, тековната проекција не укажува на промена кај трговското салдо како учество во БДП во однос на април, при мало влошување на неенергетскиот трговски дефицит и подобрување на дефицитот во размената на енергија. Од друга страна, се очекува дека приливите врз основа на тековни трансфери ќе бидат на повисоко ниво од априлската проекција. Оттука, **извршена е мала надолна ревизија на проектираниот дефицит на тековната сметка во 2012 година, којшто ќе изнесува 2,9% од БДП, наместо 3,2% колку што се очекуваше во април**. За разлика од тековната сметка, кај капитално-финансиската сметка се направени позначителни корекции во надолна насока. Од аспект на компонентите, најголема надолна промена има кај нето-приливите од директни инвестиции, коишто се значајна категорија од аспект на финансирањето на тековниот дефицит. Исто така, согласно со официјалните најави, сега се очекува значително пониско надворешно задолжување на државата во текот на 2012 година. Како резултат на овие ревизии, сега се проектира помал раст на девизните резерви во 2012 година во однос на претходните проекции. Слично на 2012 година, дефицитот на тековната сметка во 2013 година е ревидиран надолу во споредба со априлските проекции и наместо 3,2% од БДП, сега се очекува дека ќе изнесува 3%. Во надолна насока се ревидирани и приватните капитални приливи, а со тоа се очекува и помал раст на девизните резерви. Сепак, девизните резерви и понатаму ќе се одржуваат околу адекватното ниво.

Проекција на селектирани макроекономски варијабли

годишни стапки на промени (во %)	2012 проекција		2013 проекција	
	април	јули	април	јули
БДП	2.0	1.0	3.7	3.0
Лична потрошувачка	1.3	1.7	2.3	1.9
Инвестициска потрошувачка	2.7	-1.3	8.8	8.0
Јавна потрошувачка	2.5	1.0	3.0	2.5
Извоз на стоки и услуги	-2.3	-2.9	13.5	12.4
Увоз на стоки и услуги	-1.3	-1.9	10.7	9.9
Инфлација	2.0	2.2	-	2.2
Дефицит во тековна сметка (% од БДП)	-3.2	-2.9	-3.2	-3.0

Алтернативно сценарио

Основното сценарио претпоставува краткотрајни ефекти од влошениот глобален амбиент, коишто би се исцрпили во 2013 година преку зголемувањето на извозот и

ревитализирањето на инвестициите. Сепак, во услови на постојани турбуленции во европската економија и висока променливост на светските финансиски пазари, неизвесноста околу интензитетот и времетраењето на ефектите врз домашната економија останува висока. **Со цел да се утврди влијанието од подолготрајни негативни шокови врз домашната економија конструирано е алтернативно сценарио.** Притоа, алтернативното сценарио претпоставува задржување на неповолните состојби во евро-зоната во текот на 2013 година, наместо постепено стабилизирање како што е предвидено во основното сценарио.

Евентуалната негативна странска побарувачка во 2013 година дополнета со влошеното чувство за инвестиции и отежнатиот пристап до финансирање би довеле до натамошно намалување на извозот на стоки и услуги и инвестициите, наспроти нивниот очекуван раст во основното сценарио. Нестабилното надворешно окружување ќе се одрази врз очекувањата на домашните економски субјекти и врз склоноста за потрошувачка. При вакви движења, домашната побарувачка би била значително пониска во споредба со основното сценарио. Значајно надолно приспособување би се очекувало и на увозната страна. **Надолното придвижување на сите компоненти на БДП упатува на понизок раст на БДП во однос на основното сценарио.** Сепак, надолната корекција на растот во однос на основното сценарио би била умерена, имајќи предвид дека негативниот придонес на домашната побарувачка ќе биде ублажен со позитивниот придонес на нето-извозот, при подлабок пад на увозот во однос на извозот. **Соодветно, понискиот економски раст ќе значи и помал раст на цените во 2013 година.**

Подлабокиот пад на реалниот увоз во однос на извозот на стоки и услуги, при непроменети претпоставки за извозните и увозните цени, би придонесол за подобрување на трговското салдо во билансот на плаќања во 2013 година во однос на основното сценарио. Од друга страна, кај нето приватните трансфери, како показател за валутните склоности на економските субјекти, не се очекуваат некои поголеми промени во однос на основното сценарио. **Намалувањето на трговскиот дефицит би довело до стеснување на дефицитот во тековната сметка во однос на основното сценарио.** Наспроти подобрувањето на салдото на

тековната сметка, алтернативното сценарио претпоставува значително **надолно приспособување на капитално-финансиската сметка во однос на основното сценарио.** Прво, продлабочувањето на кризата ќе биде проследено со поголема воздржаност од инвестирање, заради влошените согледувања за ризик на странските инвеститори, што би довело до **помал обем на нови странски директни инвестиции.** Второ, влошувањето на кризата би значело и помало задолжување на домашните економски субјекти на странските финансиски пазари заради помалата потреба за надворешно задолжување во услови на помал раст на производството, како и заради зголемениот трошок на задолжувањето. Оттука, алтернативното сценарио упатува на веројатно **пониски капитални приливи врз основа на задолжување** во однос на основното сценарио. Во вакви услови, **евентуалното остварување на алтернативното сценарио би можело да значи и потреба за финансирање на дел од тековниот дефицит во 2013 година преку девизните резерви.**

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табели од реалниот сектор

Табела 1: Бруто домашен производ

Табела 2: Цени

Табела 3: Индекс на индустриското производство

Табела 4: Вработеност и продуктивност во целата економија

Табела 5: Плати

Табела 6: Државен буџет

Табели од монетарниот сектор

Табела 7: Биланс на НБРМ

Табела 8: Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници

Табела 9: Преглед на депозитни институции - НБРМ, останатни депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници)

Табела 10: Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници

Табела 11: Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор)

Табела 12: Побарувања на останати депозитни институции (банки и штедилници)

Табела 13: Обврски на депозитните банки

Табела 14: Извештај за пондерирани каматни стапки на вкупно примени депозити и вкупно дадени кредити

Табела 15: Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија

Табела 16: Задолжителна резерва на банки и штедилници

Табела 17: Каматни стапки на државни хартии од вредност

Табели од надворешнотрговскиот и девизен сектор

Табела 18: Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци

Табела 19: Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци

Табела 20: Платен биланс на Република Македонија - услуги

Табела 21: Платен биланс на Република Македонија - доход

Табела 22: Платен биланс на Република Македонија - тековни трансвери

Табела 23: Платен биланс на Република Македонија - капитална финансиска сметка

Табела 24: Надворешно трговска размена на Република Македонија по сектори на СМТК и по економска намена

Табела 25: Надворешно трговска размена на Република Македонија по сектори по земји

Табела 26: Состојба на странски директни инвестиции во Република Македонија по земји на инвеститори

Табела 27: Состојба на странски директни инвестиции во Република Македонија по дејности - 1997 - 2008

Табела 28: Меѓународна инвестициона позиција на Република Македонија - состојби

Табела 29: Меѓународна инвестициона позиција на Република Македонија - состојби

Табела 30: Бруто надворешен долг на Република Македонија - состојба

Табела 31: Бруто надворешени побарувања на Република Македонија - состојба

Табела 32: Нето надворешен долг на Република Македонија - состојба

Табела 33: Девизни резерви

Табела 34: Девизен курс на денарот (просек за периодот)

Табела 35: Среден девизен курс на денарот (на крај на периодот)

Табела 36: Индекси на ефективен девизен курс на денарот

Методолошки објаснувања

Табели од реалниот сектор

[Табела 1: Бруто домашен производ](#)

[Табела 2: Цени](#)

[Табела 3: Индекс на индустриското производство](#)

[Табела 4: Вработеност и продуктивност во целата економија](#)

[Табела 5: Плати](#)

[Табела 6: Државен буџет](#)

Табела 1

Бруто домашен производ (според производниот метод)

Во милиони денари (по постојани цени - референтна 2005 година) и реални годишни стапки на раст (во %)

	БДП вкупно	%	Земјоделство, лов, шумарство и рибарство		Вадење руди и камен, преработувачка индустрија и снабдување со електрицитет, гас и вода		Градежништво		Трговија на големо и трговија на мало		Хотели и ресторани		Сообраќај, складирање и врски		Финансиско посредување, активности во врска со недвижен имот и други деловни и услужни дејности		Јавна управа и одбрана	
			A+B	%	V+Г+Д	%	Г	%	Е	%	Ж	%	З	%	S+И+Љ	%	J+K+Л	%
1997/1	235750	1,4	30099		45646		12570		26280		2844		15378		38109		35331	
1998	243765	3,4	31090	3,3	46303	1,4	13537	7,7	26379	0,4	3052	7,3	19453	26,5	38109	0,0	35759	1,2
1999	254247	4,3	31370	0,9	47089	1,7	14946	10,4	27179	3,0	3804	24,7	22792	17,2	38838	1,9	37226	4,1
2000	265688	4,5	31689	1,0	51493	9,4	15335	2,6	28005	3,0	3375	-11,3	24723	8,5	39887	2,7	37261	0,1
2001	253732	-4,5	28268	-10,8	49140	-4,6	13122	-14,4	27771	-0,8	3223	-4,5	22666	-8,3	40720	2,1	36387	-2,3
2002	256016	0,9	27693	-2,0	48741	-0,8	13203	0,6	29276	5,4	3759	16,6	22268	-1,8	39218	-3,7	37649	3,5
2003	270314	5,6	29030	4,8	51214	5,1	14957	13,3	29796	1,8	4121	9,6	22366	0,4	37794	-3,6	39501	4,9
2004	282748	4,6	30888	6,4	52648	2,8	15810	5,7	33282	11,7	4051	-1,7	21292	-4,8	43010	13,8	39264	-0,6
2005	295052	4,4	30991	0,3	55052	4,6	15761	-0,3	38649	16,1	4245	4,8	23459	10,2	42625	-0,9	40670	3,6
2006	309895	5,0	32465	4,8	56465	2,6	16513	4,8	40528	4,9	4309	1,5	25759	9,8	46139	8,2	41301	1,6
2007	328951	6,1	31508	-2,9	63607	12,6	17063	3,3	43186	6,6	4677	8,5	28460	10,5	48015	4,1	42274	2,4
2008	345239	5,0	33293	5,7	65133	2,4	16125	-5,5	46014	6,5	4954	5,9	31920	12,2	51177	6,6	44175	4,5
2009	342062	-0,9	34175	2,6	58159	-10,7	16835	4,4	48974	6,4	4528	-8,6	31563	-1,1	53556	4,6	45215	2,4
2010	351963	2,9	36348	6,4	60133	3,4	17244	2,4	49422	0,9	4406	-2,7	31680	0,4	55620	3,9	46986	3,9
2011/2	362908	3,1	36740	1,1	63943	6,3	19783	14,7	52580	6,4	4897	11,2	32048	1,2	54984	-1,1	48295	2,8
2005 Кв.1	63697	2,3	5291	-2,6	12563	9,1	2133	-21,7	7730	14,4	906	-0,8	5058	0,8	10662	-0,9	10157	3,8
Кв.2	74535	8,2	6871	0,3	14503	15,6	3956	-6,0	9899	25,7	1022	3,7	5883	10,7	10734	-0,6	10229	4,5
Кв.3	75061	4,4	7439	2,2	13793	0,1	4585	6,3	9672	14,2	1229	8,7	6386	17,9	10569	-1,8	10164	3,7
Кв.4	81760	2,6	11390	0,5	14194	-4,2	5086	11,5	11348	11,5	1088	6,6	6132	10,7	10660	-0,2	10121	2,3
2006 Кв.1	67610	6,1	5414	2,3	11822	-5,9	2777	30,2	9843	27,3	922	1,8	5966	18,0	11137	4,5	10321	1,6
Кв.2	77191	3,6	7455	8,5	14042	-3,2	4821	21,9	9709	-1,9	1047	2,4	6336	7,7	11676	8,8	10307	0,8
Кв.3	80100	6,7	7937	6,7	14883	7,9	4634	1,1	10312	6,6	1238	0,7	6732	5,4	11616	9,9	10308	1,4
Кв.4	84994	4,0	11659	2,4	15718	10,7	4281	-15,8	10664	-6,0	1102	1,3	6726	9,7	11710	9,8	10365	2,4
2007 Кв.1	72083	6,6	5803	7,2	14342	21,3	2606	-6,2	9362	-4,9	923	0,1	6325	6,0	11474	3,0	10465	1,4
Кв.2	81116	5,1	7533	1,0	15540	10,7	4763	-1,2	10570	8,9	1185	13,2	6846	8,0	11873	1,7	10553	2,4
Кв.3	84493	5,5	7535	-5,1	16417	10,3	4910	6,0	11136	8,0	1391	12,4	7317	8,7	12218	5,2	10577	2,6
Кв.4	91259	7,4	10635	-8,8	17308	10,1	4785	11,8	12118	13,6	1178	6,9	7973	18,5	12450	6,3	10678	3,0
2008 Кв.1	76552	6,2	5885	1,4	15484	8,0	2443	-6,3	10290	9,9	1056	14,4	7223	14,2	12395	8,0	10908	4,2
Кв.2	86448	6,6	8059	7,0	16443	5,8	4511	-5,3	11544	9,2	1225	3,4	8032	17,3	13050	9,9	11019	4,4
Кв.3	89403	5,8	8514	13,0	17199	4,8	4360	-11,2	11744	5,5	1456	4,7	8231	12,5	12851	5,2	11094	4,9
Кв.4	92836	1,7	10834	1,9	16007	-7,5	4812	0,6	12436	2,6	1218	3,4	8433	5,8	12881	3,5	11155	4,5
2009 Кв.1	75516	-1,4	6042	2,7	13398	-13,5	2551	4,4	10785	4,8	1002	-5,1	7243	0,3	13249	6,9	11135	2,1
Кв.2	84368	-2,4	7873	-2,3	14443	-12,2	4897	8,6	11957	3,6	1135	-7,3	7847	-2,3	13404	2,7	11345	3,0
Кв.3	87495	-2,1	8821	3,6	14659	-14,8	4446	2,0	12546	6,8	1346	-7,6	8253	0,3	13554	5,5	11328	2,1
Кв.4	94683	2,0	11439	5,6	15658	-2,2	4942	2,7	13685	10,0	1045	-14,2	8220	-2,5	13348	3,6	11407	2,3
2010 Кв.1	75509	0,0	6173	2,2	13040	-2,7	2508	-1,7	10957	1,6	885	-11,7	7063	-2,5	13760	3,9	11696	5,0
Кв.2	86506	2,5	8141	3,4	14929	3,4	4037	-17,6	12164	1,7	1127	-0,7	7956	1,4	13945	4,0	11662	2,8
Кв.3	91449	4,5	10745	21,8	15621	6,6	4767	7,2	12762	1,7	1335	-0,8	7740	-6,2	14097	4,0	11732	3,6
Кв.4	98499	4,0	11289	-1,3	16544	5,7	5932	20,0	13540	-1,1	1059	1,3	8920	8,5	13819	3,5	11896	4,3
2011/2 Кв.1	80274	6,3	6778	9,8	15237	16,8	3056	21,9	11377	3,8	936	5,7	7487	6,0	13494	-1,9	12044	3,0
Кв.2	91322	5,6	8384	3,0	17201	15,2	4983	23,4	14069	15,7	1228	9,0	8056	1,2	13781	-1,2	12100	3,8
Кв.3	92121	0,7	9541	-11,2	15648	0,2	5194	9,0	13085	2,5	1559	16,7	7934	2,5	13760	-2,4	12071	2,9
Кв.4	99191	0,7	12036	6,6	15857	-4,1	6549	10,4	14049	3,8	1175	10,9	8571	-3,9	13948	0,9	12079	1,5
2012/2 Кв.1	79190	-1,4	6849	1,0	13774	-9,6	2755	-9,8	11414	0,3	990	5,8	7479	-0,1	13894	3,0	12324	2,3

/1 Реалната вредност на БДП и додадената вредност по сектори од кв.1 1997 до кв.4 2003 се пресметки на НБРМ врз основа на податоци од ДЗС.

/2 Процентни податоци.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Табела 2

Цени

Годишни стапки (%)

	Индекс на трошоци на живот (стапки на раст)															Индекс на цени на произведени на индустриски производи (стапки на раст)				
	Вкупно Стоки Услуги			По категории																
				Исхрана Тутун и пијалаци Облека и обука			Домување					Жигиена и здравје					Култура и разонода			
							Вкупно	Стан (станарина, вода, услуги)	Орген и осветление	Покруќина	Сообраќајни средства и услуги	Ресторани и хотели	Останати услуги ^{1/}	Сообраќајни средства и услуги	Ресторани и хотели		Останати услуги ^{1/}	Култура и разонода	Жигиена и здравје	
1997	2,6	2,2	3,8	4,2	-3,9	-1,6	1,7	0,3	3,8	1,6	-0,5	-8,6	19,4	-	-	4,2				
1998	-0,1	0,0	-0,4	-0,2	3,6	2,4	0,4	0,0	0,4	2,0	0,1	-10,3	2,4	-	-	4,0				
1999	-0,7	-1,1	0,5	-1,6	0,2	1,2	0,3	0,1	1,1	-1,9	-1,4	-2,2	-0,8	-	-	-0,1				
2000	5,8	5,2	8,9	-0,4	13,9	-2,3	19,3	8,8	27,4	1,7	-1,7	-1,6	22,4	-	-	8,9				
2001	5,5	4,5	10,9	6,9	2,3	1,3	5,5	11,3	3,9	0,1	-0,7	1,9	9,5	-	-	2,0				
2002	1,8	1,2	5,0	1,8	1,0	6,8	1,7	4,1	1,0	-0,6	-3,8	3,6	2,1	-	-	-0,9				
2003	1,2	0,3	5,9	-1,4	3,4	2,2	3,9	3,9	4,4	1,1	3,9	2,2	4,2	-	-	-0,3				
2004	-0,4	-1,1	3,3	-3,1	1,1	0,9	2,2	-0,3	3,0	4,2	0,4	1,3	4,0	-	-	0,9				
2005	0,5	0,3	1,3	-1,2	5,5	2,2	0,4	0,3	1,0	-1,2	-3,5	0,9	3,7	-	-	3,2				
2006	3,2	3,7	1,3	2,2	17,8	0,2	2,0	-0,7	3,7	-0,8	2,0	6,4	1,8	-	-	6,9				
2007	2,3	3,0	-0,3	3,9	1,8	1,8	4,7	6,3	5,8	-0,7	0,3	2,4	-3,1	4,7	8,6	2,5				
2008	8,3	9,2	5,1	15,3	4,0	1,8	6,0	6,1	7,3	1,4	1,5	0,2	3,2	11,4	2,2	10,2				
2009	-0,8	-0,8	-0,8	-1,6	4,0	0,0	4,5	2,0	6,3	1,7	2,1	-3,8	-7,9	2,2	-5,8	-7,0				
2010	1,6	1,9	0,0	0,3	0,5	0,8	5,1	0,6	8,7	0,4	0,4	0,4	3,7	0,4	-5,6	8,7				
2011	3,9	4,5	0,7	6,4	0,9	1,4	3,7	5,6	4,8	0,1	2,9	-0,8	3,1	1,6	-0,1	11,1				
2006 Кв.1 ^{2/}	2,7	3,2	0,9	1,6	17,7	-0,5	0,9	-0,2	1,6	-0,5	0,3	6,0	2,6	-	-	7,2				
Кв.2	3,4	3,8	2,0	2,3	17,5	0,3	1,1	0,2	1,9	-0,5	1,9	6,8	3,8	-	-	9,0				
Кв.3	3,6	4,0	1,9	2,9	17,9	0,5	1,7	-0,6	3,2	-0,9	2,7	6,9	2,3	-	-	6,9				
Кв.4	3,1	3,7	0,4	2,1	17,9	0,6	4,2	-2,2	7,9	-1,1	2,9	5,7	-1,5	-	-	4,4				
2007 Кв.1	0,7	1,3	-1,1	0,7	0,1	1,8	5,1	1,6	8,8	-1,8	0,0	3,5	-5,0	3,0	-2,8	1,3				
Кв.2	1,1	1,6	-0,5	0,7	2,2	1,0	5,9	6,6	7,8	-0,9	0,5	3,1	-4,3	3,6	11,6	0,5				
Кв.3	2,4	3,0	0,2	3,8	2,3	1,1	5,2	7,5	6,0	-0,1	0,9	3,6	-3,1	3,9	12,5	1,3				
Кв.4	4,9	6,2	0,4	10,4	2,4	3,5	2,8	9,6	1,1	0,0	0,0	-0,5	-0,6	8,0	13,0	7,1				
2008 Кв.1	9,5	11,0	3,9	19,0	4,2	1,6	3,6	8,5	2,7	0,4	1,5	-0,3	4,4	11,8	16,7	10,3				
Кв.2	9,9	11,4	4,5	19,5	3,5	3,6	3,4	4,7	3,7	1,0	1,1	0,5	5,8	12,0	1,9	13,7				
Кв.3	8,4	9,0	6,1	14,7	4,1	1,9	6,3	5,7	7,9	1,6	1,2	-0,2	5,1	13,1	-1,1	15,3				
Кв.4	5,5	5,4	5,8	8,6	4,3	0,3	10,4	5,8	14,4	2,7	2,1	0,9	-2,4	8,9	-6,6	1,5				
2009 Кв.1	0,9	0,8	1,2	0,9	4,5	1,6	7,4	3,8	9,9	3,8	2,1	-1,7	-9,1	5,1	-7,3	-6,6				
Кв.2	-0,6	-0,7	0,0	-1,0	4,2	-0,9	6,7	2,4	9,7	2,4	2,7	-2,3	-10,9	3,1	-8,6	-10,0				
Кв.3	-1,4	-1,3	-1,8	-2,2	3,8	0,2	4,1	1,3	6,2	1,0	2,3	-4,4	-9,1	1,0	-5,8	-11,0				
Кв.4	-2,1	-2,0	-2,4	-4,2	3,3	-0,8	0,2	0,6	0,3	-0,3	1,4	-6,9	-2,1	-0,1	-0,9	-0,8				
Јануари	1,7	1,5	2,7	2,3	4,9	1,5	7,9	5,5	10,1	4,0	1,8	-0,6	-8,4	6,5	-6,4	-6,3				
Февруари	0,7	0,6	0,9	0,4	4,5	1,9	7,1	3,2	9,7	3,6	2,4	-2,0	-8,9	4,6	-7,6	-5,5				
Март	0,2	0,2	0,1	-0,1	4,1	1,3	7,2	2,7	10,0	3,8	2,1	-2,6	-10,1	4,2	-7,8	-8,1				
Април	-0,5	-0,5	0,0	-1,2	4,1	0,0	6,8	2,6	9,6	2,8	2,3	-2,7	-9,7	3,8	-8,2	-8,2				
Мај	0,4	0,4	0,3	1,3	4,3	-1,5	6,8	2,6	9,8	2,4	3,0	-1,7	-11,0	3,0	-8,8	-10,4				
Јуни	-1,7	-2,0	-0,3	-3,0	4,3	-1,2	6,4	1,9	9,6	2,0	2,9	-2,4	-12,1	2,4	-8,8	-11,2				
Јули	-1,3	-1,5	-0,4	-2,1	4,2	0,0	6,2	1,5	9,5	1,5	2,6	-3,0	-11,5	1,0	-8,1	-12,6				
Август	-1,4	-1,2	-2,7	-2,0	3,7	0,1	3,2	1,4	4,6	1,0	2,5	-3,4	-9,6	0,8	-8,1	-10,7				
Септември	-1,4	-1,2	-2,2	-2,5	3,5	0,4	3,0	0,9	4,5	0,4	1,7	-6,7	-6,1	1,2	-1,2	-9,5				
Октомври	-2,4	-2,4	-2,2	-5,0	3,4	0,0	2,9	0,8	4,6	-0,1	1,6	-6,5	-6,0	0,8	-0,8	-5,9				
Ноември	-2,3	-2,2	-2,8	-4,1	3,3	0,0	-1,7	0,7	-2,9	-0,3	1,3	-7,6	-1,5	-0,6	-1,0	1,1				
Декември	-1,6	-1,5	-2,3	-3,4	3,3	-2,5	-0,5	0,4	-0,8	-0,5	1,2	-6,5	1,1	-0,6	-1,0	2,7				
2010 Кв.1	0,5	0,6	-0,2	-2,4	1,2	-0,4	4,9	0,3	8,7	-0,2	1,2	-0,1	4,0	-0,4	-2,3	7,3				
Кв.2	1,1	1,4	-0,2	-0,9	0,1	0,9	4,7	-0,2	8,3	0,2	-0,3	0,8	5,2	-0,1	-7,1	10,5				
Кв.3	1,8	2,0	0,6	1,2	-0,2	1,1	5,2	0,0	8,9	0,7	0,0	1,6	2,6	0,5	-6,8	8,4				
Кв.4	2,9	3,5	0,0	3,3	0,8	1,6	5,8	2,5	8,9	1,1	0,7	-0,8	3,1	1,6	-6,2	8,6				
Јануари	0,1	0,1	0,2	-3,5	2,4	-1,2	5,4	0,4	9,5	-0,2	1,2	-0,5	3,7	-0,4	-0,2	6,5				
Февруари	0,6	0,8	-0,3	-1,9	0,7	-0,3	4,8	0,3	8,6	-0,3	0,9	-0,3	4,0	-0,4	0,8	7,4				
Март	0,7	0,9	-0,6	-1,9	0,5	0,4	4,5	0,3	7,9	-0,2	1,6	0,4	4,2	-0,5	-7,6	8,7				
Април	1,4	1,8	-0,5	-0,3	0,3	0,7	4,7	0,0	8,3	0,0	0,2	1,1	5,4	-0,5	-7,4	10,5				
Мај	0,2	0,3	-0,7	-3,4	0,0	1,1	4,7	-0,3	8,3	0,2	-0,4	0,0	5,7	-0,1	-6,9	10,9				
Јуни	1,8	2,0	0,7	0,9	0,0	1,0	4,6	-0,4	8,2	0,4	-0,6	1,2	4,5	0,3	-6,9	7,6				
Јули	1,5	1,6	0,8	0,2	-0,2	1,0	4,7	-0,2	8,2	0,6	-0,1	2,1	3,6	0,6	-7,1	7,5				
Август	1,9	2,0	1,4	1,0	-0,3	1,2	5,5	-0,2	9,5	0,7	-0,1	3,0	2,8	0,7	-6,8	7,7				
Септември	2,0	2,5	-0,3	2,3	-0,2	1,2	5,4	0,4	9,1	0,7	0,1	-0,3	1,3	0,2	-6,4	7,8				
Октомври	2,7	3,5	-0,8	3,4	0,7	2,0	5,7	1,6	9,1	1,0	-0,1	-2,5	3,1	0,7	-6,5	8,7				
Ноември	2,9	3,5	0,4	3,4	0,9	1,5	5,9	3,0	8,9	1,3	0,6	0,3	2,5	2,2	-6,1	7,1				
Декември	3,0	3,5	0,3	3,2	0,7	1,3	5,7	3,0	8,6	1,0	1,5	-0,3	3,6	1,9	-6,1	9,3				
2011 Кв.1	4,1	4,5	1,0	7,1	1,0	1,0	3,0	6,0	3,3	0,4	1,4	-0,8	4,8	1,5	-5,5	13,6				
Кв.2	4,7	5,4	1,1	8,4	1,0	1,4	4,3	6,9	5,5	-0,1	3,5	-2,6	2,8	1,6	2,4	11,7				
Кв.3	3,6	4,4	0,2	5,4	1,2	1,5	3,9	6,3	5,0	0,0	3,8	-0,7	2,6	1,6	2,0	10,2				
Кв.4	3,2	3,8	0,6	4,7	0,2	1,6	3,5	3,1	5,2	0,0	2,8	0,8	2,4	1,8	1,1	9,1				
Јануари	3,2	3,6	0,7	5,3	0,8	0,9	2,3	4,8	2,3	0,7	1,2	-0,9	5,0	1,0	-8,3	12,7				
Февруари	3,9	4,2	0,9	6,8	1,1	1,0	2,3	6,5	2,0	0,4	1,4	-0,5	4,6	1,1	-8,3	12,8				
Март	5,2	5,7	1,5	9,1	1,2	1,2	4,3	6,7	5,6	0,1	1,6	-1,0	4,9	2,3	0,1	15,3				
Април	4,8	5,3	1,6	8,3	0,9	1,5	4,2	6,9	5,4	-0,1	3,3	-2,2	3,7	2,0	2,3	13,3				
Мај	5,2	5,9	1,5	9,6	1,1	1,6	4,3	6,8	5,5	-0,1	3,4	-2,8	2,9	1,6	2,3	10,8				
Јуни	4,1	5,1	0,2	7,2	1,1	1,2	4,3	7,0	5,5	-0,1	3,9	-2,8	1,7	1,2	2,5	10,9				
Јули	3,8	4,5	0,9	6,2	1,1	1,8	4,2	6,7	5,5	-0,2	3,3	-2,2	2,0	1,7	2,4	9,5				
Август	3,6	4,6	-0,6	5,6	1,2	1,4	3,9	6,5	4,8	0,2	4,2	-1,7	2,4	1,6	2,1	11,1				
Септември	3,4	4,1	0,3	4,3	1,2	1,2	3,7	5,8	4,7	0,0	4,0	1,7	3,5	1,6	1,6	10,0				
Октомври	3,3	4,0	0,9	4,3	0,3	0,9	3,4	4,8	4,6	-0,1	3,9	2,2	3,6	1,5	1,1	8,6				
Ноември	3,5	4,3	0,5	5,3	0,2	1,9	3,5	2,3	5,5	-0,1	3,1	0,4	2,5	1,8	1,1	10,4				
Декември	2,8	3,2	0,5	4,4	0,2	1,9	3,7	2,3	5,6	0,1	1,4	-0,1	1,1	2,1	1,1	8,3				
2012 Кв.1	2,6	2,6	1,6	1,4	0,0	1,6	6,8	1,9	10,3	-0,2	1,8	0,7	3,6	3,0	1,0	5,0				
Кв.2	2,1	2,4	1,5	0,2	0,2	4,2	5,4	2,4	7,7	0,0	2,5	1,3	3,7	2,8	-0,7					
2012 Јануари	3,4	3,6	1,1	3,5	0,1	1,3	7,7	3,0	11,5	-0,6	1,6	0,7	2,8	2,5	1,1	5,1				
Февруари	2,9	2,9	1,8	1,8	0,0	1,9	7,6	1,4	11,5	-0,1	1,8	0,4	3,7	3,7	1,1	5,8				
Март	1,4	1,4	1,8	-1,0	-0,2	1,6	5,3	1,3	7,8	0,0	1,8	0,8	4,2	2,7	0,9	4,3				
Април	2,2	2,3	1,8	0,0	0,2	3,9	5,5	2,5	7,8	0,0	2,5	1,1	4,8	2,8	-0,5	3,0				
Мај	2,0	2,3	1,6	-0,2	0,2	4,0	5,4	2,5	7,7	0,1	2,7	1,4	3,8	3,3	-0,7	3,2				
Јуни	2,1	2,6	1,1	0,6	0,3	4,8	5,3	2,3	7,7	0,0	2,2	1,5	2,5	2,3	-1,0					

^{1/} Почнувајќи од 2007 година, структурата на индексот на трошо

Табела 3

Индекс на индустриското производство (стапки на раст)

Годишни стапки на раст (%)

	Вкупно	По сектори				По група на производи				
		Рударство и вадење на камен	Преработувачка индустрија	Снабување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	Енергија	Интермедирни производи, освен енергија	Капитални производи	Трајни производи за широка потрошувачка	Нетрајни производи за широка потрошувачка	
2002	-5,3	-24,5	-4,7	-3,8	-16,8	-8,0	53,3	-22,6	-2,4	
2003	4,7	-39,1	5,9	9,8	28,7	-12,1	-9,0	36,9	19,0	
2004	-2,2	-5,0	-2,1	-2,6	-1,8	0,9	-20,1	9,1	-3,4	
2005	7,0	40,4	7,3	2,5	4,6	14,2	-3,2	-14,9	3,8	
2006	5,9	11,1	6,4	0,8	3,2	10,1	6,1	-17,1	4,7	
2007	3,9	10,0	5,5	-9,5	-6,9	11,8	25,0	9,3	-1,3	
2008	5,1	9,4	5,9	-3,1	-0,1	7,5	-1,0	64,6	2,8	
2009	-8,7	-12,4	-10,4	8,7	2,5	-14,9	-23,1	-21,6	-3,3	
2010	-4,8	-3,8	-7,5	14,4	6,8	-12,8	-10,8	-1,0	-1,8	
2011	3,3	7,4	5,5	-11,1	-10,6	2,1	41,1	57,2	3,5	
2005 Кв.1/1	4,8	-19,7	5,8	3,7	2,0	14,0	-1,7	-19,3	0,7	
Кв.2	13,5	14,0	16,3	-0,3	5,8	24,6	-2,2	10,0	8,8	
Кв.3	6,0	62,4	5,5	2,0	3,8	9,8	-5,4	-10,7	5,1	
Кв.4	4,1	95,1	2,5	3,7	6,9	9,5	-7,1	-26,3	0,1	
2006 Кв.1	3,0	37,9	2,4	-0,7	4,7	5,8	-18,0	2,1	2,2	
Кв.2	4,2	23,6	3,9	1,0	-2,9	4,1	27,3	-37,9	7,4	
Кв.3	10,5	2,8	11,5	4,6	5,2	18,6	11,6	-5,4	6,2	
Кв.4	5,4	-4,8	6,9	-0,4	5,3	11,3	1,0	-16,7	2,4	
2007 Кв.1	11,0	14,3	15,2	-9,0	-2,1	20,9	60,3	10,3	6,0	
Кв.2	-2,6	16,6	-1,2	-20,7	-16,7	6,9	-1,2	25,3	-7,3	
Кв.3	1,5	16,0	1,9	-8,6	-4,5	7,0	30,2	-2,3	-4,9	
Кв.4	6,9	-3,7	8,6	-1,1	-6,3	15,3	27,0	7,7	2,9	
2008 Кв.1	6,0	10,5	6,9	-0,8	1,7	9,2	28,5	74,6	-1,3	
Кв.2	11,4	13,1	12,3	1,8	15,9	13,0	29,9	73,7	2,4	
Кв.3	12,4	2,5	13,8	1,9	3,4	26,8	-16,7	52,1	2,9	
Кв.4	-8,2	11,9	-8,6	-12,1	-15,3	-18,3	-31,5	60,3	6,1	
2009 Кв.1	-12,3	-12,2	-14,0	-1,6	-0,1	-27,2	-22,7	-16,1	-0,6	
Кв.2	-14,5	-18,8	-16,9	15,5	-0,9	-25,1	-39,7	-31,7	-1,0	
Кв.3	-13,4	-11,4	-15,4	10,3	-5,2	-22,1	-17,7	-14,2	-4,1	
Кв.4	6,4	-7,4	6,3	14,2	16,1	22,2	-5,1	-22,4	-6,5	
2010 Кв.1	-9,3	-6,4	-14,6	19,1	-2,5	-15,5	-27,7	-1,3	-6,2	
Кв.2	-0,9	-0,4	-5,8	38,5	28,6	-5,1	-5,9	1,9	-8,1	
Кв.3	-3,6	5,1	-5,1	6,9	8,5	-12,6	-12,7	-5,8	3,0	
Кв.4	-6,0	-12,5	-5,9	-3,8	-1,7	-17,6	5,1	1,1	2,9	
2010 Јануари	-2,8	8,8	-8,0	16,8	6,6	-10,1	-36,7	5,9	0,0	
Февруари	-10,6	1,0	-17,9	31,3	7,2	-21,4	-26,5	0,0	-10,2	
Март	-13,3	-22,9	-16,6	10,6	-20,9	-13,8	-22,3	-8,5	-7,4	
Април	-7,2	-14,2	-11,4	29,6	2,5	-4,8	-24,3	10,3	-12,4	
Мај	-1,1	-3,2	-6,1	37,6	55,1	-12,0	-21,4	-17,3	-6,9	
Јуни	5,5	20,6	0,1	49,7	33,3	2,1	31,3	14,1	-5,2	
Јули	8,0	10,7	5,0	35,1	24,3	17,8	4,2	1,5	-4,0	
Август	-2,5	6,1	-3,2	-0,1	9,7	-13,2	-13,9	-3,3	6,2	
Септември	-14,0	-0,5	-14,9	-10,8	-12,4	-29,0	-22,4	-13,2	7,9	
Октомври	-4,7	-7,5	-4,1	-8,2	-10,1	-9,3	2,9	-1,0	2,3	
Ноември	-2,9	-11,4	-1,0	-14,3	-4,3	-11,2	-16,7	-0,8	6,7	
Декември	-10,0	-18,8	-12,2	10,0	8,7	-30,7	28,1	5,5	-0,6	
2011 Кв.1	13,8	7,9	18,4	-3,1	6,8	19,9	64,5	65,2	3,8	
Кв.2	5,3	14,6	9,7	-21,6	-23,3	4,2	44,7	117,5	9,7	
Кв.3	1,4	-5,2	4,0	-16,7	-18,2	2,3	43,0	59,8	0,6	
Кв.4	-4,7	13,4	-5,6	-4,1	-9,9	-11,3	18,6	-1,5	0,6	
2011 Јануари	4,9	2,4	8,0	-4,8	-6,1	16,8	72,6	19,5	-1,8	
Февруари	10,9	-2,7	16,6	-7,9	1,2	18,2	81,9	22,4	3,2	
Март	24,5	24,4	28,9	4,1	31,8	23,6	47,4	150,2	9,3	
Април	11,8	20,8	14,7	-6,3	12,9	4,7	44,8	107,0	7,3	
Мај	6,9	27,3	11,9	-24,4	-30,1	12,2	87,0	103,9	10,2	
Јуни	-1,8	-2,8	3,4	-33,5	-45,7	-3,6	17,6	139,8	11,4	
Јули	5,5	2,2	9,0	-18,7	-15,5	2,6	26,1	181,1	6,3	
Август	0,9	-8,9	3,1	-12,9	-21,1	9,9	55,0	3,8	-3,1	
Септември	-2,3	-8,6	-0,3	-18,8	-17,9	-5,3	48,1	8,7	-1,8	
Октомври	-3,8	11,7	-5,3	1,2	-11,3	-10,6	17,3	-1,7	4,0	
Ноември	-5,3	15,5	-7,6	5,7	-4,2	-12,6	70,3	-0,7	-6,6	
Декември	-4,8	13,2	-3,8	-15,3	-13,6	-10,8	-12,7	-2,0	5,4	
2012 Кв.1	-8,4	-10,4	-6,4	-17,6	-24,2	2,0	-13,9	-42,8	-1,5	
2012 Јануари	-8,0	-12,1	-4,6	-20,4	-22,6	5,6	-9,1	-34,4	-4,8	
Февруари	-8,8	-15,7	-8,5	-7,9	-14,6	-9,3	-18,2	-19,8	-1,5	
Март	-8,5	-4,7	-6,0	-23,8	-35,0	8,4	-13,6	-57,2	0,9	
Април	-7,2	-3,2	-7,0	-10,3	-27,4	-2,3	1,2	-57,7	5,1	
Мај	-5,4	-22,8	-3,2	-14,1	-22,9	1,0	-19,8	-43,2	1,6	

1/ Кварталните пресметки се изработени во Дирекција за истражување на НБРМ.

Извор: Државен завод за статистика.

Табела 4

Вработеност и продуктивност во целата економија

	Вкупно работоспособно население	Активно население:			Број на вработени лица по економски дејности*:			Продуктивност ^{1/}
		Вкупно	Вработени	Невработени	Земјоделство	Индустрија	Услуги	
1996	1.436.602	789.081	537.591	251.489	100.067	193.975	243.548	-
1997	1.489.625	800.513	512.301	288.213	84.256	163.988	264.056	-
1998	1.503.365	823.826	539.762	284.064	107.249	190.674	241.839	-
1999	1.518.250	806.674	545.222	261.452	115.361	185.283	244.580	-
2000	1.534.256	811.557	549.846	261.711	119.971	187.066	242.809	-
2001	1.554.420	862.504	599.308	263.196	131.094	190.458	277.755	-
2002	1.566.953	824.824	561.341	263.483	134.293	186.917	238.868	-
2003	1.579.450	860.976	545.108	315.868	120.132	184.855	238.583	-
2004	1.594.557	832.281	522.995	309.286	88.050	171.390	261.810	-
2005	1.607.997	869.187	545.253	323.934	106.533	175.868	261.523	0,1
2006	1.618.482	891.679	570.404	321.274	114.777	186.085	268.117	0,5
2007	1.628.635	907.138	590.234	316.905	107.717	184.928	294.305	2,4
2008	1.633.341	919.424	609.015	310.409	119.749	190.530	297.189	1,9
2009	1.638.869	928.775	629.901	298.873	116.668	187.077	324.410	-4,2
2010	1.648.522	938.294	637.855	300.439	121.771	185.243	328.778	1,5
2011	1.656.215	940.048	645.085	294.963	120.893	193.554	328.206	2,2
2005 Кв.1	1.603.675	827.428	507.397	320.030	76.546	181.450	251.307	5,1
Кв.2	1.606.833	883.522	552.797	330.724	126.194	174.588	251.112	6,4
Кв.3	1.609.071	889.725	564.880	324.845	135.712	170.157	257.804	-1,4
Кв.4	1.612.410	876.074	555.938	320.136	87.921	180.089	286.837	-8,3
2006 Кв.1	1.615.584	877.798	559.702	318.096	103.319	190.355	264.550	-2,5
Кв.2	1.617.423	885.609	566.293	319.316	128.519	189.630	246.842	1,0
Кв.3	1.619.447	899.732	576.813	322.919	125.322	187.760	262.480	3,8
Кв.4	1.621.475	903.576	578.810	324.766	101.948	176.592	298.599	-0,3
2007 Кв.1	1.624.611	902.588	579.301	323.287	95.384	186.975	293.629	4,4
Кв.2	1.627.216	906.199	589.254	316.944	112.982	184.622	288.104	-0,2
Кв.3	1.630.010	909.466	598.327	311.139	117.531	181.993	294.863	0,8
Кв.4	1.632.702	910.301	594.054	316.247	104.975	186.122	300.622	4,8
2008 Кв.1	1.635.058	920.512	600.593	319.919	121.238	178.848	298.110	3,0
Кв.2	1.633.339	917.566	607.125	310.441	129.711	186.184	289.783	3,4
Кв.3	1.631.646	925.073	619.802	305.271	119.149	198.499	301.415	2,1
Кв.4	1.633.321	914.547	608.541	306.006	108.896	198.590	299.451	-0,8
2009 Кв.1	1.634.986	919.026	618.189	300.837	120.186	181.567	314.199	-3,8
Кв.2	1.637.828	933.878	636.156	297.722	122.958	188.433	322.983	-7,2
Кв.3	1.640.302	940.661	642.541	298.120	119.474	189.239	333.028	-5,6
Кв.4	1.642.360	921.534	622.720	298.814	104.055	189.069	327.428	-0,2
2010 Кв.1	1.644.423	925.613	615.962	309.651	109.821	182.562	321.505	0,6
Кв.2	1.648.132	923.323	627.129	296.194	121.442	183.307	320.243	3,9
Кв.3	1.649.507	949.313	648.773	300.540	128.825	186.077	332.186	3,4
Кв.4	1.652.026	954.928	659.557	295.371	126.995	189.024	341.179	-2,0
2011 Кв.1	1.653.275	944.216	649.575	294.641	118.837	192.349	335.187	1,1
Кв.2	1.655.188	936.256	642.809	293.448	122.698	194.047	323.785	2,9
Кв.3	1.657.216	942.395	648.617	293.778	123.973	197.175	325.504	0,7
Кв.4	1.659.180	937.326	639.340	297.986	118.065	190.645	328.349	3,9
2012 Кв.1	1.667.862	941.019	643.668	297.351	109.222	190.928	341.116	-0,3

^{1/} Годишни стапки на раст во (%). Пресметките се изработени во Дирекција за истражување на НБРМ.

* Од јануари 2011 година ДЗС ја примени новата Национална класификација на дејностите (НКД Рев.2) за прибирање и обработка на податоците за вработените лица. Напомена: поради методолошките промени, податоците за 2011 година по економски дејности не се целосно споредливи со податоците за претходниот период.

Извор: Државен завод за статистика - Анкета за работна сила и пресметки на НБРМ.

Табела 5

Плати

Износи во денари, годишна промена во (%)

	Бруто плати:						Нето плати:					
	Просечна, вкупно	Номинална промена	Реална промена	По економски дејности:			Просечна, вкупно	Номинална промена	Реална промена	По економски дејности:		
				Земјоделство	Индустрија	Услуги				Земјоделство	Индустрија	Услуги
1999	16.941	3,6	-	12.944	16.306	19.684	10.029	2,9	3,6	8.667	8.380	10.720
2000	17.958	6,0	-	15.733	17.785	20.968	10.526	5,5	-0,3	9.294	8.883	11.354
2001	17.893	-0,4	-5,6	14.739	18.304	20.467	10.592	3,5	-1,9	8.754	10.348	11.852
2002	19.030	6,4	4,5	14.437	19.243	21.648	11.550	6,9	5,0	8.833	11.415	12.791
2003	19.957	4,9	3,7	14.100	19.854	22.955	11.955	4,8	3,6	8.522	11.782	13.549
2004	20.779	4,1	4,5	17.287	20.692	23.748	12.534	4,0	4,4	10.337	12.290	13.999
2005	21.335	2,7	2,2	19.128	21.450	24.737	13.125	2,5	2,0	11.419	12.738	14.548
2006	23.037	8,0	4,6	19.485	23.570	25.624	13.854	7,3	4,0	11.660	13.983	15.036
2007	24.139	4,8	2,4	17.755	23.965	26.520	14.586	7,9	5,5	10.766	14.585	16.080
2008	25.349	8,7	0,3	17.342	25.478	28.492	16.095	10,3	1,9	10.693	15.780	17.581
2009	29.923	9,4	10,3	19.331	29.068	33.056	19.958	9,9	10,8	13.096	19.316	22.136
2010	30.226	1,0	-0,6	19.597	29.762	32.659	20.554	3,0	1,4	13.388	20.090	22.289
2011	30.603	1,3	-2,5	21.423	31.885	34.147	20.848	1,4	-2,4	14.785	21.544	23.351
2006 Кв.1	22.559	7,6	4,9	19.179	22.969	25.184	13.207	6,9	3,7	11.466	13.606	14.757
Кв.2	22.923	8,5	5,1	19.600	23.340	25.444	13.428	7,7	4,2	11.681	13.820	14.910
Кв.3	23.214	8,7	5,1	19.719	23.967	25.835	13.584	7,7	3,9	11.779	14.184	15.125
Кв.4	23.451	7,1	4,0	19.440	24.003	26.035	13.854	7,2	4,0	11.712	14.321	15.351
2007 Кв.1	23.139	2,6	1,9	17.809	23.414	25.635	13.962	5,7	5,0	10.802	14.230	15.516
Кв.2	23.651	3,2	2,1	18.396	23.569	26.020	14.287	6,4	5,3	11.161	14.335	15.746
Кв.3	24.193	4,2	1,8	17.524	24.043	26.510	14.604	7,5	5,1	10.652	14.608	16.086
Кв.4	25.574	9,1	4,2	17.291	24.836	27.917	15.490	11,8	6,9	10.451	15.167	16.971
2008 Кв.1	25.146	8,7	-0,8	16.983	24.571	27.429	15.430	10,5	0,9	10.315	15.220	16.934
Кв.2	25.566	8,1	-1,6	16.679	25.126	27.899	15.697	9,9	0,0	10.295	15.559	17.228
Кв.3	26.337	8,9	0,4	16.779	25.610	28.561	16.171	10,7	2,1	10.479	15.860	17.628
Кв.4	27.863	9,0	3,3	18.928	26.604	30.080	17.081	10,3	4,5	11.684	16.480	18.534
2009 Кв.1*	29.540	12,5	11,5	19.127	28.496	32.764	19.653	12,7	11,8	12.973	18.774	21.885
Кв.2*	30.137	12,8	13,5	19.489	29.156	33.394	20.116	13,4	14,1	13.191	19.414	22.423
Кв.3*	29.833	8,4	9,9	19.453	29.248	32.861	19.891	8,9	10,4	13.171	19.496	21.973
Кв.4*	30.183	3,7	5,9	19.254	29.372	33.207	20.172	4,5	6,8	13.051	19.579	22.261
Јануари*	29.586	11,7	9,9	19.610	28.815	32.608	19.616	11,6	9,8	13.241	18.752	21.767
Февруари*	29.433	13,6	12,8	18.840	27.834	32.929	19.598	14,1	13,3	12.811	18.490	21.973
Март*	29.602	12,1	11,8	18.930	28.841	32.753	19.746	12,6	12,3	12.869	19.081	21.913
Април*	30.139	13,5	14,1	19.129	29.367	33.683	20.167	14,4	15,0	12.931	19.530	22.723
Мај*	30.100	12,5	12,1	19.831	28.249	33.603	20.112	13,2	12,7	13.431	18.810	22.561
Јуни*	30.171	12,5	14,4	19.507	29.851	32.896	20.070	12,7	14,7	13.211	19.903	21.987
Јули*	29.730	10,6	12,0	18.930	29.137	32.725	19.763	10,7	12,1	12.879	19.420	21.806
Август*	29.767	10,6	12,2	19.841	29.139	32.850	19.867	11,2	12,7	13.421	19.430	21.975
Септември*	30.002	4,4	5,9	19.589	29.469	33.009	20.044	5,1	6,6	13.213	19.636	22.137
Октомври*	30.110	3,8	6,4	19.618	29.173	32.919	20.116	4,6	7,2	13.306	19.449	22.051
Ноември*	29.829	3,8	6,3	19.434	29.644	32.640	19.918	4,6	7,0	13.173	19.732	21.855
Декември*	30.611	3,5	5,1	18.710	29.300	34.061	20.483	4,4	6,1	12.676	19.555	22.877
2010 Кв.1	29.879	1,1	0,7	19.358	29.223	32.467	20.303	3,3	2,8	13.234	19.774	22.136
Кв.2	30.238	0,3	-0,8	19.678	29.636	32.650	20.557	2,2	1,1	13.491	19.982	22.283
Кв.3	30.099	0,9	-0,9	20.072	29.724	32.325	20.465	2,9	1,1	13.668	20.056	22.049
Кв.4	30.688	1,7	-1,2	19.280	30.465	33.194	20.890	3,6	0,7	13.161	20.548	22.690
Јануари 2010	29.947	1,2	1,1	19.844	29.370	32.586	20.330	3,6	3,5	13.651	19.850	22.196
Февруари	29.751	1,1	0,5	19.205	28.801	32.659	20.240	3,3	2,7	13.155	19.565	22.324
Март	29.938	1,1	0,4	19.026	29.500	32.157	20.338	3,0	2,3	12.897	19.907	21.889
Април	30.081	-0,2	-1,6	19.723	29.249	32.481	20.449	1,4	0,0	13.551	19.760	22.155
Мај	30.598	1,7	1,5	19.684	29.925	32.971	20.798	3,4	3,2	13.573	20.154	22.501
Јуни	30.035	-0,5	-2,2	19.626	29.734	32.500	20.424	1,8	0,0	13.348	20.033	22.193
Јули	29.827	0,3	-1,2	20.661	29.164	31.921	20.299	2,7	1,2	14.125	19.728	21.792
Август	30.207	1,5	-0,4	19.839	29.976	32.421	20.541	3,4	1,5	13.499	20.215	22.118
Септември	30.263	0,9	-1,1	19.716	30.031	32.634	20.554	2,5	0,5	13.379	20.226	22.236
Октомври	30.279	0,6	-2,1	18.716	30.034	32.582	20.584	2,3	-0,4	12.630	20.245	22.232
Ноември	30.349	1,7	-1,1	19.488	29.734	32.786	20.633	3,6	0,7	13.363	20.071	22.382
Декември	31.435	2,7	-0,3	19.636	31.629	34.213	21.454	4,7	1,7	13.491	21.329	23.456
2011 Кв.1	30.383	1,7	-2,3	20.478	31.582	33.718	20.682	1,9	-2,1	14.093	21.319	23.030
Кв.2	30.633	1,3	-3,2	21.613	32.000	34.397	20.864	1,5	-3,1	14.871	21.597	23.515
Кв.3	30.528	1,5	-2,1	21.581	31.974	33.808	20.795	1,6	-1,9	14.937	21.636	23.102
Кв.4	30.870	0,6	-2,5	22.020	31.984	34.664	21.050	0,8	-2,4	15.240	21.627	23.756
Јануари 2011**	30.902	3,2	0,0	20.689	31.900	34.252	21.029	3,4	0,2	14.247	21.369	23.431
Февруари	30.032	0,9	-2,8	19.938	31.550	33.346	20.433	1,0	-2,8	13.731	21.394	22.748
Март	30.216	0,9	-4,1	20.806	31.297	33.557	20.585	1,2	-3,8	14.301	21.193	22.910
Април	30.172	0,3	-4,3	21.195	31.705	33.735	20.519	0,3	-4,3	14.542	21.276	23.027
Мај	30.736	0,5	-4,5	21.765	32.342	34.274	20.954	0,7	-4,3	14.966	21.850	23.441
Јуни	30.990	3,2	-0,9	21.880	31.954	35.181	21.119	3,4	-0,7	15.104	21.664	24.078
Јули	30.528	2,4	-1,3	21.314	31.453	34.030	20.813	2,5	-1,3	14.741	21.343	23.281
Август	30.715	1,7	-1,8	21.814	32.587	33.834	20.912	1,8	-1,7	15.109	22.027	23.086
Септември	30.340	0,3	-3,0	21.616	31.881	33.560	20.659	0,5	-2,8	14.961	21.537	22.938
Октомври	30.680	1,3	-1,9	22.367	32.336	33.819	20.902	1,5	-1,7	15.561	21.867	23.098
Ноември	30.591	0,8	-2,6	21.622	31.828	33.952	20.834	1,0	-2,4	14.920	21.484	23.190
Декември	31.338	-0,3	-3,0	22.071	31.788	36.220	21.415	-0,2	-2,9	15.237	21.530	24.981
2012 Кв.1	30.634	0,8	-1,7	21.902	31.757	34.690	20.896	1,0	-1,5	15.108	21.469	23.783
Јануари 2012	30.768	-0,4	-3,7	22.197	32.492	34.100	20.982	-0,2	-3,5	15.341	21.953	23.379
Февруари	30.257	0,7	-2,1	21.302	30.940	34.165	20.625	0,9	-1,9	14.706	20.931	23.366
Март	30.876	2,2	0,8	22.207	31.840	35.804	21.081	2,4	1,0	15.277	21.522	24.603
Април	30.444	0,9	-1,2	22.322	32.094	33.993	20.743	1,1	-1,1	15.444	21.684	23.211

*Од јануари 2009 година настанала структурна промена во податоците за платите, заради примената на концептот на "бруто плата". Оттука, износите за нето и бруто плата од јануари 2009 година се значајно повисоки во однос на претходниот период.

Од друга страна, стапките на раст на нето и бруто платите се однесуваат на податоците кои се коригирани за структурната

** Од јануари 2011 година ДЗ ја примени новата Национална класификација на дејностите (НКД Рев.2) за прибирање и

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Табела 6

Буџет на Република Македонија (Централен Буџет и Буџети на Фондови)

	2010				Вкупно 2010	2011				Вкупно 2011	2012		
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Април	Мај
ВКУПНИ ПРИХОДИ	29.521	32.322	36.134	34.173	132.150	31.422	36.042	34.444	35.258	137.166	31.798	13.714	10.332
Даночни приходи и придонеси	25.295	28.151	29.176	29.818	112.440	27.332	29.519	30.461	31.357	118.669	27.872	10.237	9.039
Даночни приходи (ССП)*	177	160	196	282	815	192	146	151	215	704	210	62	63
Даноци	16.009	18.528	19.209	19.192	72.938	18.002	19.411	20.247	20.546	78.206	18.217	6.715	5.526
Персонален данок на доход	2.111	2.116	2.085	2.560	8.872	2.242	2.325	2.288	2.658	9.513	2.298	808	782
Данок на добивка	879	623	1154	1034	3.690	920	1496	731	741	3.888	964	793	259
ДДВ	8.204	9.734	9.929	9.827	37.694	9.834	10.140	11.037	11.213	42.224	9.798	3.262	2.560
Акцизи	3.140	3.542	4.304	3.939	14.925	3.423	3.687	4.326	4.077	15.513	3.399	1.227	1.329
Увозни давачки	953	1.772	903	1.084	4.712	809	950	1.027	993	3.779	932	354	333
Други даноци	722	741	834	748	3.045	774	813	838	864	3.289	826	271	263
Придонеси	9.109	9.463	9.771	10.344	38.687	9.138	9.962	10.063	10.596	39.759	9.445	3.460	3.450
Фонд за ПИОМ	6.162	6.385	6.613	6.977	26.137	6.188	6.740	6.792	7.170	26.890	6.375	2.340	2.329
Агенција за вработување	400	400	412	439	1.651	388	425	434	452	1.699	402	149	148
Фонд за здравствено осигурување	2.547	2.678	2.746	2.928	10.899	2.562	2.797	2.837	2.974	11.170	2.668	971	973
Неданочни приходи	3.703	3.020	6.284	3.563	16.570	2.922	3.585	3.358	2.979	12.844	2.782	888	1.026
Неданочни приходи (ССП)	1.864	1.431	1.821	1.320	6.436	1.677	1.536	1.523	1.260	5.996	1.548	382	419
Профит од јавни финансиски институции	495	63	3157	764	4.479	12	22	281	47	362	48	7	26
Административни такси	448	474	381	472	1.775	439	565	383	428	1.815	399	138	154
Партиципација за здравствени услуги	85	80	75	75	315	82	90	77	78	327	82	29	27
Други административни такси	133	137	115	158	543	127	196	162	183	668	156	62	76
Други неданочни приходи	247	289	145	203	884	245	718	425	549	1.937	196	90	136
Надоместоци за Агенција за патишта	358	446	574	449	1.827	340	458	507	434	1.739	353	180	188
Капитални приходи	268	331	227	333	1.159	605	2558	232	392	3.787	746	2.510	115
Странски донации	201	648	281	329	1459	231	277	254	325	1087	280	66	95
Приходи од наплатени заеми	56	173	166	130	525	332	103	139	205	779	118	13	57
ВКУПНИ РАСХОДИ	33.625	34.293	36.644	38.130	142.692	35.148	40.048	36.103	37.350	148.649	36.328	13.603	11.332
Тековни трошоци	30.396	31.563	31.703	33.696	127.358	31.133	35.164	31.830	32.812	130.939	32.113	12.068	10.440
Плати и надоместоци	5.751	5.636	5.588	5.663	22.638	5.755	5.773	5.821	5.798	23.147	5.680	1.877	1.888
Стоки и услуги	3.728	3.179	3.785	3.989	14.681	3.497	3.768	3.128	3.565	13.958	3.739	1.670	794
Трансфери	20.687	22.086	20.960	23.132	86.865	21.523	24.938	21.392	22.510	90.363	22.164	8.340	7.563
Трансфери (ССП)	264	309	369	243	1.185	173	211	218	195	797	208	61	70
Социјални трансфери	15.620	15.931	16.079	16.156	63.786	15.961	17.223	16.665	17.339	67.188	17.015	5.926	5.824
<i>Фонд за ПИОМ</i>	<i>9.231</i>	<i>9.380</i>	<i>9.378</i>	<i>9.625</i>	<i>37.614</i>	<i>9.521</i>	<i>9.800</i>	<i>9.733</i>	<i>10.180</i>	<i>39.234</i>	<i>10.099</i>	<i>3.430</i>	<i>3.410</i>
<i>Агенција за вработување</i>	<i>495</i>	<i>525</i>	<i>518</i>	<i>656</i>	<i>2.194</i>	<i>488</i>	<i>552</i>	<i>561</i>	<i>668</i>	<i>2.269</i>	<i>521</i>	<i>176</i>	<i>205</i>
<i>Социјална помош</i>	<i>1.267</i>	<i>1.336</i>	<i>1.215</i>	<i>856</i>	<i>4.674</i>	<i>1.100</i>	<i>1.777</i>	<i>1.275</i>	<i>1.042</i>	<i>5.194</i>	<i>1.247</i>	<i>474</i>	<i>511</i>
<i>Здравствена заштита</i>	<i>4.627</i>	<i>4.690</i>	<i>4.968</i>	<i>5.019</i>	<i>19.304</i>	<i>4.852</i>	<i>5.094</i>	<i>5.096</i>	<i>5.449</i>	<i>20.491</i>	<i>5.148</i>	<i>1.846</i>	<i>1.698</i>
Други трансфери	4.794	5.829	4.502	6.718	21.843	5.389	7.504	4.509	4.976	22.378	4.941	2.353	1.669
Каматни плаќања	231	661	1370	912	3.174	358	685	1.489	939	3.471	530	181	195
Камати по домашен долг	99	464	185	271	1.019	196	444	224	243	1.107	242	83	69
Камати по надворешен долг	131	198	1185	641	2.155	162	241	1.265	696	2.364	288	98	126
Капитални трошоци	3.229	2.730	4.941	4.434	15.334	4.015	4.884	4.273	4.538	17.710	4.215	1.535	892
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	-4.104	-1.972	-510	-3.957	-10.543	-3.726	-4.006	-1.659	-2.092	-11.483	-4.530	111	-1.000
Финансирање	4.104	1.972	510	3.957	10.543	3.726	4.006	1.659	2.092	11.483	4.530	-111	1.000
Прилив	4.699	5.504	1.545	6.276	18.024	4.518	7.810	2.559	4.697	19.584	5.422	356	1.448
Приходи од приватизација	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Странски заеми	337	1593	722	4.525	7.177	635	14.324	471	8.288	23.718	845	51	326
Депозити	4.440	1.616	129	-2.173	4012	3.199	-6.315	893	-5.092	-7315	3.382	-1.592	-5.720
Државни записи	-78	2.295	695	3884	6.796	615	-199	1.134	1.356	2.906	1175	1.864	6.842
Продажба на акции	0	0	0	40	40	69	0	61	146	276	20	33	0
Одлив	596	3.532	1035	2319	7.482	792	3804	900	2.605	8.101	892	467	448
Отплата на главница	596	3.532	1035	2319	7.482	792	3804	900	2.605	8.101	892	467	448
Надворешен долг	596	534	726	734	2.590	650	783	760	905	3.098	760	335	448
Домашен долг	0	2.998	309	1585	4.892	142	3021	140	1.700	5.003	132	132	0

*Сметки за сопствени приходи.

Извор: Министерство за финансии на Република Македонија.

Табели од монетарниот сектор

[Табела 7: Биланс на НБРМ](#)

[Табела 8: Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници](#)

[Табела 9: Преглед на депозитни институции - НБРМ, останати депозитни институции \(ОДИ-банки и штедилници\)](#)

[Табела 10: Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници](#)

[Табела 11: Монетарни агрегати и нивните компоненти \(недвижен сектор\)](#)

[Табела 12: Побарувања на останати депозитни институции \(банки и штедилници\)](#)

[Табела 13: Обврски на депозитните банки](#)

[Табела 14: Извештај за пондерирани каматни стапки на вкупно примени депозити и вкупно дадени кредити](#)

[Табела 15: Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија](#)

[Табела 16: Задолжителна резерва на банки и штедилници](#)

[Табела 17: Каматни стапки на државни хартии од вредност](#)

Табела 7

БИЛАНС НА НБРМ 1,2,3,4)

	2009												2010												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
A. ВКУПНИ СРЕДСТВА	93073	91373	82366	78467	76168	78057	89571	96341	97643	98975	101631	102010	103709	103882	103114	105478	107774	109433	105350	110091	112350	110622	111982	114473	
1. Девизни средства	88888	87201	78197	74290	72012	73904	85428	92219	93538	94889	97499	97807	99515	99697	98935	101310	103590	105246	101212	105896	104160	102450	103745	105495	
1.1. Девизни резерви	88543	86814	77859	73928	71658	73618	85235	92066	93387	94760	97380	97725	99435	99595	98837	101209	103485	105138	101126	105844	104119	102408	103707	105451	
1.2. Останати девизни средства	345	387	338	362	354	286	193	154	151	129	119	83	80	102	99	102	105	108	86	53	41	42	38	45	
2. Побарувања од Државата	1309	1305	1305	1306	1306	1305	1306	1306	1301	1294	1319	1327	1337	1347	1347	1347	1355	1380	1394	1370	1381	5405	5402	5477	5493
2.1. Во денари	1297	1297	1297	1297	1297	1297	1297	1297	1293	1286	1311	1318	1328	1338	1338	1346	1371	1383	1360	1371	5395	5392	5465	5479	
2.2. Во странска валута	12	8	8	9	9	9	9	9	8	8	8	9	9	9	9	9	9	11	10	11	11	10	12	13	
3. Други средства	2876	2867	2864	2872	2850	2847	2837	2815	2804	2792	2813	2876	2857	2838	2832	2813	2804	2793	2768	2813	2784	2770	2760	3485	
B. ВКУПНИ ОБВРСКИ	93073	91373	82366	78467	76168	78057	89571	96341	97643	98975	101631	102010	103709	103882	103114	105478	107774	109433	105350	110091	112350	110622	111982	114473	
1. Монетарна база	45654	45915	42550	42717	42016	44035	49041	49542	48875	52287	51188	51892	52672	51077	50046	51684	52365	54127	52346	52903	51432	54313	53027	53917	
1.1. Готови пари во оптик	18484	17856	17267	17388	17144	16822	18094	17599	17170	17243	17449	19482	18431	17949	17995	17925	18576	18463	19752	19338	18879	19007	18507	20173	
1.2. Останати депозитни институции	21246	22026	19686	19678	18742	20850	24377	25356	24860	28055	27171	26639	28044	27090	26001	27345	27166	29001	27167	28000	26845	29445	28770	28830	
1.2.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денари	10550	10787	8823	8444	7279	9281	12815	13470	12612	15759	14881	14245	15704	14919	13761	14877	14760	16299	14479	15109	13804	16514	15849	15659	
1.2.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денарс	895	847	240	331	275	324	310	281	269	239	186	169	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.2.3. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	9801	10392	10623	10903	11189	11245	11252	11605	11978	12058	12104	12225	12189	12171	12240	12468	12406	12702	12688	12891	13042	12931	12921	13170	
1.3. Локална самоуправа	3080	3185	2655	2646	2992	3219	3157	3290	3467	3596	3241	2361	2896	2622	2592	2930	3162	3179	3157	3370	3425	3532	3420	2505	
1.3.1. Трансферабилни депозити - Локална самоуправа, во денари	3080	3185	2655	2646	2992	3219	3157	3290	3467	3596	3241	2361	2896	2622	2592	2930	3162	3179	3157	3370	3425	3532	3420	2505	
1.4. Останати финансиски институции	2844	2848	2942	3006	3137	3143	3414	3296	3379	3392	3327	3410	3300	3415	3459	3484	3460	3484	2270	2195	2282	2328	2330	2409	
2. Готови пари кај останати депозитни институции	2569	2515	2621	2627	2700	2613	2795	2834	2714	2639	2979	3216	2906	2862	3151	2702	3071	2801	3024	3135	2934	2939	2922	3215	
3. Останати депозитни институции - останати обврски	13593	14103	7511	10502	9923	12489	8391	13054	15247	14830	17846	16676	18194	21033	23201	23447	25012	23660	22878	25427	27618	25623	27118	26867	
3.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	0	418	602	663	1557	2835	2110	3781	2618	2496	2526	814	417	215	246	215	197	185	62	985	986	924	984	923	
3.3. Хартии од вредност, исклучени од монетарните агрегати, во денари	13593	13685	6909	9838	8366	9654	6280	9274	12629	12333	15319	15862	17776	20817	22954	23231	24814	23475	22816	24441	26631	24698	26133	25944	
4. Ограничени депозити	2	1	1	13	17	17	8	2	12	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5. Девизни обврски	949	950	949	949	734	733	733	4158	4542	4484	4505	4561	4638	4719	4722	4777	4812	4903	4724	4993	4816	4788	4872	4886	
6. Депозити на државата	13738	11696	14900	8287	7600	5445	16149	14595	13536	12103	11903	12692	11385	9507	8242	7620	6112	6774	7807	8043	10435	8172	8024	9009	
6.1. Во денари	10876	9055	12445	5757	4808	3485	3812	2170	1539	1523	1674	2775	3110	3013	4206	2384	1546	2189	3995	4402	3485	2129	2875	5941	
6.2. Во странска валута	2862	2641	2455	2530	2793	1960	12337	12425	11997	10580	10229	9917	8274	6494	4035	5236	4566	4585	3812	3640	6950	6043	5149	3068	
7. Останати обврски	19137	18708	16455	15999	15878	15338	15249	14989	15431	15264	16189	16189	16820	17546	16903	17950	19474	19968	17594	18725	18049	17726	18941	19794	

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Август 2008 година, депозитните банки и штедилниците издвојуваат задолжителен депозит кај НБРМ, согласно Одлуката за задолжителен депозит кај НБРМ, бр. 02-15/VI-1/2008 од 12.06.2008 година.

3) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

4) Согласно препораките на ММФ, променет е третманот на СПВ алокацијата така што наместо да биде дел од капиталните сметки претставува девизна обврска на НБРМ. Извршена е ревизија на целата временска серија.

БИЛАНС НА НБРМ 1,2,3,4)

	2011												2012		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
А. ВКУПНИ СРЕДСТВА	113189	112959	138681	138380	142965	140365	146861	143536	139862	151305	153490	164498	167990	163161	166352
1. Девизни средства	105025	104760	116919	118563	122646	120236	124943	123392	119141	131031	132502	141624	146633	142305	145456
1.1. Девизни резерви	104979	104715	116881	115470	116006	112912	111589	113389	113644	113083	113577	127247	127142	126801	127184
1.2. Останати девизни средства	46	45	38	3092	6640	7324	13354	10003	5497	17948	18924	14377	19491	15504	18272
2. Побарувања од Државата	5451	5468	19039	18451	18932	18750	19058	18739	19322	18884	19600	20098	19979	19486	19534
2.1. Во денари	5379	5395	5402	5209	5317	5281	5358	5278	5424	5314	5502	5647	5642	5473	5485
2.2. Во странска валута	72	74	13637	13242	13615	13469	13700	13461	13898	13571	14099	14451	14337	14013	14049
3. Други средства	2713	2731	2722	1366	1387	1379	2859	1404	1398	1390	1388	2776	1379	1370	1363
Б. ВКУПНИ ОБВРСКИ	113189	112959	138681	138380	142965	140365	146861	143536	139862	151305	153490	164498	167990	163161	166352
1. Монетарна база	53993	54389	61954	65852	65868	65572	69231	68663	63903	54810	54116	58879	56700	56001	54592
1.1. Готови пари во оптик	18875	19087	18744	19841	20592	20135	21418	20843	20357	20321	19711	22767	21559	21623	21095
1.2. Останати депозитни институции	29518	29633	37199	39600	38934	39148	41836	41799	37261	28471	28469	30877	29567	28977	27701
1.2.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денари	16123	15073	15083	16396	16023	14422	14824	15338	11987	14261	14438	16746	16063	15659	14679
1.2.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денарс	0	1070	8597	9549	9120	10818	12997	12417	11086	0	0	0	0	0	0
1.2.3. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	13395	13490	13519	13655	13791	13907	14015	14044	14188	14211	14032	14131	13504	13318	13022
1.3. Локална самоуправа	3124	3177	3452	3836	3716	3621	3273	3262	3471	3281	3113	2340	2622	2336	2742
1.3.1. Трансферабилни депозити - Локална самоуправа, во денари	3124	3177	3452	3836	3716	3621	3273	3262	3471	3281	3113	2340	2622	2336	2742
1.4. Останати финансиски институции	2476	2492	2559	2575	2626	2668	2704	2759	2813	2736	2823	2895	2952	3065	3055
2. Готови пари кај останати депозитни институции	3061	3025	2801	3044	3311	3095	3332	3291	3172	3355	3084	3460	3358	3289	3235
3. Останати депозитни институции - останати обврски	27142	27388	19874	15946	19493	19219	15814	14765	20492	31151	31286	32230	34342	36702	40421
3.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	923	923	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3. Хартии од вредност, исклучени од монетарните агрегати, во денари	26218	26465	19874	15945	19492	19219	15813	14765	20491	31150	31285	32230	34341	36702	40420
4. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	19
5. Девизни обврски	4786	4832	4761	7688	11342	12000	17847	14452	10090	22415	23578	19121	24195	20136	22922
6. Депозити на државата	9659	8185	34240	32730	28990	26840	26347	26684	26633	24542	24675	33541	32147	29851	29476
6.1. Во денари	5515	4132	2906	5384	1315	2552	3696	4461	5011	4124	4599	7028	6014	4427	4383
6.2. Во странска валута	4144	4053	31334	27346	27674	24288	22651	22224	21622	20418	20076	26512	26133	25424	25092
7. Останати обврски	17610	18165	17852	16164	17272	16733	17620	18971	18744	18386	19830	20728	20606	20471	18923

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Август 2008 година, депозитните банки и штедилниците издвојуваат задолжителен депозит кај НБРМ, согласно Одлуката за задолжителен депозит кај НБРМ, бр. 02-15/VI-1/2008 од 12.06.2008 година.

3) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

4) Согласно препораките на ММФ, променет е третманот на СПВ алокацијата така што наместо да биде дел од капиталните сметки претставува девизна обврска на НБРМ. Извршена е ревизија на целата временска серија.

Табела 8

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009												2010											
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A. ВКУПНО СРЕДСТВА	128133	146283	171189	204745	254348	283710	279841	283209	281636	284510	282706	284134	287565	293062	293358	298724	302720	306469	307928	309677	310961	317359	324351	328194	331352	331594	335190	337668	342815	349758
1. Валути и депозити	40700	44136	49509	55860	59192	50211	49414	50741	50913	53215	55682	54737	60173	62983	60786	63857	61073	60794	57956	55073	53849	56658	60361	60487	60167	60032	59705	63303	64985	68466
1.1.. Валути	2368	2390	3332	3905	4791	5667	5043	4812	4962	5203	5268	5025	6109	5512	5349	5200	5539	5912	5153	4932	5286	5231	5534	5297	6135	6152	5635	5514	5427	6204
1.1.1. Во денари	844	921	1389	1545	1986	3198	2569	2515	2621	2627	2700	2613	2795	2834	2714	2639	2979	3216	2906	2862	3151	2702	3071	2801	3024	3135	2934	2939	3222	3215
1.1.2. Во девизи	1524	1469	1943	2360	2805	2469	2474	2297	2341	2576	2568	2412	3315	2679	2635	2561	2560	2696	2247	2070	2135	2530	2463	2496	3111	3018	2701	2575	2506	2989
1.2. Депозити	38332	41746	46177	51955	54401	44544	44370	45930	45952	48012	50414	49713	54064	57471	55437	58657	55535	54882	52802	50140	48563	51427	54827	55190	54032	53880	54070	57789	59557	62262
1.2.1. Во денари	3583	2850	4814	7420	10848	11977	11675	11737	9307	8942	7739	9812	13404	14055	13167	16135	15262	14614	15967	15031	13930	14952	14926	16737	14560	15320	14059	16609	16079	15978
НБРМ/Задолжит елна резерва и	3295	2767	4742	7329	10649	11616	11208	11737	8856	8522	7289	9366	12958	13604	12730	15702	14824	14176	15528	14586	13484	14580	14529	16312	14132	14871	13630	16173	15647	15391
Останати валута	288	83	72	91	199	361	467	365	452	420	450	447	447	451	438	433	438	438	439	445	446	372	397	425	428	449	429	436	432	587
Останати НБРМ	34749	38896	41363	44535	43553	32567	32696	34192	36644	39071	42675	39900	40659	43415	42270	42522	40273	40268	36835	35109	34633	36475	39901	38453	39472	40011	41180	43479	46285	
Останати НБРМ/Нерезиде	771	343	766	1347	1185	1832	1225	1716	1888	2985	3063	2596	3666	2693	2106	2819	1686	1233	1123	1166	1095	1021	1010	934	1726	1749	1886	1729	1789	
НБРМ	2951	3504	5323	6373	7277	9769	9801	10392	10623	10903	11189	12468	12231	13196	12835	13404	13083	12225	12189	12171	12240	12468	12406	12702	12689	12891	13042	12931	12921	13170
Нерезиде	31027	35049	35274	36815	35091	20966	21669	22425	24805	26280	28501	24369	25833	26553	26742	27012	24371	26357	23412	21814	21227	22912	26474	24742	25850	23943	25221	26363	28828	31325
2. Хартии од вредност различни од акции	10778	11656	16218	22912	34300	27339	23722	23509	21291	20610	17722	19528	16807	20231	22937	23633	28020	29782	32668	35877	36709	36801	38309	38149	36272	38681	40898	39765	42739	44492
2.1. Во денари	4829	6041	16140	22835	34217	27240	23663	23450	21233	23563	19434	16590	19944	22637	23331	27500	29265	32145	35353	36336	36431	37952	37789	35919	38316	40530	39384	42357	44114	
2.1.1. НБРМ	4006	4465	8932	9457	21000	17437	13460	13281	6893	9824	8331	9594	6280	9572	12628	12331	15318	15861	17776	20814	22954	23230	24814	23196	22816	24441	26630	24698	26132	25943
2.1.2. Останати депозитни институции	0	0	0	0	300	529	860	863	868	871	876	895	837	838	839	839	832	833	836	839	840	841	835	837	838	840	841	842	835	617
2.1.3. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	53	34	34	34	34	13	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.4. Држава	823	1571	7205	13365	12837	9252	9289	9272	13384	9823	8422	8932	9461	9521	9169	10161	11350	12571	13533	13701	12542	12360	12303	13756	12266	13036	13060	13845	15390	17554
2.1.5. Останати нефинансиски	0	5	3	13	80	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.6. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Во странска валута	5949	5615	78	77	83	99	59	59	59	59	58	94	217	286	300	302	520	517	523	523	374	370	357	360	353	365	367	381	381	377
2.2.1. Држава	5889	5502	0	0	0	0	0	0	0	0	0	91	215	284	300	302	363	359	362	361	374	370	357	360	353	365	367	381	381	377
2.2.2. Нерезиденти	60	113	78	77	83	99	59	59	59	58	3	3	3	3	3	0	157	159	161	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Кредити	49164	60126	72604	131562	176417	177028	179306	180406	180903	180305	179846	180324	179946	180022	179793	180417	181923	184241	184395	185977	187083	188961	190102	191702	192930	194698	195411	195873	196655	198375
3.1. Во денари	40735	47799	54148	70302	99521	136665	138503	139788	140089	140167	139659	140192	139829	139662	140081	141064	142289	142513	142846	143465	143654	143816	144628	146210	147201	147004	147292	146911	144692	
3.1.1. НБРМ	0	0	0	0	0	8	7	8	8	8	8	9	10	12	11	12	14	13	12	13	12	13	13	14	14	14	13	14	13	16
3.1.2. Останати депозитни институции	1342	743	796	1568	1966	2849	2223	2398	2771	2813	2714	2607	2618	2507	2439	2710	2683	2925	2690	2911	2905	2245	2285	2486	2611	2849	2262	2056	1966	2061
3.1.3. Останати финансиски институции	46	0	3	4	52	30	118	141	87	95	50	57	44	24	33	35	35	31	41	41	42	43	39	21	23	19	19	39	37	40
3.1.4. Држава	24	153	44	268	139	115	52	52	56	56	55	105	103	103	102	102	98	97	98	101	96	97	102	95	98	97	93	95	99	
3.1.6. Јавни самоуправа	2	20	13	0	24	24	24	23	23	22	22	22	22	22	21	21	20	20	20	19	18	18	17	18	17	16	16	15	15	
3.1.6. Јавни нефинансиски	458	677	517	363	315	133	92	91	90	94	87	37	34	32	31	29	30	33	33	32	31	25	23	18	13	12	11	10	10	
3.1.7. Останати нефинансиски	28507	30065	30336	37026	48498	68078	66608	68693	69356	69471	69411	68790	69090	68821	68671	68759	69602	70993	71540	71734	72103	72594	72099	72006	73382	73620	73731	73866	73386	71848
3.1.8. Други резиденти	10355	16139	22428	31049	48487	65414	67083	67044	67344	67472	67764	67978	68216	68252	68296	68357	68526	68121	68025	67945	68196	68561	69186	69908	69997	70517	70801	71141	71330	70544
3.1.9. Нерезиденти	1	2	11	24	64	22	53	53	53	56	55	55	54	56	58	56	55	54</												

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009												2010											
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Б. ВКУПНО ОБВРСКИ	128133	146283	171189	204745	254348	283710	279841	283210	281636	284510	282706	284134	287565	293062	293358	298724	302720	306469	307928	309677	310961	317359	324351	328194	331352	331594	335190	337668	342815	349758
1. Депозити вклучени во монетар	65671	78831	92725	117838	155869	175130	173922	174586	172789	174714	173259	174596	172880	177642	177897	181947	183647	187587	189304	189768	192433	196282	200480	201213	197149	201567	203658	206073	211217	213202
1.1. Во денари	31159	36262	41617	57385	87613	91298	88487	88391	83493	82879	82375	82972	78099	80497	80773	83617	85023	87073	87556	88087	89897	91937	95189	96197	92959	96227	97744	99695	102694	104409
1.1.1. Останати финансиски институции самоуправа	398	285	338	492	1008	1947	5227	5232	4850	4859	5018	5495	5158	5387	5893	6244	6708	7005	7062	7266	7497	7777	7896	7690	7985	8293	8148	8070	8111	7821
1.1.3. Јавни нефинансиски институции	308	193	16	10	33	42	61	60	61	52	52	59	37	32	29	42	39	34	33	33	34	33	33	32	34	40	41	46	45	18
1.1.4. Останати нефинансиски институции	457	659	609	674	2511	3095	5455	5220	5278	5073	4695	4330	3625	4260	3692	3487	3183	3067	2410	3127	2799	2962	2684	2732	2546	3021	3381	3560	3467	2927
1.1.5. Други резиденти	15491	18866	20571	27691	37280	38913	32860	34104	32240	31848	32275	33312	29409	31276	30733	31548	32111	31459	31777	29999	29881	30026	32156	32122	27750	29945	30428	30817	32342	31646
1.1.5. Други резиденти	14505	16259	20083	28518	46781	47301	44884	34704	41065	41047	40335	39776	39870	39543	40426	42295	42963	45508	46273	47663	49685	51138	52420	53621	54644	54929	55742	57202	58730	61997
1.2. Во странска валута	34512	42569	51108	60453	68256	83832	85435	86195	89296	91834	90885	91624	94780	97145	97124	98330	98624	100513	101748	101681	102535	104345	105292	105016	104190	105340	105914	106378	108523	108793
1.2.1. Останати финансиски институции самоуправа	49	73	20	32	78	217	793	893	844	873	1017	994	935	941	933	971	1015	1108	1085	1044	1382	956	970	1010	1140	1052	1023	937	1000	1037
1.2.3. Јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
1.2.4. Останати нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	1791	327	383	435	261	230	392	457	431	459	484	358	369	364	362	363	365	341	351	360	294	279	283	311
1.2.5. Други резиденти	6834	9659	11522	15243	17417	19883	17668	17528	17746	17790	15904	15177	16361	17641	16829	17609	17131	17679	17732	16931	17370	19636	20693	20034	19531	19660	20381	20500	21196	20648
1.2.5. Други резиденти	27629	32837	39566	45178	50761	63732	65176	67440	70316	72729	73695	75215	77084	78096	78922	79283	79986	81360	82553	83333	83412	83380	83254	83621	83159	84258	84206	84652	86035	86788
2. Депозити исклучени од монетар	7372	5849	8541	13869	18367	23512	21661	23950	24033	24248	25233	20024	24959	25539	25359	24009	24103	21332	19363	19154	19076	18423	18380	18501	19259	18070	18236	18722	19261	21811
2.1. Во денари	3166	2241	2985	3516	4398	5721	4087	4711	4713	5047	5373	5012	5971	6665	6737	6028	5937	6124	6438	5582	5743	5786	5655	5688	5646	5447	5681	5837	6083	5754
2.1.1. НБРМ	0	0	0	0	0	0	35	35	0	0	0	3	3	4	6	7	7	8	9	10	12	13	15	17	20	19	21	1	0	1
2.1.2. Останати депозитни институции	1150	740	1273	1746	2954	3420	510	504	593	530	561	562	593	621	628	542	554	552	565	551	582	491	494	523	515	536	518	534	517	679
2.1.3. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	4	88	19	4	4	34	34	37	37	37	37	38	33	34	33	33	33	33	33	45	46	46	16	16
2.1.4. Држава самоуправа	1850	1177	1562	1672	1359	2243	1212	1217	1299	1182	1310	1330	1931	1948	1365	1168	1226	1122	1175	1307	1154	1104	854	827	1072	1039	1118	1157		
2.1.6. Јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	23	23	23	23	23	24	24	18	18	18	18	18	18	12	12	10	10	10	10	10	10	7	7	7	7
2.1.9. Нерезиденти	166	324	150	98	85	58	39	39	39	39	39	0	19	19	19	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
2.1.9. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	483	966	1077	1097	1072	1000	989	976	1007	930	956	912	1048	992	992	939	933	899	893	912	920	963	1059	984
2.1.9. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	803	1020	828	810	1113	792	860	830	830	891	930	1136	1187	1128	1132	1170	1169	1226	1452	1329	1322	1365	1402	1362
2.1.9. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	964	970	846	1228	1377	1280	2138	2231	2245	2219	2247	2214	2302	1713	1786	1801	1824	1853	1836	1751	1755	1892	1943	1528
2.2. Во странска валута	4206	3608	5556	10353	13969	17791	17573	19179	19320	19202	19861	15012	18988	18874	18622	17981	18165	15208	12926	13571	13333	12637	12725	12813	13613	12623	12555	12885	13177	16057
2.2.1. Останати депозитни институции	760	340	964	1657	1571	2308	1213	963	1170	1247	1382	1454	1493	1780	1350	921	1150	902	849	875	945	862	807	797	829	738	764	953	718	870
2.2.2. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	47	56	9	9	9	9	8	8	8	8	9	9	9	12	12	12	12	14	13	14	14	13	14	15
2.2.3. Држава самоуправа	25	27	1	1	1	2	49	16	5	8	8	6	5	7	6	4	5	5	6	7	6	6	6	5	5	7	5	4	201	164
2.2.4. Останати нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	244	1826	1910	1942	1935	1923	1861	1792	1797	1753	1757	1747	1764	1762	1652	1626	1673	1636	1543	1512	1495	1524	1472	1434
2.2.5. Јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	1606	1633	1770	1742	1717	1797	1809	2058	2392	2344	2156	2243	2258	2353	2404	2474	2430	2808	2482	2451	2522	2531	2627	2639
2.2.6. Други резиденти	3421	3241	4591	8695	10377	15481	14414	14686	14455	14253	14809	9822	13812	13229	13069	12951	13087	12003	8040	8567	8316	7657	7798	7553	8740	7901	7755	7859	8146	10936
3. Хартии од вредност различни од	0	0	0	0	300	954	957	959	975	977	944	932	936	940	943	947	942	932	938	942	945	949	945	936	939	943	947	950	927	617
4. Кредити	8959	9691	13556	14646	17860	16047	15599	15955	16088	16330	15912	20139	19923	19672	19695	20991	21801	25445	25125	26354	25004	25900	27845	28593	30978	31177	31230	30615	30882	33749
4.1. Во денари	2532	1946	2218	3212	3575	5089	4838	4999	5358	5360	5263	5209	5181	5074	5101	5412	5441	5779	5462	5713	5710	4964	5139	5363	5421	5655	5063	4745	4742	4807
4.2. Во странска валута	6427	7745	11338	11434	14285	10958	10760	10956	10730	10971	10649	14929	14742	14598	14594	15578	16359	19666	19663	20641	19294	20936	22705	23230	25557	25522	26167	25870	26140	28942
5. Финансиски деривативи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	5	6	1	0	2	0	2	<				

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2011												2012		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
A. ВКУПНО СРЕДСТВА	348059	351252	356990	360817	366040	369593	371368	372410	372235	375134	375852	383002	381184	386519	391441
1. Валути и депозити	66204	66670	74245	77974	77060	76951	85044	85288	78185	68911	67309	71531	67900	69356	64673
1.1.. Валути	5339	5340	4926	5577	5569	5773	6629	6148	5972	6372	6114	7601	6248	5948	5769
1.1.1. Во денари	3061	3025	2801	3044	3311	3095	3332	3291	3172	3355	3084	3460	3358	3289	3235
1.1.2. Во девизи	2278	2315	2125	2533	2258	2678	3297	2857	2800	3017	3031	4141	2890	2659	2534
1.2. Депозити	60865	61331	69319	72397	71491	71178	78415	79140	72213	62539	61195	63931	61652	63408	58904
1.2.1. Во денари	16271	16293	23818	25905	25061	25135	28041	27998	23415	14632	14564	16784	15965	15700	14545
- НБРМ/ Задолжит елна резерва и	15826	15849	23372	25509	24666	24749	27639	27578	22994	14212	14431	16648	15905	15566	14440
Останати	445	444	446	397	395	385	402	420	420	420	133	137	60	134	104
валута	44595	45038	45501	46491	46430	46043	50374	51142	48798	47907	46631	47146	45687	47707	44359
Останати	1493	1630	757	996	702	854	1151	914	993	854	391	744	431	1206	649
НБРМ	13395	13490	13519	13655	13791	13907	14015	14044	14188	14210	14031	14130	13504	13318	13022
Нерезиде	29707	29918	31224	31841	31847	31282	35208	36183	33618	32842	32209	32272	31752	33183	30688
2. Хартии од вредност различни од акции	44601	44793	38121	34060	36421	36058	32549	31708	36868	47791	48008	48837	51084	53779	57631
2.1. Во денари	44222	44351	37675	33610	35965	35601	32107	31274	36432	47294	47510	48343	50583	53266	57117
2.1.1. НБРМ	26218	26465	19873	15944	19492	19218	15813	14764	20490	31150	31285	32229	34340	36700	40418
2.1.2. Останати депозитни институции	618	619	621	622	617	618	620	620	622	623	0	0	0	0	0
2.1.3. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4	4
2.1.4. Држава	17385	17267	17181	17044	15857	15765	15671	15886	15316	15517	16222	16110	16240	16562	16695
2.1.5. Останати нефинансиски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.6. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Во странска валута	379	442	446	450	455	457	442	435	437	497	497	494	501	513	514
2.2.1. Држава	379	442	446	450	455	457	442	435	437	497	497	494	501	513	514
2.2.2. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Кредити	198310	200049	203787	206275	209023	211061	211827	212059	213695	214091	215590	218061	217608	218518	222483
3.1. Во денари	144552	145486	146885	148673	149914	150990	150698	149999	150702	150894	152017	152291	152352	152886	155140
3.1.1. НБРМ	15	13	21	35	46	52	61	72	49	19	15	17	11	5	7
3.1.2. Останати депозитни институции	1974	1756	1758	1849	2095	1940	1756	1719	1979	1655	1764	2315	1557	1548	1933
3.1.3. Останати финансиски институции	21	21	25	20	39	39	49	49	30	35	36	42	40	85	81
3.1.4. Држава	89	92	97	88	97	105	107	114	84	99	107	118	98	109	124
3.1.5. Самоуправа	15	14	13	13	13	12	33	72	118	118	135	243	248	264	262
3.1.6. Јавни нефинансиски	12	17	17	19	21	25	24	14	14	13	41	41	39	39	39
3.1.7. Останати нефинансиски	71792	72916	73681	74993	75100	75502	74752	73529	73748	73849	74452	74291	75082	75584	76839
3.1.8. Други резиденти	70577	70601	71216	71600	72447	73260	73861	74375	74627	75054	75414	75171	75225	75201	75804
3.1.9. Нерезиденти	57	56	57	56	55	55	55	55	54	53	53	53	53	52	52
3.2. Во странска валута	53758	54563	56902	57602	59109	60071	61128	62061	62993	63197	63574	65769	65255	65632	67343
3.2.1. Останати депозитни институции	4632	4742	5759	6564	6794	7059	6743	6789	6817	6480	6546	7936	7343	7521	8497
3.2.2. Останати финансиски институции	34	31	32	31	29	28	26	23	22	21	18	17	17	17	17
3.2.3. Држава	10	9	9	8	7	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3
3.2.4. Самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	1	6	6	7	10	10	10	11
3.2.5. Јавни нефинансиски	398	397	383	274	269	265	266	255	260	258	277	280	281	280	280
3.2.6. Останати нефинансиски	42815	43289	44313	44139	45272	46006	47253	48059	48869	49312	49500	50450	50451	50547	50969
3.2.7. Други резиденти	5134	5299	5528	5786	5944	6014	6110	6167	6278	6423	6510	6556	6561	6571	6611
3.2.8. Нерезиденти	735	796	877	801	794	694	726	762	737	692	712	517	589	682	956
4. Акции и други сопственички хартии од вредност	1431	1436	1417	1416	1430	1434	1450	1447	1450	1454	1469	1533	1604	1640	1620
4.1. Во денари	1242	1245	1228	1227	1233	1240	1252	1249	1247	1247	1257	1312	1386	1411	1387
4.2. Во странска валута	189	192	188	188	197	194	199	198	203	206	212	221	218	229	233
5. Финансиски деривативи	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0	7	3	0	0	0
6. Останати побарувања	23627	24538	25437	26986	27883	29652	26027	27164	27233	27841	28397	27593	27647	27956	29622
6.1. Во денари	22718	23132	24007	25589	26221	27932	24291	25423	25463	26113	26518	25707	25775	26575	28120
6.2. Во странска валута	909	1406	1431	1397	1662	1720	1737	1741	1770	1728	1878	1886	1872	1381	1502
7. Нефинансиски средства	13874	13754	13982	14106	14225	14437	14470	14744	14803	15047	15072	15444	15340	15270	15411

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од Јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Билан на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2011												2012		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Б. ВКУПНО ОБВРСКИ	348059	351252	356990	360817	366040	369593	371368	372410	372235	375135	375852	383002	381184	386519	391441
1. Депозити вклучени во монетара	213743	214900	216220	215044	218119	219709	224616	226647	225103	227568	229428	232836	234157	234764	236705
1.1. Во денари	104662	105056	105381	105271	106796	107536	108472	109759	110462	111861	112552	119357	121686	123384	124940
1.1.1. Останати финансиски институции	8022	8294	8073	8008	7903	7857	8304	8149	7320	7544	7317	7407	7556	7302	7445
самоуправа	24	22	16	18	19	26	21	23	20	19	21	20	17	18	16
1.1.3. Јавни нефинансиски	2856	2740	2739	2690	2880	2527	2513	2643	3025	2773	2485	2132	2358	2378	2216
1.1.4. Останати нефинансиски	32106	31223	31698	29936	31086	31696	32100	33140	33024	33671	33589	35243	35287	35055	35811
1.1.5. Други резиденти	61655	62778	62854	64619	64908	65430	65334	65805	67074	67854	69140	74555	76467	78632	79452
1.2. Во странска валута	109081	109844	110839	109773	111323	112173	116144	116887	114641	115707	116876	113479	112471	111380	111765
1.2.1. Останати финансиски институции	985	977	931	1047	1076	1091	1145	1282	1243	1148	1155	1135	1123	1227	1089
самоуправа	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.3. Јавни нефинансиски	317	344	333	324	312	308	303	324	348	383	402	409	372	349	380
1.2.4. Останати нефинансиски	20581	20695	20893	19176	19383	19550	22654	22894	20178	21758	22622	20249	20230	19492	20055
1.2.5. Други резиденти	87190	87829	88681	89226	90551	91225	92041	92388	92872	92417	92696	91686	90746	90311	90241
2. Депозити исклучени од монетара	19065	19029	20061	20986	21653	21582	22010	19219	20349	20657	17818	18961	17908	18740	18361
2.1. Во денари	5428	5582	5630	5852	6195	6174	5889	5540	5832	6147	5891	6068	5683	5922	5855
2.1.1. НБРМ	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1
2.1.2. Останати депозитни институции	499	488	516	564	565	574	576	584	645	677	471	393	265	431	303
2.1.3. Останати финансиски институции	16	15	15	25	26	27	19	19	20	20	20	21	21	21	21
2.1.4. Држава самоуправа	1100	1137	1095	1173	1088	1060	1051	1123	1330	1550	1512	1238	1260	1273	1270
2.1.6. Јавни нефинансиски	7	6	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	2
2.1.7. Останати нефинансиски	21	21	21	21	21	22	22	22	23	23	23	23	23	22	22
2.1.8. Други резиденти	947	939	909	937	1029	1094	1024	1021	1028	1037	992	1402	1144	1085	1112
2.1.9. Нерезиденти	1292	1404	1544	1491	1812	1600	1859	1671	1648	1648	1638	1802	1747	1842	1862
2.1.9. Нерезиденти	1545	1572	1525	1637	1648	1793	1333	1097	1134	1188	1231	1185	1219	1244	1262
2.2. Во странска валута	13636	13447	14431	15134	15459	15408	16121	13679	14517	14510	11927	12894	12225	12819	12506
2.2.1. Останати депозитни институции	571	717	769	1001	805	862	1041	902	999	864	436	747	452	1024	475
2.2.2. Останати финансиски институции	15	13	19	19	19	19	21	22	23	21	22	22	19	20	22
2.2.3. Држава	114	107	103	95	97	90	81	88	92	87	90	84	87	72	68
2.2.4. Останати нефинансиски	1397	1412	1393	1373	1314	1271	1211	1160	1193	1063	1059	1512	1427	1385	1161
2.2.5. Јавни нефинансиски							0	14	14	14	14	14	14	14	14
2.2.6. Други резиденти	2619	2633	2717	2802	2814	3336	2820	2921	3062	3212	3072	3026	3080	3127	3219
2.2.7. Нерезиденти	8921	8564	9429	9844	10410	9829	10946	8572	9135	9250	7236	7488	7146	7177	7548
3. Хартии од вредност различни о	618	619	621	622	617	618	620	620	622	623	0	0	0	0	0
4. Кредити	33349	33306	35518	37895	38563	38639	38394	36956	36874	35939	36182	39602	36673	38802	40067
4.1. Во денари	4565	4353	4363	4282	4607	4466	5758	4286	4574	4078	4240	4913	4083	4192	4716
4.2. Во странска валута	28784	28952	31155	33613	33955	34173	32635	32670	32299	31860	31942	34689	32591	34610	35351
5. Финансиски деривативи	6	1	6	18	8	7	8	0	12	0	12	0	2	10	5
5.1. Во денари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2. Во странска валута	6	1	6	18	8	7	8	0	12	0	12	0	2	10	5
6. Останати обврски	24456	25377	26650	28021	28452	30033	26272	27675	27692	28257	28641	27464	27839	28157	30158
6.1. Во денари	23264	23631	24977	25847	26579	28202	24395	25676	25797	26429	26828	25669	26023	26785	28855
6.2. Во странска валута	1192	1746	1673	2175	1873	1832	1877	1999	1894	1828	1812	1795	1816	1372	1303
7. Акции и други сопственички ха	56822	58019	57913	58230	58629	59005	59449	61293	61596	62079	63784	64140	64605	66046	66146

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од Јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 9

Преглед на депозитни институции - НБРМ, останатни депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници) /1,2

во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009											
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
А. ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА, НЕТО	65371	67722	88937	107524	109068	90980	88967	87428	80949	78762	78534	77493	86604	90895	92170	92974	92113	94764
1. Девизни средства, нето	42096	41374	65725	84853	94424	90953	87939	86251	77247	73340	71278	73172	84696	88061	88996	90405	92994	93246
1.1. Девизни средства	46078	44831	69588	88102	94979	91908	88888	87201	78197	74290	72012	73904	85428	92219	93538	94889	97499	97807
1.2. Девизни обврски	-3982	-3457	-3863	-3249	-555	-955	-949	-950	-949	-949	-734	-733	-733	-4158	-4542	-4484	-4505	-4561
2. Девизни средства, нето	23275	26348	23212	22671	14644	27	1029	1177	3702	5421	7256	4322	1908	2834	3174	2569	-881	1518
2.1. Девизни средства	33080	37106	37797	39732	38478	23904	24682	25244	27203	29365	31604	27899	30187	30465	30720	30978	28489	30643
2.2. Девизни обврски	-9805	-10758	-14585	-17061	-23834	-23877	-23654	-24067	-23501	-23944	-24348	-23577	-28279	-27632	-27546	-28409	-29370	-29125
Б. ДОМАШНИ КРЕДИТИ	43317	55212	57232	72912	121814	169749	170028	173783	174959	178445	177414	179028	169596	170240	170646	174054	177231	178825
1. Побарувања од државата, нето	-4392	-4132	-15271	-21263	-8922	-5530	-6033	-4360	-4082	-1073	-1643	1028	-9009	-7941	-7308	-4287	-2648	-2408
1.1. Побарувања од државата	3890	3495	3549	2519	1271	1304	1309	1305	1305	1306	1306	1305	1306	1306	1301	1294	1319	1327
1.2. Депозити на државата	-12348	-12865	-24025	-34648	-20833	-12334	-13738	-11696	-14900	-8287	-7601	-5446	-16149	-14595	-13536	-12103	-11903	-12692
1.3. Побарувања од државата	6833	7333	7542	13646	12995	9380	9800	9588	13529	9972	8576	9228	9884	10018	9687	10690	11945	13059
1.4. Депозити на државата	-2767	-2095	-2338	-2781	-2355	-3880	-3405	-3557	-4017	-4064	-3924	-4060	-4050	-4669	-4761	-4168	-4009	-4103
2. Побарувања од локалната самоуправа	2	20	13	0	0	24	24	24	24	23	23	22	22	22	21	21	20	20
2.1. Побарувања од локалната самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Побарувања од локалната самоуправа	2	20	13	0	0	24	24	24	24	23	23	22	22	22	21	21	20	20
3. Побарувања од јавни нефинансиски институции	485	682	517	363	315	133	374	372	516	512	511	453	431	435	446	441	439	431
3.1. Побарувања од јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Побарувања од јавни нефинансиски институции	485	682	517	363	315	133	374	372	516	512	511	453	431	435	446	441	439	431
4. Побарувања од приватен сектор	47172	58639	71967	93803	130366	174782	175068	177000	177802	178276	177861	176876	177546	177138	176893	177287	178846	180196
4.1. Побарувања од приватен сектор	-1	44	1063	1092	1412	1508	1499	1490	1494	1506	1498	1491	1487	1480	1471	1464	1480	1512
4.2. Побарувања од приватен сектор	47173	58595	70904	92711	128954	173274	173569	175509	176307	176769	176363	175386	176059	175658	175422	175823	177366	178684
5. Побарувања од останати финансиски институции	49	3	6	9	55	340	595	747	699	708	661	649	607	586	593	592	573	587
5.1. Побарувања од останати финансиски институции	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.2. Побарувања од останати финансиски институции	46	0	3	6	52	337	594	746	698	707	660	648	606	585	592	591	572	586
В. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	28265	28842	31354	36788	48858	56942	52702	52073	49446	49465	50319	50854	51471	52894	51376	52716	52301	54584
1. Готови пари надвор од останати депозитни институции	14166	14150	14424	16187	17908	17601	15915	15341	14646	14760	14443	14210	15299	14766	14456	14604	14470	16266
2. Обврски кон јавен сектор	0	0	679	635	1602	2823	3080	3185	2655	2646	2992	3219	3157	3290	3467	3596	3241	2361
3. Обврски кон останати финансиски институции	1317	1569	1575	1882	2006	2794	2844	2848	2942	3006	3137	3143	3414	3296	3379	3392	3327	3410
4. Депозитни пари	12782	13123	14676	18084	27342	33724	30863	30700	29203	29053	29746	30281	29602	31542	30075	31123	31262	32547
Г. ОГРАНИЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	166	324	150	98	85	69	3201	5509	5649	5667	5917	5592	5551	5695	6075	5962	5838	6077
1. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	11	2	1	1	13	17	17	8	2	12	7	0	0
2. Ограничени депозити	166	324	150	98	85	58	3199	5507	5648	5654	5900	5575	5543	5693	6062	5955	5837	6077
Д. ОСТАНАТИ ДЕПОЗИТИ	52889	65708	78049	99754	128527	141406	143059	143887	143586	145660	143514	144315	143278	146100	147823	150824	152385	155040
1. Орочени, штедни и девизни депозити	52889	65708	78049	99754	128527	141406	143059	143887	143586	145660	143514	144315	143278	146100	147823	150824	152385	155040
Ѓ. ОБВРСКИ КОН ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ИНСТИТУЦИИ	0	0	0	15	346	10	441	452	436	369	360	340	381	361	356	415	407	397
1. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	0	346	10	441	452	436	369	360	340	381	361	356	415	407	397
Е. КАПИТАЛНИ СМЕТКИ	38327	40727	45756	47644	52570	61474	64514	65062	63470	62687	62817	62648	62848	63140	63672	64130	65552	65554
Ж. ОСТАНАТИ СТАВКИ (НЕТО)	-10959	-12667	-9140	-3863	496	828	-4921	-5772	-6680	-6641	-6979	-7226	-7329	-7055	-6485	-7019	-7140	-8062

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Преглед на депозитни институции - НБРМ, останатни депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници) /1,2

во милиони денари

	2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A. ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА, НЕТО	95012	92917	92943	96911	100656	99983	94424	97854	97099	96366	99436	99869
1. Девизни средства, нето	94877	94978	94214	96534	98778	100343	96488	100903	99344	97662	98873	100610
1.1. Девизни средства	99515	99697	98935	101310	103590	105246	101212	105896	104160	102450	103745	105495
1.2. Девизни обврски	-4638	-4719	-4722	-4777	-4812	-4903	-4724	-4993	-4816	-4788	-4872	-4886
2. Девизни средства, нето	135	-2061	-1271	377	1877	-360	-2064	-3049	-2245	-1296	563	-740
2.1. Девизни средства	27146	25372	24694	26761	30269	28488	30044	28071	29002	30009	32411	35346
2.2. Девизни обврски	-27012	-27433	-25965	-26383	-28392	-28848	-32108	-31120	-31247	-31304	-31848	-36086
B. ДОМАШНИ КРЕДИТИ	181649	184830	186027	188332	190973	193713	193501	195453	197962	201704	203991	206007
1. Побарувања од државата, нето	-91	2070	2145	2476	4153	5036	3675	4253	5726	8849	10365	11511
1.1. Побарувања од државата	1337	1347	1347	1355	1380	1394	1370	1381	5405	5402	5477	5493
1.2. Депозити на државата	-11385	-9507	-8242	-7620	-6112	-6774	-7807	-8043	-10435	-8172	-8024	-9009
1.3. Побарувања од државата	14021	14195	13056	12865	12800	14266	12764	13550	13580	14379	15932	18060
1.4. Депозити на државата	-4064	-3965	-4017	-4124	-3916	-3849	-2652	-2636	-2825	-2759	-3019	-3033
2. Побарувања од локалната самоуправа, нето	20	20	19	18	18	17	18	17	16	16	15	15
2.1. Побарувања од локалната самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Побарувања од локалната самоуправа	20	20	19	18	18	17	18	17	16	16	15	15
3. Побарувања од јавни нефинансиски институции, нето	424	417	426	420	461	448	433	431	433	427	417	417
3.1. Побарувања од јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Побарувања од јавни нефинансиски институции	424	417	426	420	461	448	433	431	433	427	417	417
4. Побарувања од приватен сектор, нето	180710	181736	182852	184832	185758	187635	188797	190177	191215	191822	192617	193394
4.1. Побарувања од приватен сектор	1514	1493	1487	1468	1453	1444	1445	1492	1482	1475	1464	1455
4.2. Побарувања од приватен сектор	179196	180244	181364	183364	184305	186191	187352	188686	189733	190347	191153	191939
5. Побарувања од останати финансиски институции, нето	586	587	586	586	584	577	578	575	572	590	576	669
5.1. Побарувања од останати финансиски институции	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.2. Побарувања од останати финансиски институции	585	585	585	585	582	576	576	574	571	589	575	668
V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	52872	53367	52866	53508	56104	55706	55854	56966	57197	57301	57428	59867
1. Готови пари надвор од останати депозитни институции	15525	15087	14844	15224	15505	15662	16728	16204	15945	16068	15585	16958
2. Обврски кон јавен сектор	2896	2622	2592	2930	3162	3179	3157	3370	3425	3532	3420	2505
3. Обврски кон останати финансиски институции	3300	3415	3459	3484	3460	3484	2270	2195	2282	2328	2330	2409
4. Депозитни пари	31151	32242	31971	31871	33976	33381	33699	35198	35544	35373	36093	37995
Г. ОГРАНИЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	6291	6268	6211	6241	6237	6601	6402	6232	6288	6411	6589	6447
1. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Ограничени депозити	6290	6268	6211	6240	6237	6600	6401	6231	6287	6411	6589	6446
Д. ОСТАНАТИ ДЕПОЗИТИ	158153	157526	160461	164411	166504	167832	163449	166369	168113	170700	175124	175207
1. Орочени, штедни и девизни депозити	158153	157526	160461	164411	166504	167832	163449	166369	168113	170700	175124	175207
Ѓ. ОБВРСКИ КОН ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ИНСТИТУЦИИ	398	396	379	378	363	348	415	402	383	357	365	407
1. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Обврски кон останати финансиски институции	398	396	379	378	363	348	415	402	383	357	365	407
Е. КАПИТАЛНИ СМЕТКИ	66408	67627	67758	68609	70473	71522	69495	71133	71132	71169	72798	72902
Ж. ОСТАНАТИ СТАВКИ (НЕТО)	-7460	-7437	-8705	-7903	-8053	-8313	-7690	-7796	-8052	-7870	-8877	-8953

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усовоена методологија за периодот од јануар

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Преглед на депозитни институции - НБРМ, останатни депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници) /1,2

во милиони денари

	2011												2012		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
А. ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА, НЕТО	99191	99443	110825	108111	107580	104757	108683	113703	111001	109995	111657	124698	124698	123934	121662
1. Девизни средства, нето	100239	99928	112158	110875	111304	108236	107096	108940	109051	108616	108923	122504	122438	122170	122534
1.1. Девизни средства	105025	104760	116919	118563	122646	120236	124943	123392	119141	131031	132502	141624	146633	142305	145456
1.2. Девизни обврски	-4786	-4832	-4761	-7688	-11342	-12000	-17847	-14452	-10090	-22415	-23578	-19121	-24195	-20136	-22922
2. Девизни средства, нето	-1048	-485	-1333	-2764	-3723	-3479	1587	4763	1379	2734	2194	2258	1765	-872	
2.1. Девизни средства	33018	33332	34543	35503	35233	34985	39595	40137	37519	36897	36299	37287	35584	36898	34562
2.2. Девизни обврски	-34066	-33817	-35876	-38267	-38956	-38464	-38008	-35375	-35570	-35518	-33565	-35093	-33326	-35133	-35434
Б. ДОМАШНИ КРЕДИТИ	205104	208176	198325	199754	204961	208906	211014	210630	211868	214535	217189	210005	212091	214907	217746
1. Побарувања од државата, нето	10800	12210	-294	531	3682	5595	6364	5831	5658	7421	8771	518	1935	4081	4609
1.1. Побарувања од државата	5451	5468	19039	18451	18932	18750	19058	18739	19322	18884	19600	20098	19979	19486	19534
1.2. Депозити на државата	-9659	-8185	-34240	-32730	-28990	-26840	-26347	-26684	-26633	-24542	-24675	-33541	-32147	-29851	-29476
1.3. Побарувања од државата	17880	17833	17756	17605	16434	16354	16250	16474	15879	16159	16877	16737	16844	17192	17343
1.4. Депозити на државата	-2872	-2907	-2849	-2795	-2695	-2669	-2596	-2698	-2910	-3081	-3031	-2777	-2742	-2746	-2793
2. Побарувања од локалната самоуправа, нето	15	14	13	13	13	12	33	73	124	142	142	253	258	274	272
2.1. Побарувања од локалната самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Побарувања од локалната самоуправа	15	14	13	13	13	12	33	73	124	142	142	253	258	274	272
3. Побарувања од јавни нефинансиски институции, нето	410	414	400	292	290	290	290	269	273	271	318	321	320	318	319
3.1. Побарувања од јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Побарувања од јавни нефинансиски институции	410	414	400	292	290	290	290	269	273	271	318	321	320	318	319
4. Побарувања од приватен сектор, нето	193216	194878	197557	198274	200308	202335	203629	203763	205139	206040	207304	208198	208833	209443	211756
4.1. Побарувања од приватен сектор	1445	1437	1427	110	101	98	89	79	74	68	61	74	89	84	84
4.2. Побарувања од приватен сектор	191771	193441	196130	198165	200208	202237	203540	203684	205065	205973	207242	208124	208744	209358	211672
5. Побарувања од останати финансиски институции, нето	662	660	648	643	666	674	697	694	674	678	654	715	745	791	790
5.1. Побарувања од останати финансиски институции	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2. Побарувања од останати финансиски институции	661	659	648	643	666	674	697	694	674	678	654	715	745	791	790
В. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	57755	57299	57505	61008	61896	61637	61116	61263	60969	60808	59199	63641	62781	62130	62073
1. Готови пари надвор од останати депозитни институции	15814	16062	15944	16797	17281	17040	18086	17552	17185	16966	16627	19308	18201	18333	17860
2. Обврски кон јавен сектор	3124	3177	3452	3836	3716	3621	3273	3262	3471	3281	3113	2340	2622	2336	2742
3. Обврски кон останати финансиски институции	2476	2492	2559	2575	2626	2668	2704	2759	2813	2736	2823	2895	2952	3065	3055
4. Депозитни пари	36341	35567	35551	37801	38273	38308	37053	37691	37500	37825	36636	39098	39006	38395	38416
Г. ОГРАНИЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	6283	6416	6589	6627	6994	7326	6941	6812	6971	6999	6804	7783	7438	7477	7409
1. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	19
2. Ограничени депозити	6283	6415	6589	6627	6993	7325	6940	6811	6970	6999	6800	7782	7438	7477	7390
Д. ОСТАНАТИ ДЕПОЗИТИ	177402	179333	180670	177243	179846	181402	187563	188956	187603	189743	192792	193738	195151	196369	198289
1. Орочени, штедни и девизни депозити	177402	179333	180670	177243	179846	181402	187563	188956	187603	189743	192792	193738	195151	196369	198289
Ѓ. ОБВРСКИ КОН ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ИНСТИТУЦИИ	413	401	407	423	459	487	536	584	576	583	608	644	632	664	674
1. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Обврски кон останати финансиски институции	413	401	407	423	459	487	536	584	576	583	608	644	632	664	674
Е. КАПИТАЛНИ СМЕТКИ	71610	73387	72944	72973	74481	74282	75948	78806	78831	79081	82197	82518	84186	85306	83570
Ж. ОСТАНАТИ СТАВКИ (НЕТО)	-9169	-9217	-8964	-10410	-11135	-11470	-12407	-12087	-12079	-12684	-12754	-13619	-13402	-13105	-12606

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 10

Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2003		2004	2005	2006	2007	2008	2009											
	I	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ВКУПНИ КРЕДИТИ	39125	46644	58298	70524	92017	128071	172150	173301	175397	176298	176758	176261	175164	175711	175326	175066	175384	176889	178196
1. Во денари	33301	39368	46901	53297	68442	97352	133679	133925	135992	136900	137156	137334	136884	137406	137151	137052	137201	138212	139197
1.1. Краткорочни кредити	15460	15975	17200	17800	22121	32070	44469	44943	45454	45691	46097	45789	45204	45330	44905	44496	42948	43485	44529
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	0	-	-	-	-	-	-	40204	40759	40424	39468	39004	38549	38424	37803	37339	35794	36187	36400
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	0	-	-	-	-	-	-	4738	4695	5267	6628	6785	6654	6906	7102	7157	7153	7298	8130
1.2. Долгорочни кредити	9810	14347	20810	26065	36856	56324	78193	78631	80030	80332	80069	79653	79141	79123	78939	78834	79650	80109	81155
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	0	-	-	-	-	-	-	29856	30968	30948	28581	28297	28388	28144	27968	27865	28008	27969	28288
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	0	-	-	-	-	-	-	48775	49062	49384	51488	51357	50753	50979	50972	50969	51642	52141	52866
1.3. Пресметана камата	521	406	385	485	578	752	1027	1542	1552	1589	1615	1690	1681	1723	1824	1841	1849	1904	1788
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	7510	8640	8506	8947	8887	8206	9990	8808	8956	9287	9375	10201	10858	11230	11483	11880	12753	12713	11725
2. Во странска валута	5824	7276	11397	17227	23575	30719	38471	39376	39405	39398	39602	38927	38280	38304	38175	38015	38183	38676	38998
2.1. Краткорочни кредити	1361	1863	3246	3360	4654	6734	9829	9974	10173	9967	10428	9786	9516	9554	9342	8797	8873	9210	8558
2.2. Долгорочни кредити	3295	4016	6993	12684	17692	22695	27064	26559	26323	26027	25563	25452	25034	25080	25059	25075	25171	25318	26226
2.3. Пресметана камата	50	33	45	44	76	88	96	243	260	238	222	231	232	224	244	226	220	230	216
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	1118	1364	1113	1139	1153	1202	1482	2601	2649	3166	3389	3456	3499	3445	3530	3917	3919	3918	3999
годишни стапки на пораст																			
ВКУПНИ КРЕДИТИ			24,98	20,97	30,48	39,18	34,42	32,10	28,99	25,35	21,37	18,46	14,34	11,22	9,34	6,42	4,64	4,07	3,51
1. Во денари			19,13	13,64	28,42	42,24	37,32	34,22	30,61	26,07	22,11	19,43	15,49	12,87	11,22	8,56	6,27	5,16	4,13
1.1. Краткорочни кредити			7,67	3,49	24,28	44,98	38,66	36,60	30,28	24,71	21,29	18,64	13,55	11,19	8,65	4,37	-0,38	-2,32	0,14
1.1.1. Во денари без валутна клаузула																			
1.1.2. Во денари со валутна клаузула																			
1.2. Долгорочни кредити			45,05	25,25	41,40	52,82	38,83	36,47	33,70	28,61	23,58	19,66	15,07	11,65	10,09	7,59	5,56	5,17	3,79
1.2.1. Во денари без валутна клаузула																			
1.2.2. Во денари со валутна клаузула																			
1.3. Пресметана камата			-5,17	25,97	19,18	30,10	36,57	93,04	86,96	83,49	81,05	81,70	76,61	76,15	69,02	78,19	73,49	67,35	74,09
1.4. Сомнителни и спорни побарувања			-1,55	5,18	-0,67	-7,66	21,74	4,05	4,82	7,63	8,60	14,65	20,82	22,99	24,82	27,67	34,63	32,33	17,37
2. Во странска валута			56,64	51,15	36,85	30,30	25,24	25,37	23,70	22,92	18,86	15,17	10,39	5,68	3,07	-0,63	-0,81	0,35	1,37
2.1. Краткорочни кредити			74,24	3,51	38,51	44,69	45,96	40,20	38,05	33,60	30,13	19,26	13,37	6,18	1,81	-12,33	-10,27	-5,30	-12,93
2.2. Долгорочни кредити			74,13	81,38	39,48	28,28	19,25	17,85	16,15	12,20	6,43	4,43	0,89	-3,08	-5,41	-6,15	-6,98	-6,81	-3,10
2.3. Пресметана камата			36,36	-2,22	72,73	15,79	9,09	160,88	192,62	156,36	88,13	120,30	116,41	122,26	132,42	69,77	83,37	107,57	124,79
2.4. Сомнителни и спорни побарувања			-18,40	2,34	1,23	4,25	23,29	56,21	52,57	142,99	190,39	209,72	156,88	171,70	178,59	185,94	174,25	154,92	169,84

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ВКУПНИ КРЕДИТИ	178702	179611	180722	182662	183668	185258	186222	187728	188609	189365	190133	190816
1. Во денари	139660	139771	140391	141241	141366	141971	143432	144184	144577	145072	144779	142457
1.1. Краткорочни кредити	44518	44621	45084	45791	46018	46099	46151	46266	46238	46156	46161	44287
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	36099	35654	36159	36519	36657	36529	36595	36926	36878	36671	36626	35188
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	8419	8967	8925	9272	9360	9570	9556	9340	9360	9485	9535	9099
1.2. Долгорочни кредити	80273	80265	80545	80346	79934	80684	81155	80648	81191	81733	82337	83433
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	27841	27837	28200	28544	28906	29524	30007	29800	30386	31093	31804	33200
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	52433	52428	52345	51802	51028	51160	51149	50848	50805	50641	50533	50233
1.3. Пресметана камата	1913	1880	1874	1890	1921	1907	1941	1971	1933	1992	1971	1713
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	12954	13004	12889	13212	13494	13281	14185	15300	15217	15191	14310	13024
2. Во странска валута	39042	39840	40331	41421	42302	43287	42790	43544	44032	44292	45354	48359
2.1. Краткорочни кредити	8303	8441	8704	8781	8705	8510	8084	8246	7964	7957	8007	8278
2.2. Долгорочни кредити	26256	26899	26963	28062	28543	29551	29805	30491	31338	31444	32468	35520
2.3. Пресметана камата	234	245	249	231	249	258	253	278	301	273	276	301
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	4249	4255	4414	4347	4805	4968	4647	4529	4430	4619	4603	4260
годишни стапки на пораст												
ВКУПНИ КРЕДИТИ	3,12	2,40	2,51	3,34	4,20	5,76	5,98	7,07	7,74	7,97	7,49	7,08
1. Во денари	4,28	2,78	2,55	2,98	2,94	3,72	4,39	5,13	5,49	5,74	4,75	2,34
1.1. Краткорочни кредити	-0,94	-1,83	-1,33	-0,66	0,50	1,98	1,81	3,03	3,91	7,47	6,15	-0,54
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	-10,21	-12,53	-10,55	-7,47	-6,02	-5,24	-4,76	-2,32	-1,23	2,45	1,21	-3,33
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	77,68	90,99	69,44	39,90	37,96	43,82	38,39	31,51	30,77	32,60	30,65	11,92
1.2. Долгорочни кредити	2,09	0,29	0,26	0,35	0,35	1,95	2,57	2,16	2,99	2,62	2,78	2,81
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	-6,75	-10,11	-8,88	-0,13	2,15	4,00	6,62	6,55	9,05	11,01	13,71	17,36
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	7,50	6,86	6,00	0,61	-0,64	0,80	0,33	-0,24	-0,32	-1,94	-3,08	-4,98
1.3. Пресметана камата	24,01	21,15	17,93	17,06	13,69	13,43	12,65	8,06	4,99	7,69	3,51	-4,21
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	47,07	45,20	38,79	40,93	32,27	22,31	26,32	33,24	28,09	19,12	12,57	11,08
2. Во странска валута	-0,85	1,10	2,37	4,59	8,67	13,08	11,71	14,07	15,83	16,00	17,26	24,00
2.1. Краткорочни кредити	-16,75	-17,02	-12,67	-15,79	-11,05	-10,57	-15,39	-11,74	-9,47	-10,33	-13,06	-3,27
2.2. Долгорочни кредити	-1,14	2,19	3,60	9,78	12,14	18,05	18,84	21,68	24,98	24,92	28,24	35,44
2.3. Пресметана камата	-3,73	-6,08	4,53	3,88	7,73	11,24	12,85	14,07	33,10	23,85	19,61	39,35
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	63,37	60,67	39,42	28,27	39,00	42,00	34,89	28,30	13,09	17,85	17,48	6,53

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2011												2012		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
ВКУПНИ КРЕДИТИ	190799	192584	195209	196874	199135	201151	202374	202544	203972	205090	206390	207102	207954	208597	210912
1. Во денари	142417	143569	144952	146645	147621	148839	148719	148038	148537	149069	150078	149789	150634	151172	153024
1.1. Краткорочни кредити	44374	44943	45601	45807	45978	45785	45380	44098	44524	44362	44499	43915	44573	44679	44670
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	35498	35907	36615	36794	37008	36782	36416	35431	35906	35933	36326	35775	36715	36908	37314
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	8877	9036	8986	9012	8971	9003	8964	8666	8618	8428	8174	8140	7858	7771	7356
1.2. Долгорочни кредити	82675	83370	84230	85504	86111	87663	87284	86989	87504	87735	88480	89422	89271	89941	91614
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	33087	33784	34540	35802	35975	37123	36771	36600	36963	37089	37613	38144	38278	38498	39923
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	49588	49586	49690	49702	50136	50540	50512	50389	50541	50646	50868	51277	50993	51444	51691
1.3. Пресметана камата	1790	1790	1821	1870	1896	1895	1946	1940	1899	1984	1962	1874	1994	2001	1978
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	13578	13466	13300	13465	13636	13495	14109	15011	14610	14989	15137	14579	14796	14550	14762
2. Во странска валута	48382	49016	50257	50229	51514	52313	53655	54506	55435	56021	56311	57312	57321	57426	57888
2.1. Краткорочни кредити	8312	8432	7264	7233	7572	7730	8143	8069	8312	9123	9063	8779	8656	8411	7999
2.2. Долгорочни кредити	35444	35853	38102	38160	38765	39504	40195	41046	41667	41231	41520	42686	42457	42685	43327
2.3. Пресметана камата	302	317	352	322	344	360	355	368	371	341	368	368	350	350	357
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	4324	4413	4540	4514	4833	4719	4961	5023	5084	5326	5360	5479	5857	5979	6205
годишни стапки на пораст															
ВКУПНИ КРЕДИТИ	6,77	7,22	8,02	7,78	8,42	8,58	8,67	7,89	8,15	8,30	8,55	8,53	8,99	8,31	8,04
1. Во денари	1,97	2,72	3,25	3,83	4,43	4,84	3,69	2,67	2,74	2,75	3,66	5,15	5,77	5,30	5,57
1.1. Краткорочни кредити	-0,32	0,72	1,15	0,03	-0,09	-0,68	-1,67	-4,69	-3,71	-3,89	-3,60	-0,84	0,45	-0,59	-2,04
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	-1,67	0,71	1,26	0,75	0,96	0,69	-0,49	-4,05	-2,64	-2,01	-0,82	1,67	3,43	2,79	1,91
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	5,43	0,77	0,69	-2,80	-4,16	-5,92	-6,20	-7,21	-7,92	-11,14	-14,28	-10,54	-11,47	-14,00	-18,14
1.2. Долгорочни кредити	2,99	3,87	4,57	6,42	7,73	8,65	7,55	7,86	7,78	7,34	7,46	7,18	7,98	7,88	8,77
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	18,85	21,36	22,48	25,43	24,46	25,74	22,54	22,82	21,65	19,29	18,27	14,89	15,69	13,95	15,59
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	-5,43	-5,42	-5,07	-4,06	-1,75	-1,21	-1,24	-0,90	-0,52	0,01	0,66	2,08	2,83	3,75	4,03
1.3. Пресметана камата	-6,44	-4,81	-2,81	-1,08	-1,32	-0,61	0,26	-1,54	-1,73	-0,41	-0,50	9,41	11,44	11,83	8,62
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	4,81	3,55	3,19	1,91	1,06	1,61	-0,54	-1,88	-3,99	-1,33	5,78	11,94	8,97	8,05	10,99
2. Во странска валута	23,92	23,03	24,61	21,26	21,78	20,85	25,39	25,17	25,90	26,48	24,16	18,51	18,48	17,16	15,18
2.1. Краткорочни кредити	0,10	-0,11	-16,55	-17,63	-13,02	-9,17	0,74	-2,14	4,38	14,66	13,19	6,06	4,14	-0,25	10,12
2.2. Долгорочни кредити	34,99	33,29	41,31	35,98	35,81	33,68	34,86	34,61	32,96	31,12	27,88	20,17	19,79	19,05	13,71
2.3. Пресметана камата	29,36	29,70	41,09	39,76	37,96	39,88	40,29	32,19	23,48	25,11	33,46	22,45	15,83	10,47	1,60
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	1,75	3,71	2,85	3,84	0,60	-5,02	6,76	10,92	14,77	15,32	16,46	28,60	35,47	35,49	36,67

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 11

Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор) 1,2)

во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009											
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1. Готови пари во оптек	14166	14150	14424	16187	17908	17601	15915	15341	14646	14760	14443	14210	15299	14766	14456	14604	14470	16266
2. Депозитни пари	14099	14692	16251	19966	29348	36518	33707	33548	32145	32059	32883	33425	33016	34838	33453	34516	34590	35957
3. (1+2) Парична маса M1	28265	28842	30675	36153	47256	54119	49622	48888	46791	46819	47326	47635	48315	49603	47909	49119	49060	52223
4. Краткорочни депозити	48986	61593	73802	94187	119697	124766	128446	128828	128168	130009	127606	128129	126819	129604	130687	132786	132869	133761
4.1. во денари	15752	20722	24677	36742	55599	49584	50444	50453	46995	46580	45341	45530	41523	42133	43538	44957	45742	45735
4.2. во странска валута	33234	40871	49125	57445	64098	75182	78002	78376	81173	83429	82264	82598	85296	87471	87149	87829	87128	88025
5. (3+4.1.) Парична маса M2 - денарски	44017	49564	55352	72895	102855	103703	100065	99341	93786	93400	92668	93165	89837	91736	91447	94076	94801	97958
6. (5+4.2.) Парична маса M2 - вкупно	77251	90435	104477	130340	166953	178885	178067	177717	174959	176829	174932	175763	175133	179208	178596	181905	181929	185984
7. Долгорочни депозити	3903	4115	4247	5567	8830	16640	14613	15058	15418	15651	15908	16186	16460	16496	17136	18038	19516	21279
7.1. во денари	2625	2417	2264	2559	4672	7990	7180	7239	7295	7246	7288	7160	6975	6823	7161	7537	8019	8791
7.2. во странска валута	1278	1698	1983	3008	4158	8650	7433	7820	8123	8405	8620	9026	9485	9673	9975	10501	11496	12488
8. (6+7) Парична маса M4 - вкупно	81154	94550	108724	135907	175783	195525	192681	192775	190377	192480	190840	191949	191593	195704	195732	199943	201445	207262
годишни стапки на пораст																		
1. Готови пари во оптек		-0,11	1,94	12,22	10,63	-1,71	-2,87	-5,35	-6,82	-9,54	-11,82	-12,02	-8,59	-9,69	-12,52	-11,93	-8,55	-7,59
2. Депозитни пари		4,21	10,61	22,86	46,99	24,43	19,47	13,88	11,83	7,05	3,36	0,43	3,87	3,43	-0,60	5,79	3,34	-1,54
3. Парична маса M1		2,04	6,35	17,86	30,71	14,52	11,26	7,05	5,24	1,20	-1,80	-3,64	-0,43	-0,85	-4,53	-0,18	-0,48	-3,50
4. Краткорочни депозити		25,74	19,82	27,62	27,08	4,23	4,69	4,03	3,49	3,18	0,20	-0,38	-3,93	-3,36	-2,36	1,46	6,51	7,21
4.1. во денари		31,55	19,09	48,89	51,32	-10,82	-10,97	-11,51	-16,77	-18,48	-20,80	-20,93	-29,99	-28,76	-25,25	-22,36	-10,72	-7,76
4.2. во странска валута		22,98	20,20	16,94	11,58	17,29	18,14	17,30	20,46	21,16	17,35	16,28	17,33	16,69	15,28	20,36	18,52	17,08
5. Парична маса M2 - денарски		12,60	11,68	31,69	41,10	0,82	-1,18	-3,26	-7,07	-9,68	-12,12	-12,95	-16,69	-15,97	-15,66	-12,17	-5,70	-5,54
6. Парична маса M2 - вкупно		17,07	15,53	24,75	28,09	7,15	6,44	4,85	3,95	2,65	-0,35	-1,29	-2,99	-2,68	-2,95	1,01	4,53	3,97
7. Долгорочни депозити		5,43	3,21	31,08	58,61	88,45	65,03	56,99	50,86	44,14	36,98	38,62	34,91	24,78	23,55	18,69	20,94	27,88
7.1. во денари		-7,92	-6,33	13,03	82,57	71,02	49,25	45,18	41,63	34,11	26,32	18,27	9,00	3,11	2,93	-1,18	-0,33	10,02
7.2. во странска валута		32,86	16,78	51,69	38,23	108,03	83,80	69,77	60,25	54,08	47,51	60,52	63,50	46,50	44,29	38,72	42,09	44,37
8. Парична маса M4 - вкупно		16,51	14,99	25,00	29,34	11,23	9,39	7,64	6,64	5,11	1,97	1,17	-0,59	-0,84	-1,09	2,39	5,92	6,00

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор) 1,2)

во милиони денари

	2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1. Готови пари во оптек	15525	15087	14844	15224	15505	15662	16728	16204	15945	16068	15585	16958
2. Депозитни пари	34451	35658	35430	35355	37437	36865	35969	37393	37827	37701	38423	40404
3. (1+2) Парична маса M1	49976	50745	50274	50578	52942	52527	52697	53596	53772	53769	54008	57362
4. Краткорочни депозити	136124	135063	136879	139799	141464	142646	138009	140246	141594	143320	146452	144217
4.1. во денари	47145	46229	47695	49297	50090	51574	47799	49184	50072	51562	52980	51296
4.2. во странска валута	88979	88835	89184	90502	91374	91072	90211	91062	91522	91758	93472	92921
5. (3+4.1.) Парична маса M2 - денарски	97121	96974	97969	99876	103032	104101	100495	102781	103844	105331	106988	108658
6. (5+4.2.) Парична маса M2 - вкупно	186100	185808	187153	190377	194406	195173	190706	193842	195366	197089	200460	201579
7. Долгорочни депозити	22029	22463	23582	24612	25040	25186	25440	26123	26518	27380	28672	30989
7.1. во денари	9260	9617	10231	10769	11123	11242	11460	11845	12127	12760	13621	15118
7.2. во странска валута	12769	12846	13351	13843	13918	13945	13979	14278	14391	14619	15051	15872
8. (6+7) Парична маса M4 - вкупно	208129	208271	210735	214989	219446	220359	216146	219965	221884	224469	229132	232569
годишни стапки на пораст												
1. Готови пари во оптек	-2,45	-1,65	1,35	3,14	7,35	10,22	9,34	9,74	10,30	10,03	7,71	4,26
2. Депозитни пари	2,21	6,29	10,22	10,28	13,85	10,29	8,95	7,33	13,07	9,23	11,08	12,37
3. Парична маса M1	0,71	3,80	7,44	8,03	11,87	10,27	9,07	8,05	12,24	9,47	10,09	9,84
4. Краткорочни депозити	5,98	4,84	6,80	7,53	10,86	11,33	8,82	8,21	8,35	7,93	10,22	7,82
4.1. во денари	-6,54	-8,37	1,49	5,83	10,47	13,27	15,11	16,74	15,01	14,69	15,83	12,16
4.2. во странска валута	14,07	13,34	9,87	8,48	11,07	10,26	5,76	4,10	5,02	4,47	7,28	5,56
5. Парична маса M2 - денарски	-2,94	-2,38	4,46	6,93	11,18	11,74	11,86	12,04	13,56	11,96	12,85	10,92
6. Парична маса M2 - вкупно	4,51	4,55	6,97	7,66	11,13	11,04	8,89	8,17	9,39	8,35	10,19	8,39
7. Долгорочни депозити	50,74	49,17	52,95	57,25	57,41	55,60	54,56	58,36	54,75	51,79	46,92	45,63
7.1. во денари	28,96	32,85	40,24	48,62	52,63	57,00	64,30	73,61	69,35	69,30	69,84	71,97
7.2. во странска валута	71,78	64,28	64,36	64,70	61,45	54,49	47,39	47,60	44,27	39,22	30,92	27,09
8. Парична маса M4 - вкупно	8,02	8,04	10,69	11,69	14,99	14,80	12,82	12,40	13,36	12,27	13,74	12,21

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор) 1,2)

во милиони денари

	2011												2012		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
1. Готови пари во оптек	15814	16062	15944	16797	17281	17040	18086	17552	17185	16966	16627	19308	18201	18334	17860
2. Депозитни пари	38817	38060	38109	40376	40899	40976	39757	40449	40313	40562	39459	41993	41958	41461	41471
3. (1+2) Парична маса M1	54631	54122	54053	57172	58180	58016	57843	58001	57498	57528	56086	61301	60159	59794	59331
4. Краткорочни депозити	145550	146838	147519	143712	145763	146532	151671	152807	151223	152365	154760	155399	157078	157236	157804
4.1. во денари	52544	53326	53281	50782	51460	51660	53018	53240	53698	54191	55419	58293	59907	60871	61518
4.2. во странска валута	93006	93512	94238	92930	94303	94872	98654	99567	97526	98174	99341	97107	97171	96365	96287
5. (3+4.1.) Парична маса M2 - денарски	107175	107447	107334	107954	109640	109676	110860	111241	111195	111718	111505	119593	120065	120665	120849
6. (5+4.2.) Парична маса M2 - вкупно	200181	200959	201572	200884	203944	204548	209514	210808	208721	209892	210846	216700	217236	217030	217136
7. Долгорочни депозити	31852	32495	33150	33531	34083	34869	35891	36149	36380	37377	38031	38338	38074	39132	40484
7.1. во денари	15777	16163	16549	16689	17063	17569	18401	18829	19264	19845	20497	21966	22773	24117	25006
7.2. во странска валута	16074	16332	16601	16842	17020	17301	17490	17320	17115	17532	17534	16372	15300	15015	15478
8. (6+7) Парична маса M4 - вкупно	232033	233454	234722	234416	238026	239417	245406	246957	245101	247270	248877	255038	255310	256163	257620
годишни стапки на пораст															
1. Готови пари во оптек	1,86	6,46	7,41	10,33	11,45	8,80	8,12	8,32	7,78	5,59	6,69	13,86	15,09	14,14	12,02
2. Депозитни пари	12,67	6,74	7,56	14,20	9,25	11,15	10,53	8,17	6,57	7,59	2,70	3,93	8,09	8,94	8,82
3. Парична маса M1	9,31	6,65	7,52	13,04	9,89	10,45	9,77	8,22	6,93	6,99	3,85	6,87	10,12	10,48	9,77
4. Краткорочни депозити	6,92	8,72	7,77	2,80	3,04	2,72	9,90	8,96	6,80	6,31	5,67	7,75	7,92	7,08	6,97
4.1. во денари	11,45	15,35	11,71	3,01	2,74	0,17	10,92	8,25	7,24	5,10	4,60	13,64	14,01	14,15	15,46
4.2. во странска валута	4,53	5,27	5,67	2,68	3,21	4,17	9,36	9,34	6,56	6,99	6,28	4,50	4,48	3,05	2,17
5. Парична маса M2 - денарски	10,35	10,80	9,56	8,09	6,41	5,36	10,31	8,23	7,08	6,06	4,22	10,06	12,03	12,30	12,59
6. Парична маса M2 - вкупно	7,57	8,15	7,70	5,52	4,91	4,80	9,86	8,75	6,84	6,50	5,18	7,50	8,52	8,00	7,72
7. Долгорочни депозити	44,59	44,66	40,57	36,24	36,11	38,45	41,08	38,38	37,19	36,52	32,64	23,72	19,53	20,43	22,12
7.1. во денари	70,38	68,07	61,76	54,98	53,40	56,28	60,57	58,96	58,85	55,52	50,48	45,30	44,35	49,21	51,10
7.2. во странска валута	25,89	27,14	24,34	21,66	22,29	24,07	25,11	21,31	18,93	19,93	16,50	3,15	-4,82	-8,06	-6,76
8. Парична маса M4 - вкупно	11,49	12,09	11,38	9,04	8,47	8,65	13,54	12,27	10,46	10,16	8,62	9,66	10,03	9,73	9,76

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 12

Побарувања на останати депозитни институции (банки и штедилници)

во милиони денари

I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР

- Нефинансиски друштва (јавни и приватни друштва)

Период	Кредити				Пресмета на камата		достасани ненаплатени и сомнителни и спорни		Хартии од вредност		Акции		
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според валута		Според валута		Според валута		
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2010	I	63659	31173	35100	59732	596	204	7318	3813	0	0	351	6
	II	63838	31965	35486	60317	596	221	7331	3831	0	0	357	6
	III	64418	32248	36317	60349	565	226	7152	3978	0	0	357	6
	IV	64627	33277	37090	60815	572	210	7420	3900	0	0	357	6
	V	64199	33603	37126	60676	572	228	7352	4350	0	0	355	6
	VI	64377	34409	37112	61674	542	237	7107	4378	0	0	355	6
	VII	64959	34134	37008	62085	560	232	7876	4028	0	0	353	6
	VIII	64256	34910	37181	61985	559	256	8816	3898	0	0	351	6
	IX	64591	35396	36867	63121	525	278	8625	3789	0	0	350	6
	X	64702	35366	36802	63266	565	249	8610	3987	0	0	350	6
	XI	64948	36313	36935	64326	565	252	7883	4012	0	0	351	6
	XII	63994	39303	35705	67592	476	275	7388	3672	0	0	351	6
2011	I	63485	39205	35721	66969	522	275	7798	3733	0	0	355	6
	II	64583	39575	36521	67637	523	291	7828	3820	0	0	356	6
	III	65507	40447	35899	70055	528	323	7664	3927	0	0	356	6
	IV	66620	40210	36184	70646	569	291	7822	3911	0	0	355	6
	V	66683	41010	36532	71161	571	311	7867	4220	0	0	353	6
	VI	67179	41821	36501	72499	520	327	7828	4123	0	0	352	6
	VII	65850	42823	36643	72031	569	321	8357	4375	0	0	352	6
	VIII	63771	43556	35208	72119	547	332	9224	4426	0	0	350	6
	IX	64486	44301	35996	72791	501	336	8775	4492	0	0	348	6
	X	64271	44528	36497	72303	556	304	9035	4738	0	0	348	6
	XI	64664	44665	36695	72634	526	332	9303	4780	0	0	366	0
	XII	64916	45484	36333	74067	478	332	8939	4914	0	0	365	0
2012	I	65489	45146	36667	73968	559	311	9073	5275	0	0	407	0
	II	66225	45105	36618	74712	557	313	8840	5409	0	0	416	0
	III	67350	45310	36149	76511	507	318	9021	5622	0	0	403	0

I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР

- Домаќинства

(физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд)

Период	Кредити				Пресметана камата		Достасани ненаплатени и сомнителни и спорни побарувања по кредити		Кредити						
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според рочност		Според намена						
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Потрошувачки кредити	Автобилски	За станбена изградба	Рамковни кредити	Останати	За вршење на самостојна дејност	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2010	I	61003	3329	17663	46669	1316	29	5636	436	22220	4045	14211	17403	2850	3603
	II	60925	3318	17518	46725	1283	24	5673	425	22197	4028	14367	17246	2837	3568
	III	61069	3363	17411	47021	1308	23	5736	436	22346	3983	14498	17177	2854	3574
	IV	61363	3512	17426	47449	1317	21	5792	447	22585	3963	14678	17207	2919	3524
	V	61618	3591	17541	47667	1348	21	6137	454	22806	3918	14770	17312	2942	3461
	VI	62260	3599	17469	48390	1364	20	6169	589	23313	3897	14983	17257	2985	3424
	VII	62230	3693	17215	48708	1380	21	6304	619	23634	3823	15104	17003	3008	3351
	VIII	62535	3764	17315	48985	1410	21	6478	631	23845	3763	15217	17138	3061	3276
	IX	62721	3845	17317	49249	1407	21	6586	641	24187	3716	15226	17150	3048	3238
	X	63062	3977	17284	49755	1426	23	6576	631	24487	3664	15421	17120	3127	3220
	XI	63430	4127	17208	50348	1405	23	6423	590	24759	3617	15642	17087	3235	3216
	XII	63585	4460	16814	51231	1236	25	5631	588	25331	3579	15890	16719	3317	3210
2011	I	63456	4503	16938	51021	1267	27	5769	591	25203	3511	15888	16856	3338	3162
	II	63622	4665	16827	51461	1265	26	5627	593	25527	3444	16029	16732	3430	3125
	III	64219	4873	16939	52154	1292	28	5622	613	26071	3377	16199	16810	3536	3100
	IV	64548	5139	16787	52900	1300	30	5636	603	26615	3322	16368	16663	3620	3100
	V	65223	5285	16943	53565	1323	32	5762	613	27120	3260	16566	16826	3658	3080
	VI	66122	5372	16984	54510	1374	32	5667	596	27725	3210	16892	16868	3730	3068
	VII	66639	5477	16843	55272	1375	34	5751	586	28360	3151	17069	16721	3778	3036
	VIII	67108	5522	16922	55708	1391	35	5781	597	28773	3076	17195	16833	3779	2974
	IX	67302	5641	16824	56119	1397	35	5829	592	29256	2992	17304	16760	3788	2843
	X	67581	5787	16970	56398	1425	36	5954	588	29457	2927	17409	16920	3796	2859
	XI	68054	5883	16851	57087	1433	36	5834	580	29880	2856	17662	16826	3851	2863
	XII	68059	5945	16345	57659	1393	36	5640	565	30743	2790	17904	16375	3339	2853
2012	I	67995	5929	16547	57377	1432	39	5722	582	30579	2722	17906	16604	3326	2787
	II	67956	5952	16391	57517	1442	37	5710	571	30654	2642	18060	16448	3350	2752
	III	68480	5977	16413	58044	1468	39	5741	583	31026	2574	18222	16529	3393	2713

Табела 12

Побарувања на останати депозитни институции (банки и штедилници)

во милиони денари

I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР

- Останато

(Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата, Останати финансиски институции, Локална самоуправа)

Период	Кредити				Пресметана камата		Достасани ненаплатени и сомнителни и спорни побарувања по кредити		Хартии од вредност		Акции	
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според валута		Според валута		Според валута	
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	I	130	57	58	129	2	0	1	0	0	493	4
	II	122	57	58	122	2	0	1	0	0	493	4
	III	142	56	59	139	1	0	1	0	0	493	4
	IV	147	55	57	145	1	0	1	0	0	493	4
	V	134	54	55	133	1	1	5	0	0	494	5
	VI	147	54	29	171	1	1	5	0	0	505	5
	VII	118	62	12	168	1	1	5	0	0	505	5
	VIII	123	63	16	170	1	1	5	0	0	505	5
	IX	116	60	18	159	1	1	5	0	0	505	4
	X	127	58	28	157	1	1	5	0	0	505	4
	XI	120	36	25	131	1	1	5	0	0	509	4
	XII	141	35	45	130	1	1	4	0	0	601	4
2011	I	108	48	27	129	1	0	11	0	0	601	4
	II	108	45	27	126	1	1	11	0	0	603	4
	III	105	45	27	123	1	1	14	0	0	587	4
	IV	142	44	68	118	1	1	7	0	0	587	4
	V	183	41	74	150	2	1	0	0	0	594	4
	VI	147	41	29	158	1	1	0	0	0	603	4
	VII	176	39	38	176	1	1	0	4	0	615	4
	VIII	207	37	37	208	2	0	6	4	0	614	4
	IX	240	38	17	261	2	0	6	0	4	614	4
	X	244	38	17	265	3	0	0	4	0	614	4
	XI	262	35	16	280	2	0	0	0	4	593	4
	XII	362	36	16	382	3	0	0	0	4	648	5
2012	I	360	38	15	384	4	0	0	4	0	681	4
	II	439	39	81	397	2	0	0	4	0	681	4
	III	454	39	106	386	4	0	0	4	0	684	4

II. ДРЖАВА

Период	Кредити				Пресмета на камата		достасани ненаплатени и сомнителни и спорни		Хартии од вредност		Акции	
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според валута		Според валута		Според валута	
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2010	I	87	18	13	92	1	0	8	0	13533	362	0
	II	87	18	14	91	2	0	8	0	13701	361	0
	III	90	17	17	90	3	0	8	0	12542	374	0
	IV	86	17	14	89	1	0	8	0	12360	370	0
	V	85	17	14	88	3	0	8	0	12303	357	0
	VI	88	17	17	88	4	0	9	0	13756	360	0
	VII	85	17	15	88	1	0	9	0	12266	353	0
	VIII	85	12	12	85	4	0	9	0	13036	365	0
	IX	83	11	10	85	6	0	9	0	13060	367	0
	X	82	11	10	82	2	0	9	0	13845	381	0
	XI	81	11	11	81	5	0	9	0	15390	381	0
	XII	80	10	11	80	11	0	9	0	17554	377	0
2011	I	78	10	11	77	3	0	8	0	17385	379	0
	II	75	9	8	76	9	0	8	0	17267	442	0
	III	73	9	7	74	16	0	8	0	17181	446	0
	IV	75	8	10	73	4	0	8	0	17044	450	0
	V	74	7	12	69	14	0	8	0	15857	455	0
	VI	72	5	11	67	24	0	8	0	15765	457	0
	VII	66	4	7	63	32	0	8	0	15671	442	0
	VIII	65	4	7	62	40	0	8	0	15886	435	0
	IX	65	4	7	61	19	0	0	0	15316	437	0
	X	64	4	8	59	35	0	0	0	15517	497	0
	XI	62	4	8	58	45	0	0	0	16222	497	0
	XII	62	3	8	56	56	0	0	0	16110	494	0
2012	I	58	3	7	54	38	0	3	0	16240	501	0
	II	58	3	7	55	50	0	0	0	16562	513	0
	III	57	3	8	52	66	0	0	0	16695	514	0

Табела 13

Обврски на депозитните банки 1,2)

во милиони денари

Период	Депозити									Хартии од вредност		Останати кредитни обврски			
	Во денари					Во странска валута				Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута		
1	депозитни пари	депозити по видување	орочени до 3 месеци	орочени над 3 месеци до 1 година	орочени над 1 година	ограничени депозити	депозити по видување	орочени до 1 година	орочени над 1 година	ограничени депозити	12	13	14	15	
I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР															
- Нефинансиски друштва (јавни и приватни друштва)															
2010	I	17374	254	7766	7260	1044	490	8134	8561	297	1108	0	0	26	3
	II	18300	147	6280	6881	1039	479	7284	8630	273	1108	0	0	26	3
	III	17411	231	8980	4544	1008	507	7468	8817	219	1228	0	0	26	2
	IV	17217	154	8647	5486	960	526	9324	9487	231	958	0	0	26	2
	V	18776	375	6760	7394	1001	534	10305	9080	221	1453	0	0	26	2
	VI	18298	205	5980	8856	1003	512	9505	9277	206	1387	0	0	26	1
	VII	18233	307	5235	5043	977	500	9643	8107	206	1926	0	0	26	1
	VIII	20122	298	5567	5345	987	646	9356	8926	210	1528	0	0	26	1
	IX	20377	257	5069	6463	998	646	10023	9022	202	1428	0	0	26	1
	X	20388	303	4956	6993	1053	684	9175	9747	184	1673	0	0	26	0
	XI	20962	284	4830	8044	1058	631	9193	10259	57	1970	0	0	26	0
	XII	21180	276	3854	7510	1148	606	9885	9671	116	1288	0	0	26	0
2011	I	20545	248	4677	7680	1178	634	9584	9798	123	1393	0	0	26	0
	II	19412	242	5108	7573	1174	454	9196	9747	141	1954	0	0	26	0
	III	19568	106	6666	6468	1192	437	9666	10032	145	1383	0	0	26	0
	IV	20387	401	5337	4888	1166	447	10019	7924	68	1489	0	0	26	0
	V	21101	168	5584	5477	1226	410	9960	8163	69	1504	0	0	26	0
	VI	21136	181	5283	5715	1376	540	9634	8042	78	2104	0	0	26	0
	VII	19940	278	6064	6170	1684	478	12418	8903	92	1543	0	0	26	0
	VIII	21047	197	5954	6279	1781	525	12075	9563	97	1483	0	0	26	0
	IX	20906	137	4981	7472	1951	602	9707	9533	107	1180	0	0	25	0
	X	21231	203	4659	7977	1744	631	10464	10130	278	1269	0	0	25	0
	XI	19939	170	4312	9094	1922	638	11226	10260	284	1254	0	0	27	0
	XII	20678	202	5388	8916	1686	504	10179	9412	110	957	0	0	25	0
2012	I	20750	164	5686	8907	1699	438	9831	9617	200	954	0	0	25	0
	II	20244	190	6121	8469	1961	449	9286	9485	176	894	0	0	25	0
	III	20629	273	7992	6944	1741	448	10302	8520	348	1265	0	0	25	0

- Домаќин ства**(физички лица и самостојни вршители на дејност****со личен труд)**

2010	I	11943	2739	9010	13711	6374	318	19465	48340	12961	1509	0	0	10	0
	II	12142	2685	9463	14259	6612	334	19686	48688	13048	1589	0	0	10	0
	III	12725	2731	9820	14845	7118	338	19571	48434	13552	1557	0	0	12	0
	IV	12804	2906	9969	15482	7520	355	19037	48425	14040	1556	0	0	11	0
	V	13162	2828	10227	15880	7870	360	18776	48466	14148	1562	0	0	3	0
	VI	12787	2894	10590	16553	8124	369	18906	48621	14202	1602	0	0	5	0
	VII	13039	2748	10675	17011	8579	395	18643	48410	14246	1566	0	0	5	0
	VIII	12514	2619	10709	17504	8931	414	18817	48985	14557	1567	0	0	5	0
	IX	12597	2550	10707	17960	9220	430	18473	49202	14674	1554	0	0	6	0
	X	12859	2706	10738	18521	9606	443	18141	49682	14964	1535	0	0	6	0
	XI	13101	2624	10665	19105	10459	443	17996	50376	15517	1564	0	0	6	0
	XII	14981	2582	10628	19415	11697	434	18072	50589	16224	1463	0	0	9	0
2011	I	13634	2603	10809	19610	12277	476	17935	51021	16382	1503	0	0	9	0
	II	13960	2576	10920	20078	12593	493	17788	51495	16633	1565	0	0	9	0
	III	13879	2545	10658	20150	12924	529	17934	51861	16927	1595	0	0	10	0
	IV	15227	2780	10640	20126	13155	541	18006	51989	17248	1595	0	0	10	0
	V	15184	2743	10597	20145	13418	558	18326	52816	17464	1575	0	0	10	0
	VI	15174	2772	10592	20126	13772	581	18520	52994	17717	1581	0	0	5	0
	VII	14964	2723	10456	20423	14159	536	18764	53389	17913	1582	0	0	5	0
	VIII	14470	2635	10451	20890	14526	541	18540	54158	17758	1553	0	0	5	0
	IX	14725	2587	10475	21180	15051	515	18668	54758	17548	1516	0	0	6	0
	X	14490	2717	10455	21433	15749	573	18154	54669	17726	1513	0	0	6	0
	XI	14714	2703	10465	21807	16464	588	18344	54644	17682	1647	0	0	6	0
	XII	16667	2689	11067	23388	17935	601	19002	54118	16607	1579	0	0	7	0
2012	I	16052	2714	11306	24829	18644	621	18808	54552	15422	1559	0	0	7	0
	II	16307	2724	11644	25425	19654	594	18595	54690	15094	1520	0	0	7	0
	III	15811	2763	11611	25702	20502	652	18344	54466	15409	1586	0	0	8	0

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 13

Обврски на депозитните банки 1,2)

во милиони денари

Период	Депозити											Хартии од вредност		Останати кредитни обврски	
	Во денари						Во странска валута					Во денари	Во странска валута		
	депозити пари	депозити по видување	орочени до 3 месеци	орочени над 3 месеци до 1 година	орочени над 1 година	ограничени депозити	депозити по видување	орочени до 1 година	орочени над 1 година	ограничени депозити					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР															
- Останато															
(Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата, Останати финансиски институции, Локална самоуправа)															
2010	I	1834	29	1753	3138	2452	65	486	698	174	13	0	0	380	0
	II	1801	40	1784	3182	2590	69	479	707	176	11	0	0	383	1
	III	1836	132	1550	3336	2724	62	786	715	176	11	0	0	361	0
	IV	1850	59	1225	3796	2926	55	450	655	172	10	0	0	359	0
	V	2038	48	1099	3893	2893	50	439	656	177	10	0	0	344	1
	VI	2296	36	1038	3836	2766	54	476	648	176	10	0	0	328	0
	VII	2427	8	1246	3953	2533	48	574	676	181	13	0	0	383	0
	VIII	2562	14	1342	4014	2592	47	508	689	183	13	0	0	370	0
	IX	2570	20	1287	3969	2562	62	483	655	185	13	0	0	351	0
	X	2126	20	1313	4138	2786	59	427	679	157	13	0	0	355	0
	XI	2029	19	1241	4335	2805	58	727	693	158	13	0	0	362	0
	XII	1835	20	1098	4146	2938	61	626	687	160	13	0	0	401	2
2011	I	2162	5	1050	4095	2927	50	497	679	155	11	0	0	407	3
	II	2194	40	1099	4079	3011	49	494	663	156	11	0	0	397	2
	III	2104	59	1020	3920	3089	67	478	640	165	11	0	0	398	2
	IV	2187	29	1185	3686	3022	68	601	661	161	11	0	0	405	0
	V	1989	40	1157	3823	3099	76	618	652	164	14	0	0	440	0
	VI	1998	42	1232	3841	3102	80	684	607	200	14	0	0	467	0
	VII	2149	56	1121	3949	3250	71	673	652	200	14	0	0	522	0
	VIII	2173	31	1106	3835	3247	70	790	653	204	14	0	0	569	0
	IX	1869	34	1163	3754	3011	49	603	807	201	13	0	0	560	0
	X	2104	33	918	3774	3120	50	606	596	287	13	0	0	568	0
	XI	1983	34	1097	3679	2892	50	611	564	346	13	0	0	581	12
	XII	1753	36	926	3762	3108	50	517	637	346	16	0	0	614	13
2012	I	2204	40	767	3655	3154	53	598	615	301	16	0	0	609	10
	II	1845	41	868	3568	3234	46	615	669	340	16	0	0	640	10
	III	1976	43	808	3483	3525	35	561	608	342	14	0	0	647	10
II. ДРЖАВА															
2010	I	1013	2	88	142	0	11	6	0	0	0	0	0	1920	868
	II	888	52	38	142	0	2	7	0	0	0	0	0	1954	871
	III	918	2	109	142	0	4	6	0	0	0	0	0	1971	814
	IV	1051	2	109	142	0	3	6	0	0	0	0	0	1903	816
	V	908	2	109	132	0	3	6	0	0	0	0	0	1935	789
	VI	929	2	37	132	0	4	5	0	0	0	0	0	1970	752
	VII	686	2	72	91	0	2	5	0	0	0	0	0	1035	746
	VIII	661	2	71	91	0	2	7	0	0	0	0	0	1041	748
	IX	905	2	72	91	0	2	5	0	0	0	0	0	1051	685
	X	861	2	72	91	0	13	4	0	0	0	0	0	1019	685
	XI	954	2	69	91	0	2	201	0	0	0	0	0	1028	658
	XII	949	2	97	107	0	2	164	0	0	0	0	0	1038	635
2011	I	952	3	37	106	0	2	114	0	0	0	0	0	1007	630
	II	928	3	38	167	0	2	107	0	0	0	0	0	1012	630
	III	888	3	37	167	0	1	103	0	0	0	0	0	1023	575
	IV	1001	2	2	167	0	1	95	0	0	0	0	0	943	576
	V	979	3	4	102	0	1	97	0	0	0	0	0	951	549
	VI	940	3	3	101	0	5	81	0	0	0	0	0	930	531
	VII	1007	3	7	101	0	5	88	0	0	0	0	0	941	531
	IX	1218	3	7	101	0	2	92	0	0	0	0	0	961	509
	X	1405	3	40	101	0	1	87	0	0	0	0	0	930	510
	XI	1359	3	40	110	0	1	90	0	0	0	0	0	939	482
	XII	1064	3	60	110	0	1	84	0	0	0	0	0	950	468
2012	I	1091	3	56	110	0	1	87	0	0	0	0	0	922	462
	II	1163	3	56	49	0	2	72	0	0	0	0	0	927	462
	III	1160	3	56	49	0	1	68	0	0	0	0	0	948	452

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 14
Извештај за пондерирани каматни стапки на
вкупно примени депозити и вкупно дадени
кредити

(во % на годишно ниво)

	XI.05	XII.05	XII.06	XII.07	XII.08	XII.09	I.10	II.10	III.10	IV.10	V.10	VI.10	VII.10	VIII.10	IX.10	X.10	XI.10	XII.10	I.11	II.11	III.11	IV.11	V.11	VI.11	VII.11	VIII.11	IX.11	X.11	XI.11	XII.11	I.12	II.12	III.12	
КАМАТНИ СТАПКИ НА КРЕДИТИ (ДЕНАРСКИ И ДЕВИЗНИ)						9,6	9,5	9,3	9,2	9,2	9,0	9,0	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,5	8,5	8,5	8,5	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	
КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕПОЗИТИ (ДЕНАРСКИ И ДЕВИЗНИ)						4,7	4,6	4,7	4,7	4,6	4,5	4,5	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2	4,0	4,0	3,9	3,9	3,8	3,8	3,9	3,8	3,7	3,8	3,7	3,6	3,6	
А. ДЕНАРСКИ КАМАТНИ СТАПКИ																																		
1. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕНАРСКИ КРЕДИТИ	12,1	12,1	10,7	9,9	9,8	10,3	10,2	10,0	9,8	9,8	9,6	9,6	9,2	9,2	9,2	9,1	9,1	9,0	9,0	9,0	8,9	8,9	8,9	8,8	8,9	8,8	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7	8,6		
1.1. Каматни стапки на кредити без валутна клаузула	12,5	12,6	10,9	10,2	10,5	11,5	11,5	11,3	11,3	11,0	10,9	10,3	10,2	10,2	10,1	10,1	10,0	9,8	9,7	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,5	9,5	9,4	9,4	9,3		
<i>Каматни стапки на краткорочни кредити без валутна клаузула</i>	11,3	11,4	9,9	8,9	9,2	10,0	9,9	9,9	9,7	9,7	9,3	9,2	9,2	9,2	9,1	9,0	8,9	8,9	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,5	
- на краткорочни кредити на претпријатија	10,7	10,7	9,5	8,6	9,0	9,9	9,8	9,8	9,7	9,6	9,2	9,2	9,2	9,1	9,1	8,9	8,9	8,9	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,5		
- на краткорочни кредити на население	19,5	19,4	16,9	13,4	13,5	14,3	14,4	14,6	14,0	14,0	13,7	13,4	11,7	11,7	11,7	11,7	11,5	11,2	10,8	10,6	10,5	10,3	10,1	10,0	10,1	10,1	10,0	9,7	10,0	9,9	9,7	9,7	9,6	
<i>Каматни стапки на долгорочни кредити без валутна клаузула</i>	13,5	13,5	11,7	11,3	11,6	12,5	12,5	12,5	12,3	12,3	12,1	12,0	10,9	10,9	10,9	10,8	10,7	10,6	10,3	10,2	10,2	10,1	10,1	10,0	10,0	10,0	9,9	9,9	9,9	9,9	9,8	9,8	9,6	
- на долгорочни кредити на претпријатија	10,1	10,0	8,4	8,4	8,8	9,8	9,7	9,7	9,5	9,5	9,1	9,1	9,0	9,0	9,0	8,8	8,8	8,7	8,8	8,7	8,7	8,6	8,6	8,5	8,6	8,6	8,5	8,6	8,6	8,6	8,5	8,5	8,3	
- на долгорочни кредити на население	15,4	15,3	14,3	13,3	13,4	14,6	14,5	14,5	14,3	14,3	14,1	13,9	12,1	12,1	12,0	12,0	11,9	11,3	11,3	11,2	11,2	11,1	11,1	11,1	11,1	11,1	11,0	10,9	10,9	10,9	10,8	10,8	10,7	
1.2. Каматни стапки на кредити со валутна клаузула	11,2	11,1	10,3	9,5	9,1	9,3	9,2	8,9	8,7	8,7	8,5	8,5	8,3	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,1	8,1	8,1	8,0	8,0	
<i>Каматни стапки на краткорочни кредити со валутна клаузула</i>	9,4	9,0	8,1	7,2	7,4	8,9	8,8	8,7	8,7	8,6	8,5	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3	8,2	8,3	8,3	8,2	8,1	8,1	8,0	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,2	8,1
- на краткорочни кредити на претпријатија	9,6	9,1	8,3	7,2	7,4	8,9	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3	8,2	8,3	8,3	8,3	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,2	8,1
- на краткорочни кредити на население	8,1	8,1	7,0	7,1	7,3	8,2	8,2	7,7	7,8	7,7	7,8	7,8	7,5	7,8	7,9	7,8	7,7	7,4	7,6	7,8	7,6	7,3	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2	7,3	7,6	7,7	7,5	7,3	7,2	7,1
<i>Каматни стапки на долгорочни кредити со валутна клаузула</i>	11,5	11,5	10,6	9,6	9,2	9,3	9,2	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	8,1	8,1	8,0	8,0
- на долгорочни кредити на претпријатија	10,9	11,0	10,4	9,3	9,0	9,7	9,5	9,5	9,4	9,4	9,2	9,2	9,1	9,1	9,1	9,0	9,0	8,9	8,9	8,8	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,5	8,5	8,5	8,4	8,4	
- на долгорочни кредити на население	11,9	11,9	10,8	9,8	9,4	9,0	8,9	8,4	8,0	8,0	8,0	7,9	7,6	7,5	7,6	7,5	7,5	7,5	7,9	7,9	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,7	7,7
2. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕНАРСКИ ДЕПОЗИТИ	5,7	5,6	4,4	5,3	6,5	7,5	7,3	7,5	7,5	7,4	7,1	7,0	7,1	7,0	6,8	6,7	6,7	6,7	6,4	6,3	6,0	6,0	6,0	5,9	5,8	5,8	5,8	5,7	5,6	5,6	5,5	5,3	5,2	
2.1. Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула	5,8	5,7	4,5	5,6	6,8	8,4	8,0	8,0	8,0	7,9	7,6	7,5	7,3	7,2	7,1	7,0	7,0	7,0	6,7	6,6	6,2	6,1	6,1	6,0	5,9	5,9	6,0	5,9	5,8	5,8	5,7	5,4	5,4	
<i>Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула на претпријатија</i>	7,4	7,2	3,4	5,4	6,2	7,1	6,2	6,5	6,5	6,3	5,9	5,8	5,8	5,6	5,4	5,3	5,3	5,4	5,2	5,2	5,0	4,9	4,9	4,8	4,7	5,0	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	4,8	4,9	
- на депозити по видување	0,7	0,6	0,7	2,3	1,5	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	
- на краткорочно орочени депозити	7,6	7,3	3,4	5,4	6,0	7,0	6,0	6,2	6,2	6,1	5,6	5,5	5,6	5,4	5,2	5,0	5,0	5,1	4,9	4,9	4,7	4,6	4,7	4,4	4,3	4,5	4,6	4,6	4,5	4,6	4,6	4,4	4,5	
- на долгорочно орочени депозити	7,3	7,3	6,7	7,5	8,6	9,1	9,1	9,1	9,0	8,9	8,8	8,8	8,6	8,6	8,5	8,5	8,4	8,2	8,1	7,9	7,8	7,9	7,6	7,5	7,5	7,5	7,5	7,4	7,4	7,4	7,4	7,2	7,3	
<i>Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула на население</i>	4,8	4,8	5,0	5,7	7,0	8,7	8,5	8,4	8,4	8,3	8,0	8,0	7,7	7,7	7,5	7,4	7,4	7,3	7,0	6,9	6,5	6,4	6,3	6,2	6,2	6,2	6,2	6,1	6,0	6,0	5,9	5,6	5,6	
- на депозити по видување	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,1	0,8	0,7	0,9	0,7	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	
- на краткорочно орочени депозити	6,9	7,0	6,7	6,9	7,9	9,1	8,9	8,7	8,6	8,4	8,0	8,0	7,6	7,6	7,3	7,3	7,3	7,1	6,7	6,6	6,1	5,9	5,9	5,8	5,6	5,6	5,7	5,6	5,4	5,3	5,3	4,9	4,9	
- на долгорочно орочени депозити	7,9	8,0	8,0	8,3	9,1	10,7	10,7	10,5	10,8	10,8	10,7	10,6	10,2	10,1	10,1	9,9	9,7	9,6	9,3	9,2	8,8	8,8	8,7	8,6	8,5	8,5	8,4	8,3	8,2	8,1	7,9	7,6	7,6	
2.2. Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула	4,4	4,4	3,4	3,9	5,0	3,6	3,1	3,9	3,7	3,8	3,6	3,2	2,6	2,6	2,5	2,4	2,6	2,6	2,5	2,4	3,1	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,2	2,2	
<i>Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула на претпријатија</i>	4,4	4,4	3,3	3,9	5,0	3,5	3,0	3,8	3,7	3,8	3,6	3,2	2,6	2,6	2,5	2,4	2,6	2,5	2,5	2,4	3,1	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,2		
- на краткорочно орочени депозити	4,5	4,5	3,2	3,9	5,0	3,5	3,0	3,8	3,7	3,8	3,5	3,1	2,4	2,5	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	2,4	2,3	2,9	2,6	2,6	2,8	2,8	2,7	2,6	2,5	2,5	2,5	2,1	2,1	
- на долгорочно орочени депозити	3,8	3,7	5,8	4,0	4,3	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	7,0	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	
<i>Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула на население</i>																																		
- на краткорочно орочени депозити				8,8	8,3	9,2	7,6	7,6	7,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	4,3	4,6	6,3	6,3	6,8	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,1	6,1
- на долгорочно орочени депозити				8,0	9,9	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0													

1) Почнувајќи од Јануари 2009, каматните стапки се пондерираат согласно новиот Сметковен план за банки.

Табела 15

Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија

(во %)

Период	Есконтна стапка	Референтна каматна стапка за пресметување на стапката на казнена камата	Активни каматни стапки - обезбедување на ликвидност		Пасивни каматни стапки - повлекување на ликвидност	
			Расположлив кредит преку ноќ	Аукциски репо-транзакции	Благајнички записи - основна рочност*	
					тендер со износи	тендер со каматни стапки
2003.XII	6,5		14,0			6,2
2004.XII	6,5		13,0		10,0	
2005.XII	6,5		13,0			8,5
2006.XII	6,5		9,5			5,7
2007.XII	6,5		7,5			4,77
2008.XII	6,5		8,5		7,00	
2009.I	6,5	7,0	8,5		7,00	
II	6,5	7,0	8,5		7,00	
III	6,5	7,0	8,5		7,00	
IV	6,5	7,0	10,5		9,00	
V	6,5	7,0	10,5		9,00	
VI	6,5	7,0	10,5		9,00	
VII	6,5	9,0	10,5		9,00	
VIII	6,5	9,0	10,5		9,00	
IX	6,5	9,0	10,5		9,00	
X	6,5	9,0	10,5		9,00	
XI	6,5	9,0	10,5		9,00	
XII	6,5	9,0	10,0		8,50	
2010.I	6,5	8,5	9,5		8,00	
II		8,5	9,0		7,61	
III		8,5	9,0		7,26	
IV		8,5	8,0		6,50	
V		8,5	7,5		6,24	
VI		8,5	6,5		5,46	
VII		5,0	6,5		5,00	
VIII		5,0	6,0		4,68	
IX		5,0	6,0		4,50	
X		5,0	6,0		4,50	
XI		5,0	6,0		4,50	
XII		5,0	5,5		4,11	
2011.I		4,0	5,5		4,00	
II		4,0	5,5		4,00	
III		4,0	5,5		4,00	
IV		4,0	5,5		4,00	
V		4,0	5,5		4,00	
VI		4,0	5,5		4,00	
VII		4,0	5,5	4,50	4,00	
VIII		4,0	5,5		4,00	
IX		4,0	5,5	4,50	4,00	
X		4,0	5,5		4,00	
XI		4,0	5,5		4,00	
XII		4,0	5,5		4,00	
2012.I		4,0	5,5		4,00	
II		4,0	5,5		4,00	
III		4,0	5,5		4,00	

* со рочност од 28 дена

Табела 16

Задолжителна резерва на банки и штедилници*

(во милиони денари)

Период	Стапки на задолжителна резерва на банки (%)			Задолжителна резерва на банки во денари							Задолжителна резерва на банки во евра		Задолжителна резерва на штедилници во денари		
	Обврски во домашна валута	Обврски во домашна валута со валутна клаузула	Обврски во странска валута	Процент од износот утврден од обврски во странска валута**	Задолжителна резерва	Просечно исполнување	Вишок/ Недостиг	Процент на исполнување (%)	Стапка на надомест (%)	Задолжителна резерва	Стапка на надомест (%)	Стапка на задолжителна резерва (%)	Задолжителна резерва	Стапка на надомест (%)	
2003.XII	7,5		7,5	0,00	2.488	3.467	980	139,4	4,0	2.763	1,0	2,5	7	4,0	
2004.XII	7,5		7,5	0,00	2.855	3.309	454	115,9	2,0	3.374	1,0	2,5	8	2,0	
2005.XII	10,0		10,0	0,00	4.242	5.267	1.025	124,2	2,0	5.325	0,0	2,5	11	2,0	
2006.XII	10,0		10,0	0,00	5.618	6.705	1.087	119,3	2,0	6.373	0,0	2,5	14	2,0	
2007.XII	10,0		10,0	0,00	8.436	9.125	689	108,2	2,0	7.288	0,0	2,5	17	2,0	
2008.XII	10,0		10,0	0,00	10.125	10.762	637	106,3	2,0	9.802	0,0	2,5	18	2,0	
2009.I	10,0		10,0	0,00	9.695	9.915	220	102,3	2,0	9.801	0,0	2,5	17	2,0	
II	10,0		10,0	0,00	9.645	9.827	182	101,9	2,0	10.392	0,0	2,5	17	2,0	
III	10,0		10,0	0,00	9.310	9.482	172	101,9	2,0	10.623	0,0	2,5	17	2,0	
IV	10,0		10,0	0,00	9.146	9.462	316	103,5	2,0	10.903	0,0	2,5	17	2,0	
V	10,0		10,0	0,00	8.952	9.224	272	103,0	2,0	11.189	0,0	2,5	16	2,0	
VI	10,0		10,0	0,00	8.867	9.365	498	105,6	2,0	11.291	0,0	2,5	16	2,0	
VII	10,0	20,0 **	11,5	13,00	11.957	12.161	204	101,7	2,0	11.251	0,0	2,5	16	2,0	
VIII	10,0	20,0	13,0	23,00	13.239	13.375	136	101,0	2,0	11.604	0,0	2,5	15	2,0	
IX	10,0	20,0	13,0	23,00	13.207	13.410	203	101,5	2,0	11.979	0,0	2,5	15	2,0	
X	10,0	20,0	13,0	23,00	13.489	14.058	569	104,2	2,0	12.058	0,1	2,5	15	2,0	
XI	10,0	20,0	13,0	23,00	13.653	14.029	376	102,8	2,0	12.104	0,1	2,5	14	2,0	
XII	10,0	20,0	13,0	23,00	13.874	14.253	379	102,7	2,0	12.225	0,1	2,5	14	2,0	
2010.I	10,0	20,0	13,0	23,00	14.097	14.549	452	103,2	2,0	12.151	0,1	2,5	14	2,0	
II	10,0	20,0	13,0	23,00	14.212	14.606	394	102,8	2,0	12.144	0,1	2,5	14	2,0	
III	10,0	20,0	13,0	23,00	13.914	14.217	302	102,2	2,0	12.237	0,1	2,5	14	2,0	
IV	10,0	20,0	13,0	23,00	14.164	14.348	184	101,3	2,0	12.459	0,1	2,5	14	2,0	
V	10,0	20,0	13,0	23,00	14.439	14.559	120	100,8	2,0	12.418	0,1	2,5	14	2,0	
VI	10,0	20,0	13,0	23,00	14.843	15.152	309	102,8	2,0	12.693	0,1	2,5	14	2,0	
VII	10,0	20,0	13,0	23,00	15.034	15.415	381	102,5	2,0	12.696	0,1	2,5	14	2,0	
VIII	10,0	20,0	13,0	23,00	14.518	15.035	517	103,6	2,0	12.876	0,1	2,5	14	2,0	
IX	10,0	20,0	13,0	23,00	14.420	14.887	467	103,2	2,0	13.030	0,1	2,5	15	2,0	
X	10,0	20,0	13,0	23,00	14.572	14.919	347	102,4	2,0	12.942	0,1	2,5	15	2,0	
XI	10,0	20,0	13,0	23,00	14.878	15.072	194	101,3	2,0	12.938	0,1	2,5	16	2,0	
XII	10,0	20,0	13,0	23,00	15.284	15.595	311	102,0	2,0	13.170	0,1	2,5	17	2,0	
2011.I	10,0	20,0	13,0	23,00	15.484	15.785	301	101,9	2,0	13.395	0,1	2,5	17	2,0	
II	10,0	20,0	13,0	23,00	15.637	15.915	278	101,8	2,0	13.489	0,1	2,5	17	2,0	
III	10,0	20,0	13,0	23,00	15.703	16.040	337	102,2	2,0	13.517	0,1	2,5	17	2,0	
IV	10,00	20,00	13,00	23,00	15.770	16.291	521	103,3	2,0	13.656	0,1	2,5	18	2,0	
V	10,00	20,00	13,00	23,00	15.923	16.226	302	101,9	2,0	13.768	0,1	2,5	18	2,0	
VI	10,00	20,00	13,00	23,00	15.689	15.863	174	101,1	2,0	13.906	0,1	2,5	18	2,0	
VII	10,00	20,00	13,00	23,00	15.896	16.111	216	101,4	2,0	14.019	0,1	2,5	18	2,0	
VIII	10,00	20,00	13,00	23,00	15.959	16.182	223	101,4	2,0	14.066	0,1	2,5	18	2,0	
IX	10,00	20,00	13,00	23,00	16.146	16.616	470	102,9	2,0	14.189	0,1	2,5	18	2,0	
X	10,00	20,00	13,00	23,00	16.381	16.624	244	101,5	2,0	14.210	0,1	2,5	18	2,0	
XI	10,00	20,00	13,00	23,00	16.505	16.692	187	101,1	2,0	14.030	0,1	2,5	18	2,0	
XII	10,00	20,00	13,00	23,00	16.575	17.141	566	103,4	2,0	14.132	0,1	2,5	18	2,0	
2012.I	10,00	20,00	13,00	23,00	16.622	16.922	300	101,8	1,0	13.504	0,1	2,5	18	1,0	
II	10,00	20,00	13,00	23,00	17.002	17.226	224	101,3	1,0	13.319	0,1	2,5	18	1,0	
III	10,00	20,00	13,00	23,00	17.019	17.290	271	101,6	1,0	13.021	0,1	2,5	18	1,0	

* Задолжителната резерва на банки во денари се одржува на просечно ниво, додека задолжителната резерва на банки во девизи и задолжителната резерва на штедилници во денари се одржува на фиксно ниво.

** Процент од износот утврден од обврски во странска валута кој се исполнува во денари. Остатокот го претставува износот на задолжителна резерва кој се исполнува во евра.

*** Пред 11 јули 2009 година, стапката на задолжителна резерва на обврски во домашна валута со валутна клаузула беше еднаква со стапката на задолжителна резерва на обврски во домашна валута.

Табела 17

Каматни стапки на државни хартии од вредност

(во %)

Период	во денари							во денари со девизна клаузула						
	1 месец	3 месеци	6 месеци	12 месеци	2 години	3 години	5 години	1 месец	3 месеци	6 месеци	12 месеци	2 години	3 години	5 години
2004.XII		9,2	10,4											
2005.XII		8,0	8,8	9,6										
2006.XII		6,3	7,0	8,9										
2007.XII		4,8												
2008.XII		7,48	7,84	7,00										
2009.I		7,43	7,26	7,00										
II		7,80	7,51											
III	8,57	8,74	7,69											
IV	8,81	8,97	9,10											
V		9,03	8,80											
VI		9,35	8,99						5,25		7,00			
VII		8,65								5,25	5,70			
VIII										5,50				
IX									5,40					
X										5,50				
XI										5,50				
XII									5,30					
2010.I										5,20				
II										5,00				
III										4,99				
IV										4,99				
V										4,99				
VI										4,99				
VII										4,70				
VIII			5,00							4,70				
IX			4,70							4,40				
X			4,70							4,40				
XI		4,50	4,50							4,30				
XII		4,46								4,30				
2011.I			4,30							4,15				
II		4,20								4,10				
III		4,20	4,30						4,10	4,10				
IV			4,30						4,10	4,10				
V		4,20							4,10	4,10				
VI		4,20							4,10	4,10				
VII		4,20							4,10	4,10				
VIII		4,20							4,10	4,10				
IX		4,20					5,70		4,10	4,10				5,50
X		4,20							4,10	4,10				
XI		4,20							4,10	4,10				
XII		4,20					5,70		4,10					5,50
2012.I		4,20							4,10	4,10				
II		4,20							4,10	4,10				
III		4,20					5,70		4,10	4,10				5,50

Табели од надворешнотрговскиот и девизен сектор

[Табела 18: Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци](#)

[Табела 19: Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци](#)

[Табела 20: Платен биланс на Република Македонија - услуги](#)

[Табела 21: Платен биланс на Република Македонија - доход](#)

[Табела 22: Платен биланс на Република Македонија - тековни трансвери](#)

[Табела 23: Платен биланс на Република Македонија - капитална финансиска сметка](#)

[Табела 24: Надворешно трговска размена на Република Македонија по сектори на СМТК и по економска намена](#)

[Табела 25: Надворешно трговска размена на Република Македонија по сектори по земји](#)

[Табела 26: Состојба на странски директни инвестиции во Република Македонија по земји на инвеститори](#)

[Табела 27: Состојба на странски директни инвестиции во Република Македонија по дејности - 1997 - 2008](#)

[Табела 28: Меѓународна инвестициона позиција на Република Македонија - состојби](#)

[Табела 29: Меѓународна инвестициона позиција на Република Македонија - состојби](#)

[Табела 30: Бруто надворешен долг на Република Македонија - состојба](#)

[Табела 31: Бруто надворешени побарувања на Република Македонија - состојба](#)

[Табела 32: Нето надворешен долг на Република Македонија - состојба](#)

[Табела 33: Девизни резерви](#)

[Табела 34: Девизен курс на денарот \(просек за периодот\)](#)

[Табела 35: Среден девизен курс на денарот \(на крај на периодот\)](#)

[Табела 36: Индекси на ефективен девизен курс на денарот](#)

Табела 18

Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци /1

(во милиони САД долари)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I. Тековна сметка	-82,5	-262,9	-298,9	-339,8	-286,5	-280,1	-65,6	-103,1	-235,4	-378,8	-185,5	-451,6	-159,3	-28,5	-605,7	-1235,8	-609,6	-200,0	-273,5
СТОКИ, нето	42,8	-184,9	-222,8	-314,7	-386,3	-515,6	-495,9	-690,8	-526,7	-805,6	-851,0	-1139,0	-1063,0	-1260,5	-1638,5	-2589,9	-2168,8	-1945,6	-2330,4
Извоз, ф.о.б	1055,3	1086,3	1204,0	1147,4	1236,8	1291,5	1190,0	1320,7	1155,4	1112,1	1362,7	1674,9	2040,6	2410,7	3391,5	3983,3	2702,3	3295,6	4428,9
Увоз, ф.о.б /2	-1012,5	-1271,3	-1426,8	-1462,1	-1623,1	-1807,1	-1685,9	-2011,6	-1682,2	-1917,7	-2213,7	-2813,8	-3103,6	-3671,2	-5030,0	-6573,2	-4871,0	-5241,2	-6759,2
УСЛУГИ, нето	-154,5	-155,1	-200,5	-156,2	-137,8	-59,8	38,9	48,7	-19,2	-22,1	-10,4	-57,1	-39,3	22,3	38,7	15,9	24,1	64,4	136,3
Прилив	84,0	172,0	185,2	154,3	138,1	149,3	272,8	316,7	244,6	253,1	381,2	453,4	516,6	603,5	822,3	1017,3	861,6	917,1	1113,9
Одлив	-238,5	-327,1	-385,7	-310,4	-275,8	-209,1	-234,0	-268,0	-263,8	-275,3	-391,6	-510,4	-555,9	-581,2	-783,6	-1001,4	-837,5	-852,7	-977,6
ДОХОД, нето	-56,7	-46,6	-39,6	-51,3	-54,4	-53,5	-72,1	-70,0	-27,2	-45,5	-60,0	-35,3	-109,2	-27,5	-389,3	-119,8	-66,9	-123,7	-152,9
Прилив	4,3	10,0	20,8	22,8	17,5	23,6	24,2	41,6	52,6	50,8	60,3	84,6	97,1	134,7	213,1	272,7	178,1	194,8	240,5
Одлив	-61,0	-56,6	-60,4	-74,2	-71,9	-77,1	-96,4	-111,7	-79,8	-96,3	-120,3	-119,9	-206,3	-162,2	-602,4	-392,5	-245,0	-318,5	-393,3
ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ, нето	85,8	123,7	163,9	182,3	292,0	348,9	463,6	609,0	337,8	494,4	735,9	779,7	1052,2	1237,1	1383,4	1458,0	1602,0	1804,9	2073,4
Прилив	115,0	197,0	293,5	341,3	433,3	376,5	507,2	635,5	372,4	535,2	773,8	824,5	1094,9	1279,2	1480,9	1528,0	1668,4	1867,0	2140,3
Одлив	-29,2	-73,3	-129,5	-158,9	-141,3	-27,6	-43,6	-26,5	-34,6	-40,8	-37,9	-44,8	-42,7	-42,1	-97,5	-70,0	-66,4	-62,2	-67,0
II. Капитална и финансиска сметка	-12,9	162,3	280,6	318,2	349,6	296,3	-91,4	40,2	236,6	388,0	218,3	434,1	165,5	24,6	657,6	1266,7	569,2	175,9	286,0
КАПИТАЛНА СМЕТКА, нето	0,0	30,0	1,7	0,0	0,0	-1,8	0,0	0,3	1,4	8,3	-6,7	-4,6	-2,0	-1,1	4,9	-17,6	28,6	17,0	28,5
ФИНАНСИСКА СМЕТКА, нето	-12,9	132,3	278,9	318,2	349,6	298,1	-91,4	39,9	235,2	379,7	225,0	438,7	167,5	25,7	652,7	1284,2	540,5	158,8	257,5
Директни инвестиции, нето	0,0	24,0	9,5	11,2	58,0	150,5	88,1	215,7	446,3	105,5	117,5	321,9	94,2	424,0	700,2	600,5	185,5	205,6	407,8
Директни инвестиции во земјата	0,0	24,0	9,5	11,2	58,1	150,5	88,4	215,1	447,1	105,6	117,8	323,0	97,0	424,2	699,1	587,0	197,1	207,5	410,0
Директни инвестиции во странство	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,6	-0,9	-0,1	-0,3	-1,2	-2,8	-0,2	1,1	13,5	-11,6	-1,9	-2,2
Портфолио-инвестиции, нето	0,0	0,0	2,7	0,3	1,3	-0,2	0,1	-0,9	3,5	1,2	5,7	11,5	238,6	92,4	155,2	-72,5	147,2	-78,4	-58,0
Средства	0,0	0,0	1,4	-0,5	1,7	0,2	0,1	-0,8	3,2	1,2	0,3	-0,9	0,8	-0,5	-2,8	-1,1	-51,3	-29,0	-10,7
Обврски	0,0	0,0	1,3	0,8	-0,4	-0,4	0,0	-0,1	0,4	0,1	5,3	12,4	237,8	92,8	157,9	-71,4	198,5	-49,4	-47,3
Останати инвестиции, нето	44,0	150,2	367,4	300,8	294,1	201,1	-36,3	89,6	-137,6	133,4	152,8	124,8	249,7	-116,4	-69,4	676,2	355,1	108,7	351,8
Средства	32,0	34,7	39,9	77,7	-66,1	-58,9	-184,1	-63,0	-112,2	226,8	18,2	8,5	-47,0	-148,6	-80,9	297,7	-144,6	-206,3	-575,5
Обврски	12,0	115,5	327,5	223,1	360,3	260,0	147,8	152,6	-25,4	-93,4	134,7	116,3	296,8	32,2	11,4	378,4	499,7	315,0	927,3
Бруто официјални резерви, (- = зголемување) /3	-56,8	-41,9	-100,6	5,9	-3,8	-53,3	-143,3	-264,5	-77,0	139,7	-51,0	-19,5	-415,1	-374,2	-133,2	80,0	-147,3	-77,1	-444,1
III. Грешки и пропусти	95,4	100,6	18,3	21,6	-63,2	-16,2	157,0	62,9	-1,2	-9,2	-32,8	17,6	-6,2	4,0	-51,8	-30,9	40,4	24,1	-12,5

Извор: Народна банка на Република Македонија.

1/ Претходни податоци.

а. во септември 2011 година извршена е ревизија на податоците за:

- 2010 година во категориите: директни инвестиции, доход и останати инвестиции - поради вклучување на податоците од годишниот прашалник за странски вложувања ДИ 22 и подобар опфат на податоците за кредитната задолженост, вклучување на пресметана камата;

- услуги и тековни трансфери за 2010 година - како резултат на подобар опфат на податоците

-2009 година - стоки, услуги и трговски кредити, врз основа на дефинитивните податоци за надворешно - трговска размена .

- од 2003 година во билансот на плаќања е воведена пресметка за финансиските услуги-мерени индиректно (FISIM).

- од 2006 година во билансот на плаќања хартиите од вредност во рамки на девизните резерви се прикажани без ценовните промени.

2/ Увозот е прикажан на ф.о.б. паритет согласно V издание на прирачникот за платен биланс од ММФ. Пресметката на ц.и.ф. - ф.о.б. факторот како процент од увозот ц.и.ф.

по години изнесува: 1993-20%, 1994-20%, 1995-20%,1996-14%,1997-10%,1998-5,02%,1999-4,86%, 2000-3,9%, 2001-4,2%, 2002-3,8%, 2003-4,06%, 2004, 2005, 2006, 2007-4,14%, 2008, 2009 и 2010 - 3,86%.

За 2006, 2007 и 2008 година направено е и временско прилагодување за увозот на електрична енергија.

3/ За периодот 2006-2010 година без ценовни промени и курсни разлики. За периодот до 2005 година без монетарно злато и курсни разлики.

Табела 19

Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци /1,4

(во милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	2012	Кв.1
I. Тековна сметка	-169,8	-361,8	-122,5	-23,4	-421,2	-862,2	-457,1	-150,4	-92,7	-73,3	-34,3	-41,6	-0,1	-17,7	-7,0	26,5	27,2	25,6	-59,1	45,5	-200,3	-59,4	46,7	12,0	-201,1	-42,8	-26,0	-47,2	-116,0	
СТОКИ, нето	-753,0	-914,3	-858,5	-1001,5	-1181,0	-1762,5	-1559,6	-1467,8	-193,3	-142,2	-126,0	-149,1	-102,8	-122,8	-158,9	-132,6	-111,8	-100,0	-177,4	-164,9	-461,5	-374,6	-403,3	-442,2	-1681,7	-145,4	-107,9	-157,4	-410,8	
Извоз, ф.о.б	1203,2	1345,0	1642,9	1914,0	2472,2	2692,6	1932,6	2492,8	222,2	238,6	251,6	276,1	285,2	256,1	234,1	278,6	312,3	281,6	265,7	276,7	712,4	817,5	825,0	823,9	3178,9	208,9	233,4	263,9	706,2	
Увоз, ф.о.б /2	-1956,2	-2259,3	-2501,4	-2915,5	-3653,2	-4455,1	-3492,2	-3960,7	-415,5	-380,9	-377,6	-425,2	-388,0	-378,9	-392,9	-411,3	-424,1	-381,5	-443,1	-441,5	-1174,0	-1192,1	-1228,3	-1266,1	-4860,5	-354,3	-341,4	-421,4	-1.117,0	
УСЛУГИ, нето	-9,4	-45,6	-29,2	17,4	28,3	9,3	16,5	49,4	14,1	-5,8	11,0	4,6	9,7	9,3	12,6	15,6	9,3	7,3	0,3	9,3	19,3	23,7	37,6	16,9	97,4	-4,8	-7,6	2,2	-10,2	
Прилив	336,1	364,4	417,1	479,1	597,3	692,0	617,6	693,8	60,2	49,7	67,5	62,2	66,6	66,3	73,0	76,7	70,4	67,0	63,4	77,0	177,3	195,1	220,1	207,4	799,9	56,0	52,3	62,3	170,6	
Одлив	-345,5	-410,0	-446,3	-461,7	-569,1	-682,8	-601,1	-644,3	-46,0	-55,5	-56,5	-57,6	-56,8	-57,0	-60,4	-61,1	-61,1	-59,7	-63,1	-67,7	-158,0	-171,4	-182,6	-190,5	-702,5	-60,8	-59,9	-60,1	-180,8	
ДОХОД, нето	-53,5	-30,1	-88,1	-21,2	-280,8	-94,4	-47,3	-99,1	-9,5	-8,1	-6,6	-9,6	-9,8	-8,4	-10,7	-7,8	-9,2	-9,5	-8,3	-12,2	-24,1	-27,8	-27,7	-29,9	-109,5	-6,2	-7,8	-11,6	-25,6	
Прилив	53,2	67,9	78,6	107,1	155,2	185,2	128,0	146,6	15,4	12,8	15,7	14,2	14,0	14,6	13,1	15,5	14,2	14,1	15,4	13,6	44,0	42,8	42,8	43,1	172,7	18,3	16,5	14,6	49,4	
Одлив	-106,7	-98,0	-166,7	-128,3	-436,0	-279,6	-175,3	-245,7	-24,9	-20,9	-22,3	-23,8	-23,7	-23,0	-23,9	-23,3	-23,6	-23,6	-25,8	-68,1	-70,5	-70,5	-73,0	-282,2	-24,6	-24,3	-26,2	-75,0		
ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ, нето	646,1	628,2	853,3	981,9	1012,4	985,5	1133,3	1367,2	95,9	82,7	87,4	112,4	102,7	104,2	149,9	151,2	138,9	127,7	126,4	213,2	266,0	319,3	440,1	467,3	1492,6	113,6	97,4	119,7	330,7	
Прилив	679,5	664,2	887,5	1015,3	1081,3	1033,2	1181,0	1414,0	99,3	86,1	91,3	116,1	106,7	108,4	153,8	155,4	142,6	131,7	130,8	218,6	276,7	331,3	451,8	481,0	1540,8	117,6	101,0	124,1	342,7	
Одлив	-33,4	-36,0	-34,2	-33,4	-68,9	-47,7	-47,7	-46,9	-3,3	-3,4	-3,9	-3,7	-4,0	-4,3	-3,9	-4,1	-3,7	-4,1	-4,4	-5,3	-10,7	-12,0	-11,7	-13,8	-48,1	-3,9	-3,7	-4,4	-12,0	
II. Капитална и финансиска сметка	193,9	347,1	127,7	19,6	461,1	886,2	430,0	130,9	96,6	76,5	51,4	51,4	2,9	14,1	-1,0	-29,5	-40,4	-25,4	56,9	-44,9	224,5	68,4	-70,9	-13,4	208,5	40,6	26,3	37,0	103,9	
КАПИТАЛНА СМЕТКА, нето	-5,8	-3,8	-1,7	-0,8	3,7	-12,2	20,2	12,9	7,8	0,9	0,8	1,2	1,4	0,9	3,1	0,5	0,3	0,4	0,9	2,7	9,4	3,4	3,9	4,0	20,9	0,1	2,3	0,7	3,0	
ФИНАНСИСКА СМЕТКА, нето	199,7	350,9	129,4	20,4	457,4	898,4	409,8	118,0	88,8	75,6	50,6	50,2	1,5	13,2	-4,2	-30,0	-40,7	-25,9	56,0	-47,6	215,0	64,9	-74,8	-17,5	187,6	40,5	24,0	36,3	100,9	
Директни инвестиции, нето	100,1	259,7	74,9	344,7	506,9	409,4	136,9	157,6	46,6	61,2	93,8	-22,9	-17,5	-22,0	21,6	28,4	-13,4	29,3	74,9	21,8	201,6	-62,4	36,6	126,0	301,9	28,3	29,3	6,0	63,6	
Директни инвестиции во земјата	100,4	260,7	77,2	344,8	506,0	399,9	145,0	159,1	46,9	61,4	93,6	-22,9	-17,8	-22,0	21,6	28,4	-12,4	29,6	75,1	21,9	202,0	-62,7	37,6	126,6	303,5	-0,5	0,0	-0,1	-0,6	
Директни инвестиции во странство	-0,3	-0,9	-2,3	-0,1	0,9	9,5	-8,1	-1,4	-0,3	-0,2	0,2	0,0	0,3	0,0	0,0	-0,1	-0,9	-0,4	-0,1	-0,1	-0,3	0,3	-1,0	-0,6	-1,6	28,8	29,3	6,1	64,2	
Портфолио-инвестиции, нето	5,1	8,6	200,8	72,7	114,1	-50,6	104,0	-61,7	0,2	-2,2	-1,2	0,2	0,8	-5,5	-14,8	-2,8	1,0	-6,5	-3,7	-7,5	-3,2	-4,6	-16,6	-17,7	-42,0	0,2	2,1	0,9	3,1	
Средства	0,3	-0,8	0,7	-0,4	-2,0	-0,5	-37,6	-21,9	-1,3	-3,0	-2,3	-2,7	0,0	-2,6	0,6	0,4	0,0	3,1	0,0	0,2	-6,6	-5,3	1,1	3,3	-7,6	-0,2	-0,9	-1,5	-2,6	
Обврски	4,8	9,3	200,1	73,1	116,1	-50,1	141,7	-39,7	1,6	0,8	1,1	2,9	0,7	-2,9	-15,4	-3,2	1,0	-9,6	-3,7	-7,7	3,5	0,8	-17,7	-20,9	-34,4	0,3	3,0	2,4	5,7	
Останати инвестиции, нето	133,1	98,5	201,6	-100,7	-68,9	464,4	245,8	83,7	60,4	3,1	162,4	59,7	6,4	1,9	-52,1	-48,5	-20,3	-52,8	-30,5	169,4	226,0	67,9	-121,0	86,2	259,1	-9,1	-6,8	56,5	40,6	
Средства	14,1	7,3	-39,8	-117,6	-61,5	207,4	-107,0	-159,7	28,3	-8,7	-25,1	-74,3	-60,4	-16,8	-180,2	32,7	99,5	-211,9	-25,6	40,6	-5,4	-151,5	-48,0	-197,0	-401,9	-72,1	25,0	-32,0	-79,1	
Обврски	119,1	91,2	241,4	17,0	-7,5	256,9	352,8	243,4	32,1	11,7	187,5	134,0	66,7	18,7	128,2	-81,3	-119,8	159,2	-4,8	128,9	231,4	219,4	-72,9	283,2	661,0	63,0	-31,8	88,5	119,7	
Бруто официјални резерви, (- = зголемување) /3	-38,6	-15,9	-347,9	-296,4	-94,7	75,3	-76,9	-61,7	-18,4	13,5	-204,5	13,3	11,9	38,8	41,1	-7,0	-7,9	4,1	15,2	-231,4	-209,4	64,0	26,1	-212,0	-331,3	21,2	-0,5	-27,1	-6,5	
III. Грешки и пропусти	-24,1	14,7	-5,3	3,8	-39,9	-24,0	27,1	19,5	-3,9	-3,1	-17,1	-9,8	-2,8	3,6	8,1	3,0	13,2	-0,2	2,2	-0,6	-24,1	-9,0	24,2	1,4	-7,4	2,2	-0,3	10,2	12,1	

Извор: Народна банка на Република Македонија.

1/ Претходни податоци.

а. во септември 2011 година извршена е ревизија на податоците за:

- 2010 година во категориите: директни инвестиции, доход и останати инвестиции - поради вклучување на податоците од годишниот прашалник за странски вложувања ДИ 22 и подобар опфат на податоците за кредитната задолженост, вклучување на пресметана камата;

- услуги и тековни трансфери за 2010 година - како резултат на подобар опфат на податоците

-2009 година - стоки, услуги и трговски кредити, врз основа на дефинитивните податоци за надворешно - трговска размена .

- од 2003 година во билансот на плаќања е воведена пресметка за финансиските услуги-мерени индиректно (FISIM).

- од 2006 година во билансот на плаќања хартиите од вредност во рамки на девизните резерви се прикажани без ценовните промени.

2/ Увозот е прикажан на ф.о.б. паритет согласно V издание на прирачникот за платен биланс од ММФ. Пресметката на ц.и.ф. - ф.о.б. факторот како процент од увозот ц.и.ф.

по години изнесува: 1993-20%, 1994-20%. 1995-20%, 1996-14%, 1997-10%, 1998-5,02%, 1999-4,86%, 2000-3,9%, 2001-4,2%, 2002-3,8%, 2003-4,06%, 2004, 2005, 2006, 2007-4,14%, 2008, 2009, 2010 и 2011 - 3,86%.

3/ За 2006, 2007 и 2008 година направено е и временско прилагодување за увозот на електрична енергија.

4/ За периодот 2006-2011 година без ценовни промени и курсни разлики. За периодот до 2005 година без монетарно злато и курсни разлики.

4/ Методолошки објаснувања: Од јануари 2011 година во билансот на плаќања е воведена пресметка за финансиските услуги-мерени индиректно (FISIM).

Обврските врз основа на анранжманот со ММФ (Кредитна линија за претпазливост) се класифицирани под Финансиска сметка-Останати инвестиции-Обврски-Заеми-Држава-Долгорочни-Користења.

Табела 20

Платен биланс на Република Македонија - услуги

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	Кв.1.2012
Услуги, нето	-9,4	-45,6	-29,2	17,4	28,3	9,3	16,5	49,4	19,3	23,7	37,6	16,9	97,4	-4,8	-7,6	2,2	-10,2
- Извоз	336,1	364,4	417,1	479,1	597,3	692,0	617,6	693,8	177,3	195,1	220,1	207,4	799,9	56,0	52,3	62,3	170,6
- Увоз	-345,5	-410,0	-446,3	-461,7	-569,1	-682,8	-601,1	-644,3	-158,0	-171,4	-182,6	-190,5	-702,5	-60,8	-59,9	-60,1	-180,8
1. Транспорт	-32,8	-52,8	-45,3	-33,9	-43,3	-47,6	-38,4	-20,4	0,8	-5,6	2,9	-1,4	-3,4	-1,3	-6,7	-4,8	-12,8
- Извоз	110,9	115,2	129,3	148,1	183,9	222,8	180,4	218,0	62,1	68,5	70,2	73,0	273,8	19,1	18,4	21,0	58,6
- Увоз	-143,7	-168,0	-174,6	-182,0	-227,2	-270,4	-218,8	-238,4	-61,3	-74,1	-67,2	-74,5	-277,1	-20,5	-25,1	-25,8	-71,4
2. Патувања	7,6	14,0	22,4	46,3	61,0	62,7	84,0	79,7	18,0	17,4	37,2	18,6	91,2	7,3	4,5	3,8	15,6
- Извоз	49,9	57,9	72,3	102,4	134,9	155,2	156,2	149,6	31,8	38,1	64,2	37,2	171,2	12,8	9,3	10,0	32,1
- Увоз	-42,3	-43,9	-49,9	-56,2	-73,9	-92,4	-72,2	-69,9	-13,8	-20,7	-26,9	-18,6	-80,1	-5,5	-4,8	-6,3	-16,5
3. Други услуги	15,7	-6,7	-6,3	5,0	10,5	-5,8	-29,1	-9,8	0,6	11,9	-2,6	-0,3	9,6	-10,8	-5,3	3,1	-13,0
- Извоз	175,3	191,4	215,4	228,5	278,6	314,1	280,9	326,2	83,5	88,5	85,8	97,1	354,9	24,0	24,7	31,2	79,8
- Увоз	-159,6	-198,1	-221,8	-223,5	-268,0	-319,9	-310,0	-336,0	-82,9	-76,6	-88,4	-97,4	-345,3	-34,8	-30,0	-28,0	-92,9
3.1. Комуникациски услуги	31,1	21,8	19,6	26,5	27,8	21,9	19,6	23,0	9,7	10,8	10,0	6,5	37,0	1,9	2,0	4,1	7,9
- Извоз	48,7	38,6	36,2	48,5	50,9	54,6	61,9	60,0	14,9	13,7	18,1	19,7	66,4	3,9	4,4	6,1	14,4
- Увоз	-17,6	-16,8	-16,6	-22,0	-23,1	-32,7	-42,3	-37,0	-5,3	-2,8	-8,1	-13,1	-29,4	-2,0	-2,4	-2,0	-6,5
Поштенски и курирски услуги	0,7	0,7	0,7	0,4	0,4	0,6	0,4	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,7	-0,1	0,1	-0,1	0,1
- Извоз	1,1	0,9	0,8	1,1	1,1	1,1	1,4	1,3	0,4	0,4	0,4	0,3	1,5	0,1	0,3	0,1	0,4
- Увоз	-0,3	-0,2	-0,2	-0,6	-0,7	-0,5	-0,9	-1,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-2,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,5
Телекомуникациски услуги	30,3	21,2	19,0	26,0	27,3	21,3	19,2	23,2	9,8	11,0	10,2	6,7	37,7	2,0	1,9	4,1	8,0
- Извоз	47,6	37,7	35,4	47,4	49,8	53,5	60,5	58,6	14,5	13,3	17,7	19,3	64,9	3,8	4,1	6,0	13,9
- Увоз	-17,3	-16,5	-16,4	-21,4	-22,5	-32,2	-41,3	-35,4	-4,8	-2,3	-7,6	-12,6	-27,2	-1,8	-2,3	-1,9	-5,9
3.2. Градежни услуги	32,9	43,0	40,6	36,0	53,2	34,3	22,4	6,6	-0,3	0,8	2,5	3,6	6,5	-2,4	0,7	2,6	1,0
- Извоз	36,5	45,4	47,8	38,3	54,9	43,3	31,8	13,8	2,6	3,1	3,8	4,4	13,9	0,6	0,8	2,7	4,0
- Увоз	-3,6	-2,4	-7,2	-2,3	-1,7	-8,9	-9,4	-7,2	-2,9	-2,3	-1,3	-0,8	-7,4	-2,9	0,0	0,0	-3,0
Градежни работи во странство	36,5	45,4	47,7	29,2	34,1	29,1	29,4	12,5	2,4	2,5	3,2	4,2	12,3	0,6	0,7	2,5	3,7
- Извоз	36,5	45,4	47,7	29,2	34,1	29,1	29,4	12,5	2,4	2,5	3,2	4,2	12,3	0,6	0,7	2,5	3,7
- Увоз	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Градежни работи во земјата	-3,6	-2,4	-7,1	6,8	19,1	5,2	-7,0	-6,0	-2,7	-1,7	-0,7	-0,6	-5,8	-2,9	0,0	0,1	-2,8
составувач	0,0	0,0	0,1	9,1	20,8	14,1	2,4	1,3	0,2	0,6	0,6	0,2	1,6	0,0	0,1	0,2	0,2
- Извоз	-3,6	-2,4	-7,2	2,3	-1,7	-8,9	-9,4	-7,2	-2,9	-2,3	-1,3	-0,8	-7,4	-2,9	0,0	0,0	-3,0
- Увоз	7,5	-7,1	-9,1	-11,8	-11,9	-12,1	-8,9	-15,3	-1,8	-2,7	-3,5	-2,7	-10,7	-0,9	-1,0	-0,5	-2,3
3.3. Осигурителни услуги	2,0	3,7	3,9	4,7	4,2	5,3	6,2	5,1	2,6	2,0	1,2	2,0	7,8	0,4	0,7	0,8	1,9
- Извоз	-9,5	-10,9	-13,1	-16,5	-16,1	-17,4	-15,2	-20,5	-4,4	-4,7	-4,7	-4,7	-18,4	-1,2	-1,7	-1,3	-4,2
- Увоз	3,3	3,2	3,7	5,9	9,2	7,5	2,2	2,7	0,8	0,4	0,8	0,6	2,5	0,2	0,2	0,3	0,7
3.4. Финансиски услуги	-6,6	-5,6	-9,1	-9,2	-4,6	-5,1	-15,3	-16,1	-3,2	-3,1	-3,1	-3,6	-13,0	-1,1	-0,9	-1,1	-3,1
- Извоз	-7,5	-9,6	-6,2	-13,3	-6,4	-8,4	-14,4	-3,8	-3,6	2,9	1,9	2,6	3,7	2,3	-1,7	0,8	1,4
- Увоз	4,0	7,1	13,5	18,6	24,0	34,3	26,4	37,3	9,2	10,3	9,9	11,1	40,5	4,4	3,4	4,2	12,0
3.5. Компјутерски и информациски услуги	-11,5	-16,7	-19,7	-31,9	-30,4	-42,7	-40,8	-41,1	-12,9	-7,4	-8,0	-8,5	-36,8	-2,1	-5,1	-3,4	-10,6
- Извоз	-4,1	-5,0	-5,8	-4,7	-10,5	-13,3	-10,2	-8,1	-3,4	-1,9	-3,4	-1,9	-10,6	-0,9	-3,2	-1,4	-5,5
- Увоз	2,0	2,5	2,5	2,1	3,4	3,9	4,5	5,2	0,8	1,6	1,1	3,6	7,1	0,3	0,4	0,4	1,1
3.6. Патенти и лиценци	-6,2	-7,5	-8,3	-6,9	-13,9	-17,2	-14,6	-13,4	-4,2	-3,5	-4,5	-5,5	-17,7	-1,2	-3,5	-1,8	-6,6
- Извоз	-28,0	-49,9	-44,2	-19,7	-36,9	-18,7	-10,9	18,6	7,1	8,5	-4,0	-1,3	10,2	-7,3	0,9	0,7	-5,7
- Увоз	56,9	66,0	80,7	86,7	106,2	139,3	121,4	175,3	45,9	50,3	43,0	48,7	187,9	13,1	13,5	14,7	41,3
3.7. Други деловни услуги	-84,9	-115,9	-125,0	-106,4	-143,2	-158,1	-132,3	-156,6	-38,8	-41,8	-46,9	-50,1	-177,7	-20,4	-12,6	-13,9	-46,9
3.7.1. Посредување и други услуги поврзани со трговијата	7,9	6,8	15,1	12,4	1,9	16,3	7,4	50,6	17,1	18,2	12,0	10,4	57,7	3,4	2,1	4,3	9,8
- Извоз	12,9	13,8	22,5	17,8	17,7	29,2	20,6	61,1	19,2	20,9	14,5	12,4	67,1	3,7	3,0	5,6	12,2
- Увоз	-4,9	-6,9	-7,4	-5,5	-15,8	-12,8	-13,2	-10,5	-2,1	-2,7	-2,5	-2,0	-9,3	-0,2	-0,9	-1,3	-2,4
3.7.2. Услуги на оперативен линзинг	0,1	-0,3	-1,2	-2,6	-5,8	-3,8	-0,7	-0,6	-0,3	-0,3	-0,9	-0,4	-1,9	0,0	0,1	-0,1	-0,1
- Извоз	1,1	0,8	1,7	1,0	0,7	1,4	1,3	1,5	0,4	0,3	0,3	0,3	1,2	0,1	0,1	0,1	0,3
- Увоз	-1,0	-1,2	-2,9	-3,6	-6,5	-5,2	-1,9	-2,2	-0,7	-0,6	-1,2	-0,7	-3,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,4
3.7.3. Разни деловни, професионални и технички услуги	-36,1	-56,4	-58,2	-29,5	-33,1	-31,3	-17,7	-31,3	-9,8	-9,4	-15,1	-11,3	-45,6	-10,7	-1,1	-3,5	-15,4
- Извоз	42,9	51,4	56,5	67,9	87,8	108,8	99,5	112,7	26,3	29,1	28,1	36,1	119,6	9,4	10,4	9,0	28,8
- Увоз	-79,0	-107,8	-114,6	-97,4	-120,9	-140,1	-117,2	-144,0	-36,0	-38,5	-43,3	-47,4	-165,2	-20,1	-11,5	-12,5	-44,1
3.7.3.1. Правни, сметководствени и услуги на менаџерски консалтинг и односи со јавноста	-15,7	-17,2	-17,3	-15,3	-15,5	-30,5	-16,5	-20,5	-7,5	-6,2	-7,4	-11,6	-32,7	-13,0	-2,4	-2,6	-18,1
- Извоз	4,2	6,8	11,2	16,2	16,7	22,9	23,4	28,0	6,7	7,8	7,6	9,0	31,0	2,7	2,9	2,6	8,2
- Увоз	-19,8	-24,0	-28,5	-31,5	-32,2	-53,4	-39,9	-48,5	-14,2	-14,0	-14,9	-20,6	-63,8	-15,7	-5,3	-5,3	-26,3
3.7.3.2. Рекламирање, испитување на пазар и испитување на јавно мислење	-1,0	-3,3	-2,5	2,3	-0,3	-1,5	9,0	0,0	0,5	-1,3	-1,5	-0,5	-2,8	1,4	0,2	0,8	2,4
- Извоз	9,5	10,8	12,3	15,7	19,3	23,6	22,3	22,6	5,4	4,9	6,0	6,9	23,2	2,9	1,9	2,5	7,3
- Увоз	-10,5	-14,1	-14,8	-13,4	-19,5	-25,0	-13,3	-22,7	-4,9	-6,2	-7,5	-7,5	-26,1	-1,5	-1,7	-1,7	-4,9
3.7.3.3. Истражување и развој	-8,2	-5,8	-2,2	-4,9	-7,5	-3,1	-9,5	-2,6	0,1	0,3	-0,6	0,0	-0,2	0,1	-0,5	0,0	-0,4
- Извоз	4,9	4,5	4,6	2,6	3,6	4,1	4,1	3,8	1,0	1,2	1,0	1,3	4,5	0,2	0,3	0,3	0,8
- Увоз	-13,1	-10,3	-6,7	-7,5	-11,0	-7,2	-13,7	-6,4	-0,9	-0,9	-1,7	-1,3	-4,7	-0,2	-0,8	-0,2	-1,2
3.7.3.4. Архитектонски, инженерски, и други технички услуги	-5,3	-5,2	-17,9	-4,6	0,3	4,3	-8,6	-17,0	-5,4	-2,3	-6,8	-3,5	-18,1	0,0	-0,5	-3,1	-3,7
- Извоз	11,7	15,8	14,1	18,3	28,2	38,6	28,4	36,2	6,9	9,4	8,3	10,6	35,2	2,1	2,5	1,4	6,0
- Увоз	-17,0	-21,0	-32,0	-23,0	-27,9	-34,3	-36,9	-53,2	-12,2	-11,8	-15,1	-14,2	-53,3	-2,2	-3,0	-4,5	-9,7

Табела 21

Платен биланс на Република Македонија - доход

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	Кв.1. 2012
Доход, нето	-53,5	-30,1	-88,1	-21,2	-280,8	-94,4	-47,3	-99,1	-24,1	-27,8	-27,7	-29,9	-109,5	-6,2	-7,8	-11,6	-25,6
- Прилив	53,2	67,9	78,6	107,1	155,2	185,2	128,0	146,6	44,0	42,8	42,8	43,1	172,7	18,3	16,5	14,6	49,4
- Одлив	-106,7	-98,0	-166,7	-128,3	-436,0	-279,6	-175,3	-245,7	-68,1	-70,5	-70,5	-73,0	-282,2	-24,6	-24,3	-26,2	-75,0
1. Надоместоци на вработените/вклучувајќи погранични, сезонски, и други работници	24,0	40,6	44,9	53,1	75,1	92,6	84,3	94,3	28,2	28,3	29,7	27,7	113,9	8,3	10,7	9,6	28,7
- Прилив	24,5	41,7	46,3	54,9	77,0	95,9	87,2	96,9	28,7	28,9	30,2	28,6	116,5	8,6	11,0	9,9	29,4
- Одлив	-0,5	-1,1	-1,4	-1,8	-1,8	-3,3	-2,9	-2,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,8	-2,6	-0,3	-0,3	-0,3	-0,8
2. Доход од инвестиции	-77,5	-70,7	-133,0	-74,3	-356,0	-187,0	-131,6	-193,5	-52,3	-56,1	-57,3	-57,6	-223,4	-14,6	-18,5	-21,2	-54,3
- Прилив	28,7	26,2	32,3	52,2	78,2	89,3	40,9	49,7	15,2	13,8	12,6	14,5	56,2	9,7	5,5	4,7	19,9
- Одлив	-106,1	-96,9	-165,3	-126,5	-434,2	-276,3	-172,4	-243,2	-67,5	-69,9	-69,9	-72,1	-279,6	-24,3	-24,0	-25,9	-74,2
2.1. Директни инвестиции	-56,0	-55,4	-114,2	-45,9	-337,7	-181,9	-97,2	-168,2	-43,0	-44,8	-44,2	-45,1	-177,1	-16,3	-16,2	-17,3	-49,9
- Прилив	0,8	0,3	0,5	0,4	1,8	2,3	1,7	5,3	1,4	1,6	1,3	1,3	5,6	0,5	0,4	0,2	1,1
- Одлив	-56,8	-55,8	-114,6	-46,4	-339,5	-184,2	-98,9	-173,5	-44,4	-46,4	-45,5	-46,4	-182,7	-16,8	-16,6	-17,5	-51,0
2.1.1. Доход од капитал	-56,0	-55,4	-114,2	-45,9	-337,7	-181,9	-97,2	-143,1	-37,3	-36,6	-37,1	-37,2	-148,2	-12,5	-12,5	-12,5	-37,5
- Прилив	0,8	0,3	0,5	0,4	1,8	2,3	1,7	1,6	0,2	0,9	0,4	0,3	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	-56,8	-55,8	-114,6	-46,4	-339,5	-184,2	-98,9	-144,8	-37,5	-37,5	-37,5	-37,5	-150,0	-12,5	-12,5	-12,5	-37,5
2.1.2. Доход од заемовен капитал (камата)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-25,1	-5,7	-8,2	-7,2	-7,9	-28,9	-3,8	-3,7	-4,8	-12,4
- Прилив								3,7	1,2	0,7	0,8	1,1	3,8	0,5	0,4	0,2	1,1
- Одлив								-28,8	-6,9	-8,9	-8,0	-8,9	-32,7	-4,3	-4,1	-5,0	-13,5
2.2. Портфолио инвестиции	2,8	3,4	-2,7	-13,9	2,9	44,7	27,1	13,3	6,1	4,0	3,1	5,0	18,1	6,7	2,6	2,0	11,3
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,9	12,1	10,2	9,2	11,3	42,8	8,8	4,6	4,1	17,5
- Одлив	-1,9	1,2	-3,6	-16,3	-6,6	-7,4	-5,7	-25,6	-6,0	-6,3	-6,2	-6,3	-24,7	-2,1	-1,9	-2,1	-6,1
2.2.1. Доход од капитал	-1,8	1,7	-3,0	-8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
- Одлив	-1,8	1,7	-3,0	-8,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,1
2.2.2. Доход од заемовен капитал (камата)	4,6	1,7	0,3	-5,3	2,9	44,7	27,1	13,3	6,1	4,0	3,0	5,1	18,2	6,7	2,6	2,0	11,3
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,9	12,1	10,2	9,2	11,2	42,7	8,8	4,5	4,1	17,4
- Одлив	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-25,6	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-6,1
Обврзници и записи	4,6	1,7	0,3	-5,3	2,9	44,7	27,1	13,3	6,1	4,0	3,0	5,1	18,2	6,7	2,6	2,0	11,3
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,9	12,1	10,2	9,2	11,2	42,7	8,8	4,5	4,1	17,4
- Одлив	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-25,6	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-6,1
Монетарна власт	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,4	12,0	10,2	9,2	11,2	42,5	8,8	4,5	4,1	17,4
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,4	12,0	10,2	9,2	11,2	42,5	8,8	4,5	4,1	17,4
- Одлив																	
Држава	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-25,3	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-6,1
- Прилив																	
- Одлив	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-25,3	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-6,1
Банки	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив								0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив								-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив								0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив									0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Инструменти на Пазар на пари	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Останати инвестиции	-24,3	-18,7	-16,1	-14,4	-21,1	-49,8	-61,5	-38,5	-15,4	-15,3	-16,1	-17,5	-64,4	-5,0	-4,9	-5,9	-15,8
- Прилив	23,1	23,6	31,0	49,5	67,0	34,9	6,4	5,5	1,8	2,1	2,1	1,9	7,8	0,4	0,5	0,4	1,4
- Одлив	-47,4	-42,3	-47,1	-63,9	-88,1	-84,7	-67,9	-44,0	-17,2	-17,3	-18,2	-19,4	-72,2	-5,4	-5,4	-6,3	-17,1
2.3.1. Монетарна власт	22,4	22,9	30,2	47,8	66,0	15,2	2,4	1,4	0,3	0,4	0,3	0,4	1,4	0,1	0,1	0,0	0,2
- Прилив	23,2	23,6	31,3	49,6	67,0	15,5	2,5	1,6	0,3	0,5	0,4	0,4	1,7	0,1	0,0	0,0	0,2
- Одлив	-0,7	-0,7	-1,1	-1,8	-1,0	-0,3	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Држава	-27,2	-22,4	-22,7	-21,7	-23,4	-21,7	-17,7	-8,4	-3,9	-4,2	-4,4	-5,1	-17,6	-2,4	-1,6	-2,0	-6,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				0,0
- Одлив	-27,2	-22,4	-22,7	-21,7	-23,4	-21,7	-17,7	-8,4	-3,9	-4,2	-4,4	-5,1	-17,6	-2,4	-1,6	-2,0	-6,0
2.3.3. Банки	-9,8	-6,6	-8,4	-13,3	-25,9	-7,7	-13,2	-9,2	-2,2	-4,1	-3,9	-4,2	-14,4	-0,4	-1,2	-1,3	-2,9
- Прилив	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	0,0	19,4	3,9	3,4	1,0	1,2	1,5	1,3	5,1	0,3	0,3	0,4	1,0
- Одлив	-9,7	-6,6	-8,1	-13,2	-25,8	-27,1	-17,0	-12,6	-3,2	-5,3	-5,4	-5,5	-19,5	-0,7	-1,4	-1,8	-3,9
2.3.4. Останати сектори	-9,8	-12,6	-15,2	-27,1	-37,9	-35,6	-33,0	-22,4	-9,6	-7,4	-8,1	-8,6	-33,7	-2,3	-2,2	-2,6	-7,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	1,1	0,1	0,2	-0,1	0,2
- Одлив	-9,8	-12,6	-15,2	-27,1	-37,9	-35,6	-33,0	-22,8	-10,0	-7,8	-8,2	-8,8	-34,8	-2,3	-2,4	-2,5	-7,2

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 22

Платен биланс на Република Македонија - тековни трансфери

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	Кв.1. 2012
Тековни трансфери, нето	646,1	628,2	853,3	981,9	1012,4	985,5	1133,3	1367,2	266,0	319,3	440,1	467,3	1492,6	113,6	97,4	119,7	330,7
- Прилив	679,5	664,2	887,5	1015,3	1081,3	1033,2	1181,0	1414,0	276,7	331,3	451,8	481,0	1540,8	117,6	101,0	124,1	342,7
- Одлив	-33,4	-36,0	-34,2	-33,4	-68,9	-47,7	-47,7	-46,9	-10,7	-12,0	-11,7	-13,8	-48,1	-3,9	-3,7	-4,4	-12,0
1. Држава - официјални трансфери	89,4	55,5	53,4	58,8	24,3	49,4	35,3	32,0	21,2	14,4	5,9	34,9	76,5	0,2	1,4	1,3	2,9
- Прилив	92,9	60,1	60,9	66,3	61,0	62,5	41,2	36,0	22,3	15,9	7,3	35,7	81,1	0,6	2,1	2,0	4,7
- Одлив	-3,5	-4,7	-7,6	-7,4	-36,7	-13,1	-5,9	-4,0	-1,1	-1,5	-1,3	-0,7	-4,6	-0,4	-0,7	-0,7	-1,8
2. Останати сектори - приватни трансфери	556,7	572,7	799,9	923,1	988,2	936,1	1098,1	1335,1	244,8	304,9	434,1	432,3	1416,2	113,4	95,9	118,4	327,8
- Прилив	586,6	604,1	826,5	949,0	1020,4	970,7	1139,8	1378,0	254,4	315,4	444,5	445,4	1459,7	117,0	98,9	122,1	338,0
- Одлив	-29,9	-31,3	-26,6	-25,9	-32,2	-34,6	-41,8	-42,9	-9,6	-10,5	-10,4	-13,0	-43,5	-3,6	-3,0	-3,7	-10,2
2.1. Дознаки од вработени	115,2	117,9	125,3	144,7	158,1	161,6	170,1	181,8	37,7	48,5	47,8	45,6	179,7	12,0	12,0	15,5	39,4
- Прилив	128,9	129,8	136,6	157,1	174,3	180,9	186,2	196,3	40,9	52,1	51,7	49,9	194,6	13,1	13,1	17,0	43,2
- Одлив	-13,6	-11,9	-11,3	-12,4	-16,2	-19,2	-16,0	-14,5	-3,2	-3,5	-3,9	-4,2	-14,9	-1,2	-1,1	-1,5	-3,8
2.2. Други трансфери	441,5	454,8	674,6	778,4	830,1	774,4	927,9	1153,4	207,1	256,3	386,3	386,7	1236,5	101,5	84,0	102,9	288,3
- Прилив	457,7	474,3	690,0	791,9	846,0	789,8	953,7	1181,8	213,5	263,3	392,8	395,5	1265,1	103,9	85,8	105,1	294,8
- Одлив	-16,2	-19,4	-15,3	-13,5	-16,0	-15,4	-25,7	-28,4	-6,4	-6,9	-6,5	-8,8	-28,6	-2,4	-1,9	-2,2	-6,4

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 23

Платен биланс на Република Македонија - капитална и финансиска сметка

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	Кв.1. 2012
Капитална и финансиска сметка	193.9	347.1	127.7	19.6	461.1	886.2	430.0	130.9	68.4	-70.9	-13.4	208.5	40.6	26.3	37.0	103.9	
А. Капитална сметка	-5.8	-3.8	-1.7	-0.8	3.7	-12.2	20.2	12.9	9.4	3.4	3.9	4.0	20.9	0.1	2.3	0.7	3.0
- Прилив	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.4	25.5	11.9	7.3	7.8	9.2	36.1	1.8	3.1	2.0	6.9
- Одлив	-5.8	-3.8	-1.7	-0.8	3.7	-12.2	-5.3	-12.6	-2.5	-3.8	-3.9	-5.1	-15.3	-1.8	-0.8	-1.3	-3.9
1. Капитални трансфери	-5.8	-3.8	-1.7	-0.8	1.2	-1.1	12.7	12.9	9.4	3.4	3.9	4.0	20.9	0.0	2.3	0.7	3.0
- Прилив	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.4	25.5	11.9	7.3	7.8	9.2	36.1	1.8	3.1	2.0	6.8
- Одлив	-5.8	-3.8	-1.7	-0.8	1.2	-1.1	-12.8	-12.6	-2.5	-3.8	-3.8	-5.1	-15.3	-1.8	-0.8	-1.3	-3.9
1.1. Држава - Обицијални	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.4	-0.1	-0.1	0.0	-0.1
- Прилив	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0
- Одлив	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	-0.1
1.2. Останати сектори - Приватни	-5.8	-3.8	-1.7	-0.8	1.2	-1.1	12.7	12.8	9.2	3.3	3.9	4.0	20.5	0.1	2.3	0.7	3.1
- Прилив	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.4	25.4	11.7	7.1	7.8	9.2	35.8	1.8	3.1	2.0	6.8
- Одлив	-5.8	-3.8	-1.7	-0.8	1.2	-1.1	-12.8	-12.6	-2.5	-3.8	-3.8	-5.1	-15.3	-1.7	-0.7	-1.3	-3.7
2. Стекување/располагање со непроизводни нефинансиски средства	-0.1	0.0	0.0	0.0	2.4	-11.2	7.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
- Приливи	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
- Одливи	-0.1	0.0	0.0	0.0	2.4	-11.2	7.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Б. Финансиска сметка	199.7	350.9	129.4	20.4	457.4	898.4	409.8	118.0	215.0	64.9	-74.8	-17.5	187.6	40.5	24.0	36.3	100.9
1. Директни инвестиции	100.1	259.7	74.9	34.4	506.9	409.4	136.9	157.6	201.6	-62.4	36.6	126.0	301.9	28.3	29.3	6.0	63.6
1.1. Во странство	-0.3	-0.9	-2.3	-0.1	0.9	9.5	-8.1	-1.4	-0.3	0.3	-1.0	-0.6	-1.6	-0.5	0.0	-0.1	-0.6
а. Акционерски капитал	-0.3	-0.9	-2.3	-0.1	0.9	9.5	-8.1	-1.4	-0.3	0.3	-1.0	-0.6	-1.6	-0.5	0.0	-0.1	-0.6
б. Реинвестирана добивка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
в. Друг капитал	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
1.2. Во Р. Македонија	100.4	260.7	77.2	34.4	506.0	399.9	145.0	159.1	202.0	-62.7	37.6	126.6	303.5	28.8	29.3	6.1	64.2
а. Акционерски капитал	82.6	123.6	78.7	288.8	185.7	206.7	159.3	124.1	143.8	17.5	33.0	168.7	362.9	2.3	18.0	14.7	35.0
б. Реинвестирана добивка	26.6	0.8	44.9	15.6	183.5	16.7	-113.7	25.6	19.4	-41.7	21.9	32.1	31.7	10.1	11.4	6.9	28.5
в. Друг капитал	-8.8	136.3	-46.4	40.5	136.8	176.6	99.3	9.3	38.8	-38.5	-17.2	-74.2	-91.2	16.4	-0.1	-15.5	0.8
г. Резерви	5.1	8.6	200.8	72.7	114.1	-50.6	104.0	-61.7	-3.2	-4.6	-16.6	-17.7	-42.0	0.2	2.1	0.9	3.1
д. Друг капитал	-3.3	-0.8	0.7	-0.4	-2.0	0.5	-37.6	-21.9	-6.6	-5.3	1.1	3.3	-7.6	-0.2	-0.9	-1.5	-2.6
2. Портфолно инвестиции	0.1	0.1	0.1	0.0	-1.6	-0.1	-22.2	-14.0	-7.2	-5.0	-1.3	3.2	-10.2	-0.4	-0.9	-1.4	-2.7
а. Совственички хартии од вредност	0.1	0.1	0.1	0.0	-1.6	-0.1	-22.2	-14.0	-7.2	-5.0	-1.3	3.2	-10.2	-0.4	-0.9	-1.4	-2.7
- Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Банки	0.1	0.1	0.1	0.0	-1.6	-0.1	-22.2	-14.0	-7.2	-5.0	-1.3	3.2	-10.2	-0.4	-0.9	-1.4	-2.7
- Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
б. Должнички хартии од вредност	0.2	-0.9	0.6	-0.4	-0.3	-0.4	-15.5	-8.0	0.6	-0.3	2.3	0.0	2.6	0.3	0.0	-0.1	0.2
- Обврзници и записи	0.2	-0.9	0.6	-0.4	-0.3	-0.4	-15.5	-8.0	0.6	-0.3	2.3	0.0	2.6	0.3	0.0	-0.1	0.2
- Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Банки	0.2	-0.9	0.6	-0.4	-0.3	-0.4	-15.5	-8.0	0.6	-0.3	2.3	0.0	2.6	0.3	0.0	-0.1	0.2
- Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Инструменти на Пазар на пари	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Банки	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2.2. Обврски	4.8	9.3	200.1	73.1	116.1	-50.1	141.7	-39.7	3.5	0.8	-17.7	-20.9	-34.4	0.3	3.0	2.4	5.7
а. Совственички хартии од вредност	2.4	9.8	43.2	67.8	124.8	-34.2	-10.2	-3.0	0.7	0.4	-2.6	-4.2	-5.8	-0.2	-0.5	-0.8	-1.5
- Банки	2.4	9.8	43.2	67.8	124.8	-34.2	-10.2	-3.0	0.7	0.4	-2.6	-4.2	-5.8	-0.2	-0.5	-0.8	-1.5
- Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
б. Должнички хартии од вредност	2.3	-0.5	157.0	5.3	-8.7	-15.9	151.9	-36.7	2.7	0.4	-1.8	-1.2	-3.1	-0.1	0.0	-0.6	-0.8
- Обврзници и записи	2.3	-0.5	157.0	5.3	-8.7	-15.9	151.9	-36.7	2.7	0.4	-1.8	-1.2	-3.1	-0.1	0.0	-0.6	-0.8
- Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Банки	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Инструменти на Пазар на пари	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Монетарна власт	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Држава	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Банки	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
- Останати сектори	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3. Финансиски деривативи, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Останати инвестиции	133.1	98.5	201.6	-100.7	-68.9	464.4	245.8	83.7	226.0	67.9	-121.0	86.2	259.1	-9.1	-6.8	56.5	40.6
3.1.1. Средства	14.1	7.3	-39.8	-117.6	-61.5	20											

Платен биланс на Република Македонија - капитална и финансиска сметка

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	Кв.1. 2012
4. Бруто официјални резерви																	
(без монетарно злато и курсни разлики)	-38,6	-15,9	-347,9	-296,4	-94,7	75,3	-76,9	-61,7	-209,4	64,0	26,1	-212,0	-331,3	21,2	-0,5	-27,1	-6,5
4.1. Монетарно злато	36,1	-32,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,6	-1,6	1,6		-0,1	1,5
4.2. Специјални права на влечење	5,1	-0,4	0,0	-1,7	1,2	0,0	-62,5	65,7	0,8	-1,1	-0,2	0,8	0,4	-0,8	0,7	0,0	-0,1
4.3. Резервна позиција кај ММФ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. Девизи	-79,8	17,2	-347,9	-294,7	-95,8	75,3	-14,3	-127,4	-210,2	65,0	26,3	-211,3	-330,1	20,4	-1,2	-27,1	-7,9
4.4.1. Валутни и депозити	-5,3	-34,9	-337,5	-163,4	242,8	667,8	-220,3	117,5	-13,7	141,0	-11,9	-178,0	-62,5	231,7	-30,3	-49,6	151,9
4.4.2. Хартии од вредност	-74,4	52,1	-10,4	-131,3	-338,7	-592,5	206,0	-244,9	-196,6	-76,0	38,2	-33,3	-267,6	-211,3	29,0	22,5	-159,8
4.5. Други побарувања	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 24

Надворешно-трговска размена на Република Македонија по сектори на СМТК и по економска намена

(во мил. УСД)

	ИЗВОЗ								УВОЗ								ИЗВОЗ				УВОЗ				
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010				2010						
	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно
ВКУПНО	1.367,0	1.675,9	2.042,3	2.415,2	3.398,3	3.990,6	2.708,5	2.306,4	2.931,6	3.232,8	3.752,3	5.280,6	6.882,7	5.072,8	666,7	781,5	887,8	965,8	3.301,8	1.117,4	1.335,5	1.349,4	1.648,4	5.450,7	
СМТК																									
Храна и живи животни	92,0	125,6	167,2	192,7	250,4	308,5	283,6	271,2	337,5	343,2	362,4	518,3	620,9	559,3	60,7	80,8	90,3	96,9	328,7	128,4	132,2	127,4	170,1	558,1	
Пијалочи и тутун	137,1	127,8	163,1	193,6	209,6	218,8	197,1	24,2	28,0	31,1	31,8	38,3	51,2	51,7	44,9	50,9	56,0	50,8	202,5	12,6	13,8	15,9	15,3	57,6	
Суровини освен гориво	39,9	44,1	67,8	113,6	170,6	272,0	173,7	60,0	77,4	106,7	133,5	298,2	351,0	203,5	64,7	65,7	65,0	64,6	260,0	35,9	70,4	80,8	101,0	288,1	
Минерални горива, мазива и сл.	73,7	78,3	163,6	225,0	165,3	314,3	202,9	323,1	397,8	619,2	758,9	975,7	1.419,3	811,1	50,3	59,7	83,3	64,1	257,4	197,5	215,1	229,4	324,8	966,8	
Животински и растителни масла	0,8	7,0	2,9	2,2	2,5	12,4	8,2	24,5	52,9	30,0	31,4	47,0	67,4	45,9	2,1	2,4	1,8	5,0	11,3	9,1	10,3	13,7	18,7	51,8	
Хемиски производи	70,2	73,4	90,8	100,7	133,1	181,1	172,2	254,9	281,0	334,0	364,5	490,2	614,1	569,4	53,1	81,3	89,8	157,6	381,8	151,2	165,2	177,6	168,6	662,6	
Производи класирани по материјали	398,1	552,7	682,8	853,8	1.513,2	1.602,8	771,5	333,2	740,8	950,5	1.121,0	1.509,2	1.862,9	1.214,0	188,5	249,2	265,8	286,5	989,9	259,6	359,1	307,5	448,0	1.374,2	
Машини транспортни уреди	80,6	92,6	109,9	118,7	151,6	186,4	153,3	434,2	504,5	563,1	688,8	1.046,3	1.442,4	1.215,2	26,1	36,4	43,0	47,2	152,8	234,8	275,8	296,0	284,3	1.090,8	
Разни готови производи	471,8	570,8	590,5	612,0	800,3	892,8	745,1	128,7	171,9	252,9	257,7	355,9	451,6	392,7	176,1	154,3	192,2	192,4	715,1	84,8	93,2	100,8	116,9	395,6	
Трансакции и неспомнатата стока	2,7	3,5	3,7	3,0	1,8	1,4	0,8	452,4	340,1	2,1	2,1	1,8	1,7	10,0	0,1	0,7	0,7	0,8	2,4	3,6	0,5	0,3	0,7	5,0	
Економска намена (стара класификација)																									
Производи за репродукција	669,2	816,2	1.110,4	1.398,9	2.086,1	2.444,1	1.369,3	1.492,5	1.904,7	2.099,0	2.453,5	3.427,8	4.452,7	2.907,5	374,6	474,5	524,0	576,2	1.949,3	678,1	846,7	837,7	1.084,2	3.446,6	
Средства за работа	22,3	30,6	39,9	51,5	76,6	133,9	125,8	285,9	312,8	348,5	421,4	643,7	939,1	839,7	18,2	26,8	29,6	30,9	105,5	136,4	143,8	153,3	190,9	624,4	
Стока за широка потрошувачка	674,5	827,7	891,2	964,7	1.235,6	1.412,6	1.213,3	525,2	711,8	783,2	875,3	1.207,5	1.489,2	1.319,9	273,9	280,2	334,2	358,7	1.247,0	299,4	344,5	358,2	372,6	1.374,7	
Непознато	0,9	1,3	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	2,3	2,1	2,1	1,7	1,6	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	0,4	0,3	0,7	4,9	

	ИЗВОЗ								УВОЗ								ИЗВОЗ				УВОЗ				
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010				2010						
	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно
Економски категории (нова класификација)																									
Храна и пијалочи (примарни), за индустриски потреби							5,9	8,0					52,4	36,6	1,3	1,8	2,3	1,7	7,2	9,2	9,7	8,6	12,0	39,6	
Храна и пијалочи (примарни), за употреба во домаќинствата						129,3	99,9						60,1	63,7	13,9	41,4	43,6	37,1	136,0	19,1	13,0	10,1	20,0	62,3	
Храна и пијалочи (преработени), за употреба во индустријата						8,7	8,2						132,7	93,6	2,2	2,4	2,3	3,6	10,5	22,9	25,5	25,0	36,0	109,4	
Храна и пијалочи (преработени), главно за употреба во домаќинствата						272,8	261,2						436,9	418,3	60,9	59,8	66,5	79,4	266,6	85,6	96,7	102,6	121,5	406,3	
Индустриски набавки, примарни						363,7	257,6						340,6	182,1	86,7	88,9	89,2	85,1	349,9	36,1	65,9	74,0	96,8	272,8	
Индустриски набавки, преработени						1.743,6	891,4						2.360,9	1.646,6	229,9	315,2	338,9	413,7	1.297,7	379,0	503,1	457,1	577,7	1.917,0	
Горива и мазива, примарни						0,4	1,2						925,1	481,6	0,2	1,1	0,1	0,4	1,8	125,7	133,7	128,6	206,3	594,3	
Горива и мазива, преработени, моторен бензин						69,4	44,1						1,4	20,9	12,3	11,2	15,3	10,0	48,7	3,0	5,1	9,5	9,1	26,7	
Горива и мазива, преработени						236,3	151,7						457,5	291,4	36,1	45,2	66,1	51,7	199,1	64,9	65,5	85,6	105,3	321,4	
Производи за инвестиции (освен транспортна опрема)						65,3	58,9						786,4	675,2	11,7	18,4	21,5	25,3	76,9	111,3	114,2	122,0	173,7	521,2	
Производи за инвестиции (освен транспортна опрема), делови и додатна опрема						33,6	43,3						190,4	181,5	15,3	15,6	16,4	21,5	68,8	33,8	41,5	56,8	49,0	181,0	
Патнички моторни автомобили						0,8	0,4						256,6	169,2	0,1	0,3	0,3	0,2	0,8	46,6	73,5	76,6	42,8	239,5	
Транспортна опрема, делови и додатна опрема, индустриска						2,5	4,0						166,4	160,3	0,8	2,1	1,9	0,7	5,5	32,4	34,6	37,2	19,1	123,3	
Транспортна опрема, делови и додатна опрема, неиндустриска						3,3	2,5						17,1	9,7	0,3	0,9	0,7	0,6	2,5	1,4	2,9	1,4	0,8	6,4	
Стока за широка потрошувачка(на др.место неспомнати), трајна						51,0	28,2						68,8	62,2	7,1	8,3	9,5	12,8	37,7	14,4	14,4	14,4	20,7	64,0	
Стока за широка потрошувачка(на др.место неспомнати), полутрајна						36,6	36,7						148,4	126,6	5,7	7,0	11,4	13,8	37,9	33,6	33,2	38,2	40,7	145,7	
Стока за широка потрошувачка(на др.место неспомнати), нетрајна						796,5	654,0						185,8	156,2	154,9	136,4	173,3	170,0	634,6	34,5	36,7	36,6	42,3	150,1	
Друга стока						168,2	156,3						291,4	286,9	37,4	35,4	39,5	55,4	167,7	65,8	70,3	70,2	80,4	286,6	
Нераспределено						2,6	0,8						2,1	0,1	0,1	0,2	0,7	0,5	1,6	1,0	0,6	0,3	0,2	2,1	
Вкупно						3.990,6	2.708,5						6.882,7	5.072,8	676,7	791,8	899,6	983,4	3.351,4	1.123,7	1.340,8	1.354,9	1.655,1	5.474,5	

Извор: Државен Завод за статистика на РМ

Надворешно-трговска размена на Република Македонија по сектори на СМТК и по економска намена

(во мил. УСД)

	ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ	УВОЗ
	2011					2011					2012	2012
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.1
ВКУПНО	978,2	1.186,1	1.172,8	1.118,3	4.455,4	1.653,7	1.785,5	1.802,6	1.765,4	7.007,3	920,1	1.486,8
СМТК												
Храна и живи животни	68,1	109,2	102,4	93,5	373,2	153,7	159,2	167,7	191,4	672,0	59,8	156,6
Пијалочи и тутун	44,8	47,7	66,4	76,1	235,0	10,6	19,8	21,3	17,1	68,9	58,3	18,5
Суровини освен гориво	67,0	78,8	77,9	64,6	288,4	76,6	90,5	96,1	102,7	365,9	59,3	65,9
Минерални горива, мазива и сл.	76,7	112,6	113,3	69,8	372,4	349,2	334,5	370,3	382,9	1.436,9	63,3	406,5
Животински и растителни масла	2,7	4,1	5,7	5,3	17,8	14,4	15,7	20,6	24,9	75,6	4,5	22,0
Хемиски производи	198,0	191,3	174,3	183,5	747,1	243,3	207,6	200,9	175,7	827,4	170,4	171,7
Производи класирани по материјали	266,7	342,7	310,6	311,5	1.231,5	461,7	517,5	497,9	473,3	1.950,3	233,8	335,2
Машини транспортни уреди	63,0	87,9	95,7	105,9	352,6	259,8	319,9	314,8	278,8	1.173,2	90,1	231,0
Разни готови производи	190,6	210,4	225,8	207,7	834,5	83,6	120,0	112,3	115,8	431,7	180,5	78,8
Трансакции и неспомната стока	0,6	1,4	0,4	0,5	2,8	0,9	0,8	0,8	2,8	5,3	0,1	0,5
Економска намена (стара класификација)												
Производи за репродукција	621,8	737,1	720,5	659,6	2.739,0	1.178,1	1.183,2	1.212,4	1.184,2	4.757,8		
Средства за работа	51,9	77,6	68,4	87,2	285,2	158,0	212,6	214,6	180,6	765,8		
Стока за широка потрошувачка	304,1	371,2	383,5	371,3	1.430,0	316,8	388,9	374,8	397,8	1.478,3		
Непознато	0,3	0,2	0,4	0,1	1,1	0,9	0,8	0,8	2,8	5,3		

	ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ	УВОЗ
	2011					2011					2012	2012
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.1
Економски категории (нова класификација)												
Храна и пијалочи (примарни), за индустриски потреби	1,7	1,7	4,3	1,6	9,2	15,1	10,6	12,3	19,0	57,1	1,3	20,9
Храна и пијалочи (примарни), за употреба во домаќинствата	22,8	50,4	45,4	32,9	151,5	22,3	16,3	12,5	22,1	73,2	13,7	20,2
Храна и пијалочи (преработени), за употреба во индустријата	2,5	2,6	3,1	2,8	11,1	32,7	25,8	35,9	38,5	132,9	2,2	34,1
Храна и пијалочи (преработени), главно за употреба во домаќинствата	58,5	82,0	77,5	83,7	301,7	95,7	123,9	131,7	134,9	486,3	72,0	100,9
Индустриски набавки, примарни	88,1	94,0	111,2	107,7	401,0	74,5	89,4	92,8	101,9	358,5	86,0	70,7
Индустриски набавки, преработени	449,6	523,9	485,2	478,2	1.936,9	671,4	685,2	670,3	610,0	2.636,9	389,3	462,3
Горива и мазива, примарни	0,2	0,2	0,0	0,5	1,0	228,8	146,4	149,6	155,2	680,0	0,7	166,2
Горива и мазива, преработени, моторен бензин	12,5	16,3	19,9	9,5	58,1	4,8	7,5	32,9	19,6	64,8	9,5	18,7
Горива и мазива, преработени	63,2	92,8	87,1	52,6	295,6	107,7	168,8	173,3	199,4	649,2	52,8	217,8
Производи за инвестиции (освен транспортна опрема)	25,5	47,4	41,2	55,6	169,8	127,7	165,2	150,2	147,7	590,9	50,8	106,9
Производи за инвестиции (освен транспортна опрема), делови и додатна опрема	23,4	25,6	24,4	29,0	102,5	50,3	59,4	60,3	56,5	226,4	23,8	47,7
Патнички моторни автомобили	0,2	0,1	0,3	0,1	0,7	48,6	51,2	47,8	41,3	189,0	0,2	33,3
Транспортна опрема, делови и додатна опрема, индустриска	0,8	0,8	1,2	1,9	4,7	25,6	34,7	53,3	24,4	138,1	1,4	34,9
Транспортна опрема, делови и додатна опрема, неиндустриска	0,7	0,8	0,5	0,3	2,3	1,1	3,2	1,2	0,5	6,0	0,7	1,5
Транспортна опрема, делови и додатна опрема	8,9	8,9	9,6	9,0	36,4	13,8	18,0	17,7	19,2	68,7	8,9	14,1
Стока за широка потрошувачка (на др.место неспомнати), трајна	6,5	9,2	12,1	13,8	41,7	26,1	45,6	36,9	39,2	147,9	6,2	27,7
Стока за широка потрошувачка (на др.место неспомнати), полутрајна	168,1	182,5	202,6	185,6	738,9	33,3	42,2	39,0	41,1	155,6	159,8	31,1
Стока за широка потрошувачка (на др.место неспомнати), нетрајна	44,7	46,7	46,7	53,1	191,3	73,4	91,0	84,0	88,2	336,6	40,7	77,2
Друга стока	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нераспределено	0,3	0,2	0,4	0,1	1,1	0,9	0,8	0,8	6,8	9,3	0,1	0,5
Вкупно	978,2	1.186,1	1.172,8	1.118,3	4.455,4	1.653,7	1.785,5	1.802,6	1.765,4	7.007,3	920,1	1.486,8

Извор: Државен Завод за статистика на РМ

Табела 25

Надворешно-трговска размена на Република Македонија по земји

(во мил. УСД)

	ИЗВОЗ							УВОЗ							ИЗВОЗ				УВОЗ						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010				2010						
	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	
ВКУПНО	1.367,0	1.675,9	2.042,3	2.415,2	3.398,3	3.990,6	2.708,5	2.306,4	2.931,6	3.232,8	3.752,3	5.280,6	6.882,7	5.072,8	676,7	791,8	899,6	983,4	3.351,4	1.123,7	1.340,8	1.354,9	1.655,1	5.474,5	
Србија и Црна Гора	275,0	347,6	459,7	559,6				212,8	243,7	264,2	283,4														
Србија					644,7	934,8	337,8						454,5	533,1	398,0	46,0	67,1	73,7	85,0	271,8	88,3	102,3	100,1	128,7	419,4
Црна Гора					28,0	39,0	24,9						1,4	1,2	1,8	4,9	8,3	7,0	7,2	27,4	0,2	0,3	0,4	0,6	1,4
Германија	279,4	317,2	364,2	381,2	501,8	564,9	455,9	304,8	368,2	336,1	372,3	533,1	652,9	521,7	139,2	148,8	178,0	246,4	712,4	118,0	157,7	164,5	173,4	613,5	
Грција	180,4	228,8	313,2	361,3	424,7	536,4	291,6	300,6	282,6	297,7	306,4	416,2	511,7	441,9	61,0	67,3	65,7	52,2	246,2	89,0	96,5	105,4	158,0	448,9	
Италија	95,4	134,6	169,8	238,5	349,9	321,4	218,3	123,1	168,8	194,1	228,3	313,3	390,2	368,5	49,1	56,6	63,8	65,8	235,4	72,1	91,9	77,1	94,1	335,2	
Бугарија	25,8	51,5	76,1	130,9	243,9	379,3	216,9	149,2	209,7	234,4	251,3	271,1	327,9	244,3	67,8	73,2	76,5	76,5	294,0	55,1	72,8	79,9	94,2	302,0	
Хрватска	66,2	80,2	81,1	124,7	165,1	230,5	152,7	63,5	65,8	75,3	79,0	110,8	137,8	118,4	31,2	29,1	30,6	32,9	123,7	23,8	27,3	29,8	32,4	113,3	
Белгија	9,7	15,2	34,6	83,9	178,1	109,2	36,1	16,7	22,1	27,3	27,0	32,4	42,1	33,7	27,0	18,7	16,5	18,6	80,8	8,2	6,8	8,0	8,4	31,5	
Босна и Херцеговина	23,8	33,2	50,5	65,8	89,0	104,8	86,7	11,8	16,3	23,6	26,5	34,9	52,6	46,5	15,7	22,7	21,2	25,3	85,0	9,4	11,9	13,9	13,9	49,1	
Холандија	47,3	47,3	44,6	56,5	73,1	70,6	61,7	49,6	57,1	53,3	60,1	75,3	94,1	71,0	14,4	15,8	17,5	22,7	70,4	13,7	16,8	13,8	24,3	68,7	
Турција	32,8	54,0	46,3	55,2	53,8	31,6	40,8	78,8	94,9	113,9	122,5	198,5	272,1	253,4	12,2	10,1	14,1	14,5	50,9	52,5	67,2	61,3	80,8	261,7	
Шпанија	21,3	23,0	14,0	50,4	173,0	77,0	38,8	24,6	31,0	32,4	51,9	52,1	55,6	49,0	9,7	30,1	16,8	17,0	73,7	11,7	14,7	13,3	20,7	60,4	
Словенија	21,3	27,2	31,8	41,4	69,1	65,1	34,3	139,1	140,3	128,0	129,6	156,1	203,4	190,9	9,2	15,9	23,4	20,6	69,1	37,8	35,3	45,0	47,0	165,1	
Албанија	17,4	23,6	27,5	40,7	73,1	107,0	84,0	4,0	6,3	9,1	11,7	19,7	35,7	24,1	16,6	16,1	18,5	21,1	72,4	2,7	7,1	7,4	5,8	22,9	
В.Британија	35,2	42,5	42,9	36,6	76,0	70,1	42,9	39,5	54,7	44,2	38,2	52,9	70,6	63,6	10,7	10,5	20,4	17,8	59,3	44,0	66,7	56,2	118,7	285,6	
Русија	13,7	19,7	21,4	25,6	23,6	32,7	22,5	179,0	271,0	425,2	569,7	638,2	932,0	495,1	4,0	6,4	6,1	10,3	26,7	128,4	130,5	145,2	148,5	552,5	
САД	72,8	72,1	44,4	22,4	52,7	11,2	9,5	56,6	48,0	45,2	40,3	78,5	101,6	110,8	2,0	3,3	2,4	6,6	14,2	24,2	23,4	31,8	23,2	102,6	
Шведска	5,6	5,7	8,3	19,4	15,2	9,4	9,5	20,2	25,1	20,1	29,6	55,0	53,5	31,6	2,3	3,1	3,4	4,3	13,2	4,5	12,8	7,0	9,5	33,8	
Австрија	7,7	8,5	9,0	15,0	20,0	22,5	19,1	56,2	68,9	69,2	80,5	102,7	119,9	100,3	6,3	10,3	9,2	11,1	37,0	17,5	23,4	26,0	27,3	94,2	
Романија	1,4	1,8	4,2	13,4	19,3	33,5	20,0	14,4	113,1	64,9	91,9	96,7	117,7	108,8	6,2	11,5	21,4	15,2	54,3	34,2	33,7	28,3	30,7	126,8	
Чешка	3,1	5,4	6,0	10,7	11,3	14,4	9,3	12,0	17,5	23,3	32,9	64,6	65,5	51,9	1,5	3,0	5,8	5,0	15,3	12,3	11,6	13,3	14,2	51,3	
Франција	54,7	77,3	19,9	10,3	16,1	24,3	12,6	51,5	67,5	61,0	66,6	90,8	124,7	91,8	3,7	2,8	3,4	4,1	13,9	18,1	22,2	22,7	22,1	85,0	
Швајцарија	19,3	6,4	7,5	10,2	10,8	16,2	17,4	27,2	45,7	63,9	59,2	114,7	292,8	124,3	3,6	4,5	5,0	5,6	18,8	21,4	19,5	19,4	39,1	99,4	
Унгарија	2,8	2,2	2,7	6,5	6,7	7,2	3,8	29,1	31,0	36,3	37,6	55,2	80,6	50,9	2,0	1,5	2,2	3,0	8,6	12,2	11,2	12,5	11,7	47,6	
Полска	0,5	2,6	4,0	6,4	11,2	16,8	8,1	26,4	78,3	94,6	117,8	162,7	265,3	83,2	2,4	3,9	10,1	7,8	24,2	12,8	14,7	20,9	21,4	69,8	
Кипар	0,5	4,8	5,5	4,5	3,0	5,5	0,2	4,1	4,7	3,5	1,5	1,9	4,0	1,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,6	0,2	0,2	0,1	0,2	0,7	
Австралија	2,5	2,5	1,7	2,3	3,6	3,3	3,9	6,7	2,7	4,3	1,8	3,4	3,3	3,1	0,9	0,8	0,7	1,4	3,7	0,6	0,7	0,5	0,7	2,4	
Украина	1,8	2,2	2,0	1,8	2,0	3,0	10,1	88,0	74,1	72,1	105,7	104,4	203,0	84,5	0,3	5,1	5,7	10,2	21,3	25,5	35,5	22,0	34,6	117,6	
Кореја	0,1	2,0	1,4	1,7	0,0	0,3	4,6	14,0	23,4	33,7	41,4	55,1	57,7	38,6	0,8	0,2	0,4	0,4	1,8	8,6	11,0	11,4	12,5	43,4	
Кина	14,6	1,4	9,9	1,5	0,6	1,6	3,2	48,3	82,0	115,3	138,6	245,6	315,6	290,1	18,4	15,5	23,2	32,0	89,2	65,9	66,8	70,2	85,9	288,8	
Данска	3,3	2,3	2,8	1,6	3,7	13,8	2,2	11,3	14,8	14,3	16,9	19,5	22,5	19,5	0,8	0,8	1,0	2,0	4,6	4,5	5,9	5,0	5,3	20,7	
Јапонија	5,8	2,7	8,4	1,2	0,7	1,3	3,2	19,3	24,4	22,8	26,9	41,2	58,1	54,6	0,0	0,3	0,1	0,4	0,9	8,5	10,8	11,9	14,1	45,4	
Канада	0,5	1,1	1,1	1,0	1,8	1,3	1,4	4,0	8,6	22,3	35,5	15,8	17,4	23,2	0,4	0,4	0,5	0,8	2,0	4,4	3,3	3,5	4,3	15,5	
Белорусија	0,1	0,2	0,5	0,9	2,6	3,1	0,7	0,6	0,2	0,2	0,2	0,4	1,5	1,1	0,2	1,7	0,9	0,2	3,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,7	
Хонг Конг	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,1	0,4	2,4	3,0	2,6	1,7	13,9	16,1	2,5	0,1	0,2	0,2	0,1	0,6	0,7	0,9	0,5	0,8	2,9	
Лихтенштајн	0,0	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,7	0,4	0,6	0,2	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Аргентина	0,0	0,3	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	9,9	8,7	10,1	13,4	14,8	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	3,3	3,5	3,9	14,8	
Боливија	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Бразил	0,0	0,0	0,9	0,0	0,1	0,0	0,0	23,3	41,1	37,7	38,2	75,4	121,7	62,3	0,0	0,0	0,9	0,1	1,0	15,7	16,4	14,4	13,8	60,3	

Извор: Државен Завод за статистика на РМ

Надворешно-трговска размена на Република Македонија по земји

(во мил. УСД)

	ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ	УВОЗ
	2011					2011					2012	2012
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.1
ВКУПНО	978,2	1.186,1	1.172,8	1.118,3	4.455,4	1.653,7	1.785,5	1.802,6	1.765,4	7.007,3	920,1	1.486,8
Србија и Црна Гора												
Србија	57,8	99,0	83,0	93,5	333,4	111,6	125,5	123,3	137,5	497,9	54,7	116,1
Црна Гора	6,0	10,0	10,1	8,2	34,2	0,2	0,4	0,7	0,7	2,1	6,1	0,3
Германија	301,1	329,8	297,0	314,0	1.241,9	171,2	194,8	183,6	179,4	728,9	297,5	141,3
Грција	43,7	59,2	58,7	53,7	215,2	102,2	158,6	135,7	169,8	566,3	39,2	155,8
Италија	57,3	78,5	82,5	71,5	289,7	70,9	133,8	115,7	98,4	418,8	60,7	77,8
Бугарија	72,4	85,1	77,7	72,6	307,7	96,2	117,5	131,7	112,3	457,7	63,9	97,0
Хрватска	37,1	39,6	33,4	29,5	139,6	27,2	35,9	36,5	33,5	133,1	23,3	24,9
Белгија	19,5	7,0	18,0	18,0	62,5	11,1	9,0	10,4	8,7	39,3	10,2	10,2
Босна и Херцеговина	17,1	27,0	24,7	24,3	93,1	16,6	25,1	27,2	21,3	90,1	16,8	10,9
Холандија	20,9	23,8	23,8	19,0	87,5	15,4	18,2	18,1	17,1	68,8	18,2	16,4
Турција	19,7	18,0	17,4	18,3	73,3	72,2	94,8	83,4	93,4	343,9	11,0	58,8
Шпанија	16,1	18,5	12,7	19,0	66,4	10,9	20,6	13,5	17,9	62,9	8,8	15,5
Словенија	22,6	26,5	23,1	16,0	88,2	39,8	50,3	50,8	44,5	185,4	15,8	34,4
Албанија	18,1	22,3	25,0	21,6	87,1	5,7	11,0	12,6	10,1	39,5	14,6	2,8
В.Британија	12,5	11,8	15,2	14,8	54,2	222,8	130,3	140,8	97,1	591,0	13,4	99,7
Русија	12,6	9,9	8,2	8,9	39,6	210,2	159,9	150,1	163,4	683,7	4,4	163,0
САД	8,4	4,9	5,6	17,1	36,0	16,3	17,0	22,7	32,7	88,7	12,8	14,1
Шведска	2,7	4,5	5,4	4,9	17,4	7,8	8,9	8,4	7,1	32,2	2,3	5,7
Австрија	8,8	10,6	10,6	8,2	38,3	25,4	36,8	34,7	36,1	133,1	12,8	26,9
Романија	9,4	13,4	13,4	10,1	46,2	32,3	20,0	24,7	17,3	94,3	10,4	28,0
Чешка	2,9	8,7	7,0	4,1	22,7	13,2	14,5	15,5	17,4	60,5	7,5	21,8
Франција	3,7	4,4	4,4	8,0	20,5	23,3	26,4	38,6	37,5	125,8	3,9	17,8
Швајцарија	6,2	9,6	8,3	7,4	31,5	40,9	39,6	41,7	49,8	172,0	7,4	45,3
Унгарија	1,7	2,0	2,7	2,0	8,4	10,0	12,1	13,3	14,2	49,7	3,3	13,8
Полска	4,9	9,2	5,9	5,4	25,3	18,9	21,3	20,7	21,1	82,1	3,9	16,0
Кипар	0,3	0,1	0,1	0,1	0,6	0,1	0,3	0,2	0,1	0,8	3,9	0,2
Австралија	1,1	0,9	1,1	1,8	4,9	0,4	1,8	1,6	0,7	4,5	0,8	0,5
Украина	26,7	24,7	31,7	12,8	95,8	48,2	35,2	53,3	20,9	157,6	5,1	26,5
Кореја	0,5	0,3	3,9	14,8	19,4	8,8	11,7	13,1	12,2	45,8	21,4	5,4
Кина	15,4	33,1	38,9	40,0	127,5	70,8	90,4	94,5	99,0	354,7	38,0	94,0
Данска	3,3	3,1	1,6	3,9	11,9	5,2	5,5	5,1	5,9	21,6	1,5	5,3
Јапонија	0,1	0,7	0,2	0,1	1,1	13,2	12,9	11,2	14,7	52,0	0,2	12,3
Канада	0,5	0,6	0,5	2,2	3,8	5,1	5,1	5,8	5,8	21,8	0,9	5,7
Белорусија	0,9	2,8	1,1	0,2	5,1	0,1	0,8	1,0	0,4	2,3	0,7	0,5
Хонг Конг	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	0,7	0,7	0,6	0,8	2,9	0,2	0,5
Лихтенштајн	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Аргентина	2,1	1,1	0,2	1,4	4,7	2,8	3,7	4,0	4,7	15,3	1,0	3,1
Боливија	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Бразил	0,0	0,1	1,5	0,2	1,9	16,7	10,8	21,4	18,5	67,4	0,3	18,1

Извор: Државен Завод за статистика на РМ

Табела 26
Состојба на директни инвестиции во Република
Македонија - по земји - 1997-2010

во милиони евра

Земји	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Авганистан	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00
Албанија	0,03	0,02	0,01	0,01	0,03	0,01	0,11	0,02	0,60	0,06	2,06	0,18	2,04	0,16
Азербејџан														
Австралија	-0,08	-0,06	0,15	0,06	0,29	0,08	0,33	0,06	0,44	0,04	1,82	0,16	2,11	0,16
Австрија	17,56	12,43	30,15	11,15	39,47	10,97	32,99	5,69	36,78	3,54	37,69	3,25	42,82	3,31
Бахамски Острови									0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Барбадос														
Белгија	0,07	0,05	0,08	0,03	0,04	0,01	0,07	0,01	0,42	0,04	0,50	0,04	1,25	0,10
Бермуди														
Босна и Херцеговина	1,57	1,11	2,94	1,09	2,81	0,78	2,72	0,47	2,40	0,23	2,42	0,21	2,36	0,18
Белизе														
Британски Девствени Острови	0,07	0,05	0,15	0,05	0,49	0,14	1,41	0,24	3,86	0,37	7,00	0,60	11,33	0,88
Бугарија	2,58	1,83	3,35	1,24	2,90	0,81	3,55	0,61	6,57	0,63	11,68	1,01	23,28	1,80
Белорусија														
Канада	0,01	0,01	0,01	0,00	0,05	0,01	0,28	0,05	0,08	0,01	0,10	0,01	0,28	0,02
Кајмански Острови	0,07	0,05	0,06	0,02	0,10	0,03								
Централно Афричка Република														
Шри Ланка														
Кина	0,01	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,04	0,01	0,04	0,00	0,06	0,01	0,22	0,02
Тајван							2,77	0,48	4,21	0,41	3,48	0,30	3,28	0,25
Кукови Острови														
Костарика														
Хрватска	5,77	4,09	6,40	2,37	7,58	2,10	8,18	1,41	10,33	0,99	12,33	1,06	10,92	0,85
Куба														
Кипар	1,18	0,83	77,11	28,52	92,76	25,77	117,87	20,32	138,70	13,35	141,58	12,20	141,07	10,92
Чешка	0,01	0,01	0,07	0,02	0,10	0,03	0,13	0,02	0,14	0,01	0,18	0,02	0,22	0,02
Данска	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01	0,09	0,02	0,10	0,01	0,10	0,01	0,08	0,01
Доминиканска Република														
Ел Салвадор														
Естонија														
Финска														
Франција	0,23	0,16	0,35	0,13	0,42	0,12	7,99	1,38	5,89	0,57	10,75	0,93	15,18	1,17
Грузија														
Германија	9,33	6,61	14,12	5,22	15,92	4,42	50,18	8,65	54,57	5,25	52,47	4,52	57,26	4,43
Гибралтар	0,31	0,22	0,40	0,15	0,49	0,14	0,88	0,15	0,78	0,08	1,01	0,09	0,35	0,03
Грција	9,74	6,89	12,77	4,72	20,48	5,69	105,28	18,15	174,21	16,76	213,02	18,35	223,02	17,26
Хонг Конг					0,29	0,08	0,32	0,06						
Унгарија	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,00	0,01	0,00	300,58	28,93	300,10	25,86	313,37	24,25
Исланд	0,89	0,63	0,12	0,04	0,06	0,02	0,05	0,01	0,04	0,00				
Индија							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Иран	0,08	0,06	0,09	0,03	0,10	0,03	0,03	0,01	0,05	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00
Ирак	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,05	0,00
Ирска	0,00	0,00	-0,05	-0,02	-0,06	-0,02	0,13	0,02	0,65	0,06				
Израел			0,15	0,06	0,10	0,03	0,11	0,02						
Италија	9,87	6,99	10,96	4,05	11,44	3,18	11,41	1,97	13,88	1,34	16,50	1,42	14,97	1,16
Јапонија							0,01	0,00	0,01	0,00				

**Состојба на директни инвестиции во Република
Македонија - по земји - 1997-2010**

во милиони евра

Земји	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Џонстон Остров														
Јордан	0,03	0,02	0,04	0,01	0,05	0,01	0,06	0,01	0,02	0,00	0,02	0,00		
Кореја, Република														
Либиан														
Либија					0,00	0,00	0,00	0,00						
Лихтенштајн	0,18	0,12	3,77	1,40	10,24	2,85	4,76	0,82	6,49	0,62	4,07	0,35	22,00	1,70
Литванија														
Луксембург	0,20	0,14	1,80	0,66	1,88	0,52	2,28	0,39	2,33	0,22	2,30	0,20	2,24	0,17
Малезија													0,00	0,00
Малта									0,01	0,00	0,03	0,00	-0,03	0,00
Маврициус														
Мексико			-0,91	-0,34	0,15	0,04								
Молдавија														
Црна Гора														
Холандија	1,43	1,01	4,63	1,71	10,23	2,84	14,70	2,53	15,59	1,50	61,06	5,26	69,72	5,40
Холандски Антили														
Нигерија	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,00								
Норвешка					0,02	0,01	0,02	0,00	0,07	0,01	0,05	0,00	0,03	0,00
Маршалски Острови	1,25	0,89	0,65	0,24	0,67	0,19	0,11	0,02	0,21	0,02	0,19	0,02	0,25	0,02
Пакистан	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00
Панама	2,00	1,42	2,91	1,08	3,10	0,86	3,52	0,61	12,93	1,24	13,30	1,15	13,34	1,03
Полска			0,00	0,00	0,09	0,02	0,04	0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,05	0,00
Португалија														
Романија							0,12	0,02	0,14	0,01	0,33	0,03	0,33	0,03
Русија	3,52	2,50	5,47	2,02	2,51	0,70	0,01	0,00	0,01	0,00	1,29	0,11	1,31	0,10
Сент Ките и Невис														
Сент Винсент и Гренадин														
Сан Марино											0,79	0,07	0,67	0,05
Саудиска Арабија														
Србија														
Сејшелски Острови							0,05	0,01	0,06	0,01	0,09	0,01	-0,12	-0,01
Сингапур														
Словачка	0,06	0,04	0,06	0,02	0,07	0,02	0,08	0,01	0,02	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
Словенија	16,41	11,62	21,18	7,84	43,70	12,14	56,16	9,68	58,83	5,66	66,41	5,72	84,74	6,56
Јужна Африка													0,01	0,00
Шпанија							-0,01	0,00	0,03	0,00	0,02	0,00	-0,04	0,00
Шведска	1,40	0,99	1,63	0,60	1,72	0,48	2,21	0,38	1,10	0,11	2,34	0,20	1,96	0,15
Швајцарија	32,14	22,76	40,85	15,11	45,83	12,73	61,48	10,60	79,20	7,62	85,15	7,34	101,85	7,88
Сирија	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,09	0,01	0,18	0,02	0,15	0,01
Обединети Арапски Емирати							0,01	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00
Турција	0,70	0,50	1,15	0,42	14,24	3,96	16,12	2,78	16,23	1,56	17,98	1,55	18,86	1,46
Украина	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,18	0,01
Египет														
Велика Британија	5,27	3,73	5,85	2,17	4,19	1,16	30,17	5,20	19,03	1,83	12,75	1,10	23,13	1,79
Џерси														
Човечки остров														
САД	1,40	0,99	2,37	0,88	4,14	1,15	12,54	2,16	33,96	3,27	41,27	3,56	42,24	3,27
Девствени Острови на Обединетите Држави	0,00	0,00	0,00	0,00					0,17	0,02	0,22	0,02	0,48	0,04
Узбекистан													0,00	0,00
Србија и Црна Гора	15,86	11,23	19,43	7,19	21,12	5,87	19,28	3,32	29,65	2,85	26,68	2,30	29,13	2,25
Меѓународна финасиска корпорација														
Европска банка за реконструкција и развој							9,332555	1,61	7,576185	0,73	9,193529	0,79	14,13	1,09
Банка за развој на Централно африкански земји														
Северноатланска алијанса за соработка														
ВКУПНО	141,2234	100,00	270,369	100,00	359,901	100,00	580,052	100,00	1039,1534	100,00	1160,7074	100,00	1.292,14	100,00

Табела 26
Состојба на директни инвестиции во Република
Македонија - по земји - 1997-2010

во милиони евра

Земји	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Авганистан	0,01	0,00	0,02	0,00	0,02	0,00	0,03	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,01	0,00
Албанија	4,42	0,27	3,57	0,20	11,60	0,55	16,63	0,65	23,90	0,81	27,90	0,89	35,68	1,06
Азербејџан													4,02	0,12
Австралија	2,10	0,13	2,08	0,12	2,32	0,11	1,96	0,08	2,40	0,08	2,36	0,08	2,41	0,07
Австрија	62,29	3,87	57,72	3,26	219,41	10,46	238,29	9,36	334,58	11,27	362,58	11,54	371,88	11,10
Бахамски Острови	0,00	0,00			0,00	0,00								
Барбадос							0,41	0,02						
Белгија	1,31	0,08	1,28	0,07	0,89	0,04	1,28	0,05	1,17	0,04	1,20	0,04	1,17	0,03
Бермуди					0,00	0,00	0,06	0,00	0,11	0,00	0,13	0,00	0,23	0,01
Босна и Херцеговина	0,70	0,04	0,20	0,01	1,00	0,05	1,32	0,05	1,82	0,06	2,54	0,08	3,39	0,10
Белизе					0,00	0,00					0,01	0,00	0,03	0,00
Британски Девствени Острови	8,72	0,54	11,80	0,67	15,85	0,76	29,44	1,16	51,31	1,73	58,11	1,85	66,98	2,00
Бугарија	24,33	1,51	27,36	1,55	42,79	2,04	62,49	2,46	86,50	2,91	92,29	2,94	116,19	3,47
Белорусија	0,01	0,00	0,01	0,00										
Канада	0,41	0,03	0,47	0,03	1,06	0,05	2,33	0,09	3,16	0,11	2,85	0,09	4,13	0,12
Кајмански Острови									-1,00	-0,03	-1,00	-0,03	-1,31	-0,04
Централно Афричка Република							0,02	0,00						
Шри Ланка							0,05	0,00						
Кина	0,93	0,06	1,08	0,06	1,41	0,07	1,51	0,06	1,30	0,04	0,95	0,03	1,01	0,03
Тајван	2,55	0,16	0,77	0,04	2,16	0,10	1,57	0,06	0,77	0,03	0,77	0,02		
Кукови Острови							1,17	0,05			1,29	0,04		
Костарика									0,19	0,01	0,19	0,01	0,26	0,01
Хрватска	15,74	0,98	20,34	1,15	30,59	1,46	44,27	1,74	53,23	1,79	55,54	1,77	72,27	2,16
Куба									0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кипар	150,53	9,35	160,81	9,09	182,23	8,68	20,53	0,81	34,90	1,18	47,93	1,53	45,69	1,36
Чешка	0,26	0,02	0,27	0,02	0,29	0,01	7,51	0,30	0,49	0,02	0,51	0,02	2,85	0,09
Данска	0,07	0,00			0,54	0,03	1,24	0,05	1,27	0,04	1,45	0,05	1,90	0,06
Доминиканска Република			-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Ел Салвадор							0,00	0,00						
Естонија									0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Финска														
Франција	19,58	1,22	1,47	0,08	0,29	0,01	10,51	0,41	13,04	0,44	26,15	0,83	129,68	3,87
Грузија							0,00	0,00						0,00
Германија	70,57	4,38	64,07	3,62	64,08	3,05	85,91	3,38	66,23	2,23	61,98	1,97	71,37	2,13
Гибралтар	0,44	0,03	0,51	0,03	0,70	0,03	0,79	0,03						0,00
Грција	264,10	16,40	279,21	15,78	320,40	15,27	387,14	15,21	450,70	15,18	380,31	12,11	431,55	12,88
Хонг Конг									0,04	0,00	0,05	0,00	0,04	0,00
Унгарија	354,40	22,01	350,01	19,79	350,35	16,69	421,25	16,55	410,56	13,83	388,75	12,38	346,77	10,35
Исланд							8,14	0,32	12,15	0,41	11,62	0,37	3,26	0,10
Индија	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00
Иран	0,08	0,01	0,04	0,00	0,03	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,03	0,00	0,04	0,00
Ирак	0,02	0,00	0,00	0,00	0,04	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ирска							0,03	0,00	0,01	0,00	0,40	0,01	0,41	0,01
Израел					0,01	0,00	4,27	0,17	4,11	0,14	3,99	0,13	4,39	0,13
Италија	32,09	1,99	37,69	2,13	44,39	2,12	46,50	1,83	55,54	1,87	55,85	1,78	58,50	1,75
Јапонија							-0,17	-0,01						

**Состојба на директни инвестиции во Република
Македонија - по земји - 1997-2010**

во милиони евра

Земји	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Џонстон Остров					0,02	0,00								
Јордан									0,00	0,00			0,00	0,00
Кореја, Република													0,03	0,00
Либап			0,01	0,00					0,00	0,00	0,31	0,01	0,41	0,01
Либија														
Лихтенштајн	1,48	0,09	2,46	0,14	6,70	0,32	1,57	0,06	2,05	0,07	1,65	0,05	18,09	0,54
Литванија														0,00
Луксембург	10,83	0,67	15,16	0,86	25,42	1,21	71,85	2,82	69,14	2,33	62,03	1,97	16,10	0,48
Малезија	0,00	0,00												
Малта	-0,12	-0,01	-0,18	-0,01	-0,13	-0,01	-0,05	0,00	0,06	0,00	-0,03	0,00	-0,02	0,00
Маврициус							0,01	0,00	0,01	0,00	0,06	0,00	0,06	0,00
Мексико														
Молдавија			-0,05	0,00	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,11	0,00	0,09	0,00	0,06	0,00
Црна Гора							0,18	0,01	0,24	0,01	0,22	0,01	2,48	0,07
Холандија	103,23	6,41	213,35	12,06	211,99	10,10	431,31	16,95	435,57	14,67	523,56	16,67	554,43	16,55
Холандски Антили	98,87	6,14	69,52	3,93	54,71	2,61	17,96	0,71	0,01	0,00	0,11	0,00	0,61	0,02
Нигерија									0,01	0,00				
Норвешка	-0,08	-0,01					0,41	0,02	0,85	0,03	1,02	0,03	0,83	0,02
Маршалски Острови	0,28	0,02	0,02	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Пакистан	-0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,55	-0,02	-0,32	-0,01	0,00	0,00	0,01	0,00
Панама	2,98	0,19	3,24	0,18	4,13	0,20	8,64	0,34	11,12	0,37	10,58	0,34	11,70	0,35
Полска	0,06	0,00	0,12	0,01	0,53	0,03	0,48	0,02	0,50	0,02	0,41	0,01	0,40	0,01
Португалија					1,81	0,09	2,24	0,09	2,28	0,08	1,58	0,05	1,54	0,05
Романија	0,47	0,03	0,43	0,02	0,05	0,00	0,45	0,02	-0,26	-0,01	0,87	0,03	1,78	0,05
Русија	1,38	0,09	1,34	0,08	1,35	0,06	1,52	0,06	1,32	0,04	1,22	0,04	4,93	0,15
Сент Ките и Невис							2,97	0,12	2,94	0,10	2,97	0,09	2,92	0,09
Сент Винсент и Гренадин			36,09	2,04	17,55	0,84	19,35	0,76	62,14	2,09	48,02	1,53	94,59	2,82
Сан Марино	0,70	0,04	0,76	0,04	0,88	0,04	2,39	0,09	2,40	0,08				
Саудиска Арабија									0,03	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00
Србија							66,33	2,61	62,31	2,10	83,72	2,67	84,53	2,52
Сејшелски Острови	2,06	0,13	-0,01	0,00	0,08	0,00	0,11	0,00	0,01	0,00	2,52	0,08	-0,15	0,00
Сингапур			0,02	0,00			2,00	0,08					0,00	0,00
Словачка	0,07	0,00	0,18	0,01	0,00	0,00	0,07	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00
Словенија	101,85	6,33	106,79	6,04	126,71	6,04	165,84	6,52	262,78	8,85	391,21	12,45	415,73	12,41
Јужна Африка	0,01	0,00												
Шпанија	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	-0,20	-0,01	-0,13	0,00	-0,86	-0,03	0,17	0,00
Шведска	2,51	0,16	2,47	0,14	2,57	0,12	2,70	0,11	-1,76	-0,06	3,56	0,11	5,11	0,15
Швајцарија	143,90	8,94	164,20	9,28	150,78	7,18	166,82	6,55	200,73	6,76	202,07	6,43	152,26	4,54
Сирија	0,15	0,01	0,15	0,01										
Обединети Арапски Емирати	0,06	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Турција	26,49	1,65	25,06	1,42	27,72	1,32	34,91	1,37	42,98	1,45	49,74	1,58	47,96	1,43
Украина	0,64	0,04	3,55	0,20	3,28	0,16	1,89	0,07	0,89	0,03	0,65	0,02	-14,03	-0,42
Египет													0,00	0,00
Велика Британија	27,66	1,72	26,37	1,49	53,36	2,54	80,60	3,17	114,83	3,87	76,73	2,44	110,87	3,31
Џерси									0,45	0,02				
Човечки остров														
САД	25,62	1,59	29,84	1,69	45,32	2,16	35,88	1,41	47,79	1,61	48,78	1,55	35,94	1,07
Девствени Острови на Обединетите Држави	0,83	0,05	0,86	0,05	1,24	0,06	7,56	0,30	6,99	0,24	6,54	0,21	5,65	0,17
Узбекистан	0,00	0,00			-0,09	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Србија и Црна Гора	29,50	1,83	32,83	1,86	53,77	2,56								
Меѓународна финасиска корпорација														
Европска банка за реконструкција и развој	13,17	0,82	13,60	0,77	15,43	0,74	21,64	0,85	30,76	1,04	36,52	1,16	20,87	0,62
Банка за развој на Централно африкански земји					0,01	0,00								
Северноатланска алијанса за соработка					0,94	0,04	1,72	0,07						
ВКУПНО	1.610,22	100,00	1.768,97	100,00	2.098,57	100,00	2.545,17	100,00	2.968,75	100,00	3.141,38	100,00	3.350,69	100,00

Табела 27

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија-по дејности, 2009-2010/1

во милиони евра

Дејности	2009		2010	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	16,35	0,52	26,97	0,80
РУДАРСТВО И ЕКСТРАКЦИЈА	89,32	2,84	133,64	3,99
Екстракција на сурова нафта, природен гас и услужни активности за поддршка на рударство	1,19	0,04	2,13	0,06
ПРОИЗВОДСТВО	953,40	30,35	1.044,46	31,17
Производство на прехранбени производи, пијалоци и тутун	249,75	7,95	262,75	7,84
ВКУПНО текстилна&дрвна дејност	52,21	1,66	60,47	1,80
Текстил и текстилни производи	37,29	1,19	43,52	1,30
Производ. на дрво, издавачка и печатарска дејност	14,92	0,47	16,96	0,51
ВКУПНО нафта, хемикалии, фармацевтски производи, гума и пластични производи	125,52	4,00	130,84	3,90
Јаглен и рафинирани нафтени производи	71,04	2,26	73,19	2,18
Производство на хемикалии и хемиски производи	29,35	0,93	30,70	0,92
Гума и пластични производи	5,20	0,17	5,59	0,17
ВКУПНО метални и машински производи	336,98	10,73	332,62	9,93
Основни метали и металните производи	330,98	10,54	327,36	9,77
Компјутер, електронски и оптички производи	0,04	0,00	0,05	0,00
Машини и опрема н.е.ц.	5,95	0,19	5,21	0,16
ВКУПНО возила, опрема и други транспортни средства	88,41	2,81	164,09	4,90
Моторни возила, приколки и полуприколки	79,08	2,52	151,67	4,53
Останати транспортни средства	9,33	0,30	12,42	0,37
Вкупно останато производство	97,31	3,10	90,70	2,71
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И НАБАВКА НА КЛИМА	228,30	7,27	225,80	6,74
ВОДОСНАБДУВАЊЕ, КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И РАБОТИ НА ПОСРЕДУВАЊЕ	1,35	0,04	-0,32	-0,01
Колектори, третман и снабдување со вода				
Хигиена, управување со отпадот, работи на посредување	0,65	0,02	-0,23	-0,01
ГРАДЕЖНИШТВО	128,99	4,11	152,95	4,56
ВКУПНО УСЛУГИ	1.722,36	54,83	1.725,07	51,48
ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И МАЛО; ПОПРАВКА НА МОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	372,02	11,84	378,26	11,29
Трговија на големо и мало и поправка на моторни возила и мотоцикли	40,54	1,29	39,82	1,19
Трговијата на големо, со исклучок на моторни возила и мотоцикли	207,94	6,62	210,86	6,29
Трговијата на мало, со и склучок на моторни возила и мотоцикли	123,54	3,93	127,58	3,81
ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	17,71	0,56	21,02	0,63
ВКУПНО транспорт и складирање	15,46	0,49	19,34	0,58
Копнен транспорт; транспорт преку цевководи	8,81	0,28	9,88	0,29
Воден транспорт				
Воздушен транспорт	1,86	0,06	-0,73	-0,02
Магазинско складирање и помошни активности за транспорт	4,80	0,15	9,28	0,28
Поштенски и курирски активности	2,25	0,07	1,67	0,05
СМЕСТУВАЊЕ И ПОСЛУЖУВАЊЕ	47,66	1,52	53,64	1,60

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија-по дејности, 2009-2010/1

во милиони евра

Дејности	2009		2010	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	188,99	6,02	200,22	5,98
Филмска дејност, видео, телевизиска програма и други забавни активности	2,38	0,08	0,94	0,03
Телекомуникации	169,78	5,40	179,88	5,37
Други информациона и комуникациски активности	16,83	0,54	19,44	0,58
ФИНАНСИКИ И ОСИГУРИТЕЛНИ АКТИВНОСТИ	910,96	29,00	895,46	26,72
Финансиско посредување, освен осигурување на пензиски фондови:	842,72	26,83	827,51	24,70
Активности на холдинг компании	440,33	14,02	402,81	12,02
Осигурување, реосигурување и пензиски фондови, освен задолжителна социјална заштита	62,77	2,00	62,31	1,86
Останати финансиски активности	5,47	0,17	5,64	0,17
АКТИВНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ	66,49	2,12	63,42	1,89
ПРОФЕСИОНАЛНИ НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ АКТИВНОСТИ	34,05	1,08	36,87	1,10
Правни и сметководствени работи	1,77	0,06	2,14	0,06
Правни работи	1,30	0,04	1,44	0,04
Сметководствени, книговодствени и ревизорски дејности; даночно советување	0,47	0,01	0,70	0,02
Активности на дирекцијата, менаџмент и консултантски услуги	5,78	0,18	7,51	0,22
Активности на менаџментот	0,04	0,00	0,00	0,00
Деловни и управувачки консултантски услуги	5,74	0,18	7,51	0,22
Архитектонски и инженерски активности и соодветни технички анализи	15,56	0,50	15,21	0,45
Научно истражување и развој	0,01	0,00		
Рекламирање и истражување на пазарот	9,85	0,31	10,58	0,32
Реклама	6,86	0,22	7,13	0,21
Испитување на пазарот и јавното мислење	2,98	0,09	3,45	0,10
Останати професионални, научни и технички активности	1,09	0,03	1,43	0,04
АДМИНИСТРАТИВНИ ПОМОШНИ АКТИВНОСТИ	32,56	1,04	39,42	1,18
Изнајмување и лизинг активности	16,24	0,52	20,22	0,60
Останати административни помошни активности	16,32	0,52	19,20	0,57
ОБРАЗОВАНИЕ	1,59	0,05	1,59	0,05
ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	4,16	0,13	2,00	0,06
РЕКРЕАТИВНИ, КУЛТУРНИ И ЗАБАВНИ АКТИВНОСТИ	42,99	1,37	29,81	0,89
Креативни, културни и забавни активности	0,13	0,00	0,15	0,00
Библиотеките, архивите, музеите и други културни активности				
Спортски и други рекреативни активности; коцкање и обложување	42,86	1,36	29,66	0,89
ОСТАНАТИ УСЛУГИ	2,94	0,09	3,35	0,10
Дејности на организацијата врз основа на зачленување	0,03	0,00	0,00	0,00
Поправка на компјутери и лични и стоки за домаќинство	2,91	0,09	3,36	0,10
Не алоцирани	1,31	0,04	42,11	1,26
СУБ-ТОТАЛ	3.140,06	99,96	3.308,58	98,74
Приватни купувања и купопродажба на недвижен имот				
ВКУПНО	3.141,38	100,00	3.350,69	100,00

1/ претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија

Табела 28

Меѓународна инвестициска позиција: надворешни средства и обврски

(во милиони долари)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Девизни средства	855,95	888,02	1.211,95	1.724,01	2.055,55	1.917,38	1.958,47	1.968,79
Валутни и депозити	768,61	863,28	1.177,39	1.514,40	1.322,23	345,05	665,53	462,27
Со монетарни власти	705,98	685,16	1.073,79	913,94	1.064,78	129,90	665,53	462,27
Со банки	62,63	178,12	103,60	600,46	257,45	215,15		
Хартии од вредност	87,34	24,74	34,56	209,61	733,32	1.572,34	1.292,94	1.506,52
Акции								
Обврзници и записи	87,34	24,74	34,56	209,61	733,32	1.572,34	1.292,94	1.506,52
Инструменти на Пазар на пари								
Финансиски деривати, нето								
Останати побарувања								
Обврски	3.867,52	4.673,33	4.804,17	5.741,15	7.475,31	8.069,03	8.919,06	8.859,94
Директни инвестиции во земјата	1.614,65	2.190,55	2.086,86	2.763,82	3.739,36	4.185,34	4.504,11	4.449,71
Акционерски капитал и реинвестирани добивки	1.477,00	1.858,46	1.863,48	2.454,03	3.271,35	3.393,98	3.557,64	3.509,50
Побарувања од директните инвеститори (-)								
Обврски кон директните инвеститори	1.477,00	1.858,46	1.863,48	2.454,03	3.271,35	3.393,98	3.557,64	3.509,50
Останат капитал	137,65	332,09	223,38	309,79	468,01	791,36	946,47	940,22
Побарувања од директните инвеститори (-)	-59,96	-49,93	-87,93	-106,56	-155,90	-160,66	-243,69	-305,15
Обврски кон директните инвеститори	197,61	382,02	311,31	416,35	623,91	952,02	1.190,15	1.245,37
Портфолио инвестиции	107,24	71,62	273,93	364,73	445,25	373,49	590,69	524,71
Сопственички хартии од вредност	80,48	39,99	52,77	114,01	194,77	187,93	195,57	181,74
Банки	12,60	19,06	29,53	106,21	90,88	99,69	107,12	107,45
Останати сектори	67,88	20,94	23,25	7,79	103,89	88,24	88,45	74,30
Должнички хартии од вредност	26,76	31,63	221,15	250,73	250,48	185,55	395,11	342,96
Обврзници и записи	26,76	31,63	221,15	250,73	250,48	185,55	395,11	342,96
Монетарни власти								
Држава	26,76	31,63	221,15	250,73	250,48	185,55	395,11	342,96
Банки								
Останати сектори								
Инструменти на Пазар на пари								
Монетарни власти								
Држава								
Банки								
Останати сектори								
Финансиски деривати								
Монетарни власти								
Држава								
Банки								
Останати сектори								
Останати инвестиции	2.145,63	2.411,16	2.443,39	2.612,59	3.290,70	3.510,20	3.824,26	3.885,52
Трговски кредити	398,16	469,80	441,08	486,21	854,50	914,41	914,57	877,88
Држава						4,92	3,53	2,18
Долгорочни						4,92	3,53	2,18
Краткорочни								
Останати сектори	398,16	469,80	441,08	486,21	854,50	909,49	911,04	875,70
Долгорочни	61,76	30,96	13,02	25,80	21,36	33,23	27,49	18,08
Краткорочни	336,40	438,84	428,06	460,41	833,14	876,26	883,55	857,62
Заеми	1.657,16	1.788,12	1.820,15	1.853,31	1.991,89	2.180,86	2.338,13	2.420,42
Монетарни власти	68,35	62,54	62,13	55,83				
Кредити и заеми од Фондот	68,35	62,54	62,13	55,83				
Останати долгорочни								
Краткорочни								
Држава	1.256,52	1.351,15	1.292,19	1.152,62	1.068,43	1.087,27	1.114,92	1.132,21
Долгорочни	1.256,52	1.351,15	1.292,19	1.152,62	1.068,43	1.087,27	1.114,92	1.132,21
Краткорочни								
Банки	90,92	85,47	127,06	192,69	317,80	283,57	372,93	498,91
Долгорочни	80,03	75,90	125,52	192,69	293,56	283,57	315,58	493,99
Краткорочни	10,89	9,57	1,53		24,24		57,35	4,93
Останати сектори	241,37	288,96	338,78	452,17	605,66	810,03	850,27	789,30
Долгорочни	219,85	282,46	276,21	436,82	547,89	789,01	839,39	730,01
Краткорочни	21,52	6,50	62,56	15,35	57,77	21,02	10,88	59,29
Валутни и депозити	68,95	70,55	86,89	148,60	238,27	245,36	284,98	260,04
Монетарни власти								
Држава								
Банки	68,95	70,55	86,89	148,60	238,27	245,36	284,98	260,04
Останати сектори								
Останати обврски	21,36	82,70	95,26	124,47	206,04	169,57	286,59	327,17
Монетарни власти		13,01	11,97	12,64	13,24	12,90	102,87	101,48
Долгорочни		13,01	11,97	12,64	13,24	12,90	102,87	101,48
Од кои СДР Алокација		13,01	11,97	12,64	13,24	12,90	102,87	101,48
Краткорочни								
Држава							0,30	0,55
Долгорочни								
Краткорочни							0,30	0,55
Банки		11,66	12,57	14,15	13,76	12,55	13,42	6,01
Долгорочни								
Краткорочни		11,66	12,57	14,15	13,76	12,55	13,42	6,01
Останати сектори	21,36	58,03	70,72	97,68	179,04	144,12	170,01	219,14
Долгорочни					0,53	0,51	0,52	14,41
Краткорочни	21,36	58,03	70,72	97,68	178,51	143,62	169,49	204,73

Табела 29

Меѓународна инвестициска позиција: надворешни средства и обврски

(во милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Девизни средства	684,98	652,76	1.027,34	1.309,04	1.399,09	1.360,04	1.365,93	1.482,52
Валуте и депозити	615,09	634,58	998,04	1.149,89	899,97	244,75	464,17	348,10
Со монетарни власти	564,97	503,65	910,22	693,96	724,73	92,14	464,17	348,10
Со банки	50,12	130,93	87,82	455,93	175,23	152,61		
Хартии од вредност	69,89	18,19	29,30	159,16	499,13	1.115,29	901,76	1.134,43
Акции								
Обврзници и записи	69,89	18,19	29,30	159,16	499,13	1.115,29	901,76	1.134,43
Инструменти на Пазар на пари								
Финансиски деривати, нето								
Останати побарувања								
Обврски	3.095,01	3.435,26	4.072,37	4.359,26	5.088,01	5.723,53	6.220,57	6.671,64
Директни инвестиции во земјата	1.292,14	1.610,22	1.768,97	2.098,57	2.545,17	2.968,75	3.141,38	3.350,69
Акционерски капитал и реинвестирани добивки	1.181,98	1.366,11	1.579,62	1.863,35	2.226,62	2.407,42	2.481,27	2.642,69
Побарувања од директните инвеститори (-)								
Обврски кон директните инвеститори	1.181,98	1.366,11	1.579,62	1.863,35	2.226,62	2.407,42	2.481,27	2.642,69
Останат капитал	110,16	244,11	189,36	235,23	318,55	561,33	660,11	708,00
Побарувања од директните инвеститори (-)	-47,98	-36,70	-74,54	-80,91	-106,11	-113,96	-169,96	-229,78
Обврски кон директните инвеститори	158,14	280,82	263,89	316,14	424,66	675,29	830,07	937,78
Портофолио инвестиции	85,82	52,65	232,20	276,94	303,06	264,92	411,97	395,11
Сопственички хартии од вредност	64,40	29,40	44,73	86,57	132,57	133,31	136,40	136,86
Банки	10,08	14,01	25,03	80,65	61,85	70,71	74,71	80,91
Останати сектори	54,32	15,39	19,71	5,92	70,71	62,59	61,69	55,95
Должнички хартии од вредност	21,42	23,25	187,47	190,38	170,49	131,62	275,57	258,25
Обврзници и записи	21,42	23,25	187,47	190,38	170,49	131,62	275,57	258,25
Монетарни власти								
Држава	21,42	23,25	187,47	190,38	170,49	131,62	275,57	258,25
Банки								
Останати сектори								
Инструменти на Пазар на пари								
Монетарни власти								
Држава								
Банки								
Останати сектори								
Финансиски деривати								
Монетарни власти								
Држава								
Банки								
Останати сектори								
Останати инвестиции	1.717,05	1.772,39	2.071,20	1.983,75	2.239,79	2.489,86	2.667,22	2.925,84
Трговски кредити	318,63	345,34	373,90	369,18	581,61	648,61	637,86	661,06
Држава						3,49	2,46	1,64
Долгорочни						3,49	2,46	1,64
Краткорочни								
Останати сектори	318,63	345,34	373,90	369,18	581,61	645,12	635,40	659,41
Долгорочни	49,42	22,76	11,04	19,59	14,54	23,57	19,17	13,62
Краткорочни	269,21	322,58	362,86	349,59	567,07	621,55	616,23	645,80
Заеми	1.326,15	1.314,40	1.542,90	1.407,22	1.355,76	1.546,93	1.630,72	1.822,61
Монетарни власти	54,70	45,97	52,67	42,39				
Кредити и заеми од Фондот	54,70	45,97	52,67	42,39				
Останати долгорочни								
Краткорочни								
Држава	1.005,54	993,20	1.095,36	875,19	727,22	771,22	777,60	852,57
Долгорочни	1.005,54	993,20	1.095,36	875,19	727,22	771,22	777,60	852,57
Краткорочни								
Банки	72,76	62,83	107,70	146,31	216,31	201,14	260,10	375,69
Долгорочни	64,04	55,79	106,40	146,31	199,81	201,14	220,10	371,98
Краткорочни	8,71	7,04	1,30		16,50		40,00	3,71
Останати сектори	193,16	212,41	287,17	343,33	412,24	574,57	593,02	594,35
Долгорочни	175,94	207,63	234,14	331,68	372,92	559,66	585,43	549,71
Краткорочни	17,22	4,78	53,03	11,65	39,32	14,91	7,59	44,64
Валуте и депозити	55,18	51,86	73,66	112,83	162,18	174,04	198,76	195,82
Монетарни власти								
Држава								
Банки	55,18	51,86	73,66	112,83	162,18	174,04	198,76	195,82
Останати сектори								
Останати обврски	17,09	60,79	80,75	94,51	140,24	120,28	199,88	246,36
Монетарни власти		9,56	10,14	9,60	9,01	9,15	71,74	76,42
Долгорочни		9,56	10,14	9,60	9,01	9,15	71,74	76,42
Од кои СДР Алокација		9,56	10,14	9,60	9,01	9,15	71,74	76,42
Краткорочни								
Држава							0,21	0,41
Долгорочни								
Краткорочни							0,21	0,41
Банки		8,57	10,66	10,74	9,36	8,90	9,36	4,52
Долгорочни								
Краткорочни		8,57	10,66	10,74	9,36	8,90	9,36	4,52
Останати сектори	17,09	42,66	59,95	74,17	121,86	102,23	118,57	165,01
Долгорочни					0,36	0,36	0,36	10,85
Краткорочни	17,09	42,66	59,95	74,17	121,50	101,87	118,21	154,17

Извор: Народна банка на Република Македонија

Бруто надворешен долг на Република Македонија - состојба /*

(Во милиони евра)

	Претходни податоци														
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007 ¹⁾	31.12.2008	31.12.2009	31.03.2010 ²⁾	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010 ²⁾	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012
4. ОСТАНАТИ СЕКТОРИ	600,40	721,01	786,69	1.115,71	1.321,91	1.346,99	1.361,28	1.449,48	1.356,41	1.418,78	1.540,94	1.519,17	1.573,14	1.645,64	1.606,56
4.1 Краткорочни обврски	370,02	475,84	435,42	727,89	738,32	742,04	773,01	859,50	773,95	844,61	904,30	873,34	911,36	973,37	942,99
4.1.1. Инструменти на пазарот на пари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Заеми	4,78	53,03	11,65	39,32	14,91	7,59	18,50	47,73	39,76	44,64	6,00	5,45	9,00	3,09	3,63
4.1.3. Валути и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.4. Комерцијални кредити	322,58	362,86	349,59	567,07	621,55	616,23	632,52	680,49	596,02	645,80	768,38	728,73	760,84	817,15	788,18
4.1.5. Останати обврски	42,66	59,95	74,17	121,50	101,87	118,21	122,00	131,28	138,17	154,17	129,93	139,15	141,52	153,13	151,18
Достасани неплатени обврски	42,66	58,40	74,17	121,50	101,87	118,21	122,00	131,28	138,17	154,17	129,93	139,15	141,52	153,13	149,46
Останато	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72
4.2 Долгорочни обврски	230,39	245,18	351,27	387,81	583,59	604,95	588,27	589,98	582,46	574,17	636,64	645,83	661,78	672,27	663,56
4.2.1. Обврзници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Заеми	207,63	234,14	331,68	372,92	559,66	585,43	569,51	572,81	566,44	549,71	613,43	624,21	641,50	653,32	646,74
4.2.3. Валути и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Комерцијални кредити	22,76	11,04	19,59	14,54	23,57	19,17	18,38	16,79	15,63	13,62	12,82	11,67	10,78	9,87	8,23
4.2.5. Останати обврски	0,00	0,00	0,00	0,36	0,36	0,36	0,38	0,39	0,39	10,85	10,40	9,95	9,50	9,07	8,60
5. ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ: Заеми меѓу поврзани субјекти	284,52	269,57	329,30	430,77	682,70	837,56	939,29	955,77	969,13	949,72	976,61	944,06	925,51	890,44	919,96
5.1. Обврски кон директно инвестирани субјекти	3,70	5,68	13,16	6,11	7,40	7,49	7,89	11,57	9,88	11,94	10,21	11,41	9,87	12,76	16,31
Краткорочни обврски	2,70	4,68	12,16	5,61	6,54	6,57	6,91	10,55	8,81	10,89	9,13	11,41	9,87	12,76	16,31
Долгорочни обврски	1,00	1,00	1,00	0,50	0,87	0,92	0,98	1,02	1,07	1,05	1,08	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2. Обврски кон директните инвеститори	280,82	263,89	316,14	424,66	675,29	830,07	931,40	944,20	959,25	937,78	966,40	932,65	915,64	877,68	903,65
Краткорочни обврски	189,58	112,22	162,51	219,65	246,37	271,24	298,38	311,73	316,75	309,57	273,47	281,40	273,78	308,66	297,18
Долгорочни обврски	91,23	151,67	153,63	205,01	428,92	558,83	633,02	632,47	642,50	628,21	692,94	651,24	641,86	569,02	606,47
БРУТО НАДВОРЕШЕН ДОЛГ	2.080,17	2.528,23	2.503,42	2.841,05	3.304,16	3.780,36	3.863,83	4.060,79	3.983,95	4.133,82	4.496,48	4.599,70	4.573,58	4.874,81	4.917,50
БРУТО НАДВОРЕШЕН ДОЛГ-без обврски на монетарната власт по репо договори											4.496,48	4.481,46	4.484,87	4.642,28	4.621,22

Меморандум ставки

Јавен долг	1.211,44	1.487,93	1.270,37	1.057,35	1.109,94	1.324,87	1.357,64	1.413,78	1.387,43	1.424,32	1.661,52	1.783,79	1.774,48	2.060,17	2.126,53
<i>Јавен долг без обврски на монетарната власт по репо договори</i>											<i>1.661,52</i>	<i>1.665,54</i>	<i>1.685,77</i>	<i>1.827,64</i>	<i>1.830,25</i>
Приватен долг	868,73	1.040,31	1.233,06	1.783,70	2.194,23	2.455,49	2.506,2	2.647,0	2.596,5	2.709,5	2.834,96	2.815,91	2.799,1	2.814,64	2.790,97
Јавен долг % БДП	27,27	30,91	24,29	17,73	16,52	19,76	19,66	20,47	20,09	20,63	22,74	24,41	24,28	28,19	28,17
<i>Јавен долг без обврски на монетарната власт по репо договори % од БДП</i>											<i>22,74</i>	<i>22,79</i>	<i>23,07</i>	<i>25,01</i>	<i>24,25</i>
Приватен долг % од БДП	19,56	21,61	23,57	29,90	32,65	36,63	36,30	38,33	37,60	39,24	38,80	38,53	38,30	38,52	36,97
Краткорочен долг	629,63	674,16	725,53	1.131,28	1.162,58	1.242,25	1.206,23	1.293,75	1.246,61	1.328,67	1.316,58	1.442,34	1.411,73	1.649,35	1.670,85
Долгорочен долг	1.450,54	1.854,08	1.777,89	1.709,77	2.141,58	2.538,11	2.657,61	2.767,04	2.737,33	2.805,15	3.179,90	3.157,36	3.161,85	3.225,46	3.246,64

¹⁾ Од 2007 година извор на податокот за трговските кредити е прашалникот КИПО.

²⁾ Од 2010 година во податокот е вклучена и акумулирана камата.

³⁾ Обврски на НБРМ по основ на репо договори. Имајќи предвид дека кај бруто побарувањата во еднаков износ се јавуваат побарувања по обратни репо договори, овие состојби немаат ефект врз нето долгот.

*/ Претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 31

Бруто надворешни побарувања на Република Македонија - состојба / *

(Во милиони евра)

	Претходни податоци														
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007 ¹⁾	31.12.2008	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010 ²⁾	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012
4. ОСТАНАТИ СЕКТОРИ	197,77	253,94	336,54	447,43	507,00	440,22	504,33	555,72	581,03	572,64	686,09	698,13	726,22	722,60	742,46
4.1 Краткорочни побарувања	196,55	253,46	335,63	445,09	501,91	434,25	499,76	548,82	570,96	562,07	673,99	687,92	719,03	716,06	735,40
4.1.1. Инструменти на пазарот на пари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Заеми	0,00	0,20	0,00	0,31	0,88	0,26	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05	0,07	0,11
4.1.3. Валути и депозити	0,00	0,00	0,21	0,39	0,23	0,02	0,11	0,08	0,03	0,05	0,05	0,04	0,05	0,05	0,07
4.1.4. Комерцијални кредити*	196,12	252,79	334,82	443,51	477,14	408,19	481,72	530,57	552,39	543,50	655,91	669,86	700,28	696,89	716,81
4.1.5. Останати побарувања	0,43	0,46	0,60	0,87	23,65	25,77	17,91	18,17	18,54	18,53	18,03	17,97	18,66	19,05	18,41
Достасани ненаплатени побарувања	0,43	0,46	0,60	0,87	23,65	25,77	17,91	18,17	18,54	18,53	18,03	17,97	18,66	19,05	18,41
Останато	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2 Долгорочни побарувања	1,23	0,49	0,91	2,34	5,09	5,98	4,56	6,90	10,07	10,57	12,10	10,21	7,19	6,54	7,06
4.2.1. Обврзници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,66	6,73	5,94	4,92	4,24	1,45	0,00	0,00
4.2.2. Заеми	1,23	0,10	0,25	1,57	4,12	5,39	4,38	4,05	3,24	4,62	5,65	5,96	5,74	6,54	7,06
4.2.3. Валути и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Комерцијални кредити	0,00	0,39	0,66	0,77	0,97	0,58	0,18	0,19	0,09	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.5. Остнати побарувања	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,52	0,00	0,00	0,00	0,00
5. ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ: Заеми меѓу поврзани субјекти	47,98	95,87	95,60	123,11	133,29	194,56	211,33	205,26	231,54	265,82	263,73	283,83	300,09	321,03	315,01
5.1. Побарувања од директно инвестирани су	11,28	21,33	14,69	17,00	19,33	24,60	25,05	25,45	30,71	36,03	39,00	39,63	37,89	39,42	41,40
Краткорочни побарувања	11,28	18,31	12,99	15,79	17,24	20,68	20,88	20,68	25,20	30,11	32,46	33,12	31,52	33,22	35,29
Долгорочни побарувања	0,00	3,02	1,70	1,21	2,10	3,92	4,16	4,77	5,50	5,92	6,54	6,51	6,37	6,19	6,11
5.2. Побарувања од директните инвеститори	36,70	74,54	80,91	106,11	113,96	169,96	186,28	179,80	200,83	229,78	224,73	244,20	262,20	281,62	273,61
Краткорочни побарувања	21,78	24,71	29,46	66,31	57,14	80,30	114,18	115,77	143,90	132,90	126,55	117,62	132,33	150,45	138,22
Долгорочни побарувања	14,92	49,82	51,45	39,80	56,82	89,66	72,10	64,04	56,93	96,89	98,17	126,58	129,87	131,17	135,39
БРУТО НАДВОРЕШНИ ПОБАРУВАЊА	1.530,00	2.026,19	2.427,38	2.634,87	2.392,10	2.498,49	2.477,73	2.638,23	2.759,33	2.893,65	3.188,06	3.387,51	3.396,95	3.914,72	4.007,21
БРУТО НАДВОРЕШНИ ПОБАРУВАЊА-без побарувања на монетарната власт по обратни репо договори											3.188,06	3.269,26	3.308,24	3.681,65	3.710,79

Меморандум ставки

Краткорочни побарувања	1.513,01	1.971,55	2.213,07	2.075,67	1.193,28	1.473,51	1.352,33	1.483,07	1.548,26	1.623,77	1.730,89	1.836,17	1.875,46	2.355,99	2.295,45
Долгорочни побарувања	16,99	54,64	214,31	559,20	1.198,83	1.024,98	1.125,40	1.155,16	1.211,07	1.269,88	1.457,17	1.551,34	1.521,49	1.558,72	1.711,76

¹⁾ Од 2007 година извор на податокот за трговските кредити е прашалникот КИПО.

²⁾ Од 2010 година во податокот е вклучена и акумулирана камата.

³⁾ Побарувања на НБРМ по основ на обратни репо договори. Имајќи предвид дека кај бруто долгот во еднаков износ се јавуваат обврски по репо договори, овие состојби немаат ефект врз нето долгот.

*/Претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 32

Нето надворешен долг на Република Македонија - состојба /*

	Претходни податоци														
(Во милиони евра)	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010 ¹⁾	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012
4. ОСТАНАТИ СЕКТОРИ	402,63	467,07	450,15	668,28	814,91	906,77	856,96	893,76	775,38	846,14	854,85	821,04	846,92	923,04	864,09
4.1 Краткорочни обврски	173,47	222,38	99,79	282,81	236,41	307,79	273,25	310,67	202,99	282,54	230,31	185,41	192,33	257,32	207,59
4.1.1. Инструменти на пазарот на пари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Заеми	4,78	52,83	11,65	39,01	14,02	7,33	18,48	47,73	39,76	44,64	6,00	5,40	8,95	3,02	3,52
4.1.3. Валутни и депозити	0,00	0,00	-0,21	-0,39	-0,23	-0,02	-0,11	-0,08	-0,03	-0,05	-0,05	-0,04	-0,05	-0,05	-0,07
4.1.4. Комерцијални кредити	126,47	110,07	14,77	123,56	144,40	208,04	150,80	149,92	43,63	102,30	112,47	58,87	60,56	120,26	71,37
4.1.5. Останати обврски	42,23	59,48	73,57	120,63	78,21	92,44	104,09	113,11	119,63	135,64	111,89	121,18	122,87	134,09	132,77
Достасани неплатени обврски	42,23	57,94	73,57	120,63	78,21	92,44	104,09	113,11	119,63	135,64	111,89	121,18	122,87	134,09	131,05
Останато	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,72
4.2 Долгорочни обврски	229,16	244,69	350,36	385,47	578,50	598,98	583,71	583,08	572,39	563,60	624,54	635,62	654,59	665,72	656,50
4.2.1. Обврзници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,66	-6,73	-5,94	-4,92	-4,24	-1,45	0,00	0,00
4.2.2. Заеми	206,40	234,04	331,43	371,35	555,54	580,03	565,13	568,76	563,19	545,09	607,78	618,25	635,76	646,78	639,67
4.2.3. Валутни и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Комерцијални кредити	22,76	10,65	18,93	13,77	22,60	18,58	18,19	16,60	15,54	13,60	12,82	11,67	10,78	9,87	8,23
4.2.5. Останати обврски	0,00	0,00	0,00	0,36	0,36	0,36	0,38	0,39	0,39	10,85	8,88	9,95	9,50	9,07	8,60
5. ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ: Заеми меѓу поврзани субјекти	236,54	173,71	233,70	307,66	549,40	643,00	727,96	750,51	737,59	683,90	712,88	660,23	625,41	569,41	604,95
5.1. Обврски кон директно инвестирани субјекти	-7,57	-15,65	-1,53	-10,89	-11,93	-17,10	-17,16	-13,88	-20,83	-24,09	-28,79	-28,22	-28,03	-26,66	-25,09
Краткорочни обврски	-8,58	-13,63	-0,83	-10,18	-10,70	-14,11	-13,98	-10,13	-16,40	-19,23	-23,32	-21,71	-21,65	-20,47	-18,99
Долгорочни обврски	1,00	-2,02	-0,70	-0,71	-1,23	-2,99	-3,18	-3,75	-4,43	-4,87	-5,47	-6,51	-6,37	-6,19	-6,11
5.2. Обврски кон директните инвеститори	244,11	189,36	235,23	318,55	561,33	660,10	745,12	764,40	758,42	708,00	741,68	688,45	653,44	596,07	630,05
Краткорочни обврски	167,80	87,51	133,05	153,35	189,23	190,94	184,20	195,96	172,85	176,67	146,91	163,78	141,46	158,22	158,97
Долгорочни обврски	76,31	101,85	102,18	165,20	372,10	469,17	560,92	568,44	585,57	531,32	594,76	524,67	511,99	437,85	471,08
НЕТО НАДВОРЕШЕН ДОЛГ	550,17	502,05	76,05	206,18	912,06	1.281,86	1.386,10	1.422,56	1.224,62	1.240,17	1.308,42	1.212,20	1.176,63	960,09	910,29
Меморандум ставки															
Краткорочен долг	-883,39	-1.297,39	-1.487,53	-944,38	-30,70	-231,27	-146,11	-189,31	-301,64	-295,10	-414,31	-393,82	-463,73	-706,64	-624,59
Долгорочен долг	1.433,55	1.799,43	1.563,58	1.150,57	942,75	1.513,13	1.532,21	1.611,88	1.526,26	1.535,27	1.722,73	1.606,02	1.640,36	1.666,73	1.534,88

¹⁾Од 2010 година во податокот е вклучена и акумулирана камата.

*/Претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 33

Официјални девизни резерви/1
 (во милиони евра)

	Девизни резерви							ВКУПНО
	Монетарно злато	Специјални права на влечење - SDR	Резервна позиција кај ММФ	Девизни резервни средства		Други резервни средства		
				Валуте и депозити	Хартии од вредност			
2003	29,7	0,3	0,0	615,1	69,9	0,0	715,0	
2004	63,6	0,6	0,0	635,8	17,0	0,0	716,9	
2005	94,9	0,7	0,0	998,7	28,6	0,0	1.122,9	
2006	105,4	2,3	0,0	1.150,5	158,5	0,0	1.416,7	
I	108,7	1,7	0,0	1.036,1	248,6	0,0	1.395,1	
II	111,7	0,2	0,0	1.024,7	245,9	0,0	1.382,6	
III	108,7	7,0	0,0	1.056,0	241,3	0,0	1.413,1	
IV	108,5	4,2	0,0	1.014,6	328,3	0,0	1.455,7	
V	106,8	1,4	0,0	1.028,6	329,2	0,0	1.466,0	
VI	104,8	1,4	0,0	983,4	328,8	0,0	1.418,4	
VII	106,6	1,4	0,0	924,3	416,8	0,0	1.449,1	
VIII	107,1	1,2	0,0	960,9	416,2	0,0	1.485,4	
IX	113,6	1,1	0,0	994,3	413,2	0,0	1.522,1	
X	118,6	1,1	0,0	932,4	499,0	0,0	1.551,1	
XI	117,7	1,0	0,0	934,9	493,4	0,0	1.547,0	
XII	124,3	1,0	0,0	900,5	498,5	0,0	1.524,4	
Кв.1	108,7	7,0	0,0	1.056,0	241,3	0,0	1.413,1	
Кв.2	104,8	1,4	0,0	983,4	328,8	0,0	1.418,4	
Кв.3	113,6	1,1	0,0	994,3	413,2	0,0	1.522,1	
Кв.4	124,3	1,0	0,0	900,5	498,5	0,0	1.524,4	
2007	124,3	1,0	0,0	900,5	498,5	0,0	1.524,4	
I	136,1	1,0	0,0	279,3	1.119,4	0,0	1.535,8	
II	139,9	0,9	0,0	287,7	1.120,5	0,0	1.548,9	
III	129,5	0,9	0,0	273,7	1.115,3	0,0	1.519,3	
IV	121,6	1,1	0,0	258,5	1.113,1	0,0	1.494,3	
V	123,8	1,0	0,0	271,2	1.113,9	0,0	1.509,9	
VI	129,3	1,0	0,0	300,4	1.112,7	0,0	1.543,4	
VII	127,7	1,0	0,0	316,9	1.111,3	0,0	1.556,9	
VIII	123,9	1,0	0,0	336,9	1.137,8	0,0	1.599,6	
IX	136,5	1,0	0,0	404,2	1.147,4	0,0	1.689,0	
X	122,0	1,1	0,0	374,6	1.175,5	0,0	1.673,2	
XI	139,5	1,0	0,0	258,9	1.189,8	0,0	1.589,2	
XII	133,9	1,0	0,0	245,3	1.114,7	0,0	1.494,9	
Кв.1	129,5	0,9	0,0	273,7	1.115,3	0,0	1.519,3	
Кв.2	129,3	1,0	0,0	300,4	1.112,7	0,0	1.543,4	
Кв.3	136,5	1,0	0,0	404,2	1.147,4	0,0	1.689,0	
Кв.4	133,9	1,0	0,0	245,3	1.114,7	0,0	1.494,9	
2008	133,9	1,0	0,0	245,3	1.114,7	0,0	1.494,9	
I	156,4	1,0	0,0	203,5	1.080,8	0,0	1.441,8	
II	162,9	1,0	0,0	208,2	1.041,5	0,0	1.413,6	
III	152,0	1,0	0,0	164,1	950,7	0,0	1.267,8	
IV	146,3	1,0	0,0	183,6	873,0	0,0	1.203,8	
V	150,5	0,9	0,0	172,5	842,9	0,0	1.166,8	
VI	146,1	0,9	0,0	245,7	810,8	0,0	1.203,6	
VII	145,5	0,9	0,0	446,5	800,5	0,0	1.393,4	
VIII	145,5	57,0	0,0	461,1	841,4	0,0	1.505,0	
IX	150,2	63,3	0,0	514,5	798,6	0,0	1.526,6	
X	154,1	62,4	0,0	532,9	799,7	0,0	1.549,0	
XI	171,5	62,7	0,0	469,1	888,6	0,0	1.591,8	
XII	168,1	63,5	0,0	464,8	901,2	0,0	1.597,5	
Кв.1	152,0	1,0	0,0	164,1	950,7	0,0	1.267,8	
Кв.2	146,1	0,9	0,0	245,7	810,8	0,0	1.203,6	
Кв.3	150,2	63,3	0,0	514,5	798,6	0,0	1.526,6	
Кв.4	168,1	63,5	0,0	464,8	901,2	0,0	1.597,5	
2009	168,1	63,5	0,0	464,8	901,2	0,0	1.597,5	
I	168,8	64,5	0,0	401,2	985,2	0,0	1.619,7	
II	179,0	65,4	0,0	373,9	1.001,1	0,0	1.619,3	
III	179,6	65,4	0,0	341,0	1.020,5	0,0	1.606,6	
IV	193,5	66,2	0,0	343,5	1.040,7	0,0	1.644,0	
V	214,0	69,1	0,0	349,1	1.050,5	0,0	1.682,6	
VI	222,0	70,4	0,0	359,2	1.056,7	0,0	1.708,3	
VII	195,7	67,9	0,0	316,0	1.064,6	0,0	1.644,2	
VIII	212,0	69,0	0,0	351,1	1.086,7	0,0	1.718,8	
IX	210,2	1,0	0,0	362,2	1.115,9	0,0	1.689,3	
X	210,5	0,9	0,0	348,6	1.102,8	0,0	1.662,9	
XI	228,3	0,9	0,0	342,2	1.114,8	0,0	1.686,2	
XII	231,8	0,9	0,0	348,0	1.133,8	0,0	1.714,5	
Кв.1	179,6	65,4	0,0	341,0	1.020,5	0,0	1.606,6	
Кв.2	222,0	70,4	0,0	359,2	1.056,7	0,0	1.708,3	
Кв.3	210,2	1,0	0,0	362,2	1.115,9	0,0	1.689,3	
Кв.4	231,8	0,9	0,0	348,0	1.133,8	0,0	1.714,5	
2010	231,8	0,9	0,0	348,0	1.133,8	0,0	1.714,5	
I	212,3	0,1	0,0	263,1	1.231,4	0,0	1.706,8	
II	223,6	0,0	0,0	248,0	1.230,9	0,0	1.702,5	
III	221,7	0,1	0,0	360,5	1.317,7	0,0	1.900,0	
IV	224,9	0,5	0,0	290,6	1.361,2	0,0	1.877,2	
V	235,0	0,1	0,0	237,2	1.410,4	0,0	1.882,8	
VI	228,2	1,2	0,0	216,5	1.386,5	0,0	1.832,4	
VII	247,0	1,2	0,0	177,4	1.385,8	0,0	1.811,4	
VIII	275,1	0,2	0,0	182,1	1.386,1	0,0	1.843,5	
IX	261,1	1,4	0,0	228,8	1.356,5	0,0	1.847,8	
X	264,8	1,4	0,0	187,3	1.385,1	0,0	1.838,6	
XI	282,5	0,6	0,0	162,3	1.401,1	0,0	1.846,4	
XII	267,0	0,6	0,0	407,0	1.394,3	0,0	2.068,9	
Кв.1	221,7	0,1	0,0	360,5	1.317,7	0,0	1.900,0	
Кв.2	228,2	1,2	0,0	216,5	1.386,5	0,0	1.832,4	
Кв.3	261,1	1,4	0,0	228,8	1.356,5	0,0	1.847,8	
Кв.4	267,0	0,6	0,0	407,0	1.394,3	0,0	2.068,9	
2011	267,0	0,6	0,0	407,0	1.394,3	0,0	2.068,9	
I	289,3	1,4	0,0	176,2	1.600,3	0,0	2.067,2	
II	290,0	0,6	0,0	206,4	1.564,8	0,0	2.061,8	
III	271,5	0,6	0,0	256,0	1.539,7	0,0	2.067,9	
Кв.1. 2012	271,5	0,6	0,0	256,0	1.539,7	0,0	2.067,9	

Извор: Народна банка на Република Македонија.

1/ Претходни податоци

Табела 34

Девизен курс на денарот (просек за периодот)

		100 ATS	100 FRF	100 ITL	100 DEM	100 CHF	1 GBP	1 USD	1 EUR	100 JPY
1993	/1	2,0127	4,1226	1,4832	14,1617	15,9867	35,3541	23,5722	-	
1994		3,7833	7,7828	2,6792	26,6162	31,5905	66,0911	43,2351	-	
1995		3,7722	7,6206	2,3369	26,5390	32,1770	60,0303	38,0354	-	
1996		3,7787	7,8183	2,5929	26,5848	32,3948	62,4691	39,9935	-	
1997		4,0780	8,5259	2,9225	28,6980	34,3423	81,6392	49,8299	-	
1998		4,3993	9,2329	3,1357	30,9525	37,5788	90,2462	54,4506	-	
1999		4,4052	9,2409	3,1306	30,9927	37,8747	92,0413	56,8964	-	
2000		4,4131	9,2575	3,1362	31,0482	38,9892	99,6905	65,8856	60,7250	61,1533
2001		4,4267	9,2862	3,1459	31,1445	40,3381	97,9875	68,0421	60,9133	56,0157
2002		-	-	-	-	41,5689	97,0365	64,7341	60,9783	51,6839
2003		-	-	-	-	40,3117	88,6405	54,3031	61,2639	46,8292
2004		-	-	-	-	39,7337	90,4298	49,4105	61,3377	45,6661
2005		-	-	-	-	39,5872	89,6186	49,2919	61,2958	44,7895
2006		-	-	-	-	38,8981	89,7611	48,7854	61,1885	41,9345
2007		-	-	-	-	37,2534	89,4324	44,7184	61,1838	37,9705
2008		-	-	-	-	38,6300	77,1265	41,8646	61,2654	40,7177
2009		-	-	-	-	40,5769	68,8041	44,0766	61,2728	47,1313
2010		-	-	-	-	44,5956	71,7150	46,4574	61,5150	52,9905
2011		-	-	-	-	49,9881	70,8931	44,2281	61,5289	55,5402
2010	Q1	-	-	-	-	41,9384	69,2109	44,3686	61,4015	48,9037
	Q2	-	-	-	-	43,6691	72,0352	48,3614	61,5465	52,4391
	Q3	-	-	-	-	46,2249	73,9430	47,7731	61,5522	55,6637
	Q4	-	-	-	-	46,4822	71,6201	45,3020	61,5577	54,8607
2011	Q1	-	-	-	-	47,8172	72,0363	45,0214	61,5126	54,7356
	Q2	-	-	-	-	49,1081	69,7580	42,7593	61,5531	52,4042
	Q3	-	-	-	-	52,9254	70,0699	43,5196	61,5431	55,9701
	Q4	-	-	-	-	50,0451	71,7208	45,6134	61,5068	58,9994
2010	1	-	-	-	-	41,4189	69,2566	42,8267	61,1798	46,8747
	2	-	-	-	-	41,8753	70,1393	44,9312	61,4225	49,7987
	3	-	-	-	-	42,5149	68,3266	45,4022	61,6042	50,1244
	4	-	-	-	-	43,0267	70,3153	45,9023	61,5988	49,1079
	5	-	-	-	-	43,4104	71,6068	48,7870	61,5285	52,8646
	6	-	-	-	-	44,5787	74,1980	50,3806	61,5127	55,3306
	7	-	-	-	-	45,7495	73,6661	48,2471	61,5171	55,1205
	8	-	-	-	-	45,8521	74,6177	47,7062	61,5102	55,8324
	9	-	-	-	-	47,1013	73,5319	47,3526	61,6319	56,0508
	10	-	-	-	-	45,8029	70,3719	44,3729	61,6227	54,2038
	11	-	-	-	-	45,7145	71,9099	44,9678	61,5474	54,5373
	12	-	-	-	-	47,9046	72,5878	46,5545	61,5027	55,8305
2011	1	-	-	-	-	48,1809	72,4702	45,9858	61,5116	55,7828
	2	-	-	-	-	47,4083	72,6380	45,0951	61,5075	54,5762
	3	-	-	-	-	47,8229	71,0588	43,9906	61,5183	53,8322
	4	-	-	-	-	47,4222	69,7080	42,6383	61,5200	51,1740
	5	-	-	-	-	49,0049	70,0430	42,8266	61,5297	52,8060
	6	-	-	-	-	50,9005	69,5135	42,8109	61,6103	53,2191
	7	-	-	-	-	52,2133	69,5330	43,1423	61,6168	54,2742
	8	-	-	-	-	55,0191	70,1998	42,9071	61,5086	55,7053
	9	-	-	-	-	51,4977	70,4906	44,5426	61,5027	57,9962
	10	-	-	-	-	50,0403	70,6839	44,9128	61,5042	58,6108
	11	-	-	-	-	49,9897	71,6720	45,3129	61,5025	58,4943
	12	-	-	-	-	50,1034	72,8051	46,6049	61,5134	59,8769
2012	1	-	-	-	-	50,7711	73,2688	47,6848	61,5049	61,9147
	2	-	-	-	-	50,9539	73,5147	46,5380	61,5024	59,4546
	3	-	-	-	-	50,9953	73,6944	46,5718	61,5016	56,5415

Табела 35

Среден девизен курс на денарот (на крај на периодот)

	EUR 1	DEM 100	ITL 100	USD 1	ATS 100	FRF 100	GBP 1	CHF 1/ 100
31.12.1993		2.575,2100	2,6000	44,4600	366,3000	757,7600	65,8200	3.029,4800
31.12.1994		2.621,1400	2,5000	40,6000	372,4900	759,5300	63,4500	3.098,1900
31.12.1995		2.649,4300	2,4000	37,9800	376,5900	775,0400	58,6500	3.299,6000
31.12.1996		2.663,4000	2,7100	41,4100	378,4961	789,1662	69,9596	3.062,9100
31.12.1997		3.092,4800	3,1500	55,4200	439,5300	924,1300	92,2200	3.811,4800
31.12.1998		3.098,3900	3,1294	51,8400	440,4100	923,8800	86,6900	3.786,2300
31.12.1999	60,6173	3.099,3136	3,1306	60,3400	440,5231	924,1000	97,5000	3.776,5400
31.12.2000	60,7878	3.108,0300	3,1400	65,3300	441,7600	926,7000	97,4000	3.990,8000
31.12.2001	60,9610	3.116,8844	3,1484	69,1716	443,0206	929,3438	100,1824	4.110,9286
31.12.2002	61,0707			58,5979			93,9549	4.197,8760
31.12.2003	61,2931			49,0502			87,1136	3.930,5566
31.12.2004	61,3100			45,0676			86,4983	3.970,8549
31.12.2005	61,1779			51,8589			89,2717	3.934,0171
31.12.2006	61,1741			46,4496			91,1007	3.806,9637
31.01.2007	61,2139			47,1893			92,7062	3.770,2575
28.02.2007	61,1773			46,2413			90,8079	3.780,3436
31.03.2007	61,1675			45,9284			89,9787	3.764,8489
30.04.2007	61,1621			44,8304			89,6476	3.722,3602
31.05.2007	61,1920			45,5976			90,0545	3.716,0381
30.06.2007	61,1692			45,2973			90,7555	3.695,3543
31.07.2007	61,1658			44,7806			90,5757	3.721,2265
31.08.2007	61,1716			44,9461			90,2236	3.729,5208
30.09.2007	61,1940			43,1582			87,8215	3.686,1635
31.10.2007	61,1821			42,4669			87,7540	3.652,4446
30.11.2007	61,2935			41,5888			85,7552	3.713,6322
31.12.2007	61,2016			41,6564			83,2901	3.685,9552
31.01.2008	61,4240			41,4747			82,6258	3.806,8795
29.02.2008	61,2338			40,4959			80,4279	3.818,2827
31.03.2008	61,2664			38,7860			77,4740	3.893,6384
30.04.2008	61,3856			39,4230			77,8067	3.800,2600
31.05.2008	61,1654			39,4412			77,8186	3.758,0118
30.06.2008	61,1741			38,8456			77,2059	3.810,7581
31.07.2008	61,1879			39,2507			77,7779	3.750,4076
31.08.2008	61,1642			41,5095			75,9804	3.783,9767
30.09.2008	61,1689			42,6294			76,8550	3.860,4544
31.10.2008	61,4099			47,1115			77,6652	4.149,3176
30.11.2008	61,4030			48,2462			73,9884	3.973,0184
31.12.2008	61,4123			43,5610			63,0387	4.104,2772
31.01.2009	61,4129			47,9189			68,4000	4.129,7088
28.02.2009	61,4129			48,5708			68,7637	4.138,0567
31.03.2009	61,4135			46,5501			66,1000	4.051,2897
30.04.2009	61,4115			46,2924			68,3299	4.076,7061
31.05.2009	61,4128			43,5614			70,3549	4.059,5452
30.06.2009	61,1642			43,5085			72,0724	4.008,1389
31.07.2009	61,1704			43,5284			71,7626	3.994,4103
31.08.2009	61,1761			42,8764			69,4867	4.015,7608
30.09.2009	61,1741			42,0469			67,0916	4.044,8360
31.10.2009	61,1741			41,3339			68,4465	4.045,1035
30.11.2009	61,1741			41,0069			67,2908	4.060,9466
31.12.2009	61,1732			42,6651			67,6695	4.111,6548
31.01.2010	61,3673			43,9405			70,8180	4.185,4658
28.02.2010	61,5058			45,3248			68,8986	42,0179
31.03.2010	61,5200			45,6312			68,8682	42,9729
30.04.2010	61,5628			46,4415			70,9371	42,9069
31.05.2010	61,5025			49,6629			72,3601	43,1354
30.06.2010	61,5467			50,4564			75,9461	46,4223
31.07.2010	61,5063			47,2109			73,6691	45,4223
31.08.2010	61,5814			48,4893			75,4212	47,1707
30.09.2010	61,6363			45,2842			71,5204	46,3605
31.10.2010	61,5838			44,4424			70,9001	44,9254
30.11.2010	61,5044			46,7856			72,8725	46,6437
31.12.2010	61,5050			46,3140			71,5008	49,3026
31.01.2011	61,5050			44,8614			71,4427	47,5236
28.02.2011	61,5050			44,6919			71,9104	48,0545
31.03.2011	61,5162			43,6595			69,2223	47,3456
30.04.2011	61,5125			41,3947			68,9834	47,8064
31.05.2011	61,6141			43,1713			71,0577	50,7237
30.06.2011	61,6200			42,7175			68,4819	51,1964
31.07.2011	61,6029			43,1998			70,4154	53,9524
31.08.2011	61,5063			42,4562			69,5301	52,0182
30.09.2011	61,5040			45,1737			70,6415	50,3842
31.10.2011	61,5050			43,4357			69,9437	50,3685
30.11.2011	61,5114			46,1243			72,0569	50,0826
31.12.2011	61,5050			47,5346			73,6322	50,5964
31.01.2012	61,5050			46,9146			73,5882	51,0584
29.02.2012	61,5000			45,7113			72,5321	51,0373
31.03.2012	61,5050			46,0505			73,7558	51,0627

1/ Извршена деноминација на денарот за 100 во мај 1993

Извор: Народна банка на Република Македонија

Табела 36

НЕДК и РЕДК на денарот

(индекс, 2006=100)

година	Квартал	Номинален ефективен девизен курс на денарот	Реален ефективен девизен курс на денарот		
			Индекс на трошоци на живот	Индекс на цени на производители на индустријски производи	Индекс на трошоци на работна сила по единица производ
2002	Квартал 4	93,0	109,9	109,1	
2003	Квартал 4	96,4	110,1	107,4	105,3
2004	Квартал 4	99,4	105,7	103,9	111,1
2005	Квартал 4	99,8	100,3	99,7	109,0
2006	Квартал 4	99,3	98,5	97,7	97,8
2007	Квартал 4	99,5	97,4	96,7	85,5
2008	Квартал 4	101,2	98,0	95,0	90,9
2009	Квартал 4	106,8	98,2	99,6	
2010	Квартал 4	107,2	96,7	99,9	
2011	Квартал 4	107,7	95,9	101,7	
2002	Квартал 1	89,3	110,7	109,5	
	Квартал 2	90,6	111,5	110,9	
	Квартал 3	92,6	110,5	110,3	
	Квартал 4	93,0	109,9	109,1	
2003	Квартал 1	94,4	109,7	109,2	132,3
	Квартал 2	95,4	110,8	108,9	128,2
	Квартал 3	95,0	109,4	106,9	118,1
	Квартал 4	96,4	110,1	107,4	105,3
2004	Квартал 1	96,9	109,0	105,6	110,4
	Квартал 2	97,0	106,3	103,7	110,4
	Квартал 3	98,0	104,9	104,1	108,0
	Квартал 4	99,4	105,7	103,9	111,1
2005	Квартал 1	99,8	104,5	101,9	109,8
	Квартал 2	99,6	102,7	101,0	92,9
	Квартал 3	99,8	101,3	102,1	95,2
	Квартал 4	99,8	100,3	99,7	109,0
2006	Квартал 1	99,9	100,9	100,4	107,4
	Квартал 2	100,6	100,9	101,5	95,4
	Квартал 3	100,1	99,7	100,4	99,4
	Квартал 4	99,3	98,5	97,7	97,8
2007	Квартал 1	99,5	97,6	96,7	88,3
	Квартал 2	99,8	97,4	96,5	85,3
	Квартал 3	99,6	96,4	96,2	82,4
	Квартал 4	99,5	97,4	96,7	85,5
2008	Квартал 1	100,6	100,3	97,2	79,6
	Квартал 2	101,0	99,6	98,8	76,6
	Квартал 3	99,7	96,7	97,8	72,7
	Квартал 4	101,2	98,0	95,0	90,9
2009	Квартал 1	106,4	101,5	97,4	82,6
	Квартал 2	106,3	100,0	97,7	83,8
	Квартал 3	106,8	98,9	99,2	80,9
	Квартал 4	106,8	98,2	99,6	
2010	Квартал 1	106,1	98,6	98,9	
	Квартал 2	104,9	96,6	99,5	
	Квартал 3	105,9	95,9	99,7	
	Квартал 4	107,2	96,7	99,9	
2011	Квартал 1	106,6	97,5	101,5	
	Квартал 2	106,1	96,7	101,9	
	Квартал 3	107,2	95,9	101,8	
	Квартал 4	107,7	95,9	101,7	
2012	Квартал 1	107,6	97,8	102,3	

Извор: НБРМ.

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

РЕАЛЕН СЕКТОР

Табела бр.1 Бруто домашен производ

Извор на податоците за бруто домашниот производ (БДП) е Државниот завод за статистика на Република Македонија (ДЗСРМ). Пресметката на БДП базира на податоци од годишните сметки од Централниот регистар, од статистичките истражувања на ДЗС, од Министерството за финансии, УЈП и од други извори.

Бруто домашниот производ (БДП) по тековни цени (според производствен метод) е финален производ на производната активност на резидентните производни единици и претставува збир на бруто додадената вредност од одделни институционални сектори или одделни дејности, по основни цени, зголемен за данокот на промет (односно ДДВ) и царините, а намален за субвенциите на производи (што не се распределени по дејности).

Податоците за БДП по производен метод прикажани по сектори се според Националната класификација на дејности - НКД.

Табела бр.2 Цени

Извор на податоците за цените е ДЗСРМ.

Просечните месечни цени на мало, нивната динамика и структурата на личната потрошувачка се основа за пресметка на *индексот на трошоците на животот (Consumer price index - CPI)*.

При изборот на производите за следење на цените на мало се земаат предвид само оние производи кои имаат значајно учество во прометот на мало. Под цени на мало се подразбираат цените по кои трговијата на мало, индивидуалните производители и вршителите на услугите ги продаваат производите и услугите на крајните потрошувачи. Во цените е вклучен и ДДВ.

Индексот на трошоци на животот се пресметува врз база на посебно групирана листа на производи и услуги од личната потрошувачка на неземјоделските домаќинства и просечните месечни цени на мало на тие производи и услуги, односно нивните индивидуални индекси на цени, пондерирани со структурата од индивидуалната потрошувачка. Од јануари 2007 година структурата на индексот на трошоците на животот е проширена за две нови категории: „Ресторани и хотели“ и „Останати услуги неспомнати на друго место“.

Цените на производителите на индустриски производи - ЦПИП (Producer price index-PPI) се следат во Месечниот извештај за цени на производители на индустриски производи, Ц.41 кај 200 претпријатија од областа на индустријата во Р. Македонија. Изборот на претпријатијата се врши според нивното значење во вкупното производство.

Продажна цена на производителите на индустриски производи е цената според која производителот ги продава своите производи на редовните купувачи на домашниот пазар, во најголеми количества франко натоварено во вагон (камион) во местото на производителот, или цената по која производителот врши пресметка со други производители во прометната сфера. Во оваа цена влегува регресот, ако продавачот го остварува според прописите, а од цената се одбива трговскиот рабат и попустот (каса сконто и др.) што продавачот му го одобрува на купувачот. Во цената не влегува ДДВ.

Од јануари 2001 година индексот на ЦПИП се обработува според Националната класификација на дејностите.

Табела бр.3 Индекс на индустриското производство

Извор на податоците за *индустриското производство* е ДЗСРМ. Податоците за индустријата се прибираат преку месечни извештаи што ги доставуваат претпријатијата евидентирани во областа на индустријата, како и деловните единици кои се занимаваат со индустриска дејност, а се наоѓаат во состав на индустриските претпријатија.

Врз основа на податоците од месечните извештаи се пресметуваат индексите на производство.

Со годишниот извештај за индустријата до 1998 година и месечниот извештај за индустријата до 1999 година, податоците се прибираа според Единствената класификација на дејности - ЕКД, а од 1999 година, односно 2000 година, соодветно, прибирањето на податоците врз база на споменатите извештаи се врши според Националната класификација на дејности - НКД.

Индексот на физички обем на индустриско производство се пресметува врз основа на производството, т.е. по чиста дејност, со распоредување на производите во соодветната гранка. За пресметување на индексот се користат:

- просечното месечно готово производство и структурата на производството во базната година;
- вкупно месечно производство во тековната година;
- номенклатурата на производи за месечниот извештај за индустриското производство;
- пондерациони коефициенти за секој производ;
- пондерациони фактори што ја изразуваат структурата на производството, т. е. учеството на секоја гранка во вкупното индустриско производство на Република Македонија.

Табела бр.4 Вработеност и продуктивност во целата економија

Извор на презентираниите податоци за *вработеноста* е Анкетата за работна сила (АРС) на ДЗСРМ.

АРС е најсеопфатно истражување на економската активност на населението и нивните демографски, образовни и други карактеристики во меѓупописниот период. Анкетата се спроведува на целата територија на Р. Македонија, врз база на примерок од 10.000 домаќинства (7.200 домаќинства до 2003 година) или 1,8% од вкупниот број домаќинства во земјата. До 2003 година АРС се спроведуваше годишно, а од 2004 година се спроведува континуирано неделно во тек на цела година, а обработката се врши квартално и годишно. Единици на набљудување се лица на возраст од 15 до 79 години и домаќинствата. АРС се изработува врз база на меѓународни препораки (ILO и Eurostat). Применети класификации: Национална класификација на дејности и Национална класификација на занимања.

Работоспособното население го сочинуваат сите лица на возраст од 15 години и повеќе. Работоспособното население се дели на активно население и неактивно население.

Активното население (работна сила) ги опфаќа вработените и невработените лица.

Неактивно население ги опфаќа следните лица:

- ученици и студенти
- пензионери
- домаќинки
- издржувани лица (од друго лице, од државата или од друг приход како рента, камата).

Продуктивноста во економијата се пресметува во НБРМ, врз база на податоци од ДЗСРМ за вкупниот БДП и вкупниот број на вработени во економијата (според Анкета за работна сила), на квартална основа.

Табела бр.5 Плати

Податоците за исплатените нето и бруто плати по вработен базираат на месечни извештаи од деловните субјекти во приватна и друга (општествена, државна, задружна и мешовита) сопственост со различни дејности во Република Македонија. Податоците ги изготвува ДЗСРМ.

Нето платите се однесуваат на просечните примања во месецот по работник, остварени за работа со полно, покусо и подолго работно време (прекувремена работа). Вкупно исплатените нето плати опфаќаат и надоместок на нето платата од средствата на претпријатието (или друго правно лице) за годишен одмор, државни празници, платено отсуство до 7 дена, платено отсуство за стручно усовршување, за боледување до 21 ден, надоместок за време поминато на вежби по покана од надлежен државен орган, цивилна заштита, и сл.

Бруто платите ги опфаќаат исплатените нето плати за извештајниот месец, платениот персонален данок и платените придонеси за пензиско, инвалидско и здравствено осигурување, за вработување, професионално заболување и за водостопанство.

Почнувајќи од мај 2001 година податоците за платите се објавуваат според Националната класификација на дејности-НКД. Од јануари 2009 година со примената на концептот на "бруто плати" настанаа структурни промени во податоците за бруто-плати поради вклучувањето на надоместоците за храна и превоз во платите.

Табела бр.6 Буџет на Република Македонија (Централен буџет и буџети на фондови)

Податоците за буџетот ги изготвува Министерството за финансии на Република Македонија.

Буџетот на Република Македонија ги инкорпорира централниот буџет и буџетите на вонбуџетските фондови.

Централниот буџет, кој се однесува на централната власт, ги опфаќа основниот буџет, буџетот на самофинансирачки активности и буџетите на заеми и донации.

Во вонбуџетски фондови спаѓаат: Фонд за ПИОМ, Фонд за здравствено осигурување, Агенција за вработување и Фонд за патишта.

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Податоците во агрегираниот биланс на останатите депозитни институции (банки и штедилници) и билансот на Народната банка на Република Македонија (НБРМ) се поделени согласно со секторскиот и валутниот критериум, како и со финансискиот инструмент врз основа на кој настануваат определени побарувања и обврски. Податоците во прикажаните биланси се однесуваат на крајните салда на крајот на референтниот период. Износите коишто се изразени во странска валута се конвертираат според средниот девизен курс на денарот на крајот на референтниот период, согласно со индикативната курсна листа на НБРМ.

Во секторската класификација, дефинирана во Прирачникот за монетарна и финансиска статистика на ММФ (во согласност со секторизацијата дадена во СНА93 и ЕСА95), комитентите се распоредуваат во две основни групи: резиденти и нерезиденти. Во рамките на групата „резиденти“ постојат пет сектори: финансиски институции, нефинансиски друштва, држава, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

- Секторот „финансиски институции“ го сочинуваат пет потсектори:
 - Народна банка на Република Македонија (монетарна власт);
 - Останати депозитни институции (банки и штедилници);
 - Останати финансиски институции;
 - Осигурителни друштва и пензиски фондови;
 - Останати финансиски посредници, освен осигурителните друштва и пензиските фондови и помошните финансиски институции.
- Секторот „нефинансиски друштва“ опфаќа два потсектора: јавни нефинансиски претпријатија и приватни нефинансиски претпријатија.
- Секторот „држава“ е поделен на: централна државна власт (Буџет и органи на централната државна власт, фондови за социјално осигурување и други фондови и агенции, како и установи на јавниот сектор (училишта, болници и сл.)) и локална власт.
- Секторот „домаќинства“ опфаќа: население и физички лица кои вршат регистрирана дејност.
- Секторот „непрофитни институции“ коишто им служат на домаќинствата вклучува непрофитни и нефинансиски институции (институции со социјално-хуманитарен карактер, стопански комори, политички партии, здруженија на граѓани, верски заедници, синдикати, црвен крст).

За потребите на монетарните биланси, секторот на домаќинствата и секторот на непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата се прикажани заедно како сектор на останати резиденти.

Народната банка на Република Македонија и останатите депозитни институции (банките и штедилниците) ги сочинуваат депозитните институции на Република Македонија.

Средствата и обврските на депозитните институции се класифицирани во следниве агрегирани категории: монетарно злато и специјални права на влечење (СПВ), валути и депозити (вклучувајќи ги трансферабилните депозити и останатите депозити), хартии од вредност различни од акции, кредити, акции и други сопственички хартии од вредност, останати побарувања и обврски (вклучувајќи ги и трговските кредити и други сметки).

Табела бр. 7 Биланс на Народната банка на Република Македонија

Билансот на НБРМ се изготвува врз основа на сметководствената евиденција на сите средства и обврски на НБРМ кон останатите сектори во економијата, вклучувајќи го и секторот „нерезиденти“. Билансот на НБРМ се објавува на крајот на месецот и содржи податоци за претходниот месец.

А. Средствата на билансот на НБРМ ги вклучуваат следниве категории: девизни средства, побарувања од државата и други средства.

Девизните средства на НБРМ се состојат од: средства на девизните резерви и останати девизни средства. Во девизните резерви се опфаќаат: монетарното злато, девизите во форма на ефективни странски пари, трансферабилни и останатите депозити на НБРМ во странски банки, пласманите во хартии од вредност емитирани од нерезиденти (во странска валута), пласманите во девизи кај меѓународни финансиски институции и држењето специјални права на влечење (СПВ). Останатите девизни средства ги опфаќаат останатите девизи, чековите, трансферабилните и останатите депозити во странска валута, хартиите од вредност и акциите во странска валута и останатите побарувања од нерезиденти во денари и во странска валута коишто не се дел од девизните резерви.

Побарувањата на НБРМ од Државата се однесуваат на односите со ММФ (алокација на СПВ и побарувања врз основа на репласирани кредити на ММФ), како и побарувања врз основа на пласмани во хартии од вредност. Пласманите во хартии од вредност претставуваат специфична категорија. Имено, емисијата на овие хартии од вредност претставува еден од механизмите во процесот на санирање на банките, преку кој се изврши преземање на лошите пласмани во портфолиото на една банка. Овие хартии од вредност се во сопственост на Агенцијата за санација на банки. Нивното амортизирање се одвива во согласност со склучениот договор помеѓу државата и централната банка.

Останатите средства на НБРМ вклучуваат: побарувања на НБРМ од други сектори врз основа на своето тековно работење, основни средства, средства за посебни намени и според посебни прописи, залихи, приливи врз основа на камати, сомнителни и спорни побарувања врз основа на камата и надомести.

Б. Обврските на билансот на НБРМ опфаќаат: монетарна база, готови пари кај останатите депозитни институции, останати обврски на НБРМ кон останатите депозитни институции, ограничени депозити, девизни обврски, депозити на државата и останати обврски на НБРМ.

Монетарната база ги вклучува: готовите пари во оптек, готовината во благajnата, сметките на банките и штедилниците кај НБРМ, сметките на останатите финансиски институции кај НБРМ (главно на фондот за осигурување на депозити). Готовите пари во оптек претставуваат обврска на НБРМ и се однесуваат на готовите пари во оптек коишто ги држат небанкарските субјекти. Сметките на банките кај НБРМ се однесуваат на сметките на банките кај НБРМ (вклучително и на штедилниците), во чии рамки влегува и депонираната задолжителна резерва во денари на останатите финансиски институции кај НБРМ и издвоената задолжителна резерва на банките во странска валута. Задолжителната резерва се пресметува по утврдени стапки на задолжителна резерва коишто се применуваат на просечната месечна состојба на соодветните депозити. Притоа, во примена е просечен систем на одржување задолжителна резерва, според кој банките имаат можност да ги користат средствата на задолжителната резерва за одржување на дневната ликвидност најмногу до 80% од обврската. Податоците за готовите пари во оптек се преземаат од Дирекцијата за трезорско работење при НБРМ, додека податоците за дневната ликвидност на банките и штедилниците се засноваат на нивните дневни извештаи доставени до НБРМ.

Готовите пари кај останатите депозитни институции се однесуваат на готовината во благajnата на банките и штедилниците.

Останатите обврски на НБРМ кон останатите депозитни институции главно ги опфаќаат обврските на НБРМ врз основа на издадени благајнички записи. Аукциите на благајнички записи претставуваат основен инструмент на монетарната политика на НБРМ којшто се користи за регулирање на глобалното ниво на ликвидност и каматните стапки во банкарскиот систем, како и за сигнализирање на насоките на монетарната политика. За првпат се воведени во февруари 1994 година и по дефиниција се наменети за повлекување ликвидност од банкарскиот систем. Интервенциите со овој инструмент, чијашто рочност изнесува 28 дена, се вршат преку спроведување аукции коишто можат да бидат организирани како „тендер со износи“ или „тендер со каматни стапки“ (американски тип). Аукциите на благајнички записи се поставени на пазарна и флексибилна основа, што овозможува нивно постојано менување, со цел да се зголеми нивната ефикасност и успешно да се остварат поставените цели.

Депозитите на државата ги опфаќаат депозитните пари на државата во денари (трезорска сметка на државата и други буџетски фондови) и во странска валута (депозити за посебни намени на централно ниво на државата и други депозити). Во рамки на денарските депозити на државата, почнувајќи од март 2006 година, се вклучени и паричните фондови мобилизирани преку емисија на **државни записи за монетарни цели**, коишто се депонираат на посебна сметка. Имено, на 07.03.2006 година, НБРМ во соработка со Министерството за финансии започна со емисија на државни записи за монетарни цели со рок на достасување од три месеци. Државните записи за монетарни цели се издаваат на редовните аукции на државни хартии од вредност и ги имаат истите карактеристики како редовните државни хартии од вредност. Според Законот за јавен долг, државните записи за монетарни цели не се дел од јавниот долг, бидејќи се издаваат за потребите на монетарната политика. Воедно, државата нема право на располагање со повлечените средства преку издавање државни записи за монетарни цели. Каматната стапка на државните записи за монетарни цели ја плаќа НБРМ, според просечната каматна стапка постигната на аукциите на тримесечни државни записи. За регулирање на меѓусебните односи, Министерството за финансии и НБРМ склучија Договор за државни записи за монетарни цели.

Девизните обврски кон странство ги опфаќаат обврските на НБРМ кон нерезидентите врз основа на чекови и кредитни писма во девизи, како и обврските врз основа на искористени кредити од Меѓународниот монетарен фонд. Во оваа категорија е опфатена и алокацијата на специјалните права на влечење (СПВ).

Останатите обврски на НБРМ ги опфаќаат: капиталните сметки коишто ги опфаќаат сопствените средства на НБРМ, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и специфична исправка на вредноста на посебната резерва, вредносните прилагодувања и алокација на СПВ. Во оваа категорија се опфатени и неklasифицираните обврски на НБРМ коишто произлегуваат од најразлични деловни односи со резидентниот сектор.

Останатите обврски на НБРМ ги опфаќаат: капиталните сметки коишто ги опфаќаат сопствените средства на НБРМ, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и специфична исправка на вредноста на посебната резерва и вредносните прилагодувања. Во оваа категорија се и неklasифицираните обврски на НБРМ коишто произлегуваат од најразлични деловни односи со резидентниот сектор.

Табела бр.8. Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници

Билансот на останатите депозитни институции се изготвува врз основа на доставената сметководствена евиденција од страна на банките и штедилниците (КНБИФО) и претставуваат агрегирани биланси на средствата и обврските на сите останати депозитни институции. Месечниот биланс на останатите депозитни институции се објавува на крајот на месецот и содржи податоци за претходниот месец. Билансот содржи податоци за побарувањата и обврските (носители на монетарните агрегати, согласно со националната дефиниција) на останатите депозитни институции (со исклучок на НБРМ) кон останатите сектори во економијата, вклучувајќи го и секторот „нерезиденти“. Податоците се класифицирани во

стандардизирани компоненти според сектори, финансиски инструменти и сметководствени принципи.

А. Средствата во билансот на останатите депозитни институции вклучуваат: валути и депозити, хартии од вредност различни од акции, кредити, акции и други сопственички хартии од вредност, финансиски деривати, останати побарувања, нефинансиски средства.

Валутите и депозитите се поделени согласно со валутната структура во денари и странска валута. Валутите ги опфаќаат банкнотите и кованите пари во благајните на останатите депозитни институции коишто се издадени од централната банка и девизите коишто се издадени од централните банки на странски држави. Депозитите ги сочинуваат трансферабилните депозити коишто ги вклучуваат тековните сметки на останатите депозитни институции кај НБРМ (што ја вклучуваат и нивната задолжителна резерва во денари депонирана кај НБРМ) и сметките на банките во странство. Во групата на депозитите се вклучени и депозитите по видување, штедните и други депозити (коишто го вклучуваат и задолжителниот депозит на банките во НБРМ).

Хартиите од вредност различни од акции се класифицирани според валутната структура и секторот и ги опфаќаат благајничките записи, трезорските записи, државните обврзници, компаниските обврзници, комерцијалните хартии од вредност, преносливите депозитни сертификати и сл.

Кредитите се однесуваат на средствата коишто се дадени на различни сектори од страна на останатите депозитни институции. Податоците за кредитите ја вклучуваат пресметаната камата, додека очекуваните загуби, резервациите за кредити и исправките на вредност се исклучени од оваа категорија. Кредитите се класифицирани во денарски и девизни, според валутната распределба.

Акциите и другите сопственички хартии од вредност ги опфаќаат финансиските инструменти коишто на имателот му даваат право на сопственост на друштвото коешто ги издало.

Останатите побарувања ги вклучуваат трговските кредити и аванси коишто се однесуваат на финансиските услуги што останатите депозитни институции ги даваат на други финансиски и нефинансиски институции. Оваа категорија ги содржи и сите останати ставки коишто не се опфатени во другите категории на финансиски инструменти, а се однесуваат на дивидендите, побарувањата во пресметка, ставките во процес на наплата и сл.

Нефинансиските средства ги вклучуваат материјалните средства (фиксни средства, залихи и сл.) и нематеријалните средства за кои нема евидентирани соодветни обврски (патенти, лиценци, софтвер и сл.).

Б. Обврските на останатите депозитни институции ги вклучуваат обврските што настануваат врз основа на: примени депозити, добиени кредити, емитирани хартии од вредност, останати обврски и акции и други сопственички хартии од вредност.

Депозитите се поделени на депозити вклучени и исклучени од парична маса, а понатаму се класифицирани во депозити во денари и странска валута.

Депозитите вклучени во паричната маса ги опфаќаат трансферабилните депозити и останатите депозити на домашните депозитни институции коишто се вклучени во националната дефиниција на паричната маса. Оваа категорија ги вклучува депозитите на останатите финансиски институции, нефинансиски друштва, домаќинства, непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата и локалната самоуправа.

Депозитите исклучени од парична маса ги опфаќаат трансферабилните и останатите депозити на државата (освен на локалната самоуправа), депозитните институции и нерезидентите.

Хартиите од вредност се однесуваат на комерцијалните хартии од вредност емитирани од страна на останатите депозитни институции коишто се во функција на зајакнување на вкупниот финансиски потенцијал.

Кредитите се однесуваат на средствата коишто останатите депозитни институции ги добиваат од различни институционални сектори.

Останатите обврски вклучуваат: трговски кредити (добиеени при купување стоки и услуги од домаќинства, непрофитни институции и нефинансиски друштва) и аванси примени за тековни работи или работи коишто треба да отпочнат, како и авансни плаќања за стоки и услуги. Во оваа категорија се вклучени и обврските во пресметка, обврски по дивиденди, резервации за загуби за оштетени финансиски средства, акумулирана амортизација и загуби коишто произлегуваат од исправката на вредноста и останати обврски. Останатите обврски ги вклучуваат сите сметки што не се класифицирани на друго место во билансната шема на останатите депозитни институции.

Акциите и другите сопственички хартии од вредност се поделени на сопственички вложувања, задржана добивка, финансиски резултат од тековната година, општа и специфична исправка на вредноста и посебна резерва, алокација на специјалните права на влечење (СПВ) и вредносни прилагодувања.

Акциите и другите сопственички хартии од вредност се поделени на сопственички вложувања, задржана добивка, финансиски резултат од тековната година, општа и специфична исправка на вредноста и посебна резерва и вредносни прилагодувања.

Табела бр.9 Преглед на депозитни институции - НБРМ, останати депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници)

Прегледот на депозитните институции претставува консолидиран преглед на сметките на банките, штедилниците и НБРМ, при што ги покажува комбинираниот средства и обврски на монетарниот систем во однос на останатите резидентни и нерезидентни субјекти. Основни извори за изработка на прегледот на депозитни институции се прегледот на НБРМ и прегледот на останатите депозитни институции.

Како консолидиран биланс на монетарниот систем претставува основа за негово постојано следење. Истовремено, прегледот овозможува и анализа на соработката на основните макроекономски сектори: реалниот, фискалниот, надворешниот и монетарниот сектор.

Месечниот преглед на депозитните институции се објавува на крајот на месецот и содржи податоци за претходниот месец.

Главни компоненти на Прегледот на депозитните институции се: нето девизни средства, домашни кредити, парични средства, депозити (ограничени и останати), обврски кон останатите финансиски институции, капитални сметки и останати ставки (нето).

Нето девизните средства претставуваат разлика од девизните средства и обврски на НБРМ и останатите депозитни институции (банки и штедилници). Сите девизни средства и обврски на НБРМ и останатите депозитни институции се агрегирани и се прикажани како нето девизни средства на монетарниот систем.

Домашните кредити ги опфаќаат побарувањата на депозитните институции (НБРМ, банки и штедилници) од државата (прикажани на нето-основа), побарувања од локалната самоуправа, јавните нефинансиски институции, приватниот сектор и останатите финансиски институции (прикажани на бруто основа).

Побарувања од државата се однесуваат на побарувања врз основа на кредити, хартии од вредност и трговски кредити и аванси. Како извори на кредити одобрени на Државата се користат: странски кредити, кредитни линии, депозитниот потенцијал и останати извори. Побарувањата од Државата врз основа на хартии од вредност претставуваат побарувања врз основа на специфични хартии од вредност (издадени од државата во процесот на санација на една банка, издадени обврзници за старото девизно штедење).

Побарувањата од локалната самоуправа се однесуваат на побарувањата врз основа на дадени кредити во домашна валута.

Побарувањата од јавните нефинансиски друштва се однесуваат на побарувањата врз основа на дадени кредити во домашна и странска валута на јавните претпријатија.

Побарувањата од приватниот сектор ги опфаќаат вкупните пласмани на депозитните институции на приватниот сектор врз основа на дадени кредити, пласмани во хартии од вредност и акции и останати пласмани. Побарувањата од приватниот сектор ги содржат: побарувањата од останатите нефинансиски друштва, побарувањата од домаќинства и побарувањата од непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Побарувањата од останати финансиски институции ги опфаќаат вкупните пласмани на депозитните институции врз основа на дадени кредити, пласмани во хартии од вредност и акции.

Паричните средства ги опфаќаат готовите пари во оптек (готови пари надвор од останатите депозитни институции), депозитните пари на локалната самоуправа и останатите финансиски институции кај НБРМ и депозитните пари на секторот на држатели на пари кај банките и штедилниците.

Ограничените депозити ги вклучуваат депозитите чијашто употреба е ограничена за одредена намена утврдена со пропис. Овие депозити се наменети за покривање отворени акредитиви во надворешниот платен промет, гаранции, банкарски дознаки и др.

Останатите депозити ги опфаќаат орочените, штедните и девизните депозити на секторите вклучени во дефиницијата на парична маса, кај НБРМ, банките и штедилниците.

Обврските кон останатите финансиски институции ги опфаќаат вкупните обврски на депозитните институции врз основа на депозити, хартии од вредност и примени кредити.

Капиталните сметките ги обединуваат капиталните сметки на НБРМ, банките и штедилниците.

Останатите ставки (нето) ги прикажуваат сите категории коишто не се опфатени во претходно прикажаните категории, како и сите неklasифицирани средства и обврски на депозитните институции.

Табела бр. 10 Кредити на недржавниот сектор дадени од банки и штедилници

Кредитите коишто останатите депозитни институции ги одобруваат на недржавниот сектор се класифицирани од аспект на валутата: кредити во денари и во странска валута. Понатаму се класифицирани во краткорочни и долгорочни кредити, пресметана камата и сомнителни и спорни побарувања. Краткорочните и долгорочни кредити се поделени на кредити со и без валутна клаузула. Кредитите на недржавниот сектор ги опфаќаат кредитите на следниве сектори: нефинансиски друштва, домаќинства, непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата, локална самоуправа и останати финансиски институции.

Табела бр. 11 Монетарни агрегати и нивните компоненти (недржавен сектор)

Монетарните агрегати, како збир на финансиски инструменти класифицирани согласно со степенот на нивната ликвидност, се дефинирани во согласност со меѓународно прифатените дефиниции и критериуми (согласно со методологијата за монетарна и финансиска статистика на ММФ)). Депозитите вклучени во монетарните агрегати се однесуваат на следниве сектори: останати финансиски институции, локалната самоуправа, нефинансиски друштва (приватни и јавни), домаќинства (физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд) и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Паричната маса М1 ги опфаќа готовите пари во оптек и депозитните пари. Притоа, депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај НБРМ.

Готовите пари во оптек претставуваат разлика помеѓу вкупниот износ на печатени и ковани пари и износот на готови пари што се наоѓа во благајната на банките, во трезорот на НБРМ и во дисперзираните трезори.

Паричната маса М2 (ликвидни средства) ги вклучува монетарниот агрегат М1 и краткорочните депозити. Краткорочните депозитите се дефинирани како депозити во кои се опфатени: депозитите по видување, орочените депозити до една година, во денари и странска валута.

Парична маса М4 (вкупен депозитен потенцијал на монетарниот систем), ги вклучува монетарниот агрегат М2 и долгорочните депозити т.е. депозитите орочени над една година, во денари и странска валута.

Табела бр. 12 Вкупни побарувања на останати депозитни институции (ОДИ - банки и штедилници)

Побарувањата на останатите депозитни институции се однесуваат на кредитите, пласманите во хартии од вредност, акциите и достасаните ненаплатени побарувања и сомнителните и спорни побарувања врз основа на кредити. Пласманите на останатите депозитни институции се поделени по сектори, рочности и валути. Согласно со прифатените стандарди од областа на монетарната и финансиската статистика за консолидација, т.е. исклучување на меѓусебните побарувања и обврски во рамките на еден сектор, пласманите ги исклучуваат меѓубанкарските побарувања.

Побарувањата на банките и штедилниците од нефинансиски друштва (приватни и јавни) се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметаната камата врз основа на кредити, достасаните ненаплатени и сомнителни и спорни побарувања по кредити, хартии од вредност и акции. Сите категории се поделени по валута, а кредитите и по рочност. Останатите депозитни институции одобруваат кредити од различни извори на средства: депозити, сопствени извори, странски кредити, добиени кредитни линии и останати извори. Побарувањата врз основа на хартии од вредност претставуваат побарувања врз основа на краткорочни хартии од вредност (чекови и меници) и побарувања врз основа на долгорочни хартии од вредност, односно учества или вложувања на банките и штедилниците во хартии од вредност на нефинансиски друштва. Побарувањата што ја сочинуваат категоријата акции се однесуваат на финансиските инструменти коишто им даваат на останатите депозитни институции право на сопственост врз нефинансиското друштво коешто ги издало.

Побарувањата на банките и штедилниците од домаќинствата (физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд) се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметана камата врз основа на кредити, достасани ненаплатени побарувања и сомнителни и спорни побарувања врз основа на кредити. Побарувањата од домаќинствата се поделени по валута, рок и намена. Според намената, кредитите се делат на: потрошувачки кредити, автомобилски кредити, кредити за станбена изградба, рамковни кредити (кредитни картички и негативни салда на тековни сметки), останати кредити и кредити

за вршење самостојна дејност (им се одобруваат на физичките лица кои вршат регистрирана дејност).

Побарувањата на банките и штедилниците од непрофитните институции коишто им служат на домаќинствата, останатите финансиски институции и локалната самоуправа се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметаната камата врз основа на кредити, достасаните ненаплатени побарувања и сомнителни и спорни побарувања врз основа на кредити, побарувањата врз основа на хартии од вредност и побарувањата врз основа на акции.

Побарувањата на останатите депозитни институции од Државата се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметаната камата врз основа на кредити, достасаните ненаплатени побарувања и сомнителни и спорни побарувања врз основа на кредити, побарувањата врз основа на хартии од вредност и побарувањата врз основа на акции. Како извори на кредити одобрени на Државата се користат: странските кредити, кредитните линии, депозитниот потенцијал и останати извори.

Побарувањата од Државата врз основа на хартии од вредност претставуваат побарувања врз основа на специфични хартии од вредност.

Табела бр. 13 Обврски на останатите депозитни институции (ОДИ - банки и штедилници)

Согласно со доминантната класична депозитно-кредитна активност на **останатите депозитни институции, обврските кон нефинансиските друштва** вклучуваат депозити на нефинансиските друштва и кредити добиени од нефинансиските друштва. Покрај депозитите и кредитите во оваа категорија се вклучени и хартиите од вредност издадени од нефинансиските друштва. Депозитите се поделени од аспект на нивната рочна и валутна структура. Кредитите и хартиите од вредност се делат согласно со нивната валутна структура.

Обврските на останатите депозитни институции кон домаќинствата ги вклучуваат тековните сметки, депозитите по видување, орочените депозити (до три месеци, над три месеци, до една година и над една година) и ограничените депозити наменети за покривање акредитиви во домашниот платен промет.

Обврските на депозитните банки кон други комитенти - непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата, кон локалната самоуправа, кон останатите финансиски организации, како и обврските кон државата, соодветно. Станува збор за обврски врз основа на различни видови депозити поделени според нивната рочна и валутна структура, како и обврски врз основа на хартии од вредност и други кредитни обврски изразени во денари и странска валута.

Табела бр.14 Пондерирани каматни стапки на банките за примени депозити и вкупно дадени кредити

Врз основа на Извештај за пондерирани каматни стапки на примени депозити и дадени кредити, кои на редовна месечна основа депозитните банки ги доставуваат до НБРМ, се изготвува агрегиран преглед на Пондерирани каматни стапки на примени депозити и дадени кредити во денари и во девизи.

Каматни стапки на денарски кредити ги опфаќа: каматни стапки на денарски кредити без валутна клаузула и каматни стапки на денарски кредити со валутна клаузула.

Каматни стапки на денарски депозити ги опфаќа: каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула и каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула.

Кај денарските кредити/депозити понатаму е извршена поделба според два критериума: секторска класификација и рочност. Според секторската класификација, извршена е поделба на: кредити/депозити кои се однесуваат на претпријатија, кредити/депозити кои се однесуваат на население. Според рочноста, поделба е извршена кај кредитите на: краткорочни и долгорочни; и кај депозитите на: депозити по видување, краткорочно и долгорочно орочени депозити.

Девизните кредити/депозити се класифицирани според три критериума: по сектор, по валута и по рочност. Според секторската класификација, извршена е поделба на: кредити/депозити кои се однесуваат на претпријатија, кредити/депозити кои се однесуваат на население. Според рочноста, поделба е извршена кај кредитите на: краткорочни и долгорочни; а кај депозитите на: депозити по видување, краткорочно орочени депозити и долгорочно орочени депозити. Според валутната класификација, извршена е поделба на: кредити/депозити одобрени во евра и одобрени во САД долари.

Каматните стапки на кредитите и депозитите искажани се во проценти на годишно ниво.

Табела бр.15 Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија

1. Есконтна стапка е важечката каматна стапка во тековниот месец.
2. Каматната стапка на расположливиот кредит преку ноќ - ломбарден кредит е важечката каматна стапка во тековниот месец.
3. Каматната стапка на репо трансакции за обезбедување на ликвидност во банкарскиот систем се прикажува како просечна пондерирана каматна стапка остварена на аукциите во тој месец.
4. Каматната стапка на благајнички записи се прикажува како просечна пондерираната каматна стапка остварена на аукциите со рок на достасување од 28 дена во тој месец. Каматната стапка е разграничена од аспект на типот на тендер кој може да биде: тендер со износи или тендер со каматни стапки.
5. Каматната стапка на репо трансакции за повлекување на ликвидност од банкарскиот систем се прикажува како просечна пондерирана каматна стапка остварена на аукциите во тој месец.

Табела бр.16 Задолжителна резерва на банки и штедилници

Банките и штедилниците издвојуваат задолжителната резерва врз основа на просечната состојба на депозитите во претходниот месец. Периодот на одржување на задолжителната резерва е од 11-ти во тековниот месец до 10-ти во наредниот месец. Исполнувањето на задолжителната резерва на банките во денари е на просечна основа, додека на задолжителната резерва на штедилниците во денари и задолжителната резерва на банките во девизи е на фиксна основа.

Табела бр.17 Каматни стапки на државни хартии од вредност

Каматните стапки на државните хартии од вредност се прикажуваат како просечни пондерирани каматни стапки остварени на аукциите во соодветниот месец со определен рок на достасување.

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

НАДВОРЕШНОТРГОВСКИ И ДЕВИЗЕН СЕКТОР

Табели бр.18-23 ПЛАТЕН БИЛАНС

Платниот биланс претставува статистички извештај за определен временски период, кој систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со остатокот од светот.

Согласно Законот за Народна банка на Република Македонија и прописите од доменот на девизното работење, Народна банка на Република Македонија (НБРМ) е одговорна за составување и следење на извршувањето на платниот биланс.

Платно-билансната статистика на Република Македонија во основа се подготвува во согласност со методологијата на Меѓународниот Монетарен Фонд (Прирачник за платен биланс, петто издание - ППБ). Податоците се објавуваат на месечна основа, во милиони евра и САД долари. Трансакциите деноминирани во други валути се конвертираат во евра и САД долари еквивалентно на девизниот курс на денот на трансакцијата.

Основни извори на податоци за извршувањето на платниот биланс се:

- единствениот царински документ (ЕЦД) за надворешно-трговската размена на Република Македонија;
- системот за известување за платниот промет на банките со странство (ППС);
- систем за известување за надворешниот долг (НДНП);
- банкарските извештаи за состојбата на средствата и обврските (КНБИФО);
- месечни извештаи за промените и состојбите на сметките во странство на резидентите кои не се овластени банки и состојбата и прометот на евидентните сметки (месечни извештаи-МИ);
- дополнителни извештаи на НБРМ за менувачкото работење и за состојбата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;
- податоци од годишниот прашалник за странски директни инвестиции-ДИ 22.

ПЛАТЕН БИЛАНС: ОДДЕЛНИ СТАВКИ

ТЕКОВНА СМЕТКА

Стоки

Извор на податоци за надворешно-трговската размена на Република Македонија е царинската документација (ЕЦД), која се прибира од страна на Царинската Управа на Република Македонија, а се обработува и објавува од страна на Државниот завод за статистика на Република Македонија (ДЗСРМ) и НБРМ.

ДЗСРМ согласно методологијата за евидентирање на надворешно-трговската размена во трговската статистика, ги објавува податоците за извозот на **ф.о.б.** основа, а за увозот на **ц.и.ф.** основа.

НБРМ согласно препораките на ППБ при евидентирање на стоките во платниот биланс врши прилагодување за опфат и класификација и тоа за:

- опфат: за вратените стоки и за фактурната вредност на извршената услуга за поправка на стоките;
- класификација: за **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот и доработките. Во платниот биланс извозот и увозот се прикажуваат на **ф.о.б.** основа, поради што е неопходно прилагодување на увозот

ц.и.ф. за **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот. Во периодот од 1993 до 1997 година **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот е утврден врз основа на просечните меѓународно определени стапки за пресметка на овие трошоци. Од 1998 година наваму **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот се пресметува по утврдена методологија која се базира на податоците од ЕЦД за транспорт и осигурување на паритетите со дестинација во Република Македонија прилагодени на целокупниот увоз.

За пресметување на ставката увоз во пристанишни места, се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Услуги

Транспорт: Податоците кои се однесуваат на транспортот се од платниот промет на банките со странство и месечните извештаи -МИ. Постои можност за дизагрегација по вид на транспорт (воздушен, поморски, железнички и патен) и по категорија на услуги (превоз на стоки, патници и останато). Прилагодување се врши кај одливот на транспортни услуги (превоз на стоки) за делот од **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот кој се однесува на трошоците за превозни услуги извршени од нерезиденти.

Туризам: Извор се податоците од платниот промет на банките со странство и месечните извештаи -МИ.

Останати услуги: Основен извор се податоците од платниот промет на банките со странство за извршените наплати од и плаќања кон нерезиденти по видови на услуги: телекомуникациони услуги, инвестициони работи, осигурување, деловни, владини и останати услуги. Прилагодување се врши кај одливот за осигурување за делот од **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот кој се однесува на трошоците за осигурување при превозот на стоки. Прилагодување се врши кај услугите за финансиско посредување, преку прераспределување на дел од доходот од инвестиции, а врз основа на пресметка на извозот и увозот на услуги за финансиско посредување мерени индиректно (ФИСИМ). Како дополнителен извор на податоци за одделните видови услуги се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Доход

Доходот како компонента на платниот биланс произлегува од: надомест за вработени (резиденти вработени кај нерезиденти и обратно) и доход од инвестиции. Доходот од инвестиции претставува капитална добивка од директните инвестиции, портфолио инвестициите и останатите инвестиции (дивиденди, камати на заеми и кредити и сл.).

Доход од директни инвестиции: Во податоците се опфатени платените дивиденди и распределената добивка, како и реинвестираната и нераспределена добивка. Извор на податоци за платените/наплатени дивиденди е платниот промет на банките со странство. Извор на податоци за реинвестираната добивка за претходните години претставува годишниот прашалник за директни инвестиции, додека за тековната година се вршат проценки врз основа на податоците од претходните години.

Доход од портфолио инвестиции: Во податоците на страната на приливот се опфатени наплатените камати од странски должнички хартии од вредност и пресметаните камати од странски должнички хартии од вредност во рамки на девизните резерви. На страната на одливот се опфатени платените дивиденди по сопственички хартии од вредност и платените камати по основ на домашни должнички хартии од вредност. Извор се податоците од платниот промет на банките со странство, извештаите на НБРМ за состојбата на официјалните девизни резерви и годишниот прашалник за директни инвестиции.

Доход од останати инвестиции: Во податоците се опфатени наплатените и платените камати на депозити, краткорочни и долгорочни заеми. Наплатените камати ги сочинуваат приливите на камати од девизните депозити на сметки во странство (каматата на официјалните девизни резерви и на девизните средства на банките). Извор се податоците од платниот промет на банките со странство и извештаите на НБРМ за состојбата на официјалните девизни резерви. Кај платените и наплатени камати по краткорочни и долгорочни заеми се применува принципот на пресметна камата. Извор се податоците од НДНП кои задолжително се регистрираат во НБРМ. Прилагодување се врши кај доходот од инвестиции, преку прераспределување на дел од овој доход во ставката услуги за финансиско посредување, а врз основа на пресметка на извозот и увозот на услугите за финансиско посредување мерени индиректно (ФИСИМ).

Тековни трансфери

Официјалните трансфери во најголем дел се однесуваат на парична и стокова помош добиена од влади на странски држави и меѓународни организации. Извор на податоци за паричните трансфери е платниот промет на банките со странство, а за стоките трансфери царинската евиденција.

Приватните трансфери ги сочинуваат: дознаките во и од странство на домашните физички лица, откупената и продадената ефектива на менувачкиот пазар и останатите трансфери од кој најголем дел се рентите, пензиите, инвалидните и др. Основен извор на податоци е платниот промет на банките со странство. Откупената и продадената ефектива на менувачкиот пазар согласно ППБ треба да се класифицира во капитално - финансиската сметка на платниот биланс. Меѓутоа, со оглед дека голем дел од овие средства потекнуваат од наплатите на резиденти од нерезиденти по дадени стоки и услуги (сива економија) и примени трансфери во ефективни странски пари, овие трансакции се евидентираат како дел од тековната сметка на платниот биланс (приватни трансфери).

КАПИТАЛНА И ФИНАНСИСКА СМЕТКА

КАПИТАЛНА СМЕТКА

Опфатени се капиталните трансфери за кои основен извор на податоци е платниот промет на банките со странство.

ФИНАНСИСКА СМЕТКА

Директни инвестиции: Директните инвестиции ги опфаќаат акционерскиот капитал, реинвестираната добивка и другиот капитал. Трговските кредити, долгорочните и краткорочните заеми помеѓу поврзаните субјекти се евидентираат во ставката друг капитал. Основен извор на податоци за претходните години е годишниот прашалник ДИ 22. Извор на податоци за паричните влогови е платниот промет на банките со странство, а за стоките влогови царинските документи. За тековната година за реинвестираната добивка и за еден дел од другиот капитал се вршат проценки врз основа на податоците за претходните години. Податоците за заемите во рамките на другиот капитал се добиваат од системот за известување на надворешниот долг и побарувања.

Портфолио инвестиции: Извор на податоци за портфолио инвестициите е платниот промет на банките со странство. Дополнителен извор на податоци за претходните години е годишниот прашалник ДИ 22.

Други инвестиции:

Трговски кредити: Трговските кредити (одобрени во странство и примени од странство) претставуваат разлика помеѓу физичката размена на стоките и наплатите односно плаќањата за истите. Податоците за трговските кредити како проценка се изведени од податоците за стоките размена од царинските документи и извршените наплати и плаќања од платниот промет по основ на извоз и увоз на стоки. Доколку вредноста на физичкиот извоз е поголема од вредноста на наплатениот извоз, разликата се евидентира како одобрен трговски кредит (со негативен предзнак). Ако вредноста на увезената стока е поголема од плаќањето по основ на увоз на стоки, разликата се евидентира како примен трговски кредит (со позитивен предзнак). Како дополнителен извор на податоци се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Заеми: Во категоријата заеми се прикажуваат користењата и отплатите по краткорочни и долгорочни заеми. Довтасаните, а неплатени обврски за главнина и камата се евидентираат во категоријата други инвестиции - друго. Податоците се базираат на извештаите за

среднорочниот и долгорочниот јавен и приватен надворешен долг изготвени во НБРМ врз основа на НДНП кои задолжително се регистрираат во НБРМ.

Валутни и депозити: Податоците се однесуваат првенствено на промените на девизните средства и девизните обврски на банките. Извор на податоци се месечните банкарски извештаи - КНБИФО и платниот промет на банките со странство. Промените на девизните средства и обврски на банките се искажани со делумно исклучување на меѓувалутарните промени. Промените на девизните средства на населението ја опфаќаат нето положената ефектива на девизни сметки на граѓаните во банкарскиот систем намалена за увозот на стоки од физички лица. Извор на податоци за нето положената ефектива на девизни сметки е платниот промет на банките со странство, а за увозот на стоки од физички лица царинските декларации. Како дополнителен извор на податоци за валутите и депозитите на останатите сектори се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Бруто официјални резерви: Трансакциите се пресметуваат како промена во состојбата на одделни компоненти на официјалните резерви, со исклучување на курсните разлики и ценовните промени. Извор на податоци се извештаите на НБРМ.

Табели бр.24 и 25 Надворешно-трговска размена

Извор на податоци за надворешно-трговската размена е ДЗСРМ. Податоците за стоковната размена на

Република Македонија со странство се подготвуваат согласно основните статистички стандарди, дефиниции и препораки на ООН за концептите и дефинициите на статистиката на надворешната трговија. Податоците за извозот се објавуваат на **ф.о.б.** а за увозот на **ц.и.ф.** основа.

Табели бр.26 и 27 Состојба на странски директни инвестиции

Начинот на пресметување и прикажување на странските директни инвестиции (СДИ) во меѓународни рамки се базира на методолошките препораки на Прирачникот на ММФ (Balance of Payments Manual-fifth edition, IMF 1993) и Прирачникот на OECD OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment-third edition, OECD 1996). Согласно овие препораки СДИ вклучуваат:

- сопственички капитал и реинвестирана добивка;
- побарувања од поврзаните претпријатија во странство;
- обврски кон поврзаните претпријатија во странство.

Реинвестираната добивка методолошки вклучува:

- дел од добивка распоредена во капитал;
- дел од добивка распоредена во резерви;
- дел од добивка распоредена за покривање на загуби од изминат период;
- нераспоредена добивка;
- непокриена загуба;
- загуба од претходен период, претворена во побарување од инвеститорот и
- добивка од претходен период, претворена во обврска кон инвеститорот.

Согласно Петтото издание на прирачникот од ММФ се препорачува како критериум да се користи минимално учество од 10% во капиталот или правото на глас. Според тоа дистинкција на директен и портфолио инвеститор се прави од аспект на процентот на поседувани акции и удели во претпријатието.

Методолошките постапки кои се применуваат во Република Македонија за пресметување на странските директни и портфолио инвестиции во потполност кореспондираат со методолошките постапки применувани од страна на земјите членки на ММФ и OECD.

Податоците за СДИ во Република Македонија се прикажани од аспект од земајта од каде потекнуваат и дејноста во која е инвестирано.

Табели бр.28 и 29 Меѓународна инвестициона позиција

Меѓународната инвестициона позиција претставува статистички извештај кој ја прикажува состојбата и структурата на финансиските побарувања (средства) на резидентите од нерезидентите и финансиските обврски на резидентите кон нерезидентите кои произлегуваат од нивното меѓусебно работење, на определен датум, вообичаено на последниот ден од годината.

Меѓународните финансиски средства на земјата ги сочинуваат директните и портфолио инвестициите на резидентите правни и физички лица во други земји вклучително и инвестициите во финансиски деривативи, останатите инвестиции на резидентите во странство во вид на одобрени заеми и кредити, девизните средства на резидентните банки кај странските комерцијални банки, како и официјалните девизни резерви. Меѓународните финансиски обврски на земјата ги сочинуваат обврските по директните и портфолио инвестициите на нерезидентите правни и физички лица во земјата вклучително и инвестициите во финансиски деривативи, обврските по останатите инвестиции на нерезидентите во земјата во вид на користени заеми и кредити и обврските по депозитите на странските правни и физички лица кај резидентните банки.

Разликата помеѓу вкупните меѓународни финансиски средства и обврски ја дава нето меѓународната инвестициона позиција на една земја. Односно, нето меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија е разлика помеѓу инвестициите на резидентите кај нерезиденти (нејзините меѓународни средства) и инвестициите на нерезидентите кај резиденти (нејзините меѓународни обврски).

Директните инвестиции се вложувања со кои инвеститорот има намера да воспостави трајна економска поврзаност и/или да оствари право на управување со правното лице во кое инвестира. Притоа, како критериум за дефинирање на директните инвестиции, согласно меѓународните препораки и стандарди, се користи минимално учество од 10% во капиталот или одлучувачко право на глас во правното лице во кое се инвестира. Директните инвестиции го вклучуваат акционерскиот капитал, реинвестираната добивка и долгот на меѓусебно поврзаните субјекти. Извор на податоци за директните инвестиции за составување на меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија, се прашалниците - извештаите за состојбата и прометот на поврзаните субјекти кои до НБРМ на годишна основа ги доставуваат сите правни лица-резиденти за вложувањата во и од странство.

Портфолио инвестициите ги опфаќаат вложувањата во должнички хартии од вредност и во сопственички хартии од вредност, каде инвеститорот поседува помалку од 10% од акционерскиот капитал или нема одлучувачко право на глас. За составување на меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија, извор на податоци за вложувањата во сопственички хартии од вредност се годишните прашалници - извештаи за состојбата и прометот на поврзаните субјекти, а за вложувањето во должнички хартии од вредност се користат податоците од платниот промет на деловните банки со странство (согласно Извештајниот систем за меѓународните трансакции), извештаите за работи со хартии од вредност од овластените учесници на Македонската берза, како и базата на податоци на Централниот депозитар на хартии од вредност. За пресметка на пазарната вредност на хартиите, се користат податоците за пазарните цени од Македонската берза на хартии од вредност.

Останатите инвестиции ги опфаќаат средствата и обврските врз основа на краткорочни и долгорочни финансиски и трговски кредити и заеми, валути и депозити и останати средства и обврски. Согласно Прирачникот за платен биланс на ММФ, под трговски кредити се подразбираат побарувањата и обврските кои произлегуваат од комерцијално работење на

резидентите со странство (по основ на извоз/увоз на стоки и услуги, авансно плаќање и сл.). За составување на меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија, извор на податоци за трговските кредити се кварталните извештаи за побарувања и обврски по комерцијално работење на резидентите со странство (образец КИПО), а за финансиските кредити и заеми се користи кредитната евиденција со странство (образец КЗ и КО). Валутите и депозити ги опфаќаат депозитите кои резидентните банки ги држат во странство, односно обврските на резидентните банки кон нерезидентите. Извори на податоци за оваа ставка се месечните извештаи за сметководствената состојба на сметките од комерцијалните банки и платниот промет на банките со странство.

Табели бр.30-32 Бруто надворешен долг, Бруто надворешни побарувања и Нето надворешен долг

1. Општи методолошки објаснувања

Евидентирањето и следењето на надворешниот долг го врши Народна банка на Република Македонија (во продолжение: Народна банка) како надлежна институција согласно Законот за Народна банка на Република Македонија и Законот за девизно работење.

Статистиката за надворешен долг во основа се изготвува согласно Прирачникот за статистика на надворешниот долг¹ (Прирачник).

Бруто надворешен долг

Бруто надворешен долг во даден момент е еднаков на износот на тековни и безусловни обврски кои бараат плаќања на главнина и/или камата од страна на должникот во некое идно време и кои се должат кон нерезиденти од страна на резидентите на една економија. Согласно ваквата дефиниција, бруто надворешниот долг претставува состојба на одреден ден на сите идни обврски на резидентите кон нерезидентите, што вклучува обврски по главнина, достасани неплатени обврски по главнина и камата, акумулирана камата како и пресметана задоцнета камата, независно од видот на инструментот и рочноста.

Бруто надворешни побарувања

Бруто надворешните побарувања се состојба на сите тековни и безусловни побарувања по основ на должнички инструменти кои ги имаат резидентите од нерезиденти. Во основа, дефиницијата за бруто надворешните побарувања е идентична со дефиницијата за бруто надворешниот долг, со оглед на фактот дека дека побарувањата на една економија претставуваат долг на друга економија.

Нето надворешен долг

Нето надворешниот долг е дефиниран како разлика помеѓу состојбата на бруто надворешниот долг и бруто надворешните побарувања. Нето надворешниот долг, во својата структура е идентичен со бруто надворешниот долг, при што стандардната презентација се состои од поделба по институционални сектори, рачност и инструменти на долг.

Согласно Прирачникот, поделбата на долгот се врши помеѓу четири основни институционални сектори во економијата, и тоа:

- државен сектор (вклучува јавна власт и нејзини агенции- владини единици на сите нивоа-централна, локална власт и социјални фондови);
- монетарна власт (централна банка или друга институција носител на монетарната власт);
- банкарски сектор (финансиски посредници кои вршат активности на прибирање на депозити и давање на кредити);

¹ External Debt Statistics: Guide for compilers and Users, IMF, 2003

-останати сектори (небанкарски финансиски посредници, нефинансиски трговски друштва, домаќинства и непрофитни институции).

Понатаму, во рамките на секој сектор, извршено е разграничување по рочност, при што долгот се дели на краткорочен (со рок на доспевање до една година) и долгорочен (со рок на доспевање над една година).

На третото ниво, долгот се распределува по стандардни видови на инструменти, и тоа:

- трговски кредити (побарувања или обврски кои произлегуваат од директно одобрување на кредит од добавувач (испорачател) врз основа на промет на стоки и услуги, авансни плаќања од купувачот на стоки и услуги и изведување на работи);
- заеми (побарувања или обврски кои настануваат со директно позајмување на финансиски средства (пари) од страна на кредиторот на должникот врз основа на договор за кредит);
- должнички хартии од вредност (креирање на долг или побарувања преку емисија/купување на хартии од вредност како дел од портфолио инвестициите во земјата, со кои се тргува на организирани финансиски пазари, како и преку шалтер);
- валути и депозити (валутите се побарувања од централната банка која ги издала банкнотите и монетите, од страна на нерезиденти кои располагаат со истите. Обврските по основ на депозити се обврски на финансиските институции кои примаат депозити од нерезиденти, додека побарувањата по депозити настануваат врз основа на депонирани средства кај нерезидентни финансиски институции); и
- останато (останатите побарувања и обврски настануваат врз основа на должнички инструменти кои не се вклучени во претходните групи. Важна категорија во ставката останато се достасаните неплатени обврски/побарувања кои се третираат како краткорочни, бидејќи допеваат веднаш и се кумулатив на достасаните неплатени обврски/побарувања по сите претходно наведени инструменти).

Во рамките на нето надворешниот долг, посебно се прикажуваат нето обврските на меѓусебно поврзаните субјекти. Издвојувањето на побарувањата/обврските на меѓусебно поврзаните субјекти во рамки на нето надворешниот долг е значајно заради обезбедување на компатибилност и конзистентност со извештајот за меѓународната инвестициона позиција, каде овие обврски/побарувања на меѓусебно поврзаните субјекти се дел од категоријата директни инвестиции (останат капитал).

Од аспект на вреднувањето, согласно Прирачникот за сите инструменти се користи номиналната вредност, освен за должничките хартии од вредност, каде долгот се прикажува по пазарна вредност. Ова во целост е конзистентно со начинот на нивно прикажување во рамките на меѓународната инвестициона позиција на земјата.

Податоците за состојбата на долг, плановите на отплата, достасаните неплатени обврски, акумулираната камата и склучените кредитни работи се пресметуваат во извештајните валути по средниот курс на Народна Банка на датумот на пресек. Тековите по надворешниот долг, повлечените средства и отплатите се курсираат по средниот курс на Народна Банка на датумот на настанување на трансакциите.

Состојбата на надворешниот долг е резултат на повлекувањата на средства, намалени за вкупните отплати на главнина, зголемени за износите на капитализирана достасана неплатена камата, акумулирана камата и пресметана задоцнета камата до датумот на пресек. Со оглед на фактот дека состојбите се курсираат по курс на крај на периодот, а тековите (повлекувања и отплати) со курс на денот на трансакцијата, разликата во состојбата на почетокот и крајот на периодот не одговара на нето промените од трансакции, туку истата ги вклучува и остварените курсни разлики.

2. Извори на податоци и методологија за изготвување на нето надворешниот долг на Република Македонија

Извори на податоци за нето надворешен долг на државниот сектор:

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - во делот на должничките хартии од вредност издадени во странство и купени од нерезиденти се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) како и податоци за пазарната вредност на издадените должнички хартии од вредност на датумот на состојбата на долг.;

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - во делот на должничките хартии од вредност издадени во земјата и купени од нерезиденти се користат податоци од: извештаите за работи со хартии од вредност (ИХВ), кои ги доставуваат овластените учесници на Македонската берза; од Централниот депозитар на хартии од вредност и од Македонската берза на хартии од вредност за утврдување на пазарната цена на хартиите од вредност. - за категоријата заеми се користат податоци од: системот за известување за надворешниот долг (НД) - кредитна евиденција која се води во НБРМ и која произлегува од поединечно евидентирање на обврските по одделни кредитни работи со сите основни елементи. Оваа евиденција овозможува добивање на податоци за состојбата на надворешниот долг, користењата, отплатите, износот на достасани неплатени обврски за одредена кредитна работа како и пресметување на акумулирана камата и сл.; и системот за известување за надворешните побарувања (НП) - кредитната евиденција која се води во НБРМ и која произлегува од поединечно евидентирање на побарувањата по одделни кредитни работи со сите основни елементи. Оваа евиденција обезбедува податоци за состојбата на побарувањата, одобрувањата, наплатите, износот на достасани ненаплатени побарувања за одредена кредитна работа, акумулирана камата и сл.

Извори на податоци за нето надворешен долг на секторот монетарна власт:

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - се користат податоци од извештаите на НБРМ за состојбата и структурата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;

- за категоријата валути и депозити - се користат податоци од извештаите на НБРМ за состојбата и структурата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;

- за категоријата заеми - се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) како и извештаите на НБРМ за состојбата и структурата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;

- за категоријата останати обврски се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и претставува задолжување на Народна банка кон Меѓународниот монетарен фонд преку распределба на специјални права за влечење (СПВ).

Извори на податоци за нето надворешен долг на секторот банки:

- за категоријата заеми се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП);

- за категоријата валути и депозити се користат податоци од банкарските извештаи за состојбата на средствата и обврските (КЊБИФО) - месечни извештаи за сметководствената состојба на сметките од комерцијалните банки;

- за категоријата останати обврски се користат податоци за достасани неплатени обврски по категоријата заеми од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП).

Извори на податоци за нето надворешен долг на останатите сектори:

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - во делот на странски должничките хартии од вредност издадени во странство и купени од резиденти, се користат податоци за пазарната вредност на купените должнички хартии од вредност на датумот на состојбата на долг, добиени од резидентите овластени за учество на странски пазари на капитал;

- за категоријата заеми се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП);

- за категоријата валути и депозити се користат податоци од месечните извештаи за состојбата на редовните сметки на резидентите во странство (извештаи МИ);

- за категоријата краткорочни трговски кредити се користат податоци од кварталните извештаи за побарувања и обврски по комерцијално работење на резидентите со странство (КИПО). За тековната година, за оваа категорија се прават проценки за податоците за состојбата на долгот и побарувањата од комерцијално работење, при што износите се добиваат со додавање на тековите за ставката трговски кредити од платниот биланс на состојбата на крајот на претходниот квартал ;
- за категоријата долгорочни трговски кредити се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП);
- за категоријата останати обврски се користат податоци за достасани неплатени обврски по категоријата заеми од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП) како и податоци за договорен откуп на побарувања и преземање на обврски меѓу резиденти и нерезиденти од прашалникот на известување за договорен откуп на обврски и побарувања (ПОЗ)

Извори на податоци за нето надворешен долг на меѓусебно поврзани субјекти - директни инвестиции:

- како основен извор на податоци за побарувањата и обврските на меѓусебно поврзаните субјекти се користат:
 - за заемите на меѓусебно поврзаните субјекти се користи системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП), каде постои можност за утврдување на меѓусебната поврзаност на кредиторите и должниците;
 - за трговските кредити на меѓусебно поврзаните субјекти податоците од кварталните извештаи за побарувања и обврски по комерцијално работење на резидентите со странство (КИПО). За тековната година, за оваа категорија се прават проценки за податоците за состојбата на долгот и побарувањата од комерцијално работење, при што износите се добиваат со додавање на тековите за ставката трговски кредити од платниот биланс на состојбата на крајот на претходниот квартал;
 - за побарувањата и обврските по други основи како дополнителен извор на податоци се користат податоците од годишните прашалници - за состојбата и прометот на поврзаните субјекти (ДИ-22 и ДИ-11).

Податоците за периодот 2004-2005 година се на годишна, додека почнувајќи од 2006 година истите се објавуваат на квартална основа во евра и САД Доллари. Почнувајќи од 01.01.2010 година, податоците вклучуваат и акумулирана камата.

Табела бр.33 Девизни резерви

Податоците се однесуваат на состојбата на девизните резерви на определен датум.

Девизните резерви како средства со кои располагаат и се контролирани од страна на монетарните власти, се состојат од: монетарно злато, специјални права на влечење (SDR-Special Drawing Rights), резервна позиција кај ММФ и девизи.

Одделните компоненти на девизните резерви се дефинирани целосно во согласност со методологијата на Меѓународниот монетарен фонд (Прирачник за платен биланс, петто издание).

Состојбата на девизните резерви се пресметува по средниот курс на НБРМ на денот за кој се објавуваат податоци.

Монетарно злато

Злато: Категоријата монетарно злато го опфаќа златото со кое ракува НБРМ, а кое се состои од монетарно злато кое се наоѓа во трезорот на НБРМ, златни гранулати, монетарно злато депонирано во странски банки и монетарно злато на пат.

Депозити во злато: Депозитите во злато го опфаќаат ороченото злато во странски банки на подолг временски период.

Девизи

Депозити кај странски банки: Оваа категорија ги опфаќа девизните средства на ностро сметки кај странски банки, средства во странски банки кои служат како покритие за отворени акредитиви и гаранции, пласмани во субординирани депозити во странски валути кај нерезиденти, како и орочени девизни средства во странство.

Ефектива во трезор: Ефективата во трезор ја сочинуваат ефективните средства за плаќање кои се наоѓаат во трезорот на НБРМ, чекови во девизи примени во благајна, чекови испратени за наплата во странство, како и чекови испратени за наплата кај домашни банки.

Хартии од вредност: Во оваа категорија влегуваат девизните средства пласирани во должнички купонски и дисконтни хартии од вредност издадени или гарантирани од странски држави, централни банки, мултилатерални развојни банки и меѓународни финансиски институции, како и девизните средства пласирани во колатерализирани и агенциски обврзници.

Табели бр.34 и 35 Девизен курс на денарот- просек за периодот и на крајот од месецот

Просечните годишни девизни курсеви се пресметуваат како аритметичка средина од просечните месечни девизни курсеви.

Просечните квартални девизни курсеви се пресметуваат како аритметичка средина од просечните месечни девизни курсеви од дадениот квартал.

Просечните месечни девизни курсеви се пресметуваат како аритметичка средина од средните дневни девизни курсеви.

Девизен курс на крајот на месецот е средниот дневен девизен курс од курсната листа на НБРМ за последниот ден од месецот.